

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

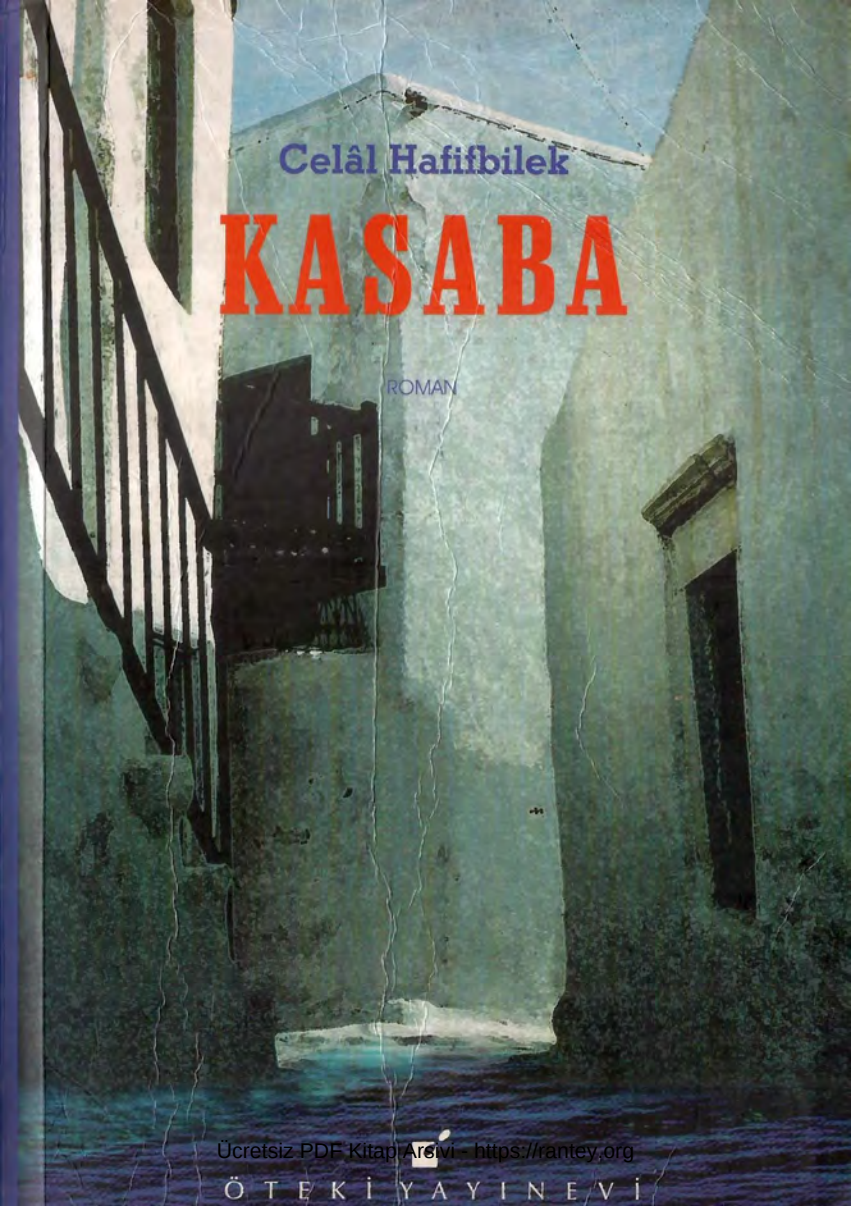
RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Celâl Hafıfbilek

KASABA

ROMAN

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

ÖTEKİ YAYINEVİ

ÖTEKİ YAYINEVİ

Öteki
ROMAN
Yapım
ÖTEKİ AJANS

Kapak Tasarımı
ARIF TURAN

Redaktör
CELAL İNAL

Baskı ve Cilt
EMEL MATBAASI

Birinci Baskı
1997

ÖTEKİ, Açık Yayıncılığın kuruluşudur.

YÖNETİM YERİ
Mediha Eldem Sokak 52/1
06420 Kızılay/ANKARA
Tel: 312 435 38 33
Fax: 312 433 96 09

ISBN 975- 8012- 67- 3

Celâl Hafifbilek

KASABA

1. Bölüm

Başkomiser kapıyı yavaşça iteledi. Kenara çekilip, kaymakama yol verdi. "Yavaş olun" dedi kaymakam, "Suçüstü yakalayalım." Kedi adımlarlarıyla, tahta merdiveni gıcırdatmamaya çalışarak basamakları çıktılar. Salonun açık duran giriş kapısında, kaymakam geriye döndü, basamaklarda dizili heyet üyelerine bir göz attı, işaret parmağını dudaklarına götürdü. Üyeler anladık gibilerden başlarını hafifçe salladılar. Kaymakam başını kapıdan uzattı, eliyle de "gelin" diye arkasındakilere komutunu verdi. Kaymakam, Belediye Başkanı, Başkomiser, Mal Müdürü, Hükümet Tabibi ağır adımlarla, "Şehir Kulübü"nün ortasına doğru yürüdüler. Turizm müdürü gerilerde kalmıştı. Kaymakam hafifçe öksürdü. Kulübün işleticisi Sarı İsmail sesin geldiği yöne gözlerini çevirdi. Kaymakamı görünce elindeki oyun kâğıtlarını masaya atıp ayağa fırladı. Hay Allah adamlar kulübün ortasına kadar gelmişler de farkına varmamıştı. Hırsla garsona baktı. O ne bok yiyordu da görmemişti. Gözlerini hızla masalarda dolaştırdı. Allah'tan ortalıkta para görünmüyordu. Ceketinin tek düğmesini ilikledi. Ellerini önünde kavuşturdu.

"Hoş geldiniz Kaymakam Bey, siz de Komiserim, Sayın Başkanım."

Kulüpte topu topu üç masa doluydu. Birinde Hâkim Cesur ile Avukat Taşkın tavla oynuyorlardı. Hâkim Cesur neşeli görünüyordu. Her zamanki gibi Avukat Taşkın yeniliyor; her oyunda bir yüzbinlik kaybediyordu. Nedense hâkime karşı şansı hiç tutmuyordu. Kulüpçü Sarı İsmail, "Sen bilirsin işini, hâkime şans tutmaması iyidir." diye takılırdı hep. Başkomiser Naci Bey, masalara bir göz attı. Ortalıkta para yoktu. "Ben bilirim" gibilerden görünür görünmez başını salladı. Kaymakamla bakiştılar.

Masanın birinde yakındaki köyden gelmiş, dört kişi okey oynuyorlardı. Öbür masada da, Ana muhalefet partisinin belediye başkan aday adayı Avukat Sadık, Pansiyoncu Makbul Bey, Balıkçı Sarhoş Okan, Halıcı Baki yirmibir çeviriyorlardı. Banka Müdürü de bir kâğıda oyuncuların zaferlerini, kırmızı bir tükenmezle akşama kalan poker partisinin hayaliyle çiziktiriyordu. Sarı İsmail, ellerini göbeğinin üzerinden bırakmadan hafifçe öne doğru eğildi.

"Çayı şimdi demledim Kaymakam Bey, buyurun oturun." Rahatlamıştı. Ortalıkta para görünmediğine göre, bu baskın da böylece geçecekti".

"Bak İsmail, burada kumar oynattığını görürsem, karışmam." Sarı İsmail, "Hiç öyle şey olur mu?" der gibi omuzlarının arasına gizlenmiş boynunu daha da içeri çekip, başını iki yana salladı. Kaymakam, sesini oyun oynayanların duyabileceği ölçüde yükseltti":

"Kumar oynayan babam da olsa, kapatırım burasını. Bilmiş olasın."

Oyuna dalanlar kaymakamın geldiğini yeni ayırımsıyorlardı.

Okey oynayan dört köylü hemen ayağa fırladılar. Başkan aday adayı Avukat Sadık başını çevirdi. Balıkçı Sarhoş Okan'la,

Halıcı Baki, Pansiyoncu Makbul Bey yerlerinden doğruldular. Banka Müdürü hafifçe kıpırdandı. Ay sonu "memur kredisi" müşterileri kaymakamla turizm müdürünü dudaklarını gevşeterek süzdü. "Şu komiser aldığı maaşla nasıl ay sonunu getiriyor"du. "Hadi mal müdürü yolunu buluyor diyelim." Hâkim Cesur, Avukat Taşkın tavlayı bırakıp, kaymakama "Hoş geldiniz, buyrun" dediler. Kaymakam cebinden mendilini çıkardı, terini sildi.

"Şöyle bir genel denetime çıkmıştık. Hava da çok sıcak. Turizm mevsimi geldi de."

Dinleyenler "Yaa.. Evet," diye kaymakamı yanıtladılar.

Belediye başkanı ile doktor mutfağa girdiler. Mal müdürü işletme defterini, faturaları istedi. Sarı İsmail koşarak getirdi. Müdür önce defteri açtı. Şöyle bir baktı.

"Yahu şunu biraz doğru işle. Yüzü, yüz elliye şöyle beşe,altıya çıkar birader. Bu devirde iki paket sigara parasına-dükkân mı açılır? Hem yakında Ankara'dan kontrolörler gelecek senin için de iyi olmaz, bizim için de."

Sarı İsmail, kulağına fısıldayan mal müdürüne kafasını sallayarak "Olur" dedi. "Akşama geç kalma sen. İyi parti var.Sana iyi bir kıyak çekeceğim. Yüzün gülecek." Mal müdürünün gözlerinin içi gülmeye başlamıştı bile. Baskın heyeti dışarı çıkınca, Makbul Bey, "Ben gideyim. Bu herifler pansiyona da gelirler." diye kapıya yürüdü. Anavatan Partisi başkan adayı Avukat Sadık, "Görüyor musun Hâkim Bey? Kulüpte bile baskılarını sürdürüyorlar. Bu iktidar, bu iktidarın adamları gidecekler." diye diklendi. Balıkçı Sarhoş Okan bir bira istedi. "Konuş konuş baş ağrısına iyi geliyor" diye söylendi. Yüzbinliği cebinden çıkaran Avukat Taşkın, "Kulüpte politika yok," diye hâkimin yerine yanıtladı.

Hâkim Cesur ayağa kalktı.

"Yazılacak kararlar var. Kâtipler gitmeden birkaçını aradan çıkartayım. Başını Sadık'a çevirdi, sesini de biraz yükseltti.

"Başkan Bey!"

"Daha başkan olmadık Hâkim Bey."

"Olursun olursun, Taşkın sana emanet, şu tavlayı biraz öğretiver. Yüzlük ağacı oldu."

Hepsi birden güldüler.

Sarı İsmail, okey oynayan köylülerin yanına geldi.

"Hadi gidin konuşun. Gördünüz değil mi hâkimle nasıl can ciğer kuzu sarması?"

Köylüler kalktılar, Avukat Taşkın'ın masasına geldiler.

İçlerinden biri sordu:

"Avukat Bey, bizim davaya da bu hâkim mi bakacak?"

"Kadastro hâkimi o, tabii o bakacak."

"Aran iyiye benziyor. İnşaallah bizim iş de hallolur."

"Kardeşim gibi, ayrılık gayrılık yok aramızda."

"İyi he. Bildik zaten. Bu arkadaşın da bir yüz dönümlük zilyetliği var da, onun davasını da sana verelim dedik."

"Yazıhaneye gelin orda konuşuruz."

Hep beraber çıktılar. Sarı İsmail başkan aday aday avukat Sadık'a döndü. Fitolini verdi.

"Bak Taşkın işi götürdü."

"Biz hanutçu kullanmıyoruz arkadaş."

"O senin bileceğin iş. Pamuk ellerini cebe atarsan, sana da bir yollar çıkar arkadaş. Bizim işlerimizde eşitlik ve de "musavvat" geçerlidir. Sen politika yap, millet para yapsın. Bırak şu ANAP'ı sen, bizim LP'ye gel, sana yirmi oy garanti benden."

"Bizim parada pulda gözümüz yok. Biz hizmet partisiyiz. Sizin 'L'ong 'P'layınız de laf üretir sadece. Bak şu balıkçıların haline. Elini Sarhoş Okan'ın omzuna koydu. Bir çekek yerler bile yok."

İsmail neşelendi.

"Hangi parayla yapacaksın? Belediyede para mı var? Dolurdu akrabalarını, şimdi maaşlarını bile ödeyemiyor."

"Sen üzülme biz parasını buluruz. Bizde boş vaat yok."

"Bak, bizimkiler yat limanı yapacaklar, öyle uydurma çekek-
lere filân gerek yok."

"Ha işte, siz bu zavallı balıkçıları düşünmeyin, Akdeniz'de keyf çatan milyonerlerin yatlarını düşünün. Siz Avrupalı'ya çalılırsınız, biz kendi halkımıza." Balıkçı Sarhoş Okan, elindeki bira şişesinin dibini masaya hafifçe vurdu.

"Kesin şu boşboğazlığı yahu. Oyunumuzu oynayalım."

Sarı İsmail konuyu değiştiriverdi.

"Akşama iyi oyun olacak."

Avukat Sadık'ın gözleri parladı.

"Ha şöyle sadede gel. Biz kendi işimize bakalım. Baki de geliyor mu?"

"Baki, Makbul, Mal Müdürü, Tapucu mapucu hepsi."

"Makbul'ün arsa paraları da sıcaktır ha."

"Sıcaklığının lafı mı olur. Tefeci parasını kumarda ütmek sevaptır üstelik. Hem senin paran soğuk mu?"

"Bizimki kumar parası. Avukatlıktan para mı kazanıyoruz? Bir dikili ağacımız yok."

İsmail, Avukat Sadık'ın kulağına eğildi.

"Biz sana yolu gösteriyoruz." dedi, ardından yüksek sesle ekledi. "Başkan olunca olur üzülme."

Balıkçı Sarhoş Okan öksürmeye başladı.

"Ulan Sarı, birayı genzime kaçırttın be. Kırk yılda doğru bir laf ettin."

Avukat Sadık, Okan'a baktı.

"Oğlum Okan biz sana çalışıyoruz. O gerzeğin lafı pek hoşuna gitti. İşte dünya bu."

Baskın heyeti son lokantanın denetimini de bitirdi.

Kaymakam söyleniyordu terini silerken.

"Olmaz böyle Reis Bey, adam herhalde altı aydır o yağı de-
ğiştirmiyor. Ne diyorsun Doktor?"

Doktor, yanıt vermedi. Kaymakam da yanıt beklemiyordu.

"Yalnız yağ mı? Neydi o et kütüğünün hali? İki parmak çam-
mur tutmuş. Zaptınızı tutun, kapatalım burasını."

"Tamam Kaymakam Bey, dedi Belediye Başkanı. Üç gün
kapatalım. Turizm Müdürü baskın heyetini bir çay içmek için
bürosuna davet etti. Hep beraber gittiler. Büroya girince kayma-
kam kravatını gevşetti. Mendilini çıkarıp terini bir daha sildi.
Diğerleri de kaymakamı izlediler.

"Burası bayağı serin, dedi kaymakam. Devam etti. Bu dene-
timleri her hafta yapalım." Önce hepsi "çok iyi olur" dediler.
Sonra doktor hafiften karşı geldi. Köylere sağlık taramasına gi-
diyordu. Her hafta gelmeyebilirdi. Cipe benzin bulmakta da zor-
lanıyordu ya. Sağlık Müdürlüğü'nün ödeneğı çoktan bitmişti.
Kaymakam Bey bir şey yapabilir miydi? Komiser hemen araya
girdi. Aynı dert onun başında da vardı. Belediye Başkanı benzin
konusu başına patlar korkusuyla, sözü denetime getirdi. Hangi
devlet dairesinin benzin ödeneğı bitse, belediyeden borç istiyor-
du. Onun da encümen, belediye meclisi toplantıları olduğundan
her hafta denetime çıkamayabilirdi. Tartıştılar. "On beş günde
bir olsun" dediler, sonunda, her ayın salı günü "bu işe" devama
karar verdiler.

Çaylar geldi.

Tabaklar kirliydi. Çayları geri gönderdiler.

"Şimdi denetimden geldik gördünüz mü?" dedi kaymakam.

Turizm müdürü atıldı.

"Eczacı ile konuştum. Bu günlerde en çok sattığı ilaç, ishal
ilacıymış. Bütün turistler ishal oluyorlar."

Doktor konuyu daha "ilmi" biçimde açıkladı.

"Hastaneye gelen turistlerin nerdeyse yüzde yüzü bağırsak enfeksiyonundan şikâyetçi. Geçen hafta üçünü yatırmak zorunda kaldık."

Kaymakam doktoru destekledi.

"Biz alışmışız arkadaşlar mikroplara. Vücudumuz bağışıklık kazanmış. Turistler öyle mi ya? Yalnız burada en önemli konu..." Durdu, emniyet komiserine döndü.

"Komiser Bey, bu kahvelerde, kulüpte kumar oynanmasını istemiyorum. Mesai saatlerinde memurları kulüpte, kahvede yakalıyorum. Kumar bitmeli bu kasabada. Devletin işi duruyor. Hâkimini, savcısını..." Cümlesinin devamından hoşlanmamış gibiydi, durdu; çevresine bakındı. Aklına gelen önlemi söyleyiverdi. "Gidip evlerinde oynasınlar."

Komiser Naci Bey bulunan çareyi pek beğenmedi. İçinden "kumar her yerde suçtur ama..." diye geçirdi. Bazı "noktaları" açıklamak gereğini duydu.

"Efendim, Polis Vazife ve Salâhiyetleri Yasası'nda elli lira para cezası koymuşlar. Elli yıllık kanun. Hem ortaya para veya fiş çıkarmıyorlar. Bu yüzden kapatamıyoruz da. Ancak pis, kirli, sağlık koşullarına uymuyor diye Doktorla, Başkan Bey'le anlaşarak bir şeyler yapılabilir". Belediye Başkanı bu fikri pek tutmamıştı.

"Adamın yeri temizse ne olacak?

Mal Müdürü, Turizm Müdürü'nün kulağına eğildi.

"Önümüzde belediye seçimleri de var." Birden komiserin telsizi çalışmaya başladı: "Amirim amirim tamam... Dinlemedeyim tamam... Soğuksu Plajı'nda bir ceset bulundu tamam... Anlaşıldı... savcıya haber verin tamam... bulamadık amirim tamam... turizm bürosundayım. Cipi gönderin tamam."

Hepsi kulak kesildiler.

"Bir ceset bulunmuş, Soğuksu'da" dedi komiser. Telsizini dinlemeye aldı.

"Hay Allah" dedi doktor, "akşama da yemeğe davetliydim. Şimdi otopsi filan."

"İnşaallah turistler görmezler."

Turizm Müdürü'nü, komiser yanıtladı.

"Turistler bulmuşlar. Savcı Bey de yerinde yokmuş."

"Turizme bir darbe daha desenize. Efendim turizm çok hassas bir konu. En ufak bir olay..." Kapının önünde duran cip, Turizm Müdürü'nün kaygı dolu açıklamasını yarıda kesti. Komiser Naci yerinden fırladı. Cipe atladı. Doktor peşinden koştu. Kaymakam, "Hay Allah ben de geleyim diyecektim" diye komiserin arkasından söyleniyordu. Bu sıcakta da oraya yürünmez ki.

"Akşam oluyor, serinlik çıkmadı hâlâ," diye yanıtladı Belediye Başkanı.

Kaymakam, Belediye Başkanı'na gözlerini çevirdi.

"Aklıma gelmişken sorayım. Reis Bey, kaçak inşaat aldı yürüdü. Ne tedbir düşünüyorsunuz bunlara?"

"Efendim çoğunluğu belediye sınırlarının dışında, ilin ilgilenmesi gerek. Hepsi de Makbul'un özel parselasyon yapıp, sattığı arsaların üzerinde. Gökyazı'da." Kaymakam duraladı. Makbul Bey'den aldığı üç yüz metrekaarelik arsayı anımsadı, aynı bölgeden. Sudan ucuzdu. "Sağolsun banka müdürü, destek olmasaydı alamazdık" diye içinden geçirdi. Bir de ev kondurabilse.

"Hımm dedi. Peki bu insanlar kaçak yapıyı nasıl yapıyorlar?" "Nüfus kütüklerini köye naklettiriyorlar şimdi. O köyün otururu olunca, sorun kalmıyor. İlk yaptıranlar bunu düşünmemişlerdi. İl İmar Müdürlüğü de onları mahkemeye verdi."

"Sonuç?"

"Bir sonuç yok tabii. Mühürü kırıp inşaata devam ettiler. İçinde oturuyorlar şimdi. Koca bir mahalle oldu."

Turizm Müdürü söze karıştı.

"Biz oraya entel mahallesi diyoruz Kaymakam Bey."

"Neden?"

"Doktorların, savcının, hâkimlerin evleri var da."

"Anladı" diye başını hafifçe aşağı yukarı salladı kaymakam. Para olsa, üç yüz metre kare arsaya da güzel bir ev yapılırdı doğrusu. Makbul Bey, "denize nazır" demişti. Emekli olunca gelir otururdu. Türkiye'de buradan güzel yer bulacak değildi ya. Nüfus kaydını köye getirtmek gerekiymiş amma?...

Hayalindeki evi düşlerken görevi daha ağır bastırdı.

"İyi de, belediye mücavir alanında da kaçak inşaat var. Ben onları sormuştum."

Belediye Başkanı, omuzlarını dikleştirdi.

"Onlar için yıkım kararı aldık Kaymakam Bey."

"Uygulayın öyleyse." "Ah Kaymakam Bey, iki ucu pis değnek. Tüm çevre sit alanı. Vatandaş sıkışmış kalmış iki dağ arasına. Çocuklarını evlendirmişler, üstüste otururlar. Yerleşim alanı dar. Ben de şaşırdım ne yapacağımı. Seçim var önümüzde. Sen atama ile gelirsin, sana göre hava hoş."

Belediye Başkanı'nın omuzları düştü. Sesi zayıfladı.

"Uygulayacağız Kaymakam Bey, uygulayacağız."

Güneş batmak üzereydi. Cip dağların arasına sıkışmış Soğuksu Koyu'na doğru döne döne iniyordu. Zeytin ağaçlarının sessiz yapraklarının arkasına saklanan koyun suları, kıızıldan sarıya kıpır kıpırdı. Doktor, "Manzara nefis" diye mırıldandı Komiser şapkasının siperliğini arkaya itti. Kasaba'da bulunduğu dört yıldan beri, bir akşam oturup da günbatımını seyretmediğini anımsadı.

Cip, çay bahçesinin önünde durdu. Ceset çakılların üzerine uzatılmıştı. Gazetelerle örtmüşlerdi. Gazeteler uçmasın diye de

üzerine yer yer küçük taşlar koymuşlardı. Bir polis memuru, "Kıyıya çekerken kopacak diye korktuk"dedi. Komiser, "Enflasyon yüzde yetmiş" haberini, plaj güzeline üç sütunluk erotik pozunu görmeden gazetesinin ucunukaldırdı. Kendi kendine konuştu: "Kadın mı erkek mi belli değil."

"Savcı gelene kadar bekleyeceğiz."

Biriken halka döndü.

"Hadi işiniz yok mu sizin? Dağılın." Kalabalıkta, komiserin sert uyarısından sonra küçük bir kımıldanma oldu, mırıltılar duyuldu; fakat kimse yerinden ayrılmadı. Komiserin gözü, kalabalık arasında kendisine yabancı gelen mayolu bir kız ile bir erkeğe takıldı. Yanındaki polise sordu:

"Kim bunlar?"

Kızın rengi sapsarıydı. Titreyip duruyordu.

"O turist kızın bacağına takılmış ceset" dedi polis. "Görgü tanığı oldukları için bırakmadık."

Komiser sert sert polise baktı.

"Neyin görgü tanığı?"

Polis Memuru kekeleydi:

"Şey Amirim. Yani ilk gören onlar da."

"Peki peki. Otellerine götürün onları ciple. İstirahat etsinler. Yalnız pasaportlarını alın, bakarsın korkup kaçarlardı. Bir yere giderken otele haber bıraksınlar. Belki bu akşam usulen bir ifadelerini alırız. Ha, Halıcı Mustafa'yı da çağırın, tercümanlık yapsın."

Savcı ambulansla geldi. Komiser asker selâmını verdi.

"Tanı yapıldı mı? Kim miş?"

"Yok savcı Bey, bilmiyoruz. Yeni bir olaya benzemiyor. Görmek ister misiniz?"

Savcı yüzünü buruşturdu.

"Bırak bu kalabalıkta olmaz. Hastanede bakarız." Beyaz önlüklü bir hastane hizmetlisi ile ambulansın sürücüsü cesede yaklaştılar. Hizmetlinin elinde sararmış, uçları lime lime bir çarşaf vardı. Savcı polislere, "Siz de yardım edin" dedi. Hastane hizmetlisi çarşafı cesedin yanına serdi, kenarlarını sokabidiği kadar cesedin altına soktu; gazeteleri kaldırmadan.

"Yavaş olun, önce yavaşça ayaklarını kaldırıp, çarşafın üzerine alacağız. Sonra vücudunu, başını kaydıracağız." Kalabalıktan biri yüksek sesle konuştu kıkırdayarak.

"On yıl önce burada bir ceset daha bulunmuştu denizde, kıyıya çekelim derken başını koparmıştık."

Cesedin başında bulunanlar ürperdi. Savcı buz gibi yüzle uyaran adama baktı. İçinden "dangalak" diye geçirdi.

"Dikkat edin bir yerini kopartmayın ha."

Uyarı yerini bulmuştu. Üç kişi cesedin yanından itelerlerken, hizmetli de sırayla ayaklarını, bedenini, başını çarşafın üzerine aldı.Cesedi her oynatışlarında hastane hizmetlisi "Yavaş olun, yavaş olun" diyordu.

Güneş, denizle birleşiyordu. Kızılılık plajdan çekilmeye başlamıştı. Bir Beyaz yelkenli, ufuktaki yarım ateş topunun içinde yandı. Koyun iki yanındaki burunlardan, ufkun ötesine geçiyormuş izlenimini uyandıran sular, turuncu, sarı, lacivert, ve mor renklere dönüşüyordu.

Kimse bu güzelliği görmedi. Birden cesedin üzerinden gazeteler uçuverdi.Kalabalıktan beş on kişi, yuvalarından fırlamış gözlerle, cesedi daha iyi görebilmek için ileriye bir iki adım atarlarken, bazıları korkudan bir iki adım geri çekildi.

Çarpıştılar.

Biri fısıltıyla sordu.

"Bir yeri kopmuş mu?"

Sorusunu kimse yanıtlamadı. Sarmalama işi bitmişti. Hastane hizmetlisi, "Sen baş tarafından, sen de ayak tarafından tut."

dedi. Sürücü koşup, ambulansın kapısını açtı, içeri girdi. Bir polis memuru daha ambulansa atladı.

"Yavaş, yavaş."

"Bir yere çarpmayın. Ceseti taşıyan sedye sonunda yerine kondu.

Seyredenlerin gözleri de ambulansa odaklanmıştı.

Sürücü motoru çalıştırdı.

Güneş batmıştı.

Yakın bir geçmişe kadar, Kasaba'yı Türkiye'de pek bilen yoktu. Oysaki, içinde incisi pırıl pırıl parlayan, kabukları açık bir istiridye gibi yıllarca su yüzüne çıkarılmayı beklemişti. O inciyi kapmak için hoyrat ellerde nasıl parçalanacağı zamanla görülecekti.

Toros Dağları'nın Akdeniz'deki son uzantısını aşınca birdenbire karşınıza çıkar Kasaba. Kollarını maviliğe açmış, koyunda en taze güzellikleri gizleyen körpe bir gelin gibidir. Sahillerin yağmalandığı dönemde,

İkinci konut modasının başladığı dönemler,

Kasaba'ya ilk gelenler,o tarihte turizme gönül verdiği sanılan bir valinin kurduğu,turizm şirketinin adamları oldu. Hayran kaldılar doğaya. Yolu, suyu, elektriği yoktu. Ulaşım onbeş günde bir gelen gemi ile yapılıyordu. "Olsun" dediler. "Böyle güzel bir yer bir daha ele geçmez." Turizm şirketi paralıydı. Kasaba'lılar da evlerinin, arsalarının değerinden habersizdi. Yolu, suyu, elektriği olmayan, kuş uçmaz, kervan geçmez dağın toprağın değerinden ne olurdu ki? Koskoca bir yarımadayı valinin şirketine sattılar. Aslında satan bir kişi. Elinde dedesinden kalma bir tapu var. Neden satın aldığı belli olmayan kayalık, zeytinlik biçiminde geçiyor tapuda. Anlaşılan ilgilenen olmamış. Ne olursa olsun, uyanıkmiş dedesi, ileride para edeceğini bilmiş Veli Dayı. Torununa da Veli Dayı adını koymuşlar. O da

parayı alır almaz bir otel yaptırmış, adına da dedesinin adını koymuş." Veli Dayı Oteli." O da uyanık. "Koskoca valinin şirketi buraya geldiğine göre, bir şeyler yaparlar. Turist turist gelir" demiş kendi kendine. Nitekim de öyle olmuş. Vali gazetecileri arkasına almış, onlar da yazmışlar, çizmişler, önce su gelmiş Kasaba'ya, ardından elektrik, yol derken, ikinci konutlar da yükselmiş. Kasaba'lılara görenek olmuş bu. Onlar da evlerinin sağını solunu onarmışlar, düzeltmişler, bir iki odasını arada sırada gelen turistlere vermeye başlamışlar.

"O zamanlar" der Veli Dayı, "Bizim iki türlü eğlencemiz vardı rakıdan başka. Onbeş günde bir gelen gemi ile mektuplarımızı getiren katırlı postacı. Her ikisi geldiğinde, bayram olurdu Kasaba'da. Kayıklara atlar, gemiyi karşılardık. Bazen yolunu şaşırmış bir yolcu iner esnafın mallarıyla. O mallar da siparişlerimiz olurdu. Daha ambalajların ipleri çözülmeden malı getiren esnafın dükkânına kadın, kız, çoluk çocuk dolardık. Bir gürültüdür giderdi. Düğünler bile, geminin geliş tarihine ayarlanırdı. Çeyizler vardır siparişlerde. Ya işte, katırlı postacı da tepeden göründü mü, yüreklerimiz güm güm ederdi. Askerdeki oğlandan mı mektup var, büyük şehirlere okumaya giden hayırsızdan mı? Katırlı postacı, bayram şekeri leblebi, fındık fıstık, üzüm gibi küçük siparişlerimizi de getirirdi. Şimdi o neşemiz kalmadı. Turist doldu, ceplerimiz para gördü ama, bayramlarımızı da satmışız meğerse." Oytun Kalmuk da gemi ile gelmişti. Ne onu kimse karşılamış, ne de geldiğinin kimse ayırımına varmıştı. Gemiden inen turistlerin arasında bir kayıkla sahile çıkmış, birisine askerlik şubesini sormuş, şubede, başçavuşa evraklarını vermiş, başçavuş hemen askerleri toplayarak; "Yeni Şube Başkanımız Yedek Subay Asteğmen Oytun Kalmuk" diye takdim etmişti onu. Oytun Kalmuk, "Nasılsınız" diye sormuş, askerler bir ağızdan "Sağol komutanım" diye bağışmışlardı. İlk defa işitiyordu Oytun Kalmuk, "sağol komutanım." denildiğini

kendisine. Ne güzel... Kasaba'nın en yüksek rütbeli "askeri" komutanı olduğunu söyledi başçavuş. Zafer Bayramı'nda tüm kasaba protokolu onun şahsında milletin bayramını kutlayacaklardı.

Kurada Kasaba çıkmıştı Oytun'a. Bir arkadaşı, "Yaşadın" demişti. "Cennet gibi yer. Tatile, uzun tatile gidiyorsun. Geçen yıl oradaydım bayıldım doğrusu. Şanslısın vallahi. Hem de şube başkanı. Tepende üst de yok. Gel keyfim gel." Gemi ile gitmeye karar vermişti Oytun. Yedek Subay Okulu'ndaki o sıkı askeri eğitimden sonra, gemi ile beş günlük turistik yolculuk dinlendirici olacaktı. Verilen yolluk tek kişilik bir kamara almasına yetmişti. Biraz pahalı olmuştu ama, değmişti de. İlk günün dışında kamarasını dolu dolu kullanmıştı. Arkadaşı haklı çıkmıştı. Daha gemide açılmıştı şansı.

Bir başkaydı bu kadın. Sevişmesi başka, konuşması başka, bakışları başka. Bir kedi gibi yumuşak, sokulgan. Bir kedi gibi tırnaklı, sivri sivri. Kanatmadan çizen, izini bırakıveren. Bu kadından hoşlanıyordu. Kasabaya geldiğinden beri sadece iki defa beraber olabilmişlerdi. Bir defa Antalya'da otelde, bir defa da evde. Ev kiralamak zorunda kalmıştı buluşabilmek için. Yoksa şubede rahat bir odası vardı. Şimdi bir de ev kirası ödüyordu.

Özlüyordu.

Saatine baktı, akşam oluyordu.

Eli masadaki telefona gitti.

Bu saatte kocası evde olabilirdi. Bütün gün plajda uzaktan uzağa bakışmışlardı. Allah kahretsin, bu küçük yerlerde buluşmak bir dertti.

İyice özlemişti. Telefonu çevirdi. Ya kocası çıkarsa? Kapatırdı. Zil çaldı, bir, iki, üç, dört, beş... Yoktu evde. Tam kapatırken sesini duydu.

"Yalnız mısın?"

"Yalnızım."

"Bu gece gel, bekliyorum."

"Bilmem."

"Çok özledim seni."

"Hey dinle. Telefon etme. Bu günlerde hatlar karışıyor. Bir duyan olur."

"Nasıl haberleşeceğiz?"

"Bir çaresini buluruz. Güle güle." Oytun şubeden çıktı. Bak-kaldan bir şişe şarap aldı. Bir şiş e de nane likörü. Ağzı kok-masın diye likör içiyordu Gül.

Oysaki kocasının ağzının hep rakı koktuğunu söylüyordu.

Kocasını avukattı. Oytun da avukatlık stajını bitirmişti.

Meslektaşının karısı ile...

Geçici bir tutku muydu bu? Bilmiyordu. Meslektaşının karısı... Pek mi önemliydi mesleği?

Evli bir kadın.

Evli bir kadınla ilişkiyi hiç düşünmemişti. Düşünmekle, istememekle ilgisi yok. Olmuştu işte. Karşısına çıkmış, hoşlanmış. Genç erkek.. Ayrım yapacak hali yok... Kadın işte... Özlüyordu şimdi. Evli bir kadın... Kocasını da tanıyor. "Abi" diyor, çayını içiyor. Politika konuşuyorlar. Bazı görüşleri paylaşıyorlar. Şimdi de karısını paylaşıyorlar. O adamın eli, Gül'e değiyor. Dudakları Gül'ün dudaklarına değiyor.

Soramıyor.

Gül'e, nasıl sevişiyorsunuz diye soramıyor. Sorarsa aralarına girecek, güç bela yakaladıkları "zaman", rezil olacak, berbat olacak.

Sevmiyordu o adamı.

Ya Gül... Seviyor muydu?

Gül, ona niye yaklaşmıştı?

Macera mı arıyordu? Gemide görmüştü onları. Güverteden rıhtımı seyrediyorlardı. İki güzel kadın, birisi daha genç. Bir-

birlerine benzeyen iki güzel kadın. Belki de iki kızkardeş. Akşam yemekte gidip masalarına oturdu. Dışarda beklemişti, onların lokantaya gelmesini. Kendine ayrılan masa numarası başkaydı. Servis başlayana kadar beklemiş, kimse onların yanına oturmamıştı. Masada boş yer vardı. Gitti oturdu. Garson da oralı olmadı. Rahatsız olmuş bir halleri yoktu. Cesaretlendi. Bir ara nereye gittiklerini sordu: "Kasaba'ya mı..? Ben de oraya Askerlik Şubesi Başkanı atandım... Evet, ilk defa gidiyorum. Turistik bir yer olduğunu işittim... Güzel mi?.. Demek siz Kasabalı-sınız? Benim için ne şans. Daha gitmeden Kasabalıları tanımış oldum. Görmeden sevmeye başladım. Kardeş misiniz?.. İnanmam... lise mezunu kızsınız? Çok küçükken evlendiniz demek. Yirmi yedi, yirmi sekiz yaşından fazla göstermiyorsunuz... Eşiniz avukat mı? Ne rastlantı? Ben de avukatım. Bakarsınız, askerlik sonu Kasaba'ya yerleşir, avukatlık yaparım."

"Emine, Boğaziçi Üniversitesi sınavlarını kazandı. Babası gelemeydi. Biz ikimiz, ana-kız gittik. Yurt sorununu çözdük. Emine'ye armağan olsun diye, gemiyle dönüyoruz. Babası önce pek istemedi ama, biz bastırınca ses çıkaramadı. Küçük bir tatil olacak, pek çok yeri göreceğiz. Emine, Boğaziçi'ni kazanmasaydı İstanbul'u da göreceğimiz yoktu. Bizim gittiğimiz en uzak yer Antalya. Antalya'da akrabalarımız var, yılda iki üç defa gidiyoruz. Değişiklik oluyor. Kasaba için, 'Arkası taş, önü yaş, kaçabilirsen kaç' derlermiş eskiden. Bizim için hâlâ geçerli bu söz. Ben hemşire idim. Şimdi çalışmıyorum. Mezun olduktan sonra Kasaba'ya atandım. Evledim, kaldım. Daha çocuk sayıldım. Siz hesap edin, altı yaşında ilkokula başlatmışlar. Biz de Emine'yi öyle yaptık. Fakat hep söylüyorum Emine'ye üniversiteyi bitirmeden evlenmek yok."

Annesi konuşurken, Emine hep susuyordu. Gözlerini de Oytun'dan ayırmıyordu. Uzun boylu, yakışıklı.. O film artisti olan Tufan Kaan'a benziyordu. "İstanbul'da okurken acaba Tufan

Kaan'ı yolda filan görebilir miyim? Belki sanatçıların gittiği barlarda. Tek başıma oralara gidemem. Canım bir arkadaş bulurum herhalde okuldan. Diskolarda muhakkak rastlarım. Belki ilgisini de çekerim. Herkes çok güzel olduğumu söylemiyor mu? Kasaba'nın en güzel kızı sensin diyorlar.. Kasaba'nın oğlanlarının hepsi peşimde. Eşşek herifler, yoldan bile geçirmezler. Sizlere mi kaldım ben? Kimisi laf atar, kimisi el uzatır. Kasaba'dan evlenirmiyim hiç? Allah korusun... Belki bir turist bulur, İngiltere'ye, Fransa'ya giderim.. Plajdaki o Fransız çocuk ne yakışıklıydı. Güya altı yıl, Fransızca okudum. İki kelime konuşmadım oğlanla. Bu Oytun da yakışıklı. Şimdi Kasaba'daki bütün kızlar oğlanın peşine düşerler. Zaten bir yabancı görme-sinler paylaşamazlar. Ama Oytun, onlara yüz verecek birine benzemiyor. Avukatmış... Belki, babamla arkadaş olurlar, eve yemeğe filan gelir.. Hıh, babam evde yemek yemiş gibi. Belki plajda karşılaşırız. Ayy, daha dört yıl okuyacağım. Ne hoş bakıyor, gözleri bal sarısı. Ama, Oytun Kasaba'da avukatlık yapmak isterse, asla onunla evlenmem. Bir kasaba avukatı ile evlen, sonra dünyayı unut. Annemgibi... Bu kadar güzel kadın, Ankara'da, İstanbul'da olsa kimler peşinden koşmazdı. Şimdi ne?.. Bir kasaba avukatının karısı... Oytun, yarın sabah geminin havuzuna gidelim diyor. İstanbul'dan aldığım bikinimi giyerim Annem gelme ne iyi olur. Belki gene migreni tutar. Biz de başbaşa konuşuruz. Daha önümüzde dört gün var, iyice arkadaş oluruz... Daha doğru dürüst öpüşmedim bile. Lokantacı Ali'nin oğluna biraz yüz verdim, donumu indirmeye kalktı. Bu Oytun öyle şey yapmaz. Öpüşürüz sadece. O kadarcık olur.."

Orkestra yavaş dans parçaları çalıyordu. Bir süre dansedene-lere baktılar. Oytun "Dansa kaldırsam mı?" diye düşündü. Gözlerini Emine'ye çevirdi. "Ben rock seviyorum" dedi Emine.

"Kasaba'da disko var mı?"

"Var ama, yerliler pek gidemez. Babasından kaçamak arada sırada gönderiyorum Emine'yi."

"İyi" dedi Oytun içinden. Yemeğin sonunda "Üst güvertede kahve içmeye ne dersiniz" diye sordu Oytun. "Hem biraz deniz havası alırız."

Çanakkale Boğazı bitmek üzereydi. Işıklar çok gerilerde kalmıştı. Birazdan Ege'nin meltemi başlayacaktı. Yıldızlar iri iri, oynak sulara düşüyordu.

Sevdiler güverteyi. Oytun üç şekerli kahve söyledi. Kendine brendi, Gül için de pepermint ısmarladı.

"Ben içki içmiyorum."

"Likör pek içkiden sayılmaz."

"Siz yabancı bir isim söyleyince.."

Gülüştüler.

Gül, Oytun'a nereli olduğunu sordu.

İstanbuluydu. Çocukluğu Büyükada'da geçmişti. Babası bir denizcilik şirketinin müdürüydü. Annesi de aynı şirketten emekli olmuştu. Babası bir iki defa politikayı denemiş, tonlarla para harcamış, önseçimlerde hep kaybetmişti. Delegelerle ilişkiyi beceremiyordu.

"Bizimki de ben bildiğimden beri politikada, dedi Gül, İlçe Başkanı. Bütün kazancını partiye harcıyor. Şimdi de belediye başkanlığına aday. "Sonra milletvekilliği" diyor. Partiden söz vermişler. Partinin sözü olurmuş gibi. Dinleye dinleye ben de biraz politikacı oldum galiba.

"Babam başkanlığı kazanırsa, annem de Kasaba'nın first Lady'si olacak."

Gül kızının yanağına bir fiske kondurdu.

"Medya sayesinde First Lady sözünü de öğrendik."

"Gördünüz mü annem nasıl politikacı." Hep beraber güldüler.

"Diskoya gidelim mi?" diye soruverdi Oytun.

Gül hafifçe gülümsedi. Yanıtı oldukça kesindi.

"Oldukça yorgunuz bugün. Sağolun."

Oytun önerisinden utanmış gibiydi.

"Özür dilerim. Pat diye bu davet yakışksız oldu galiba. "Video Disco" yazısını koridorun başında gördüm de... Belki istersiniz diye düşünmüş olmalıyım. Yalnız gidemezsiniz gibi geldi bana. Emine annesinin elini sıktı. Gül yan gözle kızına baktı. Genç kız.. Kasaba'da... gene her şeyden uzak yaşama... Gemiyle dönmelerinin nedeni, kızının biraz eğlenmesini sağlamak için değil miydi?

"Peki, siz kazandınız. Kapıdan bir bakalım." Emine annesinin elini tekrar sıktı. Yürüdüler. Diskonun kapısında Gül durakladı, Oytun'a,

"Önce siz bir bakın" dedi nedenini bilmeden.

Oytun kapıdan başını uzattı. Sonra döndü.

"Girelim dedi.

Girdiler. Uğultuyla karışık, gürültülü bir muzik karşıladı yeni gelenleri. İlk gördükleri dev bir ekrandı. Bir köşede yerbuldular. Emine'nin gözleri pistte dans edenlere takılıverdi. Garson geldi. Oytun ne içeceklerini sordu. Gül "bilmem" deyince, kendine Bacardi-kola, Gül'e Safari, Emine'ye de kola söyledi. Gül ve Emine için yepyeni bir yerdi burası. Kasaba'daki bar-disco karışımlarına hiç benzemiyordu. Muziğin deliliği kulaklarından giriyor, Bey'inlerinden parmak uçlarına kadar bedenlerinin her noktasını azgın dalgalar gibi dövüyordu. Havada, yerde uçuşan, kısalıp uzayan, alçalı pyükselen, dans edenleri eğip bükken parlak renk kümeleri, muziğin deliliği ile sarmaş dolaştı.

Oytun Emine'ye sordu.

"Güzel değil mi?

"Çok güzel.

"Siz ne dersiniz? Beğendiniz mi?"

"Güzel." dedi Gül, "çok gürültülü, iç gıcıklayıcı" diyecekti oysa. Dolaşan renkli ışıkları izlemeye çalıştı, başı döndü. İki

eliyle başını tuttu. Burası gençlerin yeri idi. Çevresi kızı yaşındaki kızlar erkeklerle doluydu.

Yaşlanmıştı.

Buralar onun yeri değildi. Emine ile Oytun birbirlerine, dans edenlere, ara ara ekrana, sonra yine birbirlerine bakıyorlardı. Işıkların oynaşmasını seyrediyor, karşılıklı gülümsüyor, tekrar ekrana, dans edenlere başlarını çeviriyorlardı. Emine'nin içi fıkır fıkırdı. Oytun başı, ayakları ile müziğin temposuna katılıyordu. Ekrana, dans edenlere bakma turu bitince gözleri birbirleriyle çatıştı.

"Dans etmek ister misiniz?" dedi Oytun. Emine annesine "Ne dersin?" gibilerden baktı. Gül başıyla onayladı. Kalktılar.

Garson içkileri getirdi. Gül bir dikişte likörünü içti. Boğazı tatlı tatlı yandı. Kadehteki buzları ağzına aldı, üzerine Emine'nin kolasından bir yudum içti. İçi daralır gibi oldu. Derin derin nefes aldı. Dans eden kıızıyla Oytun'u gözleriyle aradı. Gördü... Dalgаланan mini eteklerin pantolonlarla dansına baktı. Gözlerini kapadı... Kendi gençliğini gördü. "Hangi gençlik?" diye sordu. Otuzbeş yaşını bulmuştu. Ömründe ilk defa böyle bir yere geliyordu. İlk defa böyle bir muzik dinliyordu. Herhalde televizyonda, radyoda da vardı böyle muzikler ama, hiç ayrımında değildi. Bu muzik başkaydı. Veya burada başka. Bu müzik kanı dinamitliyordu. Hemşirelik günlerini anımsadı. Kan dolaşımının hızlanması birçok hastalığa iyi geliyordu. Daha hemşirelik stajını yaparken, kendisine kur yapan doktor, "Seks kan dolaşımını artırır, unutma. Kan dolaşımının hızlanması birçok hastalığın ilacıdır." derdi. Öğrenciyken bir ara uyuyamıyor, her şeye sinirleniyordu. Kendisini muayene eden doktor, "Bir şeyin yok," demişti. "Evlenince geçer." Ardından da, eğer çabuk iyi olmak istiyorsa kendisine yardımcı olabileceğini, zaten ondan hoşlandığını söylemişti. Terbiyesiz adam. Oytun ile Emine masaya döndüler. Yanaklarından ter akıyordu.

"Yoruldunuz."

"Hayır ben yorulmadım. Oytun abiyi bilmem."

"Ben de yorulmadım."

Oytun içkisine uzandı. Gül'ün kadehi boştu.

"İçkinizi içmişsiniz. Size bir içki daha söyleyeyim." Gül'ün cevabını beklemeden, yanlarından geçen garsondan bir Safari daha istedi.

"Sıkıldınız mı?"

"Hayır sıkılmadım." Ne demek istemişti? Yalnız kaldım da ondan mı? Yoksa, "Burası size göre değil, gençlerin yeri" mi demek istedi? "Ben de bu dansları yapabilirim ama, fırsat olmadı ki. Öğrenciyken yurttta her akşam, çıgınlr gibi dansederdik kızkıza. Rock and Roll'lar, neler neler. Beni yetmişlik ihtiyar görüyor bunlar."

Garson Gül'ün içkisini getirdi.

Kadehler tokuşup, bir defa daha "şeref"lendiler.

Müzik yavaşlamıştı.

"Sen de dans etsene anne" dedi Emine kolasını içerken.

"Aa, ben çoktan dansı unuttum."

Oytun ayağa kalkmıştı bile.

"Buyurunuz."

Oytun'a baktı. Kalkmasa olmazdı.

Pistte yürüdüler. Eli bir yabancı erkeğin elindeydi. Sıcacıktı. El sıkılmaktan başka bir erkek elini tutmayalı yıllar olmuştu. Sadık'la bile, elele tutuşarak bir yerlere gittiklerini anımsamıyordu. Belindeki elin sıcaklığını da duyar gibi oldu. Oytun'un nefesi yanağında dolaştı. Ama, Oytun'un başı o kadar yakın değildi ki..

"Güzel dans ediyorsunuz."

"Unuttum, unuttum."

Ayakları uyumluydu, vücudu diri-ydi. Bundan emindi. Oytun'un sırtına doğru yükselen elinin onu biraz kendine doğru çektiğini ayırmadı. Şimdi başı daha yakındı. Kızına baktı. O, gözlerini ekrana dikmiş, seyrediyordu. İyi... Göz hapsinde de-ğildi. Rahatladı. Göğsü erkeğin göğsüne de-ğiyordu. Dansın ge-tirdiği devinim göğüslerinin üzerinde geziniyordu. Biraz geri çekildi. Sonra kendini bıraktı. Göğsünden, bacak aralarına doğru ılık bir şeyler akar gibiydi.

Öğrenciyken yatakhane de neler okumazlardı. Kızlar acaip acaip kitapları, teksirleri bulup getirirlerdi. Pitigirilli'nin bir ki-tabını okumuştu. Yavaş dansı, yataktakinin ayaktaki şekli diye tanımlıyordu.

Muzik durdu ve hemen hızlandı.

"Oturalım mı? diye sordu Oytun: "Oturalım mı? Bu gençler için öyle mi?"

"Hayır. "Evet, hayır, ben de gencim. Hayır."

Terleyene kadar, bacakları yeter diyene kadar dans etti. Yerlerine döndüler. Masaya oturmadan diskoda ayrıldılar Oytun kamaralarına kadar götürdü. "Çok güzel bir geceydi. Teşekkürler."

Gül doğru banyoya koştu. Soyundu. Çıplaklığını aynada izledi. Yıllardır vücuduna böyle dikkat etmemişti. Göğüsleri küçüktü ama hâlâ dikti. Beli biraz kalınlaşmıştı. Kalçaları hemen hemen eskisi kadar düzgündü. Bacaklarının iç tarafında birkaç kılcal damar çatlamıştı. Karnı belli belirsiz sarkmıştı. Biraz spor yapsa bunların hepsi geçerde. Ilık suyun altına girdi. Sabunlanırken ellerinin vücudunda dolaşmasından hoşlandı. Yavaş yavaş göğüslerini karnını sabunladı. "Anne çabuk ol, uy-kum geldi. Hem de sıkıştım." Banyonun kapısı vuruluyordu. "Bu kızdan rahat yok." Çabucak duşunu alıp, çıktı. Havlusuyla yatağa uzandı.

Ne oluyordu?.. Bir yanıt bulamadı.

Ertesi sabah Oytun ana-kızı kahvaltıda göremedi. Saat on olmuştu. Gemi demir atmış, İzmir'e gelmişlerdi. Akşama kadar burada kalacaklardı. Güverteye çıktı, görünürlerde yoktular. Havuzun çevresi boştu. "Belki de şehir turuna çıktılar" diye düşündü. Dün akşam bir şey söylememişlerdi. Gemiden çıktı. Kordon boyu yürüdü. Vitrinlere baktı. Kültür Parkı gezdi. Öğleden sonra gemiye döndü. Bulabileceğini ümit ettiği yerleri dolaştı. Yoktular. Kamaralarının kapısında durup, içeriyi dinlemeye çalıştı. Bir ses gelmedi. Güverteye ıktı, giriş merdivenlerini görecektir şekilde bir yere oturdu. Güneş tepesinde acımasızca yakıyordu. Kalktı. Mayosunu giyip, havuza gitti. Onlara da "Havuza gidelim" diye önermişti dün. Yanıt vermediklerini anımsadı. Birkaç defa havuza girdi, güneşlendi. Saati altı etmişti. Kamarasına döndü, düşünüyordu. Giyindi. Geminin dört bir yanını bir defa daha dolaştı.

Yoktular, yoktular. Şehir turuna çıkanlar dönmüşlerdi. Kamaralarının kapısını çalmayı düşündü. "Merak ettim, bütün gün göremeyince" derdi. Yoksa?... Aklına gelen olasılığa takıldı. Yolculukları İzmir'e kadar olmasın? Umudunu yitirmek istemedi. Daha vakit vardı. Gemi gece yarısı demir alacaktı. Bardan bir bira alıp, sancağa yöneldi. Körfeze baktı uzun uzun. Artık körfezde balık da kalmamıştı pislikten. "Yazık oldu." diye düşündü. Kıştan iskeleye geldi. Gözleriyle rıhtımı taradı. Birden onları gördü. Sevindi. Hızla çıkışa yürüdü. Sonra vazgeçti, eski yerine geldi. Aşağıda merdivenlerin başında, bir kadın, bir erkek, iki küçük çocukla vedalaşıyorlardı. Duramadı. Onların giriş koridoruna doğru yürüdü.

Tesadüfen karşılaşmış gibi yapacaktı.

Öyle de oldu:

"Bu gün sizi göremedim."

Gül yanıtladı.

"Kocamın bir akrabası sabahleyin erkenden bizi almaya geldi. Sadık telefon etmiş. Bütün gün onlarla beraberdik. İzmir'i gezdirdiler bize. Yemeğe de bırakmıyorlardı ama, Emine kendini iyi hissetmiyor. Biz de izin istedik."

Bir açıklama beklermiş gibi Oytun rahatlamıştı. İçindekine yaptığını bilmezlik kalkmıştı.

Emine'nin nesi olduğunu sordu.

"Önemli değil, şimdi iyiyim" diye yanıtladı genç kız.

Akşam yemekte görüşmek üzere ayrıldılar.

Yemek salonuna Oytun onlardan önce geldi. Yerli bir şişe şampanya söyledi. Beklemeye başladı. Ana-kız biraz geciktiriler.

İyi de oldu, şampanya kovada buzlaşmıştı. Emine'nin rengi sarıydı, sancısı vardı. Oytun geminin doktoruna götürmek istedi. Gül gerek görmedi. "Yatsın geçer" dedi. Genç kız yemeğine başlamadan izin alıp gitti. Oytun arkasından endişeli gözlerle baktı.

"Doktora götürseydik iyi olurdu.

Gül gülümsedi.

"Normal hastalık, biraz sancılı oluyor."

Oytun ısrar ettiğinden utandı.

Garson şampanya servisini yaptı.

"Ben içkiye alışkın değilim, dedi Gül."

"Tanışmamızı kutlamak istemiştin."

Bardağını kaldırdı.

"Tanışmamıza."

Gül biraz sıkıntılı, bardağı aldı.

"Öyle olsun."

Bir yudum içti.

"Gerçekten iyi geldi. Buz gibi."

"Sizi gemide göremeyince merak ettim. Akşama kadar bütün gemiyi aradım." Gülerek söylüyordu Oytun.

"Nasıl iyi geçti mi gününüz?"

"Fena sayılmaz. Emine huzursuzdu. Yoksa yeni yerler görmek, güzel şey."

"Sıkılmadığınıza sevindim."

"Pek o kadar değil. Bağımsız gezmek daha güzel olurdu. Eşimin akrabaları. İlk defa tanıştık biz de. İyi insanlar, inalam yeni tanışmalar biraz çekingenlik yaratıyor."

"Benimle de olduğu gibi." Oytun, tam yerinde konuştuğunu düşündü. Karşısından duyumsadığı soğukluğu biraz azaltabileceğini umuyordu.

"Hem öyle, hem değil. Bizimki yolculuk arkadaşlığı, işte hepsi bu kadar " diyordu.

"İyi arkadaşlıklar yolculukta başlarmış."

Gül hafifçe gülümseyerek bıkkın bıkkın konuştu.

"Belki."

"Öyleyse yol arkadaşlığına içelim." Bardaklarını kaldırdılar. Gül'ün boşalan bardağını doldurmak istedi Oytun.

"Benim için yeterli, teşekkür ederim." Oytun ısrar etmedi. Bir süre konuşmadan yemeklerini yediler. Güzel bir yemek müziği çalıyordu orkestra. Suskun, müziği dinler gibiydiler.

"Hangi tür müzikten hoşlanırsınız" diye sordu Oytun.

"Müzik kültürümün pek gelişmediğini söyleyebilirim. Kasa-ba'da pek uzak yaşıyoruz her şeyden. Alaturkayı severdim. Bu günlerde, daha çok pop dedikleri... Yeni pek çok genç var. Televizyonlardan, çoğalan özel radyolardan onları tanıdık, onların müziğini dinliyoruz, seviyoruz da sanırsam." Gül biraz durdu, gülümseyerek devam etti. "Ha unuttuyordum, düğünlerde Antalya'dan gelen çingene orkestralarını da eklemeliyim. Kasaba'mızın en büyük eğlencesidir düğünler. Biz düğün gecesine "Balo"

deriz, biliyor musunuz?" Oytun sesini çıkarmadı. Bu kadın ince ince kendisiyle alay eder gibiydi. Oysaki o, bir konu açmak için sormuştu. Gül alınmış olmalıydı. Alınan ve zeki.

"Sadece sormuştum" dedi yavaşça. Bardağını ağzına götürdü. Bir tedirginlik sarmıştı ortalığı...

Yemeğin sonuna gelmişlerdi.

"Bugün epey yorulduk. Erken yatsam iyi olacak."

"Beni yalnız mı bırakıyorsunuz?"

Gül Oytun'un gözlerine baktı.

"Peki içkiniz bitene kadar." Yeni evlendiklerinde Sadık evde içerdi. O, içkisini bitirmeden, uykusu da gelse gidip yatmazdı.

"Siz tatlınızı yiyene kadar bitiririm."

"O kadar acele etmenize gerek yok."

Soğuk hava geçmiyordu bir türlü. İkisi de rahatsızdılar. Oytun bu havayı dağıtmak için bir şeyler yapması gerektiğini düşünüyordu. Ne yapabilirdi? Birden sordu:

"Size bir fıkra anlatayım mı? Arkadaşlarım güzel fıkra anlattığını söylerler. Hem uykunuz geçer."

"Uykum yok, sadece yorgunum."

Oytun bardağında kalan son yudumları içti.

"Kalkalım öyleyse. Beni yalnız bırakmadığınız için teşekkür ederim."

Kalktılar.

"Şimdi güverteden İzmir güzel görünür."

Gül, Oytun'a baktı. "Pes etmiyorsunuz " der gibiydi. Çıktılar. Kış güverteden Karşıyaka'nın ışıkları gerçekten göz alıcıydı. Körfez meşalelerle aydınlatılmış bir şölen alanı gibiydi. Meltem çıkmıştı. Serin hava ikisinin de hoşuna gitti. Yan yana küpeşteye dayanmış öylece duruyorlardı konuşmadan. Onları birbirlerine yaklaştıracak bilinmedik bir şeyleri bekler gibiydiler .

Bir fırtına çıksa, gemi sallansa, birisi itiverse... Ne gemi sallanıyor, ne fırtına çıkıyor, ne de birisi omuzlarından tutup onları birbirlerine doğru itiveriyordu. Şehrin uğultusu kesilmişti. Meşaleler birleşmiş koca bir ateş olmuştu kıpırdamayan bakışlarında.

Yolcularla tıka basa dolu bir körfez gemisi, düdüğünü öttürerek geçti önlerinden.

"Emine merak eder" dedi Gül, gözleri önlerinden geçen aydınlık gemide dikili.

"Uyumamış mıdır?"

"Bilmem

"Uyuduysa?.."

Gül gözlerini gemiden kurtardı.

"Yani ?..."

"Yani, biraz daha kalabiliriz."

"Üşür gibi oldum." dedi Gül. Oytun ceketini çıkardı. Gül'ün omuzlarına koydu. Kolu kadının omuzlarında kalmıştı. Gül'ü hafifçe kendine doğru çekti.

"Şimdi ısınırsınız."

"Siz üşüyeceksiniz."

"Üşümem. Güzelliğiniz beni ısıtıyor."

Kadını biraz daha kendine doğru çekti. Dudaklarını saçlarına değdirdi. Yanak yanağa gelmişlerdi. Dudakları Gül'ün boynuna doğru indi. Körfez gemisi arkasındaki aydınlık köpüklerle uzaklaşıyordu.

"Gören olur."

Sesi teslimiyetini açıklıyordu.

"Burası karanlık."

Gül'ün başını hafifçe çevirdi. Dudaklarını buldu. Önce kısa, sonra uzun uzun öpüşüler.

Gül birden kendini çekti.

"Yapmayın, yakışmıyor."

Ceketi sırtından aldı, Oytun'a uzattı

"Gidelim."

Oytun'un yanıtını beklemeden yürüdü.

"Bana kızdınız mı?"

"Hayır.

Konuşmadan yürüdüler. Bir kat indiler. Koridorlar loş ve bomboştu.. Upuzun bir koridorun ortasına geldiler. Oytun durdu.

"Burası benim kamaram."

Gül gösterilen kapıya baktı.

"305 Numara. Güzel." Gül adımını attı. Oytun elinden tuttu. Kamaranın kapısını açtı. İçeri çekti. Gemi demir almaya başladı.

Güneş, o sabah yine doğdu. Gül'ün sandığı gibi hiçbir şey değişmedi. İçeride biraz daha aydınlık, gözleri biraz daha parlaktı. Kızı daha güzeldi.

Kamara ne kadar genişti.

Üçlü bir grup olmuşlardı. Havuzda beraber yüzdüler. Geminin demir attığı limanlardaki turlara beraber katıldılar. Her akşam diskoya gittiler. Ana-kız yaşamlarının en güzel tatilini yapıyorlardı. Disko sonrası, Emine gözlerini kapar kapamaz Gül kapıdan dışarı süzülüyordu. Annesi Emine'nin uykusunun ne kadar ağır olduğunu biliyordu.

Gemi Kasaba'ya yaklaşırken Gül sordu:

"Efendi bir genç değil mi?"

"Evet,"

"Babana tanıştığımızdan bahsetmeyeceğim." İyi olurdu. Kim bilir babası neler düşünür, sorularıyla kısacık tatilini burundan getirirdi. Annesi de hiç yalnız bırakmamıştı ki, "Yiyecekti sanki kızını adam."

Ambulans hastanenin bahçesine girdi, durdu. Arkasından cip geldi. Doktor ambulansa doğru yürüdü. Savcı bir polis memurunu çağırdı.

"Katibin evine telefon edin, aletlerini alsın gelsin. Otopsi yapacağız." Ölüyü kesme-biçme işlerini savcılık katibi yapıyordu.

"Hava karardı dedi doktor. Cesedi ambulansa turalım. Sabahleyin otopsi..."

Savcı doktorun sözünü yarıda kesti:

"Sabaha kadar kokusu bütün Kasaba'yı tutar."

"Buzlarız."

"Bırak doktor, bir de sabaha kadar cesedin başına bana nöbetçi koydurtma." Doktor, yemeğe gidemeyeceğini anlamıştı. Hastane hizmetlisine seslendi.

"Şuraya bir muayene masası çıkarın, seyyar lambayı da getirin." Hastane hizmetlisi alışkın adımlarla yürüdü: "Hastane yaparlar, morg yapmayı unuturlar." Masa getirildi. Cesedi tekrar "itina" ile, "Aman yavaş olun, bir yeri kopmasın"larla masaya yatırdılar. Bahçenin duvarının üstüne meraklılar tünemişti. Bir polis, meraklıları dağıtmaya gitti. Doktor sordu.

"Ne oldu seyyar?"

"Seyyar burada ama, ampülü yanmış, bakkala gittiler."

Otopsiyi yapacak savcılık katibi gelmişti. Meraklılar bir türlü eksilmiyordu. Polis uzaklaştırıyor, biraz sonra tekrar doluyorlardı. Yeni lamba takıldı, fakat bir türlü yanmıyordu.

Savcı sinirlendi.

"TEK'e telefon edin de bir elektrikçi gelsin. Benim istettiğimi söyleyin ha."

Telefon edildi.

"Elektrikçiler bir köye arızaya gitmişler Savcı Bey."

Yoldan geçen birkaç turist de kalabalığa katıldı. Terslikler birbirini izliyordu. Doktor otopsinin sabaha kalmasını tekrar önerdi. Savcı cesedin ambulansla kalmasına razı değildi. Hastanede boş oda olup olmadığını sordu. Yoktu. Bütün boş odalar, bekâr doktor, hemşire ve hastabakıcılarla doldurulmuştu. Bir de rotasyondan gelen doktorlar vardı, yazlık... Savcı içinden konuştu. "Hastane değil, otel. Devlet oteli."

"Mutfağa koyalım."

Herkesin midesi bulandı. Öneri sahibi yavaşça uzaklaştı. Kalabalıktan biri, "Caminin gasilhanesine götürelim." dedi.

Birden karşıt sesler yükseldi kalabalık arasından.

"Müslüman mı değil mi bilmiyoruz ki."

"Açın bakın birader, sünnetli mi, değil mi?"

Kalabalık cesedin erkek olduğuna karar vermişti. Bir çözüm bulmalıydılar. Savcı doktora, doktor savcıya baktı. Ambulansın sürücüsü imdada yetişti.

"Ambulansın farlarını çevirelim. Cip de var."

"Cipin aküsü zaten zayıf."

Karşı gelen cipin sürücüsü polisti.

"Çalışmazsa takviye ederiz, ek kabloyla." Savcı 'tamam' anlamında başını salladı. Ambulansla cip manevra yaptılar. Farlarını masaya ayarladılar. Yaktılar. Masanın üstü gündüz gibi olmuştu. Duvarın üstüne tünleyen halk, cesedi rahat görüyordu şimdi. Bir turist kız, "terrible" (korkunç) diyerek uzaklaştı. Cesedin üzerindeki örtüyü açtılar. Sırtında parçalanmış bir gömlek vardı. Alt tarafı çıplaktı.

Bütün kemiklerden kararmış et parçaları sarkıyordu.

"Erkek," dedi doktor.

Savcı eğildi baktı. Anlayamadı.

"Nerden anladın, cinsel organı yok."

"Vücut yapısı erkek. Bakın sağlam kalan yerlerde balık dişi izleri var. Cinsel organını yemiş olabilirler."

"Köpekbalığı mı? Belki de köpekbalığı koparmıştır."

Savcı kendi sorusunu kendisi yanıtlıyordu. "Türk mü, yabancı mı olduğunu nasıl anlayacağız? Cinsel organı olsaydı sünnetine bakardık."

Doktor cesette gördüklerini açıklamaya başladı:

"Kafatasında darbe izi görülüyor. Vücudunda olsa zaten-belli olmayacaktı. Ciğerleri ile midesini çıkar. İçindeki suyu muyu tahlil ettirelim. Belki öldürüp de denize atıldılar."

Savcılık katibi elindeki neşteri ustalıklarla kullanıyordu.

"Kalbini de."

Katip bir iki neşter darbesiyle söyleneni çıkarıveriyordu.

Duvarın üstüne tünleyenler anatomi öğreniyorlardı.

"Ciğere bak lan. Sen hiç insan ciğeri gördün mü?"

"Nerden göreceğim lan."

"Okulda vardı ya, insan vücudu."

"Bu onlara benzemiyor ki."

Yarım saat içinde doktorun istedikleri ayrı ayrı plastik torbalara kondu, ağzıları mühürlendi. Resmi yazısı yazıldı. Bir polis memuruna torbalar verilerek Antalya'ya tahlile gönderildi.

Doktor saatine baktı. Yemeğe geç kalmamıştı.

O akşam kulüp her zamankinden fazla doluydu. Sarı İsmail-memnun görünmüyordu. "Kuru kalabalık" diye kendi kendine-söylendi. Çaylar gidip geliyor. Kimse oyuna başlamıyordu. Kulüpte çaylar şirkettendi. "Harcı içinden çıkar." derdi Sarı İsmail. "Herkesin dilinde ceset, öldüyse öldü, boğulduysa boğuldu be. Size ne, bu memleketin polisi var, savcısı var. Cinayet mi, intihar mı, onlar uğraşsınlar birader. Nerden çıktı bu ceset bu akşam,

tövbe tövbe. Adam kıtlığına kıran mı girdi. Hadi on dakika, yarım saat konuştunuz, bütün geceyi de cesedi koynumuza alıp, geçirecek halimiz yok ya. Ekmek kapısı burası be. Kira ödüyoruz, adam çalıştırıyoruz." Çaylar gidip geldikçe dayanamadı harcı içinden çıkar dediyse de. Bağırды.

"Yeter be, sizin başka lafınız yok mu? Gece rüyamıza girecek vallah."

Mal Müdürü atıldı.

"Doğru vallahi, bırakın şimdi canım, yarın işin aslını savcı Beyden öğreniriz."

Balıkçı Sarhoş Okan,

"Görürsünüz benim dediğim çıkacak" diye söze girdi. Benzen yüzünü görünce..."

"Ne yüzü be, adamda yüz mü kalmış?"

Okan, Mal Müdürüne baktı.

"Bu millete vergi yazmaya benzemez müdür, deneyim deneyim. Yüzünün kemiklerinin teşkilâtından tanıdım onu. Yarın savcıya da söyleyeceğim."

Meraklı sesler çoğaldı.

"Tanıdın mı?"

"Kim miş?"

Balıkçı Sarhoş Okan, sırtını sandalyesine dayadı. İçtiği biranın geçirtmesini "Estağfurullah" diye geçiştirdi. Gözleriyle çevresini şöyle bir taradı ve anlatmaya başladı:

"Yahu, yazın başında bir yat gelmişti buraya. Kekova, mekova gidip gelip bir iki ay kadar kaldı. Yatta babayığit bir oğlanla fıstık gibi sarışın iki kız vardı. Oğlan İtalyandı, babası da çok zenginmiş, mafya mı ne onların başıymış .Oğlan bir gece birine, bir gece birine... Kızların ikisini de idare ediyormuş."

Avukat Taşkın kahkayı bastı.

"Atma Okan."

"Ne atması be, bizim balıkçılar her akşam dikizliyorlarmış kamaranın penceresinden. Onlar söyledi."

Tapucu, Okan'a takıldı.

"Doğru söyle, sen de röntgenledin değil mi?"

"Bırakın tantanayı yahu, anlatalım."

Avukat Taşkın sandalyesini Okan'a doğru çekti.

"Sen kızları anlat, yeter."

"Bırakmıyorsanız ki anlatayım. İstanbul'dan bir oğlan gelmişti uzun saçlı, hani filmlerde oynuyormuş. İşte o oğlanı bir gün yatta gördüm. Nasıl tanışmışlarsa tanışmışlar. Kızların biriyle bayağı iyiydi. Çayağzı Plajı'nda yüzüyorlardı bir gün. Biz de lokantada kafayı çekiyorduk. Sonra onlar da geldiler lokantaya. Yemekte İtalyanla bizim İstanbullu bağıra bağıra tartıştılar. Ne dediklerini anlamadık ki, dil yok. Vallahi ben yumruklaşacaklar sandım. Sonra İtalyan botuna binip yata gitti. İki kızla bizim oğlan orada kaldılar. Oğlan kızlarla bir şeyler konuştu, sonra kalktılar üçü, bir taksiye binip gittiler. Yat da zaten demir alıyordu. Akşam limanda tekrar görmeyeyim mi dördü de yine tekne de. Sanırsam İtalyan bizim Türklerle küstü, hiç konuşmuyordu, bana öyle geldi. Ertesi gün de kayboldular. Bir daha ne İstanbulluyu gördüm, ne İtalyanı, ne de kızları. İşte o cecedin yüzü bizim Türk'e benziyor. İtalyan, kolay mı babası mafya. Kızlarla bir oldu, bizimkini öldürüp denize attılar. Çükünün belasını çek dedi herif. Çükünü de kesti, ağzına sokup denize fırlattı."

Avukat Taşkın gene atıldı.

"Onu da nerde gördün ağzına soktuğunu?"

"Adettir öyle yaparlar. Sen de dikkatli olmalısın."

Çevreden gülmeler duyuldu. Okan konuşmakta ısrarlıydı.

"Hiç mi görmedik balık dişinin izini, köpekbalığının diş izini... Yok balık koparmışmış doktor öyle söylüyor. Geçenlerde yakaladığım grida balığının kuyruğu yoktu. Besbelli ki kö-

pekbalığı yemişti." Bu sırada Hâkim Cesur, Banka Müdürüyle kulübe girdi. Avukatlar ayağa kalkıp karşıladılar. Sarı İsmail hâkime hemen bir çay getirdi.

"Ben masayı şimdi hazırlarım." Sevinmişti. Hâkim gelmese ne Okan susar, ne de oyuna başlarlardı. İki avukat, Taşkın, Sadık ve Fen Memuru hazırlanan masada yerlerini aldılar. Hâkim Cesur Fen Memuru Nail'e takıldı.

"Bu sabah keşifte aldığın paraları bırak da aklın başına gel-sin."

"Canınız sağ olsun, hepsi size feda olsun." Diğer masalar da dörtlenmeye başlamıştı. Pansiyoncu Makbul Bey, Halıcı Baki, mal müdürü ve tapucu köşedeki masaya geçtiler. Sarı İsmail ellerini ovuşturdu. Akşam iş iyi olacağa benzerdi. Mal müdürü kaşla göz arasında İsmail'e baktı. İsmail elini yanağında gezdir-di. Anlaşmışlardı aralarındaki şifrede. "Tefecilikten aldığı pa-ralar gidince, bakalım ne yapacak"tı Makbul düşzüşü? "Ulan o paralarda tüyü bitmemiş yetimin hakkı var be." Mal müdürü de "eşşek değil ya" onu da görecek-ti elbet. Banka müdürü de üç seracıyla pokere oturdu. Öbür masada fen memuru Nail kâğıtları karıştırdı. Parmaklarının arasındaki kâğıtlara büyük bir beceri ile istediği şekli veriyordu.

"Adam Monte Carlo kumarbazı. Kim demiş ona kıro diye?" Hâkim Cesur'un "kişiye özel" esprilerine alışıktı. şakanın dozu biraz fazla bile kaçaşa hiç sesini çıkarmaz, veya bir şaka ile ya-nıtlamaya çalışırdı Nail.

"Ha vallah, aslını inkâr eden haramzade."

"Paran çok mu bugün?"

"Hâkim baba dedik, keşifleri azaltırsın. şöyle haftada beş gün gitsek para olacak. Evdeki beş kafaya yeter mi maaş."

"Bak kafamı bozma, başka fen memurunu götürürüm keşif-lere sonra." Kâğıtlar dağıtılınca konuşmalar, gülüşmeler kesili-

verdi. Fen memuru Nail dört yıldan beri Kasaba'daydı. Dört çocuğu vardı. Üçü kız biri oğlan. "He vallah, oğlanı bulana kadar çalıştık. Memlekete gidemezdim yoksa yahu." HâkimCesur'la iyi bir ikili oluşturmuşlardı. Arazi davalarındaki keşiflere hep beraber gidiyorlardı. Maaşı böylece bir iki kat artıyordu. Bölge insanının bütün resmi ölçüm işlerini özel ücretle yapardı. Kimse karşı gelemezdi. Hık mık edenler olursa, yanıtı hazırdu. "Yaparız, elimde çok ölçüm var, sıran geldiğinde yaparız, hayıflanma." Allah bilir sıra da üç ayda mı gelir altı ayda mı ?.. Hakkında şikâyetler olmuş ,bir iki defa görevden alınmıştı ama, bu görevden alınmalar birkaç haftadan fazla sürmemişti. Ankara'da adamları vardı. İyi parası olduğu söylenirdi. Kasaba'nın tüm özel parselasyon işlerini de yapmıştı. En iyi müşterisi Makbul Bey'di. Makbul Bey'in köylüden ucuza kapattığı veya ödenmeyen alacaklarına karşı ele geçirdiği dağın, taşın parselasyon işlerini hep o yapmıştı. Eğer parsellerden birini satarsa da yüzde on alıyordu. Oyunlarda Fen Memuru Nail aranılan adamdı.

Emine mutfaktan bağırdı.

"Bulaşıklar bitti anne, hazır mısın?" Yaz akşamları hemen hemen tüm Kasaba halkı, sahildeki çay bahçelerini doldururdu. Önce, küçük çocuklarını gönderir, Ziraat Bankası'nın kanepelerinde yer kaparlardı. Küçükten büyüğe kümelenmeler oluşur, günün dedikodusu yapılırdı. Çaylar içilir, dondurmalar yalanır, ayçiçeği çitlenirdi. Sabahleyin temizlik işçileri yerlere atılan ayçiçeği kabuklarını süpürürken, ağızlarına gelen küfürleri esirgemezdi. Bu akşam konu heyecan vericiydi. Herkes birbirinden bilgi almaya çalışıyor, cesetle ilgili yeni senaryolar üretiliyordu.

"Sen beni bekleme, daha hazırlanacağım. Emine'nin işine gelmişti. Arkadaşı Ayşelerin pansiyonunda kalan iki İngiliz oğlan vardı. Dün ayaküstü Ayşe tanıştırmış, "How do you do?

Do you like Kasaba?" gibi laflamışlardı. Pansiyona gitmeyi düşünüyordu.

Emine "Ben kaçtım." deyip, kapıdan fırladı.

Beş dakika geçmeden Gül de sokaktaydı. Sokak lambalarının ışığının yetişemediği yerlerden geçmeye çalışıyordu. Oytun'un evi ikiyüz metre kadar uzaklıktaydı. Kasabanın tek ana caddesinden geçmemek için yolu uzattı. Kapının önüne gelince durdu. Çevresine bakındı.

Kimse görünmüyordu. Elini zile götürürken kapı açılıverdi. Kalbinin hırçınlığını Oytun'un göğsünde yatıştırdı.

Dudaklarını Oytun'dan kurtardı.

"Çok kalamayacağım. Emine çay bahçesinde bekliyor."

Divana doğru yürüdüler. Temiz giyimli, düzgün görünüşlü iki kişi Başkanın odasına girdi. Başkanı, saygılarını abartarak selamladılar.

"Biraz konuşmak istemiştik Sayın Başkanım."

"Buyurun, oturun."

Ziyaretçiler başkanın gösterdiği koltuklara "Teşekkür" ederek oturdular.

"Benim adım Halit Sıvacı, İstanbul'da avukatım. Arkadaşım Mimar Nazmi Bey.

"Memnun oldum."

"Size Salih Yılmaz Bey'in selamlarını getirdik. Özellikle saygılarını iletmemizi istedi."

"Kimin dediniz?"

"Salih Yılmaz Bey'in. Biz ikimiz de kendileriyle çalışıyoruz. Ben avukatlarından biriyim. Mimarımız Nazmi Bey de yatırımlarını organize ediyorlar." Belediye Başkanı Remzi Telli'nin, "Teşekkür ederim, sağolsunlar" derken sesi titriyordu. Gözleri etejerin rafında duran gazeteye kaymıştı. Magazin sayfasından katlanmış gazetede çıplak bir kadın resmi gülümsüyordu. Gözü,

gazetenin birinci sayfasında, ortadan verilmiş üç sütünlük bir habere takılıp kalmıştı. Daha bu sabah Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin Salih Yılmaz hakkında tutuklama kararı verdiğini okumuştı. Şimdi Salih Yılmaz denilen mafya babası ona adamlarını gönderiyordu. Nerden bulmuştu onu? "Hay dertli başım,hay."

"Şey, ne içerdiniz?"

"Zahmet etmeyin. Başkan zile bastı. İçeri giren sekreterine Beylerin arzularını sormasını söyledi. Sesi cılız, gözleri şaşkındı sekreterinin üzerinde..."

İki az şekerli kahve.. Başkan çay içerdi.

Avukat Halit Sıvacı devam etti.

"Ayrıca sizi İstanbul'a davet ediyorlar. Misafirleri olmanızı istiyorlar. Şöyle birkaç gün yorgunluk atar Başkan Bey diyorlar. Kendileri gelecekti ama, bu günlerde çok meşguller. Davetini kabul edeceğinizi umuyorlar." Salih Yılmaz ha? Altın kaçakçısı, silah kaçakçısı.. Beş yıldızlı oteller sahibi. Gazino kumar işleticisi. Beni niye davet etsin? Ben ne haltettim ki? Ne yanıt vereceğini kestiremedi. Konuşmuş olmak için konuşmaya çalıştı.

"Davetine çok teşekkür ederim ama, şey... Anlayamadım." Sekreter içeri girdi. Kahveleri, çayı bıraktı. Kız çıkana kadar sustular.

"Salih Yılmaz Bey, iyi bir işadamıdır." Evet, okuyoruz, nasıl iyi bir işadamı olduğunu demeye cesareti olsaydı ah!..." Başkan Nazmi Telli'nin çenesi ile kulağının arası kaşınmaya başladı. Eli çenesine gitti. Uzun uzun kaşdı.

Rahatladı.

"Gazetelere bakmayın siz, o işlerini hep karşılıklı anlayış ve iyi ilişkilerle yürütmeyi sever. Tabii iş hayatı maalesef acımasızdır, kendine göre kuralları vardır." Avukatın sesinin tonu biraz alaycı, biraz uyarıcı gibi geldi Remzi Telli'ye.

"Eğer bu günlerde fazla meşgul değilseniz, izin veriniz Hilton'da yerinizi ayırtayım. Salih Bey'in oteli de Hilton ayarındır ama, belki siz orayı tercih etmezsiniz. Salih Bey'le tanışmış olursunuz. Onun ne denli yumuşak, nasıl iyi bir insan olduğunu bizzat görürsünüz; dedikoduların tersine..." Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin tutuklama kararı verdiği bir adam onu davet ediyordu; hem de herkesin gözü önündeki Hilton Otel'i'ne. Nasıl serbest dolaşabiliyordu bu adam?

"Davete teşekkür ederim ama, bu günlerde olmaz. Malumunuz önümüzde belediye seçimleri var."

"Çok güzel, seçimlerden sonra. Nasıl olsa kazanırsınız." Başkan güldü. "Evliya dürzü" diye içinden geçirdi. "Seçim bu... Elhamdülillah güçlüyüz ama... Bu halka yaranmak zordur."

"Siz garanti bilin, Salih Yılmaz Bey istedikten sonra... İstanbul'a gidiş tarihinizi de sonra belirleriz. Sanırım sizinle sık sık görüşeceğiz."

Neler diyordu bu adam? Sık sık görüşeceklermiş. Remzi Telli'nin kafasında sorular oynaşmaya başlarken, Avukat Halit Sivacı, eliyle mimar Nazmi'yi işaret etti.

"Nazmi Bey, bu gün sizi rahatsız etme nedenimizi açıklayacaklar." Başkan son cümleyi duymadı bile. Neden ve niye'lere yanıt arıyordu. Bu çekici öneriler... neyin karşılığında? Kafası seçimlere gitti. "Siz garanti bilin, Salih Yılmaz Bey istedikten sonra..."

Mimar Nazmi hafifçe doğruldu. Başkan seçimle hipnozlaşmıştı. Mimarın "Sayın Başkanım", demesiyle kendine geldi.

"Geçen yıl yetmiş dönümlük bir arsa almıştık, Bayraklı Koyu'nda.

"Bayraklı Koyu'nda mı? Bu arsayı başkası aldı biliyorum ben."

"Evet, şirket adına almıştık. O zaman ben imar durumunu belediyenizden çıkarmıştım. Oraya yüzde on inşaat alanı ve iki

kata izin veriyorsunuz. İnceledik bize uygun gelmedi." Başkan Remzi Telli, "Olabilir" diyemedi.

"Anımsadığımıza göre, orada birer dönümlük elli parsel var."

"Evet öyle, parsellerin bazıları bin, bazıları dokuzyüzelli metre filan. Salih Yılmaz Bey, bu arsaya Kasaba'nın ününü artıracak, Kasaba'ya yakışacak beş yıldızlı bir otel yaptırmak istiyorlar. Öyle beton yığını değil, yöresel mimariye uygun." Başkan Remzi Telli anlayamamıştı, birer dönümlük parsellere beş yıldızlı otel...

"Kaç otel yapacaksınız?"

Mimar durdu. Başkanın gözlerinin içine baktı.

"Bir tane."

"Ama elli parsel var. Parselleri birleştiriyoruz." İşte bu olmazdı. İmar planının lejandında birleştirmeye izin yoktu.

"Ama imar planına göre imkânsız bu."

Mimar duymamış gibi devam etti.

"Size projemizi göstereyim, çok beğeneceksiniz." Çantasını açtı. İçinden projeleri çıkardı. Masanın üzerine serdi.

"Bu önden görünüşü, harika değil mi? Şu yandan. Havuzabakınız ne kadar büyük. Tenis sahaları, arka cepheye de golf alanı düzenleyeceğiz. Orman'dan kiralayıp. Malumunuz golf turizmi çok revaçta. Biliyorsunuz zengin oyunu."

Başkan proje üzerindeki kat adedini saydı.

"Fakat bu altı kat."

"Tam değil, iki katı kottan kazanılan.",

"Orada kottan yararlanma yok ki."

"Arazi yamaç, dik. Kottan yararlanma gayet normal, siz de takdir edersiniz." Mimar projeyi anlatmaya devam etti. Türk hamamı, sauna, jakuzi, cimnastik salonları, kapalı yüzme havuzu, sukayakları, dörtyüz kişilik toplantı salonu, ayrıca üç tane salon.

Kongre turizmi yapılabilirdi. Böylece Kasaba'ya kış turizmini de sokacaklardı. Rooftaki bardan bütün Akdeniz ayaklar altında olacaktı. Diskosu lazerle donatılacaktı. Kısaca modern teknolojinin her türlü olanaklarını kullanacaklar, İnşaat iki yılda bitirelecekti. Daha şimdiden Avrupa, Amerika ile bağlantılara girmişlerdi. Av turizmine önem vereceklerdi. Dünyanın en zenginleri bu cennet gibi Kasaba'ya geleceklerdi.

"Sizden istediğimiz projenin süratle onaylanması. Zira önümüzdeki hafta iş makinelerimiz, işçilerimiz geliyorlar. Hemen başlayamazsak, belirlediğimiz tarihte bitiremeyiz." Remzi Tel'inin gözleri masadaki kül tablasında, sigara uçlarını sayıyordu. Çok sigara içmişti bugün. Saatte bir sigarayı aşmıştı. Bu adamlar da bir yanıt bekliyorlardı.

"Anlıyorum. Siz belediye meclisinden karar çıkartacaksınız. Bir, parselleri birleştirme, iki, kottan yararlanma. Bu ikisi çok kolay, Kasaba'nın her yanında uyguluyorsunuz. Üç, yüzde onu, yüzde kırka çıkartmak. Bu da uygulanıyor şu anda. Hepsi bu kadar." Ben sabahleyin bu kadar sigara içmedim ki, bunlar geldikten sonra kaçırmış olmalıyım. Kafamdaki ağırlıktan belli. Adama bak, hepsi bu kadar diyor. Olacak iş değil. Yapamam. Encümene, meclise böyle bir teklif götüremem. Düşürürler insarı, başkanlık gider. Ya fen işlerindeki Aykut, anasının gözü. Bir açığımı arayıp duruyor zaten. Hangi projeye olur desem, muhakkak bir noksanını bulur it... İmzalamaz. İşi gücü zorluk çıkarmak, zora koşup istediğini almak. Ah bir yakalayabilsem namussuzu rüşveti yerken. Araba sahibi bile oldu, şurada birkaç yıl içinde."

Avukat söze girdi.

"Bakın! , belediyenizin bir otobüsü bile yok. Herhalde otobüse gereksiniminiz çok. Kasaba oldukça büyümüş. Hatta bir makam arabası bile gerekli. İstanbul'a geldiğinizde kendiniz seçersiniz."

Başkan Remzi Telli'nin gözleri, kül tablasındaki sigara uçlarını göremez oldu. Kaç sigara içtiğini unuttu.

Bilemiyordu.

"Otobüs iyi bir seçim yatırımı olur."

"Bütçemiz yeterli değil."

"Salih Yılmaz Bey yardımı sever. Belediyenize hemen bir otobüs hediye edecek. Bu sizi, encümende, mecliste, Kasaba'da alkışlattırır."

Mimar Nazmi ayağa kalktı. Ardından Avukat Halit Sıvacı.

"Sizi fazla rahatsız ettik, izin isteyelim. Biz Sunset Otel'de kalıyoruz. Akşam teşrif eder, bir viskimizi içerseniz, memnun oluruz. Bekliyoruz. El sıkıştılar, "Görüşmek üzere, bekliyoruz" deyip, çabucak çıktılar. Başkan Remzi Telli'nin gözleri, sessizce kapatılan kapıya takıldı kaldı.

Neler oluyordu? Beş yıldızlı oteller, İstanbul davetleri, Hilton, otobüs "Makam arabanızı kendiniz seçin, seçimleri garanti bilin." Yüzde kırk inşaat alanı, altı kat, birleştirme, meclis, encümen, Aykut... Masanın üzerinde serili duran projeler. Kottan-yararlanma. Salih Yılmaz... DGM kararı, tutuklama kararı. Silah kaçakçılığı, adam vurmalar. Salih Yılmaz, baba, babaların babası. Gazeteler, hep dedikodu. Bayraklı koyu...

"Kaç sigara içtim?" Remzi Telli titremeye başladı. Donuyordu artı otuzbeş derecede. Zorlukla zile bastı. İçeri giren sekretere, "Bana bir çay getir" dedi. Titremesi geçmiyordu, ellerini birbirine sürttü. Ovuşturdu. "Seçimler garanti. Otobüs.. Ya yüzde ondan, yüzde kırka çıkarma? Makam arabası?.." Sekreter çayı getirdi.

"Renginiz sararmış, hastalandınız mı?"

Sekreteri "Yok benim bir şeyim." diye azarladı.

Dişleri birbirine vuruyordu.

"Titriyorsunuz ama."

"Geçer şimdi. Sıtma, sıtma."

"Bir asprin ister misiniz ?"

"Getir peki."

Sekreter kapıya yöneldi.

"Dur, dışarıda bekleyen var mı?"

"Yok."

"Kimseye söyleme."

"Neyi efendim?"

Boş bulunmuştu.

"Sıtmayı, sıtmayı."

"Peki efendim. Sekreter aspirini hemen alıp geldi, bir bardak çayla.

Gözü masada açık duran projelere takıldı.

"Bu Beyler otel mi yapacaklar efendim?"

"Ne oteli?"

"Projeyi gördüm de. Çok nazik insanlardı."

"Tamam tamam." Sekreter dışarı çıktı. Gerçekten nazik insanlardı. Onlar görüşürken içeri kimseyi almaması için beşyüz bin lirayı eline sıkıştırıvermişlerdi.

Aspirini içti.

"Hadi sen yemeğe git."

"Daha onbir buçuk efendim."

"Tamam git işte, izin verdik." Kızın arkasından kalktı. Kapıyı içeriden kilitledi. Düşünmeliydi. Yalnız kalmaya gereksinimi vardı. Odada dolaşmaya başladı. Birkaç dakika sonra titremesi geçti. Şimdi daha iyiydi. Bir koltuğa oturdu. Masanın üzerinde serili projeler gözüne ilişti. Kalktı, aceleyle projeleri katladı, sümenin altına koydu. Tekrar koltuğuna dönüp oturdu. Gözlerini kapadı. Gazete aklına geldi. Salih Yılmaz'la ilgili haberin sadece başlığını okumuştı. İçeriğini bilmiyordu. Kalktı

gazeteyi aldı. Çıplak kadın resmi hâlâ alaycı bir biçimde gülümsüyordu. Resme baktı, alt yazısını okudu. "Top model." Yabancı bir isim vardı, bir iç çamaşırı defilesine katılmak üzere İstanbul'a geliyordu. Hilton'da Kral Dairesi ayrılmıştı. Hilton... O da Hilton'a... Hemen birinci sayfayı açtı. Sağ alt köşedeki haberi buldu. Okumaya başladı: "Antika tabloları yurtdışına kaçırırken yakalanan tanınmış işadamı Rafet Süzmen savcılıkta verdiği ifadede, tanınmış babalardan Lazoğlu diye anılan Salih Yılmaz'ın İsviçre'de bu tabloların satışını organize ettiğini açıkladı. Adı birçok kaçakçılık olayına karıştığı iddia edilen Salih Yılmaz hakkında, Devlet Güvenlik Mahkemesi Başsavcısının tutuklama kararı vermesi bekleniyor. İsviçre'de olduğu sanılan Salih Yılmaz'ın yakalanması için Kırmızı Bülten çıkarılacağı bildiriliyor." Haber kesin değildi, olasılıklara dayanıyordu. Yine de çenesi kaşınmaya başladı. Bedeni ağırlaştı. Koltuğuna çöktüverdi. Ter basmıştı. Kravatını çıkardı, gömleğinin yakasını iki düğme açtı. Başını koltuğun arkasına dayadı. Tekrar gözlerini kapadı. Bir karar vermeliydi. Ne kararı?

Düşünemiyordu. Kulaklarından mimarın sesi gitmiyordu. Adamın amma da yumuşak, ılık sesi vardı. Mimar konuşuyor, konuşuyordu. Av turizmini de getirecekler, kış turizmini de getirecekler, Avrupa'nın zenginleri Kasaba'ya koşacaklar. Türk Hamamı yapacaklar. "Kasaba'da da bir hamam eksikti."

Mimar anlatıyordu: Sadece, üç karar çıkarttıracak meclisten. "Hepsi bu kadar. İstanbul'a davetlisiniz, Hilton'da kalacaksınız." Dudaklarının uçları kulaklarına doğru çekildi. Çenesi ile kulağının arasının kaşınması geçmemişti. Nedense hep sol tarafı kaşınırdı. Uzun uzun kaşındı. Rahatladı. Sadece üç karar. Her karara Hilton'daki odanızda üç kız. Üç ünlü manken. Belki de üç tanınmış şarkıcı veya üç dansöz. Hayır, hayır, biri manken, biri şarkıcı, biri de dansöz olsun. Artık Fransız şampanyaları patlatırdı kızların şerefine, kızların olur mu Salih Yılmaz'ın şerefine.

Bu adamı içeri atsalar kurtulur muydu acaba? İçerden de işini yürütür o herif. Hangi babanın içeri girdiği görülmüştü ki? Belleği Salih Yılmaz üzerine çalışıyordu. Gazeteler mafya diyor, baba diyor, iddia diyor. Adamlar, "Onun nedenli yumuşak biri olduğunu gözlerinizle görün" diyor. Babaların kolları Bulgaristan'dan İtalya'ya, Fransa'dan Amerika'ya uzanıyor. Ne biçim insanlar bunlar? Salih Yılmaz da, televizyonda gördüğü "Baba" filmindeki adam gibiyse?.. Ellerde makineli tabancalar... Gömleğinin bütün düğmelerini açtı. Bir sigara yaktı. Saatine baktı bir olmuştu. Encümen toplantısı ikideydi Toplantıya girecek hali yoktu. Erteletmeye karar verdi. Hepsi de kendi adamlarıydı nasıl olsa. Telefon çalmaya başladı. Yerinden kıpırdamadı. Zil uzun uzun çaldıktan sonra sustu. Tekrar çaldı. Alıcıyı kaldırdı.

"Alo!". Karısıydı. Demek almıştı.., Ona söylememişti. Surpriz mi yapmak istemişti. Biraz önce Antalya'dan nakliyat ambarı ile gelmişti. İçeri taşıtana kadar harap olmuştu. Ne de kocaman ambalajları vardı. "Ha, ambalajları saklasam mı acaba? Oğlan bayıldı. Sevincinden ölüyor."

Karısı durmadan konuşuyordu.

"Ne diyorsun sen, diyebildi zorlukla. Ne geldi?

"Ayol bilmezmiş gibi yapma, muzik seti ile videoyu, kame-rasını söylüyorum. Biraz önce getirdiler." "Taksitle mi aldın çok mu pahalı oldu?" Ah şu oğlan ne isterse yapılır. Alıcıyı bırakı-verdi. Kollarının gücü kalmamıştı. Yaklaşık dört yıldır beledi-ye başkanıydı. Yemekler, davetler, eğlenceler, küçük hediyeler olmuştu ama böylesi...

Hepsi birdenbire...Yürü ya kul... Telefon tekrar çaldı. Gene karısı.

"Hatlar kesildi. Çok mu pahalı diye sordum."

Bıkkınlıkla yanıtladı karısını.

"Çok pahalı değil."

Telefonu kapadı.

Akşam kaldıkları otele gidip konuşmalıydı.

Mübaşir kapıyı tıkladıp, içeri girdi. Hâkim Cesur, önündeki dosyaya dalmıştı; mübaşirin kapıyı tıkladmasını duymadı. Mübaşir, hafifçe öksürdü. Cesur,başını dosyadan kaldırmadan, "Ne var?" dedi. Bu öksürüğü tanıyordu.

"Hâkim Bey, Makbul Bey geldi. Çağırtmışsınız."

Cesur başını kımıldatmadan "Kim ?" diye sordu.

"Şu komisyoncu Makbul Bey."

"Pansiyoncu Makbul Bey mi?"

"Evet o, esaslı emlak komisyoncusu ya, öyle söyledim."

"Ne istiyormuş?"

"Bilmem, siz çağırtırmışsınız,z bana öyle söyledi. Yoksa sizin olmadığınızı söyledim."

Cesur, başını kaldırdı. Sert sert mübaşire baktı.

"Ben mi çağırtırmışım? Manyak mı bu herif, niye çağırta-yım ben?"

Vallah bilmem. Hâkimin işi var derim şimdi. Mübaşir döndü, kapıya doğru yürüdü. Cesur, sesinin sertliğini düşürmeden,

"Bırak gelsin" dedi. Vatandaştır dinleyelim. Bir derdi vardır belki. Mübaşir dışarı çıktı. Kapıyı örttü. Karşı duvara dayanmış bekleyen Makbul Bey'e çattı.

"Yahu adamın haberi yok. Niye bana yalan söylüyorsun. Senin yüzünden zılgıt yedik."

"Ne yalanı Mehmet efendi?"

"Çağırttırmamış seni. Hadi gir."

Makbul Bey, "öyledir belki" diyerek, kapıyı vurdu.

"Gir" Kapıyı yavaşça açtı. İki adım yürüdü. Hâkim'in güm-bürdeyen sesi yüzünde patladı.

"Ne yapmışsın sen yahu?"

Makbul Bey, çekingen gözlerle gülümsemeye çalıştı.

"Hayrola Hâkim Bey ?"

"Hayr'olacak pek bir şey yok. Başın dertte."

Makbul Bey bir adım ileriye atar gibi oldu. Durdu.

"Siz doğru yoldan para kazanmayı bilmez misiniz?"

Makbul Bey kıpkırmızı kesildi. Karşısındaki hâkimdi, ne yanıt vereceğini kestiremedi.

"Yaklaş..." Komutu alır almaz, Makbul Bey hâkimin masasına bitişip durdu.

"Dosyan önümde. Onu okuyordum. Kurtulman olanaksız. İçeri gireceksin."

Sesi yumuşamıştı. Acır gibi konuşuyordu.

"Ne dosyası hâkimim? Benim bir davam yok."

Cesur boynunu sol tarafa kırarak, dudaklarını gevşetti.

"Senin hakkında açılmış bir dava var. Dolandırıcılıktan. Güveni kötüye kullanmaktan filan. Sana ondan haber gönderttim. Belki adamlarla konuşursun da davayı geri aldırırsın diye. Yoksa durumun kötü."

"Vallah bir şey anlayamadım hâkim Beyim" diye kıvrandı Makbul.

"Şu Akdağ'da sattığın arsalar..."

Makbul Bey, başını öne eğdi. Bir ay önce iki adam gelmiş yazıhanesine Almanya'dan, satın aldıkları arsaların yerlerini görmek istemişlerdi. Makbul Bey, bir bahane uydurup, adamları atlatmıştı. Bir daha gelmeleri kolay mı, adamlar Almanya'da işçi? İki yıl önce gazete ilanlarıyla otuz kadar "Alamancı"ya Akdağ'dan arsa satmıştı.

Nerden çıkmıştı bunlar gene? Başını kaldırdı. Şaşırmış biri izlenimini yaratmaya çalışarak:

"Bunda ne var Hâkimiğim, ellerinde hem tapuları, hem de noterden yapılmış sözleşmeleri var onların."

"Tamam öyle. Tapu iptal davası da açtılar,dolandırıcılıktan başka. Paralarını da Mark olarak, faiziyle geri istiyorlar."

"Her şey kanuni. Ne isteyebilirler ki?"

Cesur, gözlerini Makbul Bey'e dikti.

"Nerede diye sattın arsaları, söyle bakayım?"

"Meşelik Köyü diye. Akdağ, Meşelik Köyü'nün hudutları içinde."

"Onu biliyorum. Adamlara ne dedin? Gazete ilanlarında ne dedin, yazıhanenin camına astığın o koskocaman ilanda ne yazdın? Onları söyle bana."

"Yani o laflar..." diye kekeledi Makbul Bey, "bunlardan ne çıkar? Reklâm içindi."

"İşte şimdi çok şey çıkıyor. 'Yayla Meşelik'te satılık sahil arsaları.' Neymiş yazdıkların, satılık sahil arsaları. Denizden kırk kilometre geride. Hem sahil, hem yayla. Adamlara Sahil Meşelik'i gösterip, yayladan arsa satıyorsun. O dağlara ev mi yapılır birader? Domuzlar bile yaşayamaz oralarda."

Makbul Bey susuyordu.

"Dosyada gazete ilanları, yazıhanenin camına astığın ilanın fotoğrafı, sahili gösterdiğini bilen tanıklar, hepsi mevcut. Adamlar nerden bilsinler yaylada, sahilde iki Meşelik Köyü olduğunu. İşin bitik. Dolandırıcılıktan gireceksin içeri." Makbul Bey'in başı dönmeye başladı. Masanın kenarına tutundu. "Otur" dedi Cesur, "otur o koltuğa." Başı önünde yığıldı koltuğa. Baş ağır geliyordu boynuna Makbul Bey'in. Dirseğini koltuğa dayayıp, başını tuttu.

Gözleri dizlerinde sordu.

"Ne yapmamız gerekir hâkimim?" Cesur yerinden kalktı. Geldi, Makbul Bey'in karşısındaki koltuğa yerleşti.

"Adamları bulup davalarından vazgeçmelerini sağlayacaksın."

"Adamlar Almanya'da."

"İstanbul'da avukatları var. Git onunla konuş."

"Ne konuşayım ki ?"

"Bilmem. Hepsine sahilden arsa verirsen, vazgeçerler belki."

"Otuz kişi, nerden bulayım otuz sahil arsasını?"

"Dava açan şimdilik on kişi."

Cesur Makbul Bey'e sigara uzattı. Sigarayı yaktı. Birer nefes çektiler.

"Şu Kasaba'nın ileri gelenlerindensin. Adının dolandırıcıya çıkmasını istemediğim için sana haber yolladım. Dolandırıcılık dosyan daha savcıda. Tapu iptal davası bende. İki dosya birleşecek tabii. Savcıya, biraz durun ben Makbul Bey'le bir konuşayım dedim." Makbul Bey, bir umutla başını kaldırıp, Cesur'a baktı.

"Bir avukat tutsam mı dersiniz?"

"Beni iyi dinle Makbul Bey, avukatlık iş olsa, seni ben çağdırmıydım?"

"Otuz sahil arsası..." Sayıklıyor gibiydi. Mümkünü yok.

Bir güçle yerinden kalktı. Cesur'un ellerini tuttu.

"Bir babalık et hâkimim. Kurtar beni bundan. Rezil rüsvalurum sonra."

Ağlıyordu. Cesur ellerini çekti. Makbul Bey'i koltuğuna doğru iteledi.

"Seni severim bilirsin dedi. Başına iş açılmasını istemem. Başkası olsa böyle yapar mıydım? Çeksin cezasını derdim." Makbul Bey, yerinden tekrar kıpırdadı. Öne doğru uzanıp, ellerini Cesur'a doğru uzattı.

"Tüm servetim senin olsun. Kurtar beni." Ağlaması durmuştu, ama, o gene elinin tersiyle gözlerini siliyordu.

Hâkim Cesur, Makbul Bey'i yeniden iteledi koltuğuna.

"Bunlarla kalmıyor iş, hazine de dava açtı, zilyetliğim dediğin yerlere. Onlar da onbeş kadar tutuyor. Hiç birinin zilyetliği sağlam değil. İnceledim. Haberin olsun, hepsi hazineye gidecek."

"Namussuz köylüden, alacağıma karşı...Senetlerde en az yirmi senelik zilyetlik görünüyor. İyilik et, kötülük bul. Vereceksin mahkemeye düzülürü süründüreceksin."

"Sen bu davayı Taşkın'a ver, belki altından kalkar."

"Hâkimim o da sizin elinizde."

"Yoo, benim elimde değil. Hazine ısrar ederse, hiçbir şey yapamam. Taşkın, hazine avukatı ile ahbap.. Eh ben de ..." Konu değişince Makbul Bey'in kafasındaki tilkiler uyanmaya başladı.

"O iş ne olacak Hâkimim? Haber gönderdiğine göre, bir yarımda bulunmak istiyorsun. Beni zamanında uyardın. Bu işten kurtulsam, sana vallah büyük bir hediyem olur. Deniz'e nazır müstakil tapulu bir arsa."

"Yahu Makbul Bey, yirmi kilometre gerideki dağlardan da deniz görülür burada." Cesur'un yüzünün çizgileri gevşemişti. Makbul Bey de gülümsedi.

"Estağfurullah. Gökyazı'da kendime ayırdığım çok güzel manzaralı bir yerim var." Cesur, ayağa kalktı. Makbul Bey de peşinden. Ona eliyle oturmasını işaret etti, çalışma masasının başına geçti. Kaşları çatıktı. Sert sert Makbul Bey'e bakıyordu.

Birden, alçak sesle, patlar gibi konuştu duruşmadaki gibi..

"Sen ne diyorsun Makbul Bey, farkında mısın ağzından çıkan lafların?" Yüzü iyice gerilmişti Cesur'un. Makbul Bey gözlerini kaçırdı ateş gibi bakışlardan. Korkmuştu. Oturduğu koltukta-büzüldü, küçüldü. "Tüh be, bir rüşvet teklifini bile" becerememiş ağzına yüzüne bulaştırmıştı. İş olacaksa da olmazdı artık

"Bu iş riskli iş. Yirmi yıllık mesleğim söz konusu. Sen ne diyorsun Makbul Bey?"

Cesur'un her Makbul Bey deyişinde oturduğu koltukta daha da büzülüyordu. Şuradan bir çıkıp gidebilseydi.

"Makbul Bey Makbul Bey, sana Bey diyorsam, Kasaba'nın şerefini düşündüğüm içindir. Kasaba'nın şerefi hepimize aittir. Bu şerefi sen, ben, o korumak zorundayız. Burası adalet makamıdır. Bak ne yazıyor arkamdaki duvarda?" Makbul Bey yuvarlak başını daha bir öne eğdi. Göğsüne değen çenesinin iki yanından kat kat et parçaları sarktı. Göbeğinin yuvarlaklığı ile üstüste konmuş biri büyük biri küçük iki top gibi göründü Hâkim Cesur'a.

"Kaldır başını da oku."

Pansiyoncu, emlâkçı Makbul Bey, başını oynatmadan gözlerini kaldırdı. Hâkim Cesur'un masanın üzerindeki yumruk olmuş ellerini görebildi sadece.

"Kaldır, kaldır!" Göbeğin üstündeki küçük top hafifçe kalktı. Gözleri, koca koca açılmış Hâkimin Beyazı bol gözlerini buldu. Kör olsaydı da o gözleri görmeseydi.

"Oku! Ne yazıyor?"

Yükselen küçük top, yavaşça büyük topun üstüne düştü.

Neymiş? "Adalet Mülkün Temelidir." Yani devletin temeli. Adalet olmazsa devlet de olmaz.

Hâkim Cesur gözlerinin akını azalttı, sesini yumuşattı.

"Seni bu durumda dolandırıcılıktan içeri atmam gerek. Kasaba'nın eşrafından birini içeri atmak, bu kasabanın şerefini lekeler. Kasaba da devletin bir parçası olduğuna göre..."

Makbul Bey bir iç çekmesi sesi duydu. Boşalan havanın taa çıplak başında gezindiğini sandı.

"Ne yapayım birader, gönlüm razı gelmiyor. Şimdi kalk, git doğruca Avukat Taşkın'a, o sana ne yapman gerektiğini söyler. Seni otuz parsel vermekten kurtaracağım. Savcıya söyleyeceğim dolandırıcılıktan dava açmasın diye. Hazine avukatını da nasıl

hallededeğim bilmem..." Hâkim konuştuğça, Makbul Bey, yavaş yavaş doğrulmaya başladı. Önce kaşlarının altından Cesur'u süzdü. Kelimelerin anlamını kavramaya çalışıyordu. Arından sırtı dikleşti.

Gözleri parladı.

"Sağolun" diye yerinde yaylandı.

"Otur otur daha bitmedi." Makbul Bey, koltuğun ucuna ilişiverdi. Daha ne gelecekti acaba?

"Bir daha böyle karşıma gelirsen ne senin gözyaşına, ne de Kasaba'nın şerefine bakarım. Hadi güle güle. Cesur'la işleri bugün bitirin, sakın ha yarına kalmasın."

Makbul Bey uyuşmuş bacaklarının üstünde doğruldu. "Sağol Hâkimim" diye mırıldanarak, gözleri önde kapıdan çıktı.

Ne demekti? "Yarına kalmasın." Hâkim Cesur önündeki dosyayı kaldırdı. Telefonda bir iç numara çevirdi. "Takipsizlik kararını verebilirsin " dedi. Telefonu parmağıyla kapatırken dudakları gevşedi güldü, "Gayrimenkul devri tapuya tescille tamamlanır." diye içinden geçirirken gözleri ıslı ıslıldı.

Telefonu kapatan parmağını kaldırdı. Bu defa da bir "dış" numara çevirdi.

"Taşkın merhaba.. İyiyim iyiyim her zamanki gibi. Şimdi beni iyi dinle. Makbul sana geliyor. Gökyazı'da bana yan yana iki, Savcıya bir, Hazine Avukatına bir parsel satışı yapacaksınız. Benimkiler sendeki vekâletteki ada olacak. Ha,unuttum, hazine vekili hanımın parseli benim bitişiğimde olsun. Bedelleri ödenmiştir. Masrafları sen yapıver, ben hallederim sonra, bir de Makbul'e yük olmayalım. Bu gün iş bitsin, yarına kalmasın. Hepsi bu kadar, akşama görüşürüz."

Telefonun düğmesine bir defa daha bastı, kaldırdı. Hazine avukatının numaralarını çevirdi. "Evet" diyen bir kadın sesi duyuldu.

"Bir kadeh viski ikram edersen bu akşam, sana sevineceğin haberlerim olacak."

Belediye Fenişleri Mimarı Aykut, öğle paydosu çıkışında arabasına binerken birisi, "Merhaba Aykut Bey, nasılsınız?" diyerek yanına yaklaştı. Aykut, selâmlayanın yüzüne baktı, tanıyamamıştı.

"Tanıyamadınız galiba. Ben mimar Nazmi. Geçen yıl sizi Bayraklı mevkiindeki arsa için rahatsız etmiştim."

Aykut anımsadı.

"Ha evet, siz.. Nasılsınız? Buradasınız demek."

"Dün geldik. Tekrar sizi rahatsız edeceğiz. Küçük bir hediyemiz de olacak."

Aykut "Beklerim " dedi. Arabasına bindi. Yolda fırına uğrayıp, iki ekmek aldı. Köşedeki bayiiden de gazetesini alıp tekrar yola çıktı. Karısı evin kapısındaaydı. "Demek erken" gelmişti.

"Erkencisin Sevim. Merhaba."

Sevim'in suratı asıktı.

"Kurs erken bitti, onbirde evdeydim. İyi ki gelmişim. Bizi arıyorlardı."

Aykut göbeğini toplayıp, merdivenleri çıkarken sordu.

"Kim arıyormuş?"

"Nakliyat ambarının adamı."

Sevim kocasına ters ters baktı.

"Şimdi sırası mıydı onları almanın. İnsan bir sorar."

Anahtarı kapının kilidine soktu.

"Ne diyorsun sen yahu?"

"Ne diyeceğim, her halde seksen yüz milyondan aşağı değildir." Aykut girişte duran ambalajı gördü. Kutunun üzerinde, kocaman Sony. Kanca takmayınız. Bardak resmi, dik tutunuz yazısı. Öbür kutuda, Sony Video yazısı ve diğer işaretler. "Alı-

cı: Aykut Işık. Kasaba. Gönderen: Mimar Nazmi Çelik. İstanbul."

"Kim bu Mimar Nazmi Çelik?"

"Şirketin adamı herhalde... Satıcı şirketin."

"Nasıl aldın?"

"Küçük bir hediyemiz olacak. Buydu hediyeleri demek. Bu küçük hediyein altında ne yatıyordu acaba? Anlayacağız."

"Sana sormuştum, nasıl aldın diye."

"Kampanyadan işte, kampanyadan aldım. 'Küçük bir hediye...' Demek işleri de bu kadar küçük. Amma da küçükmüş ha!.."

Karısı hâlâ söyleniyordu:

"Alması kolay ama, ödemesi zor. Bir de param yok diyorsun. Ne kadar peşin ödedin?"

"Ödemedim."

"Peşinatsız mı yani?"

"Peşinatsız."

"Bir müzik setimiz olsun isterdin. Aldık yaranamadık."

"Daha başka şeylere gereksinimiz var. Bunun yerine bulaşık makinesi isterdim, öncelikle."

"İki kişinin bulaşığı çok mu geliyor? Ben de yıkıyorum"

"Kaç milyona aldın?"

"Ben ödeyeceğim sen karışma."

"Karışacak halim mi var? Çamaşır makinesi, kooperatif taksidi..."

"Ben de araba borcunu... Gel yardım et de şunları ayak altından kaldıralım."

Durdu. Karısına baktı.

"Bulaşık makinesini de alırız. Sen üzülme." İçinden güldü. "Hele şu işi bir görelim. Gerisi kolay." Aykut'la Sevim daha

öğrenciyken evlenmişlerdi. Aykut teyzesinin yanında büyümüştü. Annesi ile babası bir trafik kazasında ölünce, teyzesi beş yaşında kimsesiz kalan çocuğu yanına almıştı. Sevim de babasızdı, küçük yaşta yetim kalmıştı. İkisi de Trabzonluydular. Aynı mahallenin çocukları. İki sınıf arayla okumuşlardı. Sevim'in annesi ilkokulda hademeydi. Bir ağaBeyi vardı. İlkokuldan sonra okumamış, çeşitli işlerde çalışmıştı. Sonra bir gün ortadan kayboluvermişti. Bir ay sonra "İstanbul'dayım" diye bir mektubu gelmişti. Sonra, tam bir yıl, ağaBeyi Murat'tan haber alamamışlardı. Bir gün postacı bir havele kâğıdı getirmişti. O zamana göre yüklüce bir para. Gönderen ağaBeyiydi. Havale kâğıdındaki adrese mektup yazmışlar, mektupları, "Bu adreste böyle biri yok" diye geri gelmişti. Fakat, para göndermeler devam ediyordu. Havale kâğıdında yazılan adrese gönderdikleri her mektup geri gelmiş, sonunda onlar da mektup yazmaktan vazgeçmişlerdi. Sonraları paralar banka kanalıyla gelmeye başlamıştı zaten. Para sıkıntıları kalmamıştı. Sevim liseden sonra İngiliz filolojisini kazanmıştı. Daha okul bitmeden Aykut'la evlendirivermişlerdi. Çocukken Aykut'la geçinemezdi. Onun tombul hali sinirine dokunuyordu. Aykut'un mahalledeki adı şişkoydu. Babası ölünce, konu komşu, "Erkeksiz kaldınız. Size bir erkek gerek" diye annesinin başının etini yemişti. Aykut da kimsesizdi. Bir yıl sonra mimar çıkacaktı. Terbiyeli çocuktu, tüm mahalleye saygılıydı. Tek kusuru şişmanlığıydı. Evlendikten sonra Sevim onu rejime sokar zayıflatırdı. Zaten Aykut da spora başlamıştı. Çalışkan çocuktu. Hem okuyor, hem çalışıyordu. Sevim'in babasının yanında bile çalışmıştı. "Siz daha iyi tanıyorsunuz, ne iyi çocuk olduğunu" diyordu mahalleli. Şimdi de bir mimari büroda çalışıyordu. Bir öğrenci için iyi sayılırdı maaşı. Birikmiş parası bile vardı. Sevim önceleri çok direnmişti. "Nikâhta keramet vardır kızım, seversin o zaman" diyorlardı.

"Ne kerametiye, bir türlü gelmeyen." Kızının gönülsüz olduğunu bilen annesi, komşuların baskısını sızlanarak geçiştirmeye çalışıyordu. "Ah Murat'ım, ağbisi burada olsaydı... Ona sormadan, rızasını almadan nasıl evet diyebilirler?.."di. Bu neden, ısrarcıları biraz durdurmuştu. Sevim de rahatlamıştı. "Bu iş olmaz" deniyordu ki, annesi kalpten ölüverdi. İsrarlar yeniden başladı. Evlenmeliydi, tek başına genç bir kız nasıl yaşırdı. İsrarlar, zamanla tehdide dönüştü. Evlenmeyip de orospu mu olacaktı? Bu mahallede yaşatmazlardı onu, gibilerden haberler kulağına ulaştırılıyordu.

Ah ağbisi nerdesin, gel de kurtar şu mahallenin elinden kardeşini. Sevim son bir umutla, havale kâğıdındaki değişik adreslere mektuplar yazmış, bir sonuç alamamıştı. Aykut da gece gündüz peşindeydi. Sevim'e her gün çiçekler gönderiyor, genç kıza etkili olacak, komşulara hediyeler alıyor, "Ol" diyecek bir sihirli değnek arıyordu. Baskılardan bunaldığı bir günde Sevim, "Evet" deyiverdi. Kiralık bir gelinlik bulundu. Belediyede birkaç kişiyle nikâhları kıyıldı. Akşama arkadaşları ile küçük bir lokantada yemek yediler. Aykut göbeğini zıplatarak oyunlar oynadı. Sevim'in dudaklarına, o akşamdan itibaren herkesin mutluluk belirtisi sandığı sessiz bir gülücük yerleşti kaldı.

Zifaf gecesi Aykut'un hayalleri yıkıldı.

Sihirli değnek kayboldu.

Sevim'in duvağını kaldıracak, aldığı yüzgörümlük kolyeyi boynuna takacak. Dudaklarından yavaşça öpecek... Sevim kollarını boynuna dolayacak, uzun uzun öpüşecekler. O da yasakladığı köpüklü şarabı açacak, birbirlerinin gözlerine bakarak "Mutluluğumuza" diyecekler. Sevim'in gelinliğini çıkarmasına yardım edecek. Sevim belki de utanacak, "Arkanı dön" diyecek. Arkasını dönecek, sonra yavaşça başını çevirecek, Sevim "Ay yapma, dön arkanı" diye tatlı tatlı azarlayacak. Sevim, tuvalet masasının aynasından seyredildiğinin ayrımına varmayacak.

Belki varacak da varmamış gibi davranacak. Geceliğini giyerken, onu iç çamaşırlarının içinde nefesini tutarak seyredecek. Belki, Sevim geceliğini giymeyecek, iç çamaşırlarını da çıkarıp, çıtırçıtlak yatağa koşacak, yorganın altına saklanacak. "Ben hazırım, dönebilirsin" diyecek. Aslında yavaş yavaş birbirlerini soymaları daha erotik olurdu. O Sevim'in gelinliğinin sırtındaki düğmeleri çözecek, omuzlarından aşağı ayaklarının ucuna bırakıverecek. Çıplak omuzlarından öperken Sevim onun ceketini çıkaracak, sandalyenin üzerine fırlatacak. Gömleğinin düğmelerini çözerken derin derin bakışacaklar. Dudakları birleşecek. Pantolonunun kemerini açacak, O da sütyenin kancasını çıkartacak. Sevim elleri ile göğsünü kapayıp, yatağa uzanacak. Hemen ışığı söndürmeliydi, Aykut, külotunun üzerinden göbeğinin taşmasını görmemeli daha ilk gecedten. O gece, Aykut yumruklardan kurtulup odaya girdiğinde Sevim yataktaydı. Çenesine kadar yorganı çekmişti. Gözleri kapalıydı, derin derin nefes alıyordu. "Sevim!.." Yanıtlamadı "Uyuyor musun?", "Hıı, evet.", "Yüzgörümlüğünü takacaktım.", "Yorgunum, yarın takarsın.", "Sevim!", "İyi geceler." Aykut öylece kalakalmıştı. Üç ay bütün geceler böyle geçti. Gündüzleri Üniversiteye beraber gidiyorlar, ders saatleri uyarsa şehre kadar birlikte geliyorlar, Aykut işine gidiyor, Sevim de eve. Aykut geç vakit eve döndüğünde, çoğunlukla Sevim yatmış oluyordu. Buzdolabında buldukları ile karnını doyurup, Sevim'in yanında bir köşeye kıvrılıyordu. Öpmeyi denese, "Lütfen uykumu açma, yarın sınavım var, anlayışlı ol" gibi sözlerle karşılaşılıyordu. Üç ay sonra bir akşam, Sevim'in bir arkadaşının yaşgününe gittiler. Gençler, içiyor, gülüyor, dans ediyor, kıyasıya eğleniyorlardı. O akşam düğünden sonra ilk defa dansettiler. Oldukça da içtiler. Eve döndüklerinde, Sevim sarhoştı.

Aykut o gece muşadına erdi. O günden sonra Aykut, arada sırada işten kaçamak yapıp eve erken gelmeye başladı. Bir şişe

de şarap' alıyordu. İçiyorlardı. Aykut fıkralar anlatıp, Sevim'i eğlendirmeye çalışıyordu. İçki içtikleri akşam da sevişiyorlardı.

Murat'tan adressiz mektuplar geliyordu. Yanıt veremiyorlardı. Paralarda bir aksama yoktu. Son mektubunda artık Trabzon'a dönüp, orada bir iş kurmayı düşündüğünü yazıyordu. Çok sevinmişlerdi. İki yıl böylece geçiverdi. Aykut mezun olduktan sonra, aynı mimari büroda tam gün çalışmaya başlamıştı. Maşası da artmıştı. Sevim'in mezun olmasından kısa bir süre sonra, Murat'tan gelen paralar da kesildi. Mektup da yoktu. Birkaç ay postacının uzatacağı eli bekledi umutla. Umudunu yitirdiği gün, annesizliğinin ayırına vardı. O gün annesi ölmüş gibi geldi. Yalnızdı, yapayalnız. Mektupların ona dayanma gücü verdiğini anladı. Yitikti şimdi. Evinde, doğduğu büyüdüğü bu şehirde yitkti. Sokaklar boş, sokaklar bir yabancıydı. Aykut'tan başka kimsesi yoktu. Bu gerçeği içine sindirmesi gerekiyordu. Ama nasıl? Çalışmak iyi gelecekti. Öğretmenlik imtihanına girdi. Kazandı. İki ay sonra Kasaba Lisesi'ne atandı. Aykut, Trabzon milletvekillerinden yardım istedi. Sevim'in Trabzon'da bir liseye nakli için. Olmadı, boş kadro yoktu. Beklemeleri gerekiyordu. Görevine başlasın, birkaç ay içinde aldıracaklardı.

Trabzon'dan Türkiye'nin bir ucuna gitmek Sevim'e bir kurtuluş gibi gelmişti. Neden kurtuluyordu? Adlandıramıyordu. "Sen kal burda" dedi. Kocasına. "İşine devam et, zaten yıl ortası, okullar tatil olunca ben de dönerim." Aykut karşı çıktı. Sevim'in on beş gün içinde görevine başlaması gerekiyordu. Aykut izin aldı, birlikte Kasaba'ya geldiler. Bir pansiyona yerleştiler. Pansiyoncu yaza kadar odayı indirimli vermeyi kabul etti. Sevim görevine başladı. Aykut ertesi gün dönecekti. Dönmedi. Okul dönüşü, Sevim Aykut'un bavulunu hazırlarken, Aykut:

"Müjde" diyerek odaya girdi. "Ben de iş buldum burada."

"Ne? Ne işi?" Sevim'in ağzından çılgılık gibi çıkmıştı sözcükler.

"Ne bağıırıyorsun? Bayağı iş işte. Ben de burada kalıyorum."
Sevim hazırladığı bavulun yanına oturuvermişti.

"Ya!..."

Binlerce düşün yok oluşu vardı bu kısacık sözcükte. Yalnız kalacaktı. Yalnız değil, kendisiyle tek başına... İsterse başını elleri arasına alacak, düşünecekti... İsterse yollarda başı boş, ereksiz, ivmesiz dolaşacak... İsterse yerlerde oturacak bağdaş kurup, kitap okuyacak... İsterse denize karşı şarkılar söyleyecek, şiirler okuyacaktı. Belki de şiirler yazacaktı düşlediği yalnızlığına.. Odada cırılçıplak dolaşacak, tuvaletin kapısını açık bırakacaktı. Ağbisi Murat'ı özleyecek, gitmeyeceğini bildiği mektuplar yerine, günlüğüne bir şeyler yazacaktı. İsterse Aykut'u düşünecek, evliliğini düşünecek, artıları eksileri toplayıp çıkaracaktı. Sevim'i tanımaya çalışacaktı. Kendini tanımaya bol bol zamanı olacaktı.

Aykut anlatmıştı:

"Sizin Milli Eğitim Müdürü ile karşılaştım. Bana sahildeki bahçede çay ikram etti. Dereden tepeden konuşurken, benim ne yapacağımı sordu. Daha bir şeye karar vermediğimizi söyledim. Belediye mimar arıyormuş fenişlerine. Beni Belediye Başkanına götürdü. Konuştuk. Gazeteye ilan bile vermişler. Tabii devlet baremi. Olsun, kabul ettim. Ayrı kalmaktansa. Lojmanı var, ev derdi, ev kirası yok. Beraber lojmana gittik. Küçük. İki oda bir salon, bize yeter. Sadece "İyi, güzel" diye yanıtlayarak kalkmış, balkona çıkmış, "isterse" yapacağı şeylerin yok oluşunu, Torosların aşılmaz doruklarında aramaya başlamıştı. Aykut, odadan "Sevindin değil mi? " diye bağıırıyordu.

"Sevindim, sevinmez olur muyum hiç?" Trabzon'dan Türkiye'nin bir ucuna binbeşyüz kilometre uzağa gitmek Sevim'e bir kurtuluş gibi gelmişti. Neden kurtuluyordu, adlandıramıyordu."

Ama şimdi.., bunun bir adı olduğunu ayırımsıyordu.

"Dosyayı tamamlayın da üzerinde öyle konuşalım." Komiser Naci, savcının uzattığı otopsi raporunu aldı.

Odasına döndü. Raporda fazla bir şey yoktu. "30-35 yaşlarında 1.78 boyunda, sol bacak bileğinde bir iki yıllık kaynamış-kırık. Vücutta darbe, kurşun, bıçak izi yok. Denizde bir ay kaldığı tahmin ediliyor. Midede alkol eser halinde. Ciğerleri deniz suyu ile dolu. Cinsiyeti erkek. Rengi kumral..."

Ellerindeki kayıplar listesinde yaşa, boya uyan kimse yoktu. Son üç ay içinde denizde boğulma ile ilgili bir ihbar bulunmuyordu. İpuçları yetersizdi. Kaza olanağı, cinayetten daha kuvvetli görünüyordu. Bu mevsimde batı akıntıları kuvvetliydi. Kasaba'nın uzağında bir yerde olayın geçme olasılığı oldukça akla yakındı. Batı polis karakollarına, genel müdürlüğe dosyayı faksladı.

Kasaba polis olayları yönünden, belki de ülkenin en sorunsuz yeri idi. Yıllardan beri bir hırsızlık bile olmamıştı. Cinayet hemen hemen yirmi yıldır görülüyordu. Halk uysaldı. Uzun boylu kavga gürültü de çıkmazdı. Bazen bir-iki yumruklaşma olur, onu da çoğunlukla çevreden gelenler çıkarırdı. Tek derdi turistlerdi. "Fotoğraf makinemi çaldılar plajda, saatimi çaldılar, video kameramı çaldılar, bana bir belge verin." İlk zamanlar, "Turistlere iyi muamele edin" genelgelerine uyarak, turistlerin istediği gibi, Halıcı Mustafa'nın İngilizcesi ile tutanaklar yazdırıp veriyordu. Sonradan bunların sigortadan para alabilmek için turistlerin uydurduğu hırsızlıklar olduğunu öğrenince, tutanak-hazırlamadan önce iyice bir araştırma yapıyordu. Çoğunlukla iddialar asılsız çıkıyor. Turist, özür dileyerek fotoğraf makinesini yatağın altında, dolabında, çekmecede bulduğunu söylüyordu. Fakat haftada birkaç turist aynı yolu izliyor, Komiser Naci de ne olur ne olmaz gibilerden sonuç alana kadar yine araştırmalarına devam ediyordu.

Polis caydırıcıydı Kasaba'da. Komiser Naci halkla içiçe olmaz, belirli birkaç kişinin dışında Kasaba'lıyla sadece selamla-

şırdı. Yolda yürürken daima önüne bakar, ama Kasaba'lılar onun her şeyi gördüğüne inanırlardı. Kolları iki yanında hiç sallanmaz, "Amerikalı şerifler" gibi iki tabancasını birden çekecek sanırdınız. Kasaba'lılar komişere, bu yüzden kovboy adını takmışlardı. Sevmeyen yoktu. Karakolda tokat attığı kişiler bile hakkında iyi konuşurlardı.

Komiser Naci'nin ne zaman uyuduğunu kimse bilmezdi. Sabahın üçünde dördünde sokaklarda onu görmek şaşılacak şey değildi. Sabahları saat sekizde karakoldaydı gene. Barların önünden geçerken, eğer müzik yüksekse kısılır, bağırıp çağırılar varsa, onlar da seslerini keserlerdi. Polisler de amirlerini taklit ederlerdi. Kıyafetleri düzgün, görünüşleri saygı uyandırıcıydı. Yalnız biri hariç, emekliliği gelmiş, kamburu çıkmış "Süleyman Polis." Karakolun maskotu gibiydi. Biraz da keke-meydi. Kasaba'lının dilinde o, Süleyman Polisti.

Koca çınar ağacının dibi, gene yükünü almıştı. Gölgesi-Cumhuriyet Meydanı'nın neredeyse, onda birini kaplıyordu. Halıcı Baki'nin "Halı Sarayı" dükkânından, Atatürk heykeline kadar olan yaklaşık yüz metrekarelik alan küçük, arkalıksız tahta iskemlelerle dolmuştu. Kimisi sırtını çınara, kimileri de Atatürk heykelinin beton tabanına dayamış laflıyorlardı. Halıcı Baki, Atatürk heykeli meydana konana kadar, dükkânının önünden ayrılmazdı. Şimdi heykel, deniz görünümünü kesmişti. Yalnız görünümünü değil, esintiyi de.

Taa Yunan adasına kadar önü açıktı. Şikâyetçiydi. "Şöyle biraz yana kaydırsalardı ya. Sırtını da inat olsun diye bana çevirdiler. Kur'an Kursuna Bina Yaptırma Komitesi'ne girdik diye adamlar bizi Atatürk düşmanı ilan ettiler. Ulan benim dedem Trablusgarp'ta Mustafa Kemal'le omuz omuza dövüşmüş be. Yunan buraya gelecek diye yaylaya kaçtınız hepiniz be Kurtuluş'ta... Biz kaldık burda, babamla.

"Birileri var mağazanın önünde. Makbul Bey'in uyarısıyla, başını çevirdi. Çayını yere bıraktı, kalktı. Duvar boyu asılı ha-

lılara, kilimlere bakanlar, o daha bir iki adım atmadan gidiverdiler. Döndü, taburesini çekti. Oturdu. Elini çayına götürdü.

"Şu herifler mayoyla dolaşmıyorlar mı deli oluyorumyahu. Kızımız, karımız var, herifin önüne baksana, meşe odunu gibi çıkmış."

"Reklâm yapıyor pezevenk.

"Benim bildiğim yasaktır, suçtur böyle dolaşmak. Polis görevini yapsa, dolaşamazlar böyle."

Biri söze karıştı.

"Kızlar iyi ama..." Makbul Bey, bürosunun önünde sandal yesine oturmuş, ilçe Turizm Müdürüne seslendi.

"Müdür Bey, allahaşkına bir gel."

Turizm Müdürü esneyerek yerinden kalktı. Üç beş adımda Makbul Bey'in yanına geldi. Hemen bir iskemle buldular.

"Otur Allah aşkına."

Turizm Müdürü oturdu.

"Yahu, sen okumuş adamsın. Üniversite bitirmişsin.Söyle bize. Şu turist heriflerin şeylerini kabarta kabarta,mayoyla dolaşmaları yasak değil mi? Bir kılık kıyafet kanunu yok mu?" Turizm Müdürü Baki'nin başındaki takke, bere arasındaki başlığa baktı.

"Var sanırsam ama neleri kapsıyor bilmiyorum."

"Canım Ceza Kanunumuz yok mu? Baksana, herifinki neredeyse dışarda, umuma karşı olur mu bu?"

"Evet, anımsadım, Ceza Kanunumuzda, 'umuma karşı âdap yerlerini gösterenler' diye sanırsam bir madde olacak."

"Haklısınız, çarşı içinde böyle dolaşmak pek hoş değil."

"Kusura bakma ama, sen Turizm Müdürüsün, bir şeyler yapman lâzım." Makbul Bey, azarlar gibi konuşuyordu. "Vallahi karıya sokağa çıkmasını yasaklayacağım birader."

Turizm Müdürü tartışmak istemedi.

"Evet, bir şeyler yapmalıyız. Baksanıza kızlara; kıçlarının kanatları meydanda. Bu yılki moda böyle imiş. İncecik gömlek altına sütyen de giymiyorlar, tüm göğüsleri görünüyor." Bakî ile Makbul Bey Turizm Müdürü'nün kızların giysisine yönelen tutumuna karşı geldiler.

"Yahu kızlara bir şey dediğimiz yok. Kadınlar ne giyerse giysin, bize ne?"

"Maşallah, Turizm Müdürü ile sohbeti koyulaştırmışsınız."

Sarı İsmail, karşılarında duruyordu.

"Gel Sarı, otur bir çay iç." Turizm Müdürü, Sarı İsmail'in gelmesini fırsat bilip kalktı. Onun boşaltığı iskemleye İsmail oturdu.

Baki sordu.

"Ne haber İsmail?"

"Haberler sizde. Uğurladınız Kaymakamı 'da. Nasıldı yemek?"

"Sen niye gelmedin?"

"Yemeğin parasına katıldım, yemeğine değil."

"Çoktu yahu? Toplanan o parayla Kaymakama değil, orduya yemek verilirdi."

"Eh Ali işini bilir. Kırk yıllık lokantacı, kazıklamayı iyi ezberlemiştir."

"Öyle deme yahu. Görmedin mi millet nasıl rakı içti? Hiçbirinin ayakta duracak hali kalmamıştı. Hele Savcı, hele Milli Eğitim Müdürü, o dazlak müdür."

"Gördüm gördüm, Notere etmediği küfür kalmadı Savcının. Adam terbiyeli de cevap vermedi."

"E e, amiri noterin. Ne haltetsin?"

"Desenize neşeliydi senin küfürbaz."

"Kaymakam gitti ya, herkes neşeliydi. Gözüneydin Sarı. Memurlar gene gündüz gündüz kulübe dolarlar. Denetimler debiter artık. Belediye Reisi filan Kaymakamın zoruyla denetime çıkıyordu. Çok sertti yahu. Mal Müdürü, 'Şurda esnafın üç kuruşuna göz dikmiş' derdi. Adama, hergün gelir, 'kaç kişiyi denetlediniz' diye sorarmış hep."

"Bırakın yahu, adam görevini iyi yaptı. Bak ben kulüpçüyüm. En çok da benim üzerime geldi. Gelmesin memurlar kulübe canım, işlerini yapsınlar. Sor muhtarlara bak, her biri böyle kaymakam gelmedi Kasaba'ya diyorlar. Allah selamet versin. Çalışkan adamdı. Köylerin yolunu suyunu, elektriğini hep yaptırdı."

Makbul Bey söze karıştı.

"İsmail haklı, sayesinde televizyona kavuştuk yahu."

"Durup duruken ne ataması böyle?" diye sordu Baki. Gene Ali yaptırmıştır bu işi, adama bir gıcığı varsa."

"Gıcığı olmaz mı?" dedi Sarı İsmail. Lokantanın önüne fazla masa koydurtmuyor diye içerliyordu. "Caddeyi kaplayacak düz, gözü doymuyor. Yeni Kaymakam da bu gün göreve başlamış. Gittiniz mi hoş geldine? Siz kaçırmazsınız da."

"Ulan İsmail, ağzıma laf çalma şimdi" diye konuştu Makbul Bey. Hâkimle, Savcıyla, Taşkın'la çevirdiklerini söyletme bana.

"Biz vatandaşa çalışıyoruz. Yarın senin de işin düşünce bana geleceksin."

"Biz kendi işimizi kendimiz görürüz."

Makbul Bey içinden güldü. Üç parselle, sorun çözülmüştü. Hâkimin iki parsel isteğini yalvar yakar tek parsel indirmiş "İlerde bir parsel daha" vaadiyle işi halletmişti. Savcı takipsizlik kararı vermiş, ilanlarda "Yayla Meşelik'te satılık sahil arsaları demenin, sahil gibi değerli anlamına gelebileceğini, her ergin kişinin sahille yaylanın farkını bilebileceği, dolayısıyla dolandırıcılık fiilinin oluşmadığı.." Hâkim de davaları reddetmişti.

İçinde garip bir şey vardı, bir oyuna gelmiş miydi? "Tarafların serbest iradesiyle tapuda işlemler gerçekleştiğinden... taşınmaz malların alım satımı tapuya kayıtla tamamlanacağından ...davanın reddine.." gibi bir karar vermişti. "Eh, bu, bu kadar kolaydı da?... Ulan yoksa Taşkın' mı bir bok yedi bize?" Sırtını heykelin kaidesine dayayanlardan biri fısıldadı.

"Yeni Kaymakam geçiyor." Bütün başlar o yöne çevrildi. Bir polis memuru, gösterilen adama asker selamı verdi. Tamam, bu yeni kaymakamdı. Uzun boylu, bıyıksız. Giden kaymakamın bıyığı vardı. Oldukça şişmandı, durmadan terlerdi. Bu ince uzun, eskisinden de çok gençti. Önüne bakarak yürüyordu. Giden kaymakamın gözleri hep çevrede olurdu. Yazın da gömlek giyerdi. Bunun ceketi vardı. Ceketinin sağ eteğinin altı kabarıktı.

"Silah taşıyor" dedi Sarı İsmail. Yanında, başı göğsünün üstüne kadar ipek bir eşarpla örtülü, mantosunun etekleri ayak bileğinde, bir kadın vardı. Kaymakamın bir adım kadar gerisinden yürüyordu. Onun da gözleri kaldırım taşlarındaydı. Bütün gözler, Cumhuriyet Meydanı'ndan geçen ikilinin üzerindeydi. Yarı çıplak turistler, başı örtülü, mantolu kadının bu sıcağa nasıl dayandığının şaşkınlığı içindeydiler.

"Yanındaki kadın kim? dedi Makbul Bey.

Polis memuru, soruyu duyup yanıtladı.

"Eşleri."

"Haa!..Müslüman kadın," diye mırıldandı Baki Bey.

"İyi, iyi kaymakam çok genç ama, Müslüman çocukmuş maşallah."dedi Makbul Bey.

"Baki, yarın hemen hoşgeldin'e gidelim." Sarı İsmail, bir "Vay anasını" dedi ve kalktı.

"Ne de yakıştı turistlerin arasına. Ulan bizim köylü karılar bile, bu kadar kapalı değil be." Nutuk atar gibi, elini heykele doğru uzattı.

"Hey Ata'm, uyan da önünden geçenlere bak. Kime emanet ettiğini gör cumhuriyeti. Yuh olsun ervahımıza. Hadi bana eyvallah, burası bana yaramadı. Gidip biz kumarımıza bakalım. Kulüpte yakın köylerden gelmiş, üç beş kişi vardı. Son sera ürünlerini satmışlar; cüzdanları doluydu. Paralar, tohuma, naylona gitmeden gönüllerince eğleniyorlardı. Sarı İsmail, okey oynayanların yanına gitti." Hoşgeldiniz ağalar." dedi. Garsona döndü, "Beylere benden birer bira getir oğlum." Mutfağa girdi. Garsonun oyun oynayanlara yazdığı fişi kontrol etti. İyi gidiyorlardı. "Yiyin pezevenkler" diye söylendi içinden. "Yiyin domates, biber paralarını da, sonra gidin Makbul'e, banka müdürüne köle olun." Bugün düşerlerdi. Kasaba'da olay vardı. Herkes birbirinden bir şeyler öğrenmek için yarıştırdı. Daha önce nerde kaymakamlık yapmış, kaç çocuğu varmış.. şu bu. Giden kaymakamın da ipliği pazara çıkartılır; haraç meraç satılırdı. "Kasabalının huyu" diye geçirdi İsmail içinden; "sinema yok, tiyatro yok, gezeceğin çarşı pazar yok. Turistler gidince, onların bacakları, memeleri yok. Ne yapsın millet, neyle eğlensin? Kumar oynayacak, rakı içecek... Müdürler atandı mı bir yere, güle güle yemeği verecekler, ardından da karınlarında ne kadar kin, küfür varsa kusacaklar." Kulüp, usuldan usula yeni gelenlerle doluyordu. Hemen bir grup oluşturuyorlar, yeni kaymakam hakkında konuşmaya başlıyorlardı.

"Siz Avukat Sadık'tan öğrenin kaymakamı, o tahkikatını yapmıştır. Hele bir gelsin, adamın ne gericiliğini bırakır, ne yobazlığını. Bir de karısını gördüyse artık, ateşe bak sen, on buçukluk obüs topu yanında bok kalır." "Bizim karı, komşularla hoşgeldine gitmiş, kaymakamın karısına. Senin milli eğitim müdürün var ya, canım dazlak müdür. Karısı da ordaymış. Karı, nerden bulduysa, uzun bir manto giymiş, başını da örtmüş, tıpkı kaymakamın karısı gibi. Öyle gelmiş ziyarete."

"Daha dün plajda gördüm onu müdürle be, bikiniyle."

"Bilir işini dazlak. belediye başkanlığına oynuyor" Süleyman Polis kapıda göründü. Ondört basamak merdiven yormuştu, soluyordu. Sarı İsmail, hemen koştu.

"Hoşgeldin Süleyman Bey, ne o baskın mı var?"

"Ne, bas,baskını be?"

"Ayağına sıcak su mu, soğuk su mu?"

"O o otur..maya gel medim."

"Canım yorulmuşsun soğuk bir şey iç."

"İşim var. Çok, çok. İçmem."

Süleyman Polis bir kâğıt uzattı.

"Bu bunu al, şu şu şuraya da, imzala." Sarı İsmail, Süleyman Polis'in uzattığı kâğıdı aldı. Uzun bir listede adını bulup imzaladı.

"Nedir bu?"

"O okursan aanlarsın. Gece onikiden so sonra yasak, eğlence yer lerinin açık kaalması.

"Yasak mı?"

"Yeni kay kaymakamın emri. İyi iyi, e evinize gi gidip dinlenin."

"Yahu, burası turistik memleket."

"Tu tu turist ler de dinlensin. Hadi bana ey eyvalah." Süleyman polis gitti. Sarı İsmail, elindeki kâğıdı okumaya başladı. "Eğlence Yerleri ile İlgili Genelge No:1" diye başlıyordu. Okudu, okudu. Alı al, moru mor olmuştu. Gözüne kapıdan giren Avukat Taşkın ilişti. Ona doğru koştu. Kâğıdı uzattı. "Bak şu rezalete yahu." Taşkın kâğıdı aldı ve okumaya başladı:

"Kasabamızda huzur ve sükunun sağlanması ve halkımızın sağlığının korunması amacıyla, örf ve âdetlerimize uygun olarak eğlence yerlerinde, aşağıda sıralanan tedbirlerin alınmasına zaruret hasıl olmuştur. İşyeri sahiplerinin bu tedbirlere ria-

yet etmesini, uymayanlar hakkında kanuni işlem yapılacağını bildirir, gereğini, rica ederim.

1. Çay bahçelerinde, kahvehanelerde, kulüplerde, her türlü, bira dahil alkollü içki satmak yasaktır.

2. Bu gibi yerlerde, kâğıt, okey gibi oyunların oynanması yasaklanmıştır. Tavla izin alınarak oynatılabilir.

3. Alkollü içki ruhsatı olan lokantalar, ancak kapalı mahallerde içki servisi yapabilirler. Lokantaların önündeki masalarda içki servisi yapmak yasaktır.

4. Bütün eğlence yerleri, lokanta, kahvehane, çaybahçesi, kulüp, kafeterya, bar, disko adı altında faaliyet gösteren yerler gece saat 24.00'da kapatılacaktır. İşbu genelge tebliğ edildiği tarihten itibaren...."

Sarı İsmail bağırdı.

"Ne bu yahu?" Kulüpte ses çıkmadı. Okey taşları, kâğıtlar masaya bırakıldı. Yasaklar yürürlüğe girmişti. Tüm bakışlar Sarı İsmail'in üzerinde düğümlenmişti. İsmail'in gözleri büyümüş, sarı yüzüne kızılıklar dolmuştu. Herkes İsmail'in bir şeyler yapmasını bekliyor gibiydi. Bağırırsın, çağırırsın, cipine atladığı gibi kaymakamın karşısına dikilsin, "Bu ne rezalet arkadaş" desin. Burası turistik bir yer, saat onikide turisti, kümese sokar gibi yatağa yollayamazsın, turist eğlenecek, içki içecek, dans edecek, memlekete döviz bırakacak. Sen biliyor musun bizim Kasaba'nın suyu için içilemez mikropludur diye rapor vardır. Hadi biz alıştık. Turist içerse hasta olur. Ne diye adamın birasını, şarabını kesiyorsun. Sen iş yapacaksan git, bizi mikroplu sudan kurtar. Halkımızın sağlığı için diyorsun. Sağlıkla ne ilgisi var be turistin bira içmesinin. Tamam, anladık, kumar yadır, kumar yuva yıkar, kan döker. Ne bok yesin bu herifler akşam olunca? Milleti sokmuşsunuz açık hapishaneye, ne gideceği bir sinema var, ne kesesine uygun bir lokanta, ne bir müzik.

Koskoca tiyatro var be, onbin kişilik, onu da herhalde Romalıların senin gibi bir kaymakamı yaptırdı. Ulan ayda bir tiyatroya getirt. Devletin tiyatrosu var. Ne varsa büyük şehirde yaşayanlara mı olacak be? Bir gezici tiyatro kurdurtmaktan aciz mi bu devlet. Bu millet, rakı da içer, kumar da oynar arkadaş, kaymakam kaymakamlığını bilmezse, vali valiliğini bilmezse... Ne iş yapar senin kültür bakanın be? Deyiver hele. Yahu gazetemiz bile öğlenleyin gelir memlekete, tumbayat haberleriyle. Yahu eskiden eşşek sırtında gezici kütüphane gelirdi be buralara. İmrenir kitap alır okurduk."

İsmail hiçbir şey yapmadı. Başını öne eğip, mutfığa girdi. Dolabı açıp, kendine bir duble rakı doldurdu.

Salon uğultusu devam ediyordu.

Encümen toplantısını bugüne ertelemişti. Daha bir saat vardı toplantıya. Tüm meclis üyelerini de çağırmıştı. Açık olacaktı her şey, şeffaf... Adamların gelip kendisinden ne istediklerini bile söyleyebilirdi. Her şeyi... Ama her şeyi... Leman hariç. Remzi Telli terliyordu. Sigara üstüne sigara içiyor, bakışları masadan pencereye kayıyor, duvardaki gelmişg eçmiş başkan fotoğraflarının üzerinde dolaşıyor, tavandaki avizeye bakıyor, yerdeki halının üçgenlerini sayıyor, oda başını döndürüyordu. Oysaki, "Olmaz bu iş" demişti dün akşam otele gidip. Adamlar hiç telâşlanmamışlar, "Biz başkanımızı tanıyoruz, onun her engeli aşacağına eminiz" diye yanıtlamışlardı.

Ya Leman? "Sağduyulu bir başkan, bu olanağı kaçırmı- şehrinin gelişmesine katkısı bulunacak" diyordu. Bu akşam için herkesin yanında randevu bile vermişti. "Adamlar neden rahat, eve zorla soktukları muzik seti ile video için mi?" Ya oğlu?.. Ne çok sevinmişti çocuk. İade ederdi... Çocuk üzülürdü. Olsun... Açıklardı. Bu akşam Leman'ı görmeye otele gidecekti. Adamlar da orada olacaktı. Olsunlar. Nasılsa bir fırsatını bulur başbaşa

kalırlardı. "Dün akşam hiç heyecanlı değildiler. Duymuşlardır, encümen toplantısını... Olmayacak deyince, bakalım ne yapacaklar? Ya Leman'ı etkilerlerse? Leman onların eski arkadaşı. Bırak pısıırığı, bir şeyi beceremedi diye. Leman anlar, yasalara uygun olmadığından yapamadığımı."

Dün adamlar gittikten sonra, odasında uzun uzun düşünmüş, bu işin olamayacağına karar vermişti. Gün batarken, kalkıp otele gitmişti. Davetlerini de kabul etmese çok ayıp olurdu. Otelin kapısında, iki adamla karşılaşvermişti. "Herhalde lobi-de uygun bir yere oturmuş, gelmemi gözetliyorlar" diye düşünmüştü. Adamlar nerdeyse iki büklüm, "Hoşgeldiniz Sayın Başkanım"larla ellerini uzatmışlar, "Hoş bulduk" bile diyemeden Remzi Telli, sürükler gibi bahçeye çıkarmışlardı. Hemen bir garson koşup, manzaranın en alıcı görüldüğü masaya buyur etmişti. Nazmi, Başkanın sandalyesini çekerek oturmasına yardım etmişti. Garson bekliyordu.

"Bize viski getir double, bol buzlu." Hal hatır sorulmuş, Başkan hemen konuya girmek istemişti

"Hiç iyi değilim deyivermişti."

"Hayrola sayın başkanım? Geçmiş olsun, neyiniz var?"

"Huzurum kaçtı." Remzi Telli rahatlamıştı ağzından bu iki kelime çıkar çıkmaz. Adamların gösterdiği yakınlık, ilgi, nezaket, saygı gururunu okşuyordu. Gururlandıkça cesaretleniyordu. Cesaretlenmek de rahatlatıyordu. Bütün gün öğleden sonra, kafasında yaşadığı korkular boşunaydı. Kibar insanlardı, hiç de bir mafya babasının adamları gibi değillerdi. Onlar da 'siz gazetelere aldırmayın' demiyorlar mıydı? Ne yapıyordu bu adamlar, hediyeler vererek işlerini yürütmeye çalışıyorlardı. Muzik setini, videoyu ,kamerayı iade eder, 'yanlış kapı çaldınız beyler' der, işin içinden çıkardı. Bu ağır olur, daha kibar bir laf, bir yol bulmalı. Ne diye encümende, mencümende başını ağrıtabak, dertsiz başını derde sokacaktı. İçkiler gelmiş, bardaklar şerefe kalk-

mişti. Mimar Nazmi içki üzerine nutuk atıyordu. Efendim, akşamları alınan bir aperitif insanı rahatlatıyordu. Bütün gün kasılmış kaslar gevşiyor, bedensel gerginliğin azalması, ruhsal yapıyı da etkiliyordu.

"Şimdi daha iyisiniz değil mi başkanım?"

"Huzurum kaçtı" ya takılmışlardı ama, oralı görünmemeye-çalışıyorlar, bir taraftan da ilgilerini belirtmeye uğraşıyorlardı.

"Sadece huzursuzum dedim." Bu işi bitirmenin zamanı gelmişti. Söze "Bakınız Beyler" diye girdi. Otele kadar gelmesi, davetlerini kabul etmesi görev anlayışından ileri geliyordu. Kasabalarının ekonomik potansiyelini artıracak yatırım yapmak istediklerini çok iyi anlıyordu. Bir belediye başkanının görevi de hemşerilerinin refahını artırıcı girişimleri desteklemek olmalıydı. Ancak yasalar, yönetmelikler içinde... Doğal çevreyi bozacak yatırımlara izin verirse, yarın torunları onu mezarında hortlatırlardı. O hemşerilerinin çıkarı nerdeyse orada olacaktı. Başkan, sigarasını uzun uzun çekmiş, içkisinden bir yudum aldıktan sonra, pat diye "Bu iş olmaz Beyler." deyivermişti. Sonra neden olmazı açıklamaya çalışmıştı. Encümeni vardı, meclisi vardı, bu şehrin bitmez tükenmez dedikodusu vardı. Çevre koruma almış yürümüştü, önüne gelen çevreden, doğadan sözaçlıyordu. Tek başına bunlarla uğraşması olanaksızdı. Tatlı aşına, acı katmak istemiyordu. "Açıkça huzurum bozulsun istemiyorum." İki adam hiç seslerini çıkarmadan başkanın konuşmasını sonuna kadar dinlemişler. Hatta zamam zaman başlarını sallayarak onu onaylamışlardı.

Avukat Halit Sıvacı bir ara, başkanın gözlerinin içine bakarak, "Huzurunuzda içelim" demişti. "En önemli konu huzurun bozulmamasıdır."

"Masanız hazır efendim. Garson, yandaki masayı gösteriyordu. Mimar Nazmi ayağa kalkmış,

"Buyrun efendim, yemeğimizi yiyelim. Yemekte devam ederiz. diyordu.

"Ben yemeğe kalmasam iyi olur."

İkisi, iki taraftan atılmışlardı.

"Bizi onurlandıracaksınız Sayın Başkanım, lütfen mahrum etmeyiniz. Çok güzel bir balık yaptırdık sayın Başkanım, siz olmadan boğazımızdan geçmez." Masanın tam ortasında görünümü iştah açıcı bir lagosbalığı buğulaması vardı, mis gibi kokuyordu. Çeşitli salatalar sıralanmıştı. Masa çiçeklerle, mumlarla süslenmişti. Masanın kenarındaki sehpa, buz kovanının içinde şarap, rakı onları bekliyordu. Başkanın sandalyesini bu defa Halit Sıvacı çekmiş Başkan otururken, kulağına fısıldar gibi "Biz Başkanımızı tanıyoruz onun her zorluğu yeneceğine eminiz." demişti. Remzi Telli'nin iştahı da kaçırılmıştı. Bir uyarı mıydı bu? Adam karşısında gülümsüyordu. Çenesi ile sol kulağının arası yine kaşınmaya başlamıştı. Servis yapılmış, rakılar ardarda boşalmış, balığın lezzetinden söz açılmış, Başkan Remzi balık hakkında istemeye istemeye bilgi vermişti. Bu bölgede lagos balığının adı gridaydı. İki cinsi olurdu. Kum gridası ile kaya gridası. İyisi kaya gridasıydı. Başkan balığa çıkar mıydı? Şimdi vakit yoktu. Belediye işleri tüm zamanını alıyordu. Seçilmeden önce küçük bir dükkânı vardı. O zamanlar fırsat buluyordu... Dükkân ne olmuştu şimdi? Kapalıydı, hem-belediye, hem dükkân birarada yürümüyordu. Turistik bir yerde dükkânın kapatılması günahı. Açmalıydı onu. Dükkân da tam merkezi yerdeydi ama, bütün parasını seçimlerde harcamıştı. Kirası çok muydu? Hayır belediye dükkânlarından, yok denecek kadar azdı kirası. Kiraların artırılmasını önermiş, belediye meclisinden geri dönmüştü. Zira üyelerin çoğunun dükkânı vardı orda. Ortak filan açılabilirdi tabii, sermaye olsa. "Açalım başkanım o dükkânı, sermaye önemli değil. Belediye dükkânı olduğuna göre, babadan oğula geçecek demektir. Bir lokanta ol-

sa..." O da lokanta düşünüyordu. "Günlük elli, altmış milyon ciro yapar."

"Yapar tabii kısmet olursa açarız."

Dükkân konusu daha uzayacaktı belki, Mimar Nazmi birden ayağa fırlamasaydı.

"Aman efendim, bu ne güzel tesadüf."

"Aa, Nazmi Bey siz."

Nazmi, ilk bakışta göze hoş gelen sarı saçlı bir kadının elini öpüyordu.

Avukat Halit Sıvacı da ayağa kalkmış, gülümsüyordu.

"Ay ne güzel, bütün dostlar burada."

Kadın kıkırdıyordu.

"Desenize bir kaçamak yapsak yakalanacağız."

"Ne demezsiniz. Yalnız mısınız?"

"Evet, daha bir saat oldu. Dalaman'a dek uçakla geldim.Oradan araba kiraladım."

"Sizi belediye başkanımızla tanıştırayım." Remzi Telli de ayağa kalkmıştı. Kadın elini uzatıyordu, öpse miydi? Onlar öyle yapmışlardı. Kadının ince uzun parmaklarına dudaklarını değdirirken içi ürpermişti.

"Leman hanfendi seramik sanatçısı, ressam, aktris kısaca komple sanatçı"

"Aman Halit abartmayı çok seversin."

"Memnun oldum hanımefendi."

"Bize katılırsın değil mi Leman?"

"Eğer iş konuşuyorsanız.. Balık da çok güzele benziyor." Leman başkanın yanına oturmuştu. Nazmi anlatıyordu. Leman Hanım Avrupa'da bile tanınmış bir sanatçıydı. Bir ara Salih Yılmaz Bey'in sanat danışmanlığını da yapmıştı.

"Ay ne tatlı adamdır, Salih Bey. Yüzü de kalbi de pırıltılıdır. Onunla çalışmak bir zevkti. Leman oldukça dişi görünüş-

lüydü. Mini eteği oturunca kasıklarına kadar çekilmişti. Boyalı sarı saçlarını önden kakül bırakmış, arkada kuyruk yapıp, yandan sol omuzunun üstüne düşürmüştü. Omuzları açıldı, göğüslerini cömertçe sergiliyordu.

Teni bronzlaşmıştı. Yaşı otuzbeşe yakındı. Belki de geçkin. Yüzü gergin, omuzları, boynu, göğsü, pürüzsüz pırıl pırıldı. Kulaklarındaki gümüş küpeler omuzlarına değiyordu. Bütün parmaklarında gümüş yüzükler, bileğinde de Hint yapımı geniş, üstü taşlarla süslü bir bilezik vardı.

Başkan Remzi Telli kadından tedirgin olmuştu. Hemen yanı başından gelen parfüm kokusu iç gıcıklayıcıydı. Elinde olmayarak gözü Leman'ın göğüslerine bacaklarına kayıyordu. Böyle "kaliteli, şuh bir kadın"la ömründe ilk defa beraber yemek yiyordu. Pavyonlardaki konsomatrislere hiç benzemiyordu. Kadın "şerefe" derken insanın gözlerinin taa dibine bakıyordu. "Ne renk gözleri? Kahve mi? Evet evet koyukahve rengi. Keşke yeşil olsaydı. Bu yüze daha çok yakışırdı. Evli mi acaba? Olabilir. Ama adamlar kocasından hiç sözaçmadılar. Leman, başkana dönmüş konuşuyordu. Arkadaşlarını unutmuş gibiydi. Kasaba'ya ikinci geliyordu, cennetti burası. Kasaba'nın yağlı boya resimlerini yapmak istiyordu. Gelecek sergisini burada açabilir miydi? Demek salon vardı. Bir tablosunu belediyeye hediye edecekti. Belediye başkanlığı çok kutsal bir görevdi. Halka hizmet, Hakka hizmetti.

"Sizi çok seviyorlardır herhalde."

"Bilmem."

"Kişiye güven veriyorsunuz. Yüzünüzün sert çizgilerinin altında sevecen bir yapıya sahip olduğunuzdan eminim." Leman'ın sigarasını yakmıştı. Kadın elini tutmuştu çakmağı uzatırken. Pavyonlardaki konsomatrisler de böyle yapardı ama, "bu zarafet nerde?"

"Görevinizde katı mısınız?" diye sormuştu Leman.

Sorusunu kendisi yanıtlamıştı yine.

"Belediyecilik biraz hoşgörölü olmayı gerektirir sanırsam."

"Tabii.. Bazı konularda hoşgörölü olmazsanız, işlerinizi yürütemezsiniz."

Leman gevrek gevrek gülmüş,

"Ben de öyle tahmin etmiştim" demişti. Sonra adamlarla konuşmaya başlamıştı.

"Ey çocuklar siz ne yapıyorsunuz burada? Başkan Beyi görünce sizi unuttum. Her zaman bir belediye başkanı ile yemek yenmiyor." Remzi Telli kıpkırmızı olmuştu. "Estağfurullah" diye kekelemiş, bir iltifatla yanıt vermesi gerektiğini düşünmüştü.

"Bu benim şansım olsa gerek. Sizin gibi bir hanımefendi ile aynı masayı paylaşmak cidden onur verici." Leman, "Çok naziksınız" diye konuşup, gözlerini süzerek başkana uzun uzun bakmış, elini başkanın elinin üzerine koyarak,

"Bu akşam duyduğum en güzel söz" demişti.

Remzi Telli, şaşırmıştı. Bu yumuşacık el içini ürpertiyordu.

"Sağolun."

Kadın elini çekip, gene adamlara dönmüştü.

"Evet, siz ne yapıyorsunuz burada?"

"Bir otel inşaatı işimiz var da."

"Harika!.. Kasaba'nın güzel bir otele gereksinimi var. Öyle değil mi Başkanım?" Leman başını çevirmiş, gene gözlerinin taa dibine bakıyordu. Bu gözlerde bir şey vardı. Bu gözler "evet" demesini istiyordu. Remzi Telli, "E"yi uzatarak, istenileni iki defa tekrarlamıştı.

"Tabii, böyle sağduyulu bir başkan, böyle bir olanağı kaçırır mı? Şehrinin gelişmesine katkıda bulunacak büyük bir proje bu." Gözleri gene süzgün, sözcükleri özellikle vurgulayarak, ağır ağır konuşuyordu Leman.

"Siz Kasaba'lılar çok şanslısınız. Cennette yaşıyorsunuz. Ben de üç dört gün bu cennetin nimetlerinden yararlanmak istiyorum." Başını denize doğru çevirmiş, bir eski Yunan trajedisi oynar gibi ellerini açmıştı.

"Gündüzleri deniz... Maviliklerin yumuşacık yatağında bedenimi dinlendirip, dalgaların sesinde ruhumu yıkayacağım. Geceleri, sulara düşen yıldızları seyredeceğim. Sonra onları tek tek toplayıp koynuma alıp, yatacağım."

"Ne çare bir yıldız olmama olanak yok." Nazmi'nin esprisine Leman kahkahayı basmıştı.

"Sayın Başkan size söylemeyi unuttum, Leman hanım şairdir de." Nazmi'nin şakasından hoşlanmamıştı. Açık açık kadını koynuna almak istediğini söylüyordu.

Leman ayağa kalkmış, "deniz kenarına inmek" istediğini söylemişti. Remzi Telli odasında düşünüyordu. "Üçümüz de ayağa kalktık. Leman üç erkek arasından beni seçti. 'Bana eşlik eder misiniz?' dedi. Bir tuhaf oldum. Adamlar ne derlerdi? Avukatın telefon etmesi gerekiyormuş meğer.. İyi oldu. Leman koluma girdi. Öyle yürüdük deniz kenarına. Allahtan otel hep yabancı doluydu. Bir tanıyan olsaydı, yanmıştım. Boğazım kuruyordu. Adımlarımı nasıl atacağımı şaşırmıştım. Kadının sıcaklığı kolumdan bedenime doğru ılık ılık yayılıyordu. Leman adamları anlatıyordu bana. İyi çocuklardır, kardeşim gibi seveirim filan diyordu ama benim, dediklerini anlayacak halim yoktu. Arada bir de üstüme yüklenmiyor mu? Kıyıda bir kayanın üstüne oturdu. 'Sessizliği çok seviyorum. Yaşadığımı duyumsuyorum' diyordu. Bana da oturmamı söyledi. Leman başını arkaya atmış, gözlerini kapamıştı. Göğsü kabarmış, dimdik olmuştu. Ayın tüm ışıkları bu kaban, dimdik olan göğsün içine doluyor sandım. Titriyordum. Bacaklarım gücünü yitirdi. Kayanın bir ucuna iliştim. Lemanın kapalı gözlerini, burnunun kıvrımını, aralanmış dudaklarını, çenesinin yuvarlaklığını, göğsünün en uç noktalarını gözlerimle okşadım. Kadın sanki bana dönecek, başını

omuzuma yaslayacak, 'Göğsünde uyumak istiyorum.' diyecek gibi geliyordu. O yumuşak başı göğsüme kaydırmak, dudaklarından doyasıya öpmek istiyordum."

Kapı vuruluyordu. Duymadı. Sekreter içeri girdi.

"Çay getirdim efendim. Yeni demlendi de. Sese doğru başını çevirdi. Leman'ın dudakları yokolmuştu. Bedeninde inceden inceye yayılan ılıklik, sekreterinin çatlak sesinde kayboluverdi. Kıza baktı. Memeleri küçüçüktü, ceviz gibi. Dudakları inceydi, aralanmış da değil.

Kayanın iki ucunda oturuyorlardı suların kıpırtısız dalgınlığında. Remzi Telli'nin Leman'ın kabarık göğsünde dolaşan gözleri yayvanlaşmış, dudakları öne doğru şişirilmiş gibiydi. Tanımadığı bir şeydi gecenin dinginliğinde bir kadınla deniz kenarında bir kayanın üzerinde yan yana oturmak.

Geceyi tüm çıplaklığıyla dinlemek. Bu kadın onu istiyordu. "İstemese böyle kuytu,gözlerden ırak bir yere gelir mi yeni tanıdığı bir erkekle? Şu duruşuna bak. İştah fışkırıyor. Ah biraz cesaret olsa." Leman birden başını çevirdi. Remzi Telli ile göz göze geldi. Adamın gözlerinde zaptedemediği arzuyu okudu. İçin için gülümsedi.

"Eski bir ev bulabilir miyim deniz kıyısında? diye yumuşacık sordu. Alıp restore edeceğim. Buraya yerleşmek istiyorum. Bulabilir miyiz dersiniz?" Remzi Telli, kapıdan çıkarken ayağı bir şeye çarpmış gibi sarsıldı. Şişmiş dudakları sönüverdi. Boğazına bir gıcık gelip saplandı.

"Bulunabilir" diye yanıtladı gıcığı yutmaya çalışarak.

Kafasından "Sizin için" diye geçirdi, "fakat çok pahalı."

"Önemli değil. Burasını... " gene derin derin baktı adamın gözlerine "insanlarını çok seviyorum. Bana yardımcı olursanız çok sevinirim. Olursunuz değil mi?" Remzi Telli de çok sevindi kendisinden Leman'ın yardım istemesine. Heyecanı katlanarak çoğaldı.

"Elbette. Ne demek?"

"Benim için araştırır mısınız?"

Coşarak konuştu.

"Severek, sizin gibi bir sanatçıyı kazanmak isteriz."

Dili çözülmüştü.

"Ah çok teşekkür ederim. Yarın akşam belki sizden bir haber alırım."

"Bilemeyeceğim ama, araştıracağım. Yarın olmasa da birkaç gün içinde buluruz sanırım." Dudakları yine şişmeye başladı.

"Yarın akşam yine görüşeceğiz değil mi?"

"Siz isterseniz. " (Emrin olur güzelim.)

"İstiyorum."

Remzi Telli'nin elini tuttu. Beklenen, arzuların körüklediği an geliyordu. Küçük bir dürtü olsa, şu eli alıp dudaklarına götürse... Böyle ayışığında, deniz kenarında, suların fıkırdamalarını dinlerlerken, iki kişi, bir kadın bir erkek... Yan yana... Tahammülün sınırı nereye kadar olabilir?" Pantolonunun kabaran önünü saklamaya çalışarak. "Kalkalım mı? Çocukları fazla bekletmeyelim."

Leman önce kalktı. Remzi Telli kıpırdıyamadı. Şimdi kayalara hafif hafif vurmaya başlayan sular, alaycı bir türkünün ezgilerini mırıldanıyor, Remzi Telli'ye ince ince gülücükler yolluyorlardı. Kadın, gene Remzi Telli'nin koluna girmişti, hafif bir-yokuş çıkıyorlardı, vücudunu Remzi Telli'ye dayamış, yürüyordu.

"Çocukların otel işi nasıl bir şey? Nerede yapacaklar?"

Kolunda güzel bir kadınla yürürken etinin sıcaklığını, yalnız etinde değil, tüm sinirlerinde, gerilmiş, uyanmış duyarken neler konuşulurdu acaba?

Sesi, yorgunca, iştahsız soruyu yanıtladı.

"Bayraklı diye bir koy var, orada yapmak istiyorlar. Biraz sorunlu."

"Siz varsınız ya.. Her sorunu çözecek kadar güçlüsünüzdür. Size, içimden bir güvenme duygusu yükseliyor. Neden bilmiyorum. Beni çok etkilediniz."

"Ah şu yasalar, yönetmelikler olmasa."

"İyi çocuklardır, kırmayınız onları. Kasaba'ya çok yararları dokunur. Çevreleri tahmin edemiyeceğiniz kadar geniş ve güçlüdür." Gelmişlerdi. Remzi Telli'nin kulağına eğildi. "Yarın akşam, unutmayın" dedi fısıldayarak.

Kasıklarında bir ağrı başladı adamın. Mimar Nazmi masada yalnızdı. Onlar masaya yaklaşırken, Avukat Halit de göründü. Leman, "Çocuklar ben yorgunum" dedi. "Başkanım izin verirse, yatmak istiyorum."

Leman izin isteyerek gitti. Remzi Telli de gitmek istiyordu. Fakat Leman'nın ardından çıkmak tuhaf olacaktı. On dakika kadar daha oturdu. Nazmi bu sırada Leman'ın eşi bulunmaz bir kadın olduğunu, başından kısa süren bir evlilik geçtiğini anlattı. Kadının dul olması Remzi Telli'nin hoşuna gitmişti. Taksiyle evine dönerken Leman'ın kolunun sıcaklığını hâlâ duyar gibiydi. Kasıklarındaki ağrı artmaya başladı. "Yarın akşam, yarın akşam."

Belki odasına da çıkardı. Eve girdi. Yatak odasının kapısı açıktı. Karısı horluyordu. Kapıdan başını uzattı. Salondan gelen ışığı naydınlığında çiçekli basma pijamanın örttüğü bedene baktı.

Kasıkları ağrıyordu. Yüzünü buruşturarak geri döndü. Masanın üzerinde duran renkli gazeteyi aldı, magazin sayfasını açtı. Naomi'nin çıplak resminde Leman'ı bulup, banyoya koştu.

Adliyenin sabahki kalabalığı kalmamıştı. Koridorlar bombuştu. Avukat Taşkın ceketinin düğmelerini ilikledi, üzerinde 'Kadastro Hâkimliği' yazan kapıyı tıklattı. O kadar yavaş vurmuştu ki işitilmesine olanak yoktu. Bir daha, biraz daha hızlıca

vurdu, Hâkim Cesur'un sesi duyuldu. "Gir." Taşkın, kapıyı usulca açtı, gene usulca kapadı. Ellerini namaza durur gibi, önünde kavuşturdu.

"O o, hoşgeldin Taşkın. Gel otur bakalım." Avukat Taşkın, ayaklarının ucuna basa basa yürüdü; tam hâkimin masasının önüne gelince durdu.

"Hoşbulduk efendim.

"Otur otur, ayakta durma." Taşkın, gösterilen koltuğun ucuna yerleşti. Her davranışından hâkime duyduğu derin saygıyı belirtmeye uğraşıyordu. Hâkim, bir kahkaha attı birden. Taşkın ne olduğunu anlamadan elini yakasına götürüp, boyun bağını düzeltti.

"Dün akşam amma kaçırmışız yahu. Hâlâ ayılamadım desem yeridir. Uyandığımda başım çatlıyordu. Duruşmalara iki aspirin alıp, öyle çıktım. Ne haber, duruşmalarda gene bomba gibiydim değil mi? Sen de..." gene güldü, "ayakta uyuyordun."

Taşkın, içinden bir estağfurullah geçirdi.

"Üç kişi dört büyük bitirdik efendim.

"Demek o kadar içtik? Bir de üstüne üstlük bizi bara götürdün. Birer viski de orda..."

"Cilaloyalım dedik efendim."

"Sadık'ın paraları iyi geldi sana."

"Ben o kadar alamadım efendim. Siz galiba?.."

Bu defa ikisi birden güldüler.

"Bu gidişle seçimlerde harcayacak para bulamayacak. Ee, anlat bakalım."

"Sarı İsmail, 'kulübü kapatacağım' diyor. 'Çekemem bunları' diyor. Dün diken üstündeydi. Balkona bir adam oturtmuş göz-cülük yaptırıyor. Ne kadar idare eder böyle?"

"Onu sormamıştım ya, neyse. Olacak iş değil canım."

"Bütün lokantacılar, barcılar toplanıp, kaymakama çıkacaklarmış."

"İyi ederler. Adam Doğu'dan gelmiş, ne bilsin turistik yerin koşullarını."

"Bunlar, yönetimin her kademesini ele geçiriyorlar."

"Bana politika yaptıрма. Sahi Komiser Naci Bey ne diyor bu işlere?"

"Dün rapor almış efendim, onbeş günlük."

"Düzelir, düzelir. Sen anlat bakalım, ne oluyor?" Taşkın, elini ağzına götürüp, hafif hafif öksürdü.

Boğazını temizledi.

"Efendim Kayadibi'ni biliyorsunuz. Müvekkillerimin arazisi tam deniz kenarında, çok kıymetli bir yer. Ellerin de dönümlük tapu var. Güneyi deniz, Doğu, Batı hudutları sabit, kuzeyi cebel. Fen memuruna ölçtürdük, tam 112 dönüm geliyor. Bunlar eski tapular, zeytinlik tapuları. Vergiden kaçmak için hep tapu miktarı, o zamanlar küçük yazdırılmış, biliyorsunuz. Kadastro heyeti cebel yazan hududu dikkate almadan, tapu kadar, yani 17 dönümü vermiş, geri kalanı hazineye yazmış. Bugün dönümüne, sorun çözülse yüz milyon veriyorlar. Tatil köyü otel yapmak isteyenler, kooperatifler adamların peşinde koşuyorlar. Bütün sorun, cebeli, tapunun kapsamına sokmakta. Malumunuz, cebel, taşlık, kayalık, üzerinde tarım yapılamayan arazi demek. Bu kısmı biraz eşeledik, bakım yaptık mı keşfe kadar ikiyüz dönümü geçer. 1946 yapılan orman sınırlamasının da dışında."

Hâkim Cesur, gözlerini açıp, Taşkın'a baktı.

"İyi, bu güzel. Sen ne istedin?"

"On dönüm dedim."

"Bu bölgede böyle arazi kalmadı. 17 dönüm, yüz dönüme, belki de daha fazlaya çıkacak. Dinle beni, bizim bacanağın adına, zilyetlikten yirmi dönümlük 'satış vaadi' yapacaklar. Tamam mı? Ben Fen Memuru Kıro ile de görüşürüm."

"Sonra, sağlam ziraatçi, sağlam bilirkşi isterim."

"Onlar kolay efendim, biraz koklattık mı?... Tabii, bir de hazine var."

"Önemli değil. Yakası elimde karının."

"Şu güya satın aldığı arsa mı efendim Makbul'den?"

"Eh işte, İnciğine cıncığına dokunma."

Hâkim, duruşmadaki sert tavrını takınıverdi.

"Git konuş adamlarla, cevaplarını bana getir." Avukat Taşkın ellerini önünde kavuşturup, geri geri odadan çıktı. Cesur koltuğunda geriye doğru kaykıldı. İyice bir gerindi. Bu gün o kafayla 52 dosyaya bakmıştı. Bazıları karara kalmış, çoğunluğunu ertelemişti. İçinden çıkılacak gibi değildi, her gün yirmi dosyaya karar verse, otuz yeni dava açılıyordu. Dosyalar eksileceği yerde çoğalıyordu. Akşamları oyun oynamasa, iki kadeh içmese, günün yorgunluğunu, gerginliğini atmasına olanak yoktu. Haftanın dört gününü duruşmaya, bir gününü de karar yazmaya ayırıyor, cumartesi, pazarları da keşfe gidiyordu. "Haftada yedi gün iş, amele bile çalışmıyor yahu." Önündeki dosya yığınınına baktı. En üste Taşkın'ın bugün açtığı yeni dava duruyordu. Cin gibi herifti Taşkın. Bu da paralı bir dava olmalıydı. Yoksa almazdı. "Parayı buldu mu, müvekkilini bile satar bu herif." Taşkın'a pek güvenmezdi ya, çıkarı olduğu sürece de korkulmazdı.

Bu iş bitince emekli olmalıydı. Kayınbiraderi üçyıldızlı bir otelin müdürüydü. Bir otel yaptırır, şöyle yüz yataklı yeter de artar bile. Denize karşı, yüzme havuzlu. Otel deniz kenarında olunca havuza gerek var mıydı? Hep yaptırıyorlardı ama. Havuz başı barı... Günbatımına karşı buz gibi rakısını içerdi. Bikinili, üstsüz turist kızlar arasında... Otelde, özel bir odası olurdu, anahtarı cebinde. Arada bir kaçamak...

Kayınbiraderle olmaz bu iş, belki bacanakla...

Kapı vuruldu. Duymadı. O otelindeki özel dairesinde iki kadehe içki dolduruyordu.

Remzi Telli, odasının penceresinden caddeye bakıyordu. Sıra sıra arabalar, sağı solllu park etmişlerdi. Ne çok araba vardı. Çok değil, daha üç beş yıl önce, saysan iki elin parmaklarını zor bulurdu. Turistler, ellerindeki dondurmaları yalayarak geçiyorlardı. Onlar, dondurmayı bile Antalya'ya gidince tadarlardı. Şu caddeden geçen turist kadar, turisti belki bir mevsimde zor görürlerdi. "Otel ne gezer, Hidayet'in Hanı'ndan başka, bir de Ziraat Bankası'ndaki odacının üç odalı bir pansiyonu vardı. Sonra Veli Dayı, yarım adayı satınca, onbeş odalı oteli yapmış, Kasaba'nın yüzünün akı olmuştu. "O zamanlar belediye başkanı olmak varmış, bir kâtip, bir zabıta, bir çöpçü. Ne iş var, ne sorumluluk..." Kapı yavaşça açıldı. Gelen sekreterdi. İçerden kapıyı tıklattı. Remzi Telli başını çevirdi.

"Üyeler hazır efendim."

"Geliyorum."

Masasına döndü.

Gündemi gözden geçirdi. Önemli bir şey yoktu. O sorun dakapanmış sayılırdı. Adamlara 'olmaz' demişti. Onlar da fazla ısrar etmemişlerdi zaten. Olursa olur havasındaydılar. "Öyle mi ya? Mafya taktiği olmasın? Hiç de mafyaya benzer halleri yok. Ya yemeğe otururken o avukatın söylediği, en önemli konu huzurun bozulmaması, ben huzurum yok deyince. Huzurunu bozarsız demek istiyor. Yok canım sözgelimi söylenmiş bir söz. Leman da 'her sorunu çözeceğinize eminim, iyi çocuklardır, yardımcı olun' diyor. Akşam ne diyeceğim gidince onlara? 'Olmaz Beyler' desem, Leman'a 'zayıf adammış, beceremedi' demezler mi? Beni küçük düşürürler kadının yanında. 'Fos çıktı' derler, 'biz de onu bir şey zannettik' derler. Leman her şeyi bilmiyor ki, nasıl anlatırım ben sonra? Bak, onun işine de bakamadım bugün. Bizim kâtip satılık yerleri iyi bilir, komîsyoncu düzü zaten. Toplantı bitsin sorarım. Nasıl gözlerimin dibine bakıyor. Hoşlandı benden. Tam bir kadın, güzel, kültürlü. Sanatçı o... onun içi

de güzeldir. Kasaba'ya yerleşecek. Beni deli eder bu kadın. Her şey üstüste geliyor. Seçim var. Bir dedikodu çıkarsa, vallah seçimi kaybederim. Gizli gizli buluşuruz, seçimlere kadar... Kaybedersem dükkân var. Ona da sermaye lazım. Halit kolay diyor. Yapamam, bu işler benim harcım değil. Ya bunlar, böyle yumuşak görünüp de... abanın altında değnek taşıyorlarsa?.. Lemon ne diyor? 'Kırmayın onları, çevreleri tahmin edemeyeceğiniz kadar geniş ve güçlüdür.' Bir yol bulmalı, bir çıkış yolu. Gözü kör olsun şu mevzuatın. İmkânı yok... Otobüs yok, araba yok. Lemon yok." Kapı tekrar vuruldu. Sekreter, kapıdan başını uzattı.

"Tamam tamam" deyip yerinden kalktı. Toplantı salonuna girince, üyeler ayağa kalkar gibi yaptılar, yerlerinde kıpırdandılar. Üyeleri selamladı, kürsüye geçti. Gündemi açtı. Birkaç soğanın isim değişikliği vardı. Okudu. İtirazsız kabul edildi. "Gündem dışı söz almak isteyen var mı?" diye sordu. Üyenin biri, sosyal sigortaya borçların ertelenmesini, bu para ile bozuk yolların yapılmasını önerdi. Başkâtip, izin isteyip konuştu. Yeni imar planı yapılırken katı tutumdan vazgeçilmesini, sit alanları dışında kalan yerlerde kat adedinin artırılmasını istedi. "Arsalarımız, üstündeki binalardan daha değerli oldu. Belediyecilik esneklik, hoşgörüdür" diye sözlerini bitirdi. Remzi Telli içinden "Dürzü bana ders veriyor, ben sana sorarım" diye geçirdi. "Kendine iki kattan fazla izin vermedik ya... Meclis üyeleri de burda, onlara yağ yapıyor. İyi de Lemon Hanım da öyle demiyor mu? "Kat adedi artırılmalı" notunu aldı. Başkâtip, İller Bankası'ndan kredi taleplerinin onaylanmadığı hakkında gelen mektubu okudu. Bu para ile minübüs alacaklardı. Herkesin canı sıkıldı.

Söz alanlar bitince konuşmaya başladı.

"Bütün önerileriniz yerinde, hepsine katılıyorum. Biz hizmet için varız. Belediyecilik kutsal meslektir. Halka hizmet, Hakka hizmettir." Durdu. İmar planı hazırlıkları başlamıştır. Elbette kat adedini düşünmeliyiz. Ama nasıl?..."

Mimar Aykut şaşkın şaşkın başkana baktı. Daha iki gün önce, "Kat adetleri ile oynamayın. Hiçbir yerde iki katı geçemez" diye sıkı sıkı emir vermişti.

"Efendim, İspanya'ya dönmeyin diyorlar. Sahillerde dev beton binalar yapmışlar. Yapmışlar da ne olmuş? Turist gitmez mi olmuş? Bütün bunlar politika. İspanya yılda elli milyar dolar kazanıyor turizmden. Ben dev binalar demiyorum. Makul ölçüde kat adedi verebiliriz. Doğayı, çevreyi bozmayacak projeleri destekleyebiliriz. Arsalarımız değer kazanır. Bu cennet şehrimizin güzel yatırımlara gereksinimi var. (Leman da böyle demişti.)

Meclisin tek muhalif üyesi, parmak kaldırdı.

"Bizim Kızıyatağı denizin kenarında diye iki kattan yukarıya izin yok. Kottan da yararlanamıyoruz. Çatı katına bile karşı geliyorsunuz."

Hay Allah nasıl aklına gelmemiştii, Bayraklı ile Kızıyatağı yan yana idi. Müzik seti, video, makam arabası, otobüs, dükkâna sermaye, seçimlerde güvence, hepsi buna bağlıydı. Hatta, hatta Leman hanım bile. Kızıyatağı'nda, Bayraklı mevkiinde meclis üyelerinin de arsaları vardı.

"Pekâlâ, diye devam etti. Kızıyatağı, Bayraklı, Selviler mevkiilerine dört kata, kottan yararlanmaya izin verelim. Buralarda parseller küçük, inşaat alanları yüzde on ile onbeş. Dört kata izin bir işe yaramaz. Kule gibi, evler, oteller mi yapacağız. Bu şehrin çirkinleşmesine izin veremem. Bu hizmet değil, ihanet olur."

Encümen toplantısını izlemeye gelen meclis üyelerinin arasında bir dalgalanma oldu. Salondan uğultular yükseldi. Başkının saydığı üç alanda çoğunluğunun veya akrabalarının arsaları vardı.

Birden sesler yükseldi.

"Elimizde değil mi başkan?"

"Birleştirme getiririz."

"İnşaat alanlarını yükseltiriz."

Başkan tokmağını vurdu. Herkes sustu.

"Beyler, encümen toplantısı yapıyoruz. Sayın meclis üyelerinin sakın olmalarını rica ederim. Eğer konu meclise gelirse, görüşlerinizi orada açıklarsınız. Ben her işi açık, her işi şeffaf, bir belediye başkanı olarak sizleri encümen toplantısına davet ettim. Hepsi bu kadar. Şimdi konuya dönüyorum. Evet, her şey elimizde. Yalnız biliyorsunuz ki doğa diye bir şey var. Yarın torunlarımız bize küfrederek. Mezarlarımızda hortlatırlar bizi. Ceplerimiz para görecektir diye böyle bir karar veremeyiz. Encümen toplantısı bitmiştir. Geldiğiniz için teşekkür ederim. Unutmayın para her şey değildir."

Meclis üyelerinden biri ayağa kalktı.

"Tamam başkan, toplantı bittiğine göre, bir konuda kısaca konuşmak istiyorum. Sen söyledin başkan. İspanya'da dev binaları yapanların torunları, o binalar sayesinde krallar gibi yaşıyorlar. Küfretmek değil, teşekkür ediyorlardır atalarına. Hem oralarda turizm, bizim gibi dün başlamadı. Adam binaya bakmıyor, deniz, güneş istiyor. Dev binalar var diye turist gitmiyor mu? Her gün artıyor. Ayrıca bir önerim var."

"Usulen öneride bulunamazsınız" dedi Başkan. Salondan sesler yükseldi. "Bırak Başkan konuşsun. Sohbet ediyoruz şurada."

"Önerim, herkes burada hazırken meclis toplantısının yapılması. Çoğunluk var zaten."

Başkan tokmağını gene vurdu. "Herkes kızıışmışken" diye içinden geçirdi. Kışkırtmaları yerini bulmuşa benziyordu.

"Susalım. Sizler istiyorsanız, hazırsanız yaparız."

Katibe döndü.

"Yoklama yap." Kâtip üyelerin isimlerini okumaya başladı. Salondaki uğultu sürüyordu. İsimler zor duyuluyordu. Remzi

Telli'nin içinde sevinç kuşları kanat çırpıyordu. Herkes memnun ve mutlu olacaktı. Oğlan muzik setinde istediği kasetleri, diskleri çalabilecek, arsa sahipleri milyonları ceplerine indirecekler, hemşeriler otobüse kavuşacaklar, o da Leman Hanım'a... Güçlü bir başkan... Seçimlerde yeni bir zafer. Makam otosu, aslında özel arabası; Leman Hanım'la tenhalarda tur atacaklar. Lokantasının adını da koyuverdi. "ReisinYeri." Sermayeyi artık düşünmesine gerek yoktu. Akşam göğsünü kabarta kabarta otele gider, zaferini Leman'ıyla kutlardı. Tokmağını bir daha masaya vurdu. Dirseklerini masaya dayadı. Elini yumruk yapıp, işaret parmağını üyelere salladı.

"Son sözümü söylüyorum. Ben başkanınız olarak, kat adedinin artırılmasına, inşaat alanının genişletilmesine, parsellerin birleştirilmesine karşıyım. Çocuklarımıza karşı vebal altında kalmak istemem. Demokrasilerde önemli olan çoğunluğun kararıdır. Çoğunluk hangi yönde karar verirse, ben de ona uyacağım. Yeniden hatırlatıyorum. Adı geçen yerlerde yapılanma yüzde ondur. Şimdi, bir. İnşaat alanı hakkında önerilerinizi söyleyin"

"Yüzde kırk"

"Yüzde elli"

"Yüzde altmış"

"Ortasını oyluyorum. Yani yüzde elli. Kabul edenler."

Parmaklar kalktı.

"Kabul edilmiştir." Yıldırım hızıyla kararlar alındı. Arsalar-birleştirilebilecek, inşaat alanı yüzde kırk olacak, kottan yararlanılacak, kat adedi dördü geçmeyecek, çatı katı son katın devamı olarak yapılabilecek. "Mevcut imar planında gerekli düzeltmelerin yapılmasına. Kabul edenler, etmeyenler. Kabul edilmiştir."

Yaşa başkan!..., naraları salonu çınlattı. Bütün üyeleri neşe kaplamıştı. Ellerini ovuşturuyorlar, birbirlerini tebrik ediyorlar, öpüşüyorlardı.

Remzi Telli, üyeleri tekrar susturdu.

"Arkadaşlar bu kararı kabul etmemin tek nedeni hemşerilerime hizmet etmektir. Biliyorsunuz adı geçen yerlerde bir santim bile toprağım yoktur. Başkanlığım süresince kendim için bir şey istediysen namert olayım. Oralarda otel, motel yapmak isteyenler, şimdiden söyleyeyim, belediyeye bir katkıda bulunmadıkları takdirde, benden ruhsat alamazlar. Demin bir arkadaşım minübüs dedi. Ne minübüsü?... Otobüs alacağım, otobüs..."

Salondan bir alkış daha koptu.

Liman her sabah böyle kalabalıktır. Tekneciler birbirinden yolcu kapmak için, yarış içindedirler. Bağırımdan sesleri kısılır. Çatlak, cızırtılı haykırışların ne dediğini kimse anlamadan, soru üstüne soru sorarak, gitmek istedikleri yere hangi teknenin gideceğini öğrenmeye çalışırlar.

"Biçe biçe haydi biçe!..plajaa!.."

"Adalaarra, aylınlara... adalaarra, aylınlara!.."

"Haydi sankın siti. sankın!.. Batıık şehirre!.."

Oytun dün akşam barda tanıştığı iki kız, bir erkek Alman turistlerle ön güvertede teknenin dolmasını bekliyor, adı Monica olan kızla konuşuyordu. Karşısında birden Emine'yi gördü. Yanında iki yabancı genç erkekle iki kız vardı. Güverte haline sokulmuş gölgeliğe çıkıyorlardı. Emine, Oytun'u görmeden yanından geçti. Yolcular tamamlanınca, kaptan demirini aldı, teybinin tuşuna bastı. Denizin üstüne bir çiftetelli yayıldı. Tekne güzel bir koyda durdu. Yeşilin mavinin karışmadan billulaştırdığı denizin dibindeki kumlar bile tek tek sayılabilecek gibiydi. Suların çekiciliği, genç yaşlı ayrımı yapmadan herkesi kucağına alıverdi. Oytun'un gözleri Emine'yi aradı. Bir gencin omzuna çıkmış suya dalıyordu. Eğleniyordu kız. Monica, "Kıyıya kadar yüzelim" dedi. Kıyı harebelerle doluydu. Yüzdüler. Peşlerinden diğerleri geldi. Küçücük bir kumsala çıktılar. Oytun, Likya uygarlığı hakkında okuduklarını anlattı. Tekrar tekneye döndüler.

Oytun bira almak için teknenin bar havası verilmiş tezgâhına gitti. Emine, arkadaşlarıyla ellerinde kolalarla dönüyordu.

"Oytun abi."

İlk gören Emine oldu. Selamlaştılar.

"Merhaba Emine."

Emine'nin arkadaşları yürüdüler.

"Arkadaşlarla tekne gezisine çıktık."

"Limanda daha hareket etmeden gördüm seni. Nasıl izin aldın?"

"Babam bu sabah aniden Antalya'ya gitti. Annem de beni gönderdi."

"Kalacak mı baban Antalya'da bu gece?" diye sormadı.

"Yabancı değil mi arkadaşların?"

"İngiliz. Kızın biri, bizim Ayşe. Onlar da Ayşe'lerin pansiyonunda kalıyorlar. İngilizce pratik yapıyorum. Bir yıl hazırlık okuyacağım biliyorsunuz. Sen yalnız mısınız?"

"Yok benim de arkadaşlarım var."

"Kız mı?" Sesi sorguluyordu.

Oytun güldü.

"İki kız bir erkek. Onlar da Alman. Sen bizi unuttun."

"Yok, unutmadım. Kasaba küçük. Plajda filanda sizi görmüyorum. Görsem de yanınıza gelemem, dedikodu yaparlar."

"Doğru, hadi sen arkadaşlarını yalnız bırakma."

"Görüşürüz."

Emine giderken döndü.

"Bana kızdınız mı?"

"Niye?"

"Bilmem. Turistlerle..."

Gözlerini Oytun'un gözlerinde gezdirdi.

"Hayır."

Oytun, dört şişe bira alıp, döndü. Tekne demirini topladı, adalara doğru yola çıktı. Yarılan, köpüren sulara yıkanan iyot kokulu hava, güneşin yangınlığını gideriyor izlenimi uyandıran bir esintiye dönüşerek yarı çıplak bedenlerin üzerinde gezindi. Uzun saçlar omuzlardan dalga dalga uçuştı, taa iliklerine kadar saklı bir sevinç içindeydi. Monica, Oytun'un bacaklarını kendine yastık yaptı. Bikinisinin üstünü çıkarıp, ülkesinde tanımadığı güneşin parlak kızgınlığına kendini bıraktı. Oytun bedenini yalarda kollarına yüklemiş, güneş gözlüğünün altından küçük dalgaların oynaklığına gözlerini dikmişti. Monika yerine bacaklarında yatan Gül olsaydı... Özlüyordu Gül'ü... Doyamıyordu Gül'e... Bu akşam Sadık yoktu. "Antalya'ya gitmiş."

İki arkadaşı öpüşüyorlardı.

Emine çıkıp geliverdi.

"Rahatsız etmiyorum ya? Oytun başını çevirdi. "Gül!" diyecekti. Emine'yi gördü.

Sesi nasıl da benziyordu yüzü gibi. Sevindi.

"Sen misin? Gel bakalım. Monika doğruldu. Oytun bacaklarını topladı. İki kızı birbirine tanıştırdı. Diğerleri yan gözle bir bakıp, öpüşmelerine devam ettiler. Kızlar karşılıklı gülümsediler. Monika, "Merhaba dedi. "Merhaba." Emine Oytun'a döndü.

"Türkçe biliyor mu?

"Yok bilmiyor. Dün tanıştık barda." Öpüşenler durdu. Oytun onları da Emine'yle tanıştırdı. Gemi yolculuğunu anlattı. Monika güneş yağını çıkardı. Bacaklarına sürmeye başladı. Emine Alman kızını tepeden aşağı süzdü.

"Güzel kız."

"Sen daha güzelsin."

Emine İstanbul'dan aldığı bikinisinin üstünü çıkarmış, işlemeli ince şile bezi bir bluz giymişti. Göğüslerinin ucu, dikliği,

yuvarlaklığı belli oluyordu. Monika'nın çıplak göğüslerinden daha çekiciydi. Emine hâlâ ayaktaıdı.

"Otursana."

"Gerçekten rahatsız etmeyeyim."

"Şöyle bir merhaba diyeyim dedim. Aslında merak ettim arkadaşlarını."

Oturdu. Oytun, imalı anlatımı gülümsemeyle karşıladı.

"Deniz bugün çok güzel."

"Bu mevsimde hep böyle olur" diye yanıtladı Emine.

"Arkadaşların ne yapıyorlar?"

"Ayşe onlara tavla öğretiyor. Sıkıldım ben de."

"İyi yaptın."

"Biraz pratik yapmak istiyorum, olmuyor. İngilizce bilmiyorum. Fransızcaıı da okulda öğrenemedim. Bütün derslerimiz boş geçerdı. Siz Almanca biliyorsunuz değil mi?"

"Alman lisesinden mezun oldum. İkinci dilim de İngilizceydi. Sonra dört yıl İngilizce kurslara devam ettim. İyi sayılır."

"Ne güzel, biz Türkçeyi bile konuşamıyoruz." Emine omuzlarını kaldırdı, boynunu büktü.

"Ne yapalım, küçük yerde büyümenin sorunları."

"Sen de öğreneceksin."

"Evet ama, hazırlığa gitmeden biraz bir şeyler bilseydim ne iyi olurdu. Oytun abi, rica etsem, bana ders verir misin?"

"Neden olmasın?" Monika, güneş yağını Oytun'a uzattı. Sırtına biraz sürebilir miydi? Oytun, Emine'ye şöyle bir baktı. Monika sırtını dönmüştü. Sürmeye başladı.

"Şimdi başlayalım mı?" Emine'nin gözleri, Oytun'un Monika'nın sırtındaki parmaklarındaydı

"Neye?"

"Derse. Bak bu sun oil."

"Tamam, sun oil."

"Sun güneş, oil de yağ. Olive oil, zeytin yağı."

"Tereyağı nasıl?"

"Butter. Monika'nın sırtı bitmişti. "Danke Oytun" dedi. Emine'yi göstererek "O da ister mi?" diye sordu. Oytun tercüme etti.

Ekledi.

"Almanlar, buraya gelince cömert oluyorlar." Monika, Emine'nin geniş yakasından görülen omuzlarını işaret etti.

"Çok fena yanmış." Omuzlarında hafif bir kızarıklık vardı Emine'nin, önceki günden kalma.

Monika şişeyi Oytun'a uzattı.

"Sür oraya."

"Bu kız doktor" dedi Oytun. Senin omuzların da çok yanmış. Gel bakayım. Ellerim zaten yağlı. Emine hiç sesini çıkarmadı. Sırtını döndü. Oytun yakayı biraz açtı. Önce birine, sonra diğer omuzuna yağı sürdü. Elini yakadan içeri soktu, kürek kemiklerinin altına kadar indi. Emine çıplak vücudunda dolaşan ilk erkek elinin okşayan sertliğinden ürperdi.

"Tamam" dedi Oytun.

Emine her ikisini de teşekkür etti. Kalktı.

"Ayşe denize düştüm sanacak."

Omuzlarında Oytun'un elleri ile yürüdü. Tekne birkaç yerde durdu. Harabeleri gezdiler, yüzdüler. Güneş batarken Kasaba'ya döndüler. Çıkışta, Emine Oytun'un yanına geldi. Herkese "İyi akşamlar" dedi. Tam ayrılırken durdu, Oytun'a sordu:

"Bu akşam da bara gidecek misiniz?"

Oytun duruladı. Önce bir "hımm" dedi.

"Niye sordun?"

"Şey, çay bahçesine çıkarsanız, belki ders verme konusunu görüşürdük. "Babam da yok bu akşam."

"Akşam Monika 'nın doğum gününe davetliyim. Sanmıyorum. Hem sen önce ailene bir sor."

"Tamam." Genç kız torbasını omuzuna attı, kendini bekleyen arkadaşlarının yanına gitti. Ayşe de peşinden geldi.

"Ne zamandır tanışıyorsun teğmenle?"

"İstanbul'dan gelirken gemide beraberdik."

"Aranızda birşeyler var galiba?"

"Saçmalama. Baksana o, Alman kızını bulmuş bile. Kız tek-nede sırtına yağ bile sürdürdü."

"Kıskandın mı?"

"Aa, çok oldun artık."

"Yakışıklı oğlan. Hem de avukatmış."

"Biliyorum. Bizden çok büyük."

"Sen deli misin kız? Olsun da beş altı yaş. Biz de çocukde-ğiliz ya. Halıcı Baki'nin karısı Hatice Teyze teğmenin peşinde 'Tam benim kızıma göre' diyormuş."

"Alsın hayrını görsün."

"Vallahi ne yapar yapar o kadın, kızıyla oğlanı bir odaya ka-tar."

Evlerine gelmişlerdi.

Ayşe, ayrılırken, "Öbür gün gidiyor İngilizler, yarın onda plajda buluşacağız, unutma" diye tembihledi. Annesi kapıda bekliyordu. "Nasıl geçti gezi?" diye sordu Gül. "Çok iyi"ydi. Hemen odasına girdi. Soğundu. Aynanın karşısına geçti. Fena yanmıştı. Sırtını görmeye çalıştı. Oytun'un ellerini omzunda hissetti. Yumuşacık ve sert... Sevecen... Duşa koştu. Soğuk su-yu sonuna kadar açtı. Öylece durdu. Güneşin yangınlığını içi-n-den atmaya çalıştı. İyice sabunlandı. Güneş yağı aklına geldi, "sun oil" dedi. Vücudu gıcır gıcır edene kadar suyun altında kaldı. Havlusuna sarılıp banyodan çıktı.

"Gel de anlat biraz."

Annesi televizyon seyrediyordu. Bir sandalyeye oturdu.

"Güzel miydi gezi?"

"Çok güzeldi. Bol bol yüzdük. Keşke sen de gelebilseydin.

Gül yanıtlamadı. "Gidip de ne olacaktı?"

"Kimi gördüm, biliyor musun?"

Oysaki söylemeyecekti. Omuzlarıma yağı sürdü mü diyecekti şimdi. Ne demezdi annesi? Ağzından çıkıvermişti. Sustu devam etmedi.

"Kimi gördün?"

"Şeyi Oytun Ağbi'yi, teknede. Aynı tekne ile gittik."

Gül, televizyondan gözlerini çekti.

"Kimi Oytun Bey'i mi?"

"Evet, yanında turistler vardı.

"Ne turistleri?"

Kızı, "keşke" diyordu. "Sen de gelseydin." Keşke...

"Barda tanışmışlar, onlarla beraberdi."

"Onlar kim?"

"Turistler canım. İki kız bir oğlan."

"İki kız mı?"

"Evet, kızın biri ile oğlan, ooo pek iyidiler, sarmaş dolaş."

"Oytun?"

"Amma meraklısın anne?"

Gül kızar gibi yaptı.

"Ne merakı, konuşuyoruz işte."

Emine kalktı.

"Giyinsem iyi olacak. Gül arkasından bakakaldı. Bu kız bir şeyler saklıyordu. "İki kız, bir oğlanmış. Kızın biri, oğlan ile yakınmış. Öbür kız yalnız. Yalnız olur mu Oytun'la beraber?"

Çözülen denklem sonucunda açılan olumsuzluğun yol açtığı kırgınlık yüreğinin bir yerlerine ince çizikler atarken, bir öfke

yumağının iplikleri gözlerinde uzayıp gidiyordu. "Ben, binbir tehlikeyi göğüsleyip, ona gidiyorum, o başkalarıyla tekne turlarında, gönül eğlendiriyor. Kıskanıyorum. Neden?.. Ona kendimi verdim diye mi?.. Nasıl da sahipleniyorum hemen. Sevgimi sundum. Sevgimin karşılığı ihanete dönüşürse, sadece etinin açlığına doyum arayan bir kadından, ne farkım kalır? Etimle, yüreğimle gittim ona. Ah seni özleyen keşke bedenimin yangını olsaydı yalnızca...

Aldırır mıydım turist kızlarla gezip dolaşmana? Katlanacağım, katlanacağım çünkü sana sunduğum sevgimin bir kolu kırık, istediğim gibi, gönlümce seni sarmalayamam. Bu akşam... Bu akşam sana geleceğim. Turist kızlardan hiç söz açmayacağım. Bir şey söylemeye ne hakkım, ne de gücüm var."

"Merhaba."

Kocası Sadık karşısındaydı.

"Ne o yahu, amma dalmışsın televizyona, geldiğimi bile duymadın." İrkilerek başını çevirdi. Televizyon mu izliyordu?..

"Korktum vallahi. Ben yarın gelirsin sanmıştım."

"İl başkanını aniden Ankara'ya çağırmışlar. Kimbilir ne zaman döner. Antalya'da boşu boşuna beklemeyeyim dedim."

"Emine nerde?"

"Odasında, şimdi duştan çıktı."

"Ben yoktum ya, akşama kadar denizden gelmemiştir."

"Şurda ne zamanı kaldı çocuğun, okullar açılana kadar."

"Öyle deme. Bak Halıcı Baki'nin kızı kaçmış, şimdi gelirken duydum."

"Aaa, ne zaman? Kime?"

"Balıkçı Okan'ın oğluna. Kız, Marmaris'teyiz, bizi merak etmeyin diye telefon etmiş."

"Ayol kızı, dün gördüm."

"Eh sonra da gitmişler."

"Neyle gitmişler?"

"Bilmiyorum. Yemeği yiyelim de, geçmiş olsun gidelim-Baki'ye. Hem gönüllerini almış oluruz, hem de öğreniriz her şeyi."

"Ağıt figandır şimdi onlar, içim kaldırmaz."

"Olur mu öyle şey. Âdet bu. Gitmezsen gücenirler. Sıcağı sıcağına gitmek daha iyi. Kalabalıktır evleri şimdi, biraz da politika yaparız. Herşeyden yararlanmak gerekir."

Gül Emine'yi çağırdı. Haberi ona da verdiler. Emine hiç şaşırmadı.

"Oğlan kaç defa istedi, vermediler."

"Vermeyince kaçmak mı gerekir? Telli duvaklı gelin gitmek varken." Emine babasını yanıtlamadı, mutfığa annesine yardım gitti. Ayşe'nin dedikleri aklına geldi. "Baki'nin karısı Hatice Teyze çok üzölmüştür şimdi, teğmeni kaçırdık diye."

Güldü. Yemeklerini çabucak yediler. Karıkoca çıkarlarken Emine "Ben de Ayşe'ye giderim." dedi. Geç kalmamasını tembihlediler. Emine doğruca odasına koştı. Elbiselerini değıştirdi. Saçlarını yeniden taradı, dudaklarını hafifçe boyadı. Parfümünü kulaklarının arkasına, göğsünün üstüne sürdü. Aynaya dikkatle baktı. Beğendi kendisini, güzeldi. Ayşe'den güzeldi, Alman kızından da güzeldi. Alman kızı... Oytun ondan hoşlanıyordu. Zaten bütün Türk erkekleri yabancı peşinde koşmuyor mu? Hepsinin rüyası yabancı bir kızla evlenmek. Oytun da onlardan biri. Kapıya doğru yürüdü. Durdu. Nereye gidiyordu? Ayşe'ye giderim demişti. Ağzından öyle çıkıvermişti. Ne yapacaktı Ayşe'de İngiliz oğlan şöyle öpüyor, böyle öpüyor, şuramı ellemeye kalktı diye konuşup durmayacak mıydı? Döndü, odasına girdi. Yatağın üstüne uzandı: Oytun şimdi Alman kızının yaş günündeydi. İkisi yanyana oturmuşlardır. Kız kolunu Oytun'a dolamıştır. Oytun yaptırmaz herkes burada o'nu tanıyor. Asker, şube başkanı, dışarıda da ciddi olması gerekir. Ne buluyor ki

Alman kızında? O kadar güzel de değil. Doktormuş, olsun. Çok mu önemli? Doktorsa memleketinde doktor... Öpüştüler mi acaba hiç? Yatarlar da bu akşam... Nasıl olsa deliktir... Kızın doğum günü, mutlu günü, katmerli bir kutlama yapar. O Alman kızını saçından sürüklemek geldi içinden. Saçı da yoktu, "Oğlan gibi kestirmişti alçak. Sen kalk taa Almanya'dan gel, Oytun'u bul. Başka erkek kalmadı mı? O'nun Almanya'da da sevgilisi vardır. Aptal Oytun, kim bilir kızı kendine âşık oldu sanıyordur? Gözü görmüyor adamın, hep önüne bakıyor. Şöyle bir karşısına baksa ya... Çocuk mu buluyor beni? Biliyor çocuk olmadığımı. Ah şu annemin yüzünden yalnız kalamadık gemide. Nasıl bakıyordu bana tatlı tatlı, sevecen, arzulu... Babamı kandırır, Oytun'dan ders almaya başlarsam, her gün beraber oluruz. O zaman anlar kendisinden hoşlandığımı. Belki de seviyorum onu. Sevmesem niye düşünüyorum? Ne güzeldi elleri, omzuma güneş yağını sürerken. Sırtıma doğru uzanınca titredim, göğüslerimin kenarına gelecek sandım elini. Güneş yağını sürmedi ki, okşadı. Bayağı okşuyordu. Ben hoşlandım, o da hoşlanmıştı. Alman kızının sırtına öyle okşar gibi sürmedi, parmaklarını gezdiriverdi. Belki de ben varım diye öyle yaptı. Kurnaz Oytun. Bu gece acısını çıkartır..." Yataktan zıplar gibi kalktı. "Çıkartır ben bırakırsam." Aynanın karşısında saçlarını eliyle düzeltti. Kapıya koştu. Turistlerin gittiği birkaç lokanta vardı. Onlardan birinde olmalıydılar. Kıyıdaki "Restaurant Karides" tıklım tıklım doluydu. Limanın gezi yolundan başı lokantaya çevrili yürümeye başladı. Her masaya tek tek baktı. Görememişti. Geri döndü, yeniden denetlemesini sürdürdü. Şimdi emindi orada olmadıklarına. "Limanın öbür ucundaki lokantaya gitmişlerdir." Gezi yolundan çıktı, parkın içinden gitmesi daha doğrudu. Ağaçların karanlığında bir tanıdığa rastlama olasılığı pek azdı. Lokantanın yakınına gelince parktan çıktı. Bir iki adım atmıştı ki Oytun'u görüverdi. İki yanında iki Alman kız, karşısında Alman oğlanla

oturuyorlardı. Hemen geri çekildi, bir ağacın gölgesine sindi, gözleri masada öylece kaldı. Yanından bir adam geçti, başını çevirip dik dik baktı. Adam beş on adım sonra geri döndü, Emine'nin bir ağaç ilerisine gelip durdu. Daha çok erkendi. Kim bilir lokantadan ne zaman ayrılırlardı? Burada saatlerce bekleyemezdi. Gidip onların yanına "Merhaba" dese... Davetsiz misafir... Oytun, "gel,otur" demez miydi?.. Oytun'un yaş günü değil ki... Böyle ayakta da durulmaz ki... Biraz ilerde bir bankanın sırası vardı. Yürüdü, sıraya oturdu. Buradan daha iyi görüyordu. Alman oğlan bir şeyler anlatıyordu, eli kolu oynayıp duruyordu. Oytun'la plajda beraber gördüğü kız, başını eline dayamıştı, yüzünü göremiyordu. Oytun kıza eğilip bir şeyler söyledi. Ne dedi acaba? Kız yerinden kalktı, yürümeye başladı tuvaletlere doğru. Ne biçim yürüyor bu kız, yavaş yavaş? Emine'nin oturduğu sıra sallandı. Adam gelip, sıranın öbür ucuna oturmuştu. Emine adama baktı. Yabancı... Kasaba'lı değil. Adam, "Merhaba" dedi. "Rahatsız etmiyorum ya." Emine yanıtlamadı. Bir de bu adam tebelleş olacak şimdi. En iyisi kalkıp, lokantaya gitmekti. Gitmekti ama, çok ayıp olurdu Oytun'a karşı. Özellikle onları aradığı meydana çıkardı. Sabahleyin tekne kızın yaş günü olduğunu söylemişti. Yanındaki adam yeniden konuştu. "Birisini mi bekliyorsunuz?" Adama ters ters baktı. Adam hiç oralı olmadı. "Siz de tatilde misiniz?" Emine içinden, "eşşek herif" diye söylendi. Adam kışını sıraya sürterek Emine'ye doğru yanaştı. "Gece çok güzel, benimle bir şey içer miydiniz?" Emine adamın ne dediğini anlamadı. Alman kız tuvaletten dönüyordu. Kız masaya dek geldi, sandalyesine oturmadı. Eğilip Oytun'a bir şeyler söyledi. Adam, Emine'ye biraz daha yaklaştı. Emine kalktı. Lokantaya gidecekti.

Yürüdü. Adam da peşinden. Emine lokantanın girişine gelince duraladı. Ne diyecekti? Bulmuştu, "Babama bakıyordum" dese kimse kuşkulalmazdı. "Vaktin varsa gel otur," derler miy-

di? İÇeri girdi. Adam da ardından. Bir garson koşarak geldi. Emine' yi tanımişti.

"Babama bakıyordum.

"Yok bacım, gelmedi bu akşam." Nerden çıkmıştı bu garson hemen? Beş on adım sonra Oytun'ların masasına varacaktı.

Garson adama döndü.

"İlerde boş masamız var buyurun."

Adam yürüdü. Emine lokantadan çıktı. Birkaç adım yürüdü, durdu, arkasına döndü, adam hâlâ peşinde miydi? Oytun'u gördü. Alman kızla çıkışa doğru geliyorlardı. Adımlarını sıklaştırdı, boş bira ve kola kasalarının arkasına saklandı. Oytun'la Alman kızı önünden geçtiler elele. Diğerleri yoktu. Kız Oytun'a iyice sokulmuştu. Lokantadan biraz uzaklaşınca, kız kolunu Oytun'un beline doladı, başı Oytun'un omzundaydı. Oytun' un kolu neredeydi göremedi. Yatacaklardı bu akşam, kızı götürüyordu işte. Emine dudaklarını ısırды. Tırnaklarını avcuna batırdı. Terlemeye başladı. Peşlerinden yürüdü. Liman gezi yolunun karanlıklarına dalmışlardı. Oytun görölmekten çekiniyor olmalıydı. Emine'nin izlemesi de kolaylaşmıştı. Vücudu kaskatı, tırnakları etinin içinde, gözleri iki gölgenin peşinde, yürüyordu. Liman gezi yolundan ana caddeye çıktılar. Tam Milangaz bayinin önünde Oytun yere eğildi, bir şey düşürmüştü. Buldu. "Evin anahtarıdır." diye düşündü Emine. "Ah bir bulamasaydı.

Kaybolmayan anahtara küfretti. Şimdi sarılmadan, yan yana yürüyorlardı. Eczaneye girdiler. Emine köşede, ağacın altında kaldı. "Kızın hapı bitti, hap alacaklar" diye başını salladı. "Belki de prezervatif... Tabii korktu, Aids var Avrupa'da. "Ortaokulda-oğlanların elinde görmüştü bir gün kızlara balon balon diye gösteriyorlardı, eşşek herifler. O da önce balon sanmış, eline almış, ağzına götürüp şişirmeye çalışacağı sırada Ayşe imdadına yetişmiş, elinden kaptığı gibi oğlanların suratına fırlatmıştı. Ne kızdı şu Ayşe, "Gidin de ablanıza verin bunu" diye

bağırırvermişti. "Her şeyi bilir bu Ayşe." Oytun'la Alman kız eczaneden çıktılar. Kız Oytun'un koluna girdi, vücutları biribirine yapışık yürüdüler. Caddeden bir sokağa kıvrıldılar. Sessiz, karanlıkça bir sokak... Emine rahatladı, burada onu kimse görmezdi. Yavaş yavaş yürüyorlardı. "Aceleleri yok ki, sabaha kadar vakit çok." Küçük bir pansiyonun önünde durdular. İçeri girdiler. İşte hepsi bu kadardı, izlemişti de ne olmuştu? Oradan kaçmak istedi. Hemen koşup, uzaklaşmalıydı. Yapamadı. Eli, kolu, bacakları kırılmış gibiydi. Önünde durduğu evin duvarına yaslandı. Bacakları titriyordu. Pansiyonun pencerelerine bakmaya başladı. Hangi odada ışık yanacaktı? Gidippansiyonun sahibine söylese, Alman kız içeriye erkek aldı dese...

Tam omzunun üstünde bir ses duydu. Ürperdi.

"Sizi aldatıyor mu?"

Korkuyla başını çevirdi, parktan beri peşinde olan adam iki adım ötesinde duruyordu.

"Sizin gibi güzel bir kıza bu yapılmaz. Yardımcı olabilir miyim? Gözlerini açarak adama baktı. İçinde bastırmaya çalıştığı öfke patlayıverdi. "Defol!, Defol!.." diye avazı çıktığı kadar bağırdı. Koşmaya başladı. Tam pansiyonun önünden geçerken, Oytun kapıdan çıkıverdi. Deli gibi koşan genç kızı gördü.

"Emine!.." Başını çevirdi. Oytun... Duraladı. Oytun'du bu. Koşarak Oytun'a sarıldı. Başını adamın göğsüne dayadı. Bir titreşim alanına girmiş gibi sarsılıyordu. Hıçkırıklarını yutmaya gücü yoktu. Oytun şaşırmişti. Umulmadık bir anda, umulmadık bir felaketle karşılaşmış gibi duyumsuyordu kendini. Göğsüne sığınan bedene sıkı sıkı sarıldı.

"Emine ne oldu? Söyle bana." Genç kız, boğazına düğümlenen hıçkırıklar yüzünden yanıt veremiyordu.

"Anlat hadi, ağlama, anlat bakayım, ne oldu?" Emine başını kaldırdı. Oytun'un bakışlarındaki sevecen tasayı unutmamak ister gibi, genç adamın gözlerine uzun uzun baktı.

"Emine haydi konuş. Ne oldu?"

Sesi, sevgi doluydu. Genç kız, başını çevirdi. Peşindeki adam hâlâ orada duruyordu. Açıklanacak bir nedeni vardı şimdi.

"Şu adam."

"Hangi adam?" Başıyla işaret etti. Adam, Emine'nin kendisini gösterdiğini anlayınca hızlı hızlı ters yüzü yürümeye başladı.

"Sana bir şey mi yaptı?"

"Hayır"

"Bir şey olmasa?.. Sen dur bakayım burada." Oytun, Emine'nin kendine sarılan kollarını çekti. Emine elinden tuttu.

"Bırakın, gidiyor zaten."

Oytun durdu.

"Ne yaptı sana ?"

"Hiçbir şey. Çok korktum sadece."

"Sen ne yapıyorsun bu saatte burada?"

"Şey... Arkadaşımdan geliyordum. Peşime takıldı."

Emine titriyordu. Oytun yanındaydı. Onu titretenin adam olmadığını biliyordu. Adamdan korkmamıştı. Hıncını, kırıklığını, ezikliğini, çaresizliğini çıkarmıştı belki, avazı çıktığı kadar 'defol' diye bağırarak.

"Hadi gidelim."

Yürümeye başladılar. Oytun Emine'nin saçlarını okşadı.

"Hadi sakinleş artık. Hem her şeyi bana anlat. "Her şeyi mi? Seni sevdiğimi mi? Sorma bana Oytun Ağbi. Oytun... Anlatamam. Sözcükleri bilmiyorum. Onları yan yana dizmesini beceremem. Ben.

"Çok korktum."

"Peşine takıldı diye mi?"

"Yalnız o değil."

Oytun meraklanmıştı. Emine sözcük bulmaya çalışıyordu. Kafası pansiyonda kalmıştı, Alman kızında.

"Korktum" Oysa Oytun, Alman kızıyla yatmamıştı. Kızı bırakıp, çıkmıştı.

"Neden?.." Eczaneden hap filan da almışlardı.

"Neden bu denli korktun, onu söyle bana.

"Korkmadım da.."

"Sen kendinde değilsin. Eve bırakayım seni, güzelce bir uyu."

"Hayır, şimdi eve gitmek istemiyorum."

"Neden ?"

"Gözlerim kızarmıştır. Annem ağladığımı anlar. Bin türlü soru sorar şimdi."

"Peki, sokaklarda mı gezeceksin?"

"Hayır, bir yerde yüzümü yıkayıp, sonra giderim."

"Seni nerde bırakayım?"

"O adam yok değil mi?"

"Merak etme yok. Görmedin mi kaçtı gitti."

"Sen nereye gidiyorsun?"

"Eve."

"Yüzümü sende yıkayabilir miyim?"

"Tabii, niye olmasın?"

Hızlandılar. Alman kızı pansiyondaydı. Demek tekrar buluşmayacaklardı. Oytun'un evine Alman kızı değil, o gidiyordu. Oytun kapıyı açtı. "Buyur bakalım" dedi. Girdiler.

Oytun banyoyu gösterdi. Emine'nin bacakları yeniden titremeye başladı. Kalbi hızlı hızlı atıyordu. Lavaboya tutundu. Alman kızı yoktu. Oytun dışarıda onu bekliyordu. Kazanmıştı. Neden ne olursa olsun kazanmıştı. İçinden bir ses "kendine güven" dedi. Aynaya baktı. Gözleri kan çanağı olmuştu. Çirkinleşmişti. Oytu nbeğenmezdi onu bu haliyle. Ses "Güzelsin" di-

yordu. Musluğu açtı, avuç avuç suyu defalarca yüzüne vurdu. Saçlarını düzeltti. Yüzüne bir gülümseme geldi. Alman kızı-pansiyondaydı. Peşindeki adama teşekkür etmek istedi. Banyo-dan çıktı. Bacaklarının titremesi durmuştu.

"Şimdi daha iyisin değil mi?"

"Evet. "

"Sana bir bardak su getireyim" dedi Oytun, mutfağa girdi. Emine'nin gözleri odanın içinde dolaşmaya başladı. Boş gibi geldi oda. Sonra bir divan gördü, bir masa, dört sandalye, yerde bir halı minder. Bu minderin üzerinde hiç sevişmiş miydi acaba? Küçük bir kitaplık, televizyon, teyp, teybin yanında yerde da-ğılmış kasetler, gazeteler... Bekâr evi böyle oluyordu demek... Oytun döndü.

"İçine bol limon da sıktım. Hâlâ ayakta mısın?" Emine bir sandalyeye ilişti. Bardağı aldı. Teşekkür etti. Yavaş yavaş iç-meye başladı limonlu suyu.

"Şimdi istersen anlat bana" dedi Oytun. Gelip Emine'nin kar-şısına oturdu. Seni izledim bütün akşam. Alman kızıyla birlikte görmeye dayanamadım. Omuzlarımı okşayınca seni sevdiğimi anladım. Aslında taa gemide seni sevmiştim. Ah o annem ol-masaydı, ne güzel geçerdi yolculuğumuz. Unuttum sanmıştım seni. Bugün teknede görünce, o kızlarla görünce seni, nefesim-daraldı, içim burkuldu. Bana 'gel otur' dedin. Başından atmaya-uğraşmadın. O zaman anladım sen de benim için bir şeyler du-yuyorsun. Belli etmek istemiyorsun. Ondan benimle, çocukmu-şum gibi konuşuyorsun. Ben çocuk değilim, onyediy yaşında-yım. Üniversite öğrencisiyim. Ben de âşık olabilirim, sevebili-rim. Bugün seni izledim. Anlamamı istedim. Sen Alman kızıyla pansiyona girince ölecektim, orada düşüp ölecektim. İyi ki izle-mişim, iyi ki o adam da beni izledi. İşte yanındayım, seninle beraberim, yanındayım, seninleyim. Bana ders vermeni istemem de seninle beraber olmak için, bir oyundu...

Emine, yerdeki halı mindere bakıyordu.

"Anlatmak istemiyor musun?"

"Hayır, pek önemli değil." Başını kaldırdı, gözleri Oytunla karşılaştı.

"Akşam limandan geçtim. O adam peşime takıldı. Arkadaş olmak istedi. Hiç sesimi çıkarmadım. Eve geldim, eve kadar izledi. Sonra arkadaşşıma gittim. Yine peşimdeydi. Oradan çıktım. Bekliyordu. Yanıma geldi, tersledim. O sokağa girince, baktım yine yanımda. Sokak karanlıktı. Korktum."Defol" diye bağırdım. İsrarla izlemesinden inan ki çok korktum. Kaçtım, sonra seni gördüm. Beni adamdan kurtardın."

"Hepsi bu kadar değil mi? "

"Tabii bu kadar, eve kadar izlese, babam görse, annemgörse, bir daha akşamları dışarı çıkmama izin vermezler."

"Çok korkmuştun, titriyordun"

"Bilemezsin, titremem ondan değildi."

"Senin geceni de mahvettim. Teknede yaş gününe gideceğini söylemiştin bu akşam."

Soruşturma başlamıştı.

"Gittim oraya."

"Bu kadar erken mi bitti?"

"Evet. Yaş günü olan kız hastalandı. Güneş çarptı sanırsam. Onu pansiyonuna bıraktım. Oradan çıkarken seni gördüm."

Emine soruverdi bilinçsizce.

"Hepsi bu kadar mı?"

Oytun gözlerini kaldırdı.

"Anlamadım. Ne, ne bu kadar mı?"

"Hiç hiç," diyebildi genç kız. Gözlerinden iki damla yaş yanaklarına süzüldü. Elinin tersiyle yaşları sildi. Yanılmışlığın acı baskısı altında eziliyordu. Muştuya, sevince, coşkuya dönüşse

de bu yanılmışlık; baskısını, ağırlığını çekecek güçte değildi genç bedeni. Oytun kalktı, Emine'nin yanına geldi, saçlarında elini gezdirdi.

"Neyin var Emine?" Ezikliğini mi soruyordu bu üç sözcük? Kızın gözlerinden yaşlar ip gibi akmaya başladı. Yutkunuyor, yanaklarını ıslatan damlacıkları eliyle silmeye çalışıyordu. Oytun ceplerinden kâğıt mendil aradı.

Bu kızda bir şeyler vardı.

"Dur sana mendil getireyim." Yatak odasının kapısını açtı. Emine başını kaldırdı, Oytun'un arkasından baktı. Gözleri, açık kapıdan çift kişilik yatağa ulaştı. Üzerine Beyaz bir pike örtülmüştü. Göz yaşları duruverdi. Kalktı, banyoya gitti. Yüzünü yıkayıp, geri döndü. Banyonun kapısında Oytun bekliyordu ayakta. Gülümsedi. "Sinirlerim bozuldu herhalde. Şimdi iyiyim bir şey kalmadı."

Uzatılan mendili aldı.

"Kusura bakma." Oytun, gülümseyerek kızı göğsüne bastırdı. Adam'ın koltuğunun altından yatak odası görünüyordu. Çift kişilik yatak. Kendi yatağı dardı. İki kişi birden zor yatardı, Oytun'un ki geniş. Oytun'un göğsü, en güzel yataktı.

"Aferin sana. Böyle güçlü ol. Gel otur biraz. Oytun genç kızdan kollarını çekti, elini tuttu, bir iki adım attılar. Emine'nin gözleri yine çift kişilik yatağı buldu. Kavrıyamadığı sıcacık düşlerden uyanmalıydı.

"Ben gitsem iyi olacak."

"İstersen biraz daha otur, annen merak etmezse."

"Hayır, daha erken. Hem onlar da Baki Amcalara gittiler"

"Onlar kim, misafiriniz mi var?"

"Hayır babamla. Babamın işi erken bitmiş, kalmamış Antalya'da"

"Ya?.." Oytun duraladı. 'Dönmüş demek.' Dudaklarında kırılan solgun bir gülümseme ile devam etti.

"İyisin sen değil mi?"

"Çok, çok iyiyim. Biliyor musunuz, Baki Amca'nın kızı, bakkalçı Okan'ın oğluyla kaçmış."

"Hatice Hanım'ın kızı mı?"

"Tanıyor muydun?"

"Biraz. Hatice hanım, baklava, helva filan yapınca şubedeki askerlere de getirirdi."

"Ya?" demek sırası Emine'ye gelmişti.

"Ben gideyim."

"Seni eve kadar götüreyim."

"Yok, yok, hayır, bir koşuda giderim ben."

Eski Emine geri gelmişti. Cıvıl cıvıl konuşuyordu.

Oytun kapıyı açtı. Elini uzattı.

"İyice uyu bu gece." Emine ayak burunlarının üstünde yükseldi. Oytun'un yanaklarından öptü. Sokağa kurşun gibi fırladı. Oytun, Emine gözden kaybolana kadar arkasından baktı. Bu kızla o adam arasında bir olay geçmişti de saklıyor muydu?

Monika'yı dinlenmen gerekli diye, nerdeyse zorla pansiyona gitmeye ikna etmişti. Genç kız, kendini iyi hisetmiyor ama, 'Yaş günümde erkenden yatmak istemiyorum' diye diretiyordu. Oytun, bütün günü, Sadık'ın bu gece evde olmayacağını tükenmez heyecanı ile geçirmişti, Emine'nin 'babam Antalya'ya gitti' demesinden sonra. Gül, muhakkak arayacaktı. Yaş gününe bir uğrar, sonra eve dönerim diyordu, Monika'nın 'seninle olmak istiyorum bu gece' demesinden önce. Monika'ya güneş çarpması bir şans olmuştu. Monika'yı pansiyona bırakınca, içi arzu dolu, aklı telefonda, geç kalma korkusuyla sokağa çıkmıştı ki... Emine'yi bulmuştu karşısında.

Kapıyı kapayıp, içeri girdi. Yalnızdı. Hep yalnızdı. Bu akşamki yalnızlığı bir başkaydı. Umutsuzluğun ve kaybedişin ezici yükünün artırdığı karamsarlığının...

Masanın üzerinde Emine'nin kullandığı, kâğıt mendil duruyordu. Buruşuk kâğıdı aldı. Ne çok annesine benziyordu. Bu kızda bir şey vardı ama, anlayamamıştı. Mendili çöp kutusuna attı. Tavanda sallanan tek lambanın ışığı odayı aydınlatamıyordu. Evde kalmak istemedi. Yalnızlığını gecenin karanlığına gömmek için kapıyı açtı.

Emine, bir çırpıda eve geldi. Babası ve annesi daha dönmemişlerdi. Odasına girdi. Odanın ortasında eteklerini kaldırarak, eksenî etrafında iki defa döndü. Küçük radyosunun düğmesini çevirdi. Yatağın üzerine zıpladı. Sırtüstü yattı. Kollarını yana açtı. Gülüyordu. Oytun onundu artık.

Belediye Başkanı Remzi Telli, başkâtibin getirdiği, meclis ve encümen kararlarını onayladı. Bir nüshasını katlayıp cebine koydu. 'Başkana özel' tuvalete gitti. Daha sabahleyin tıraş olmuştu, yine de kıllar çenesinde belirmeye başlamıştı. Sabununu köpürttü, makinesine yeni bıçak taktı. Yüzünü kesmemeye çalışarak sinek kaydı traşını yaptı. Saçlarını ovaladı, taradı. Yüzüne bol bol limon kolonyası sürdü. Aynaya bir daha baktı. Düzgün kravatını, bir daha düzeltti. Çıktı. Belediyenin kapısının önünden bir taksiye bindi. "Adaya" dedi sürücüyeye. Otelin önünde indi. Sayaca baktı. Açılmamıştı.

"Saati açmamışsın."

"Ne gerek Başkanım, ırk yılda bir arabamıza bindin."

Elini cebine attı. Sürücü koşarak kapıyı açtı.

"Ayıp ettin vallahi Başkan. Almam." Arabadan indi. Sürücüyeye teşekkür etti. Resepsiyondaki görevli başkanî görünce tezgâhın önüne çıktı.

"Hoşgeldin başkanım."

"Hoşbulduk. Şöyle bahçede biraz oturacağım."

"Buyurun, buyurun."

"Ben giderim." Görevli yerine döndü. Otelin lobisinden geçip bahçeye indi. Köşede gölge bir masaya oturdu. Havuzu rahatça görüyordu. Akşam güneşinin tadını çıkaran bikinililer arasından Leman'ı aradı. Yoktu. Odasına çıkmış olmalıydı. Haber gönderse?... Olmaz... Nasılsa iner. Ya taa yemek saatine kadar inmezse?... Ortalıkta şu avukatla, mimar yokken başbaşa bir şeyler içerlerdi. Zaferini ilk o duysun istiyordu, SalihYılmaz'ın adamlarından önce. Bu akşam her şey olabilirdi. Leman nasıl gözlerinin dibine bakıyordu. Dibine, dibine... Birine söylese bunu, gülerdi. Ne demek dibine dibine bakmak. İçinde, gözlerinin arkasında, beyninde görüyordu bakışlarını, deliyor geçiyordu engel tanımaz ışınlar gibi. Göğüsleri, bacakları, konuşması, gülüşü 'ben kadını, ben kadını' diye bağırıyordu. Bu akşam bir şeyler olabilirdi. Kokusunu daha yakından, o saydam teninden koklayabilirdi. 'Bekleyeceğim' demişti. Gevezelik etmek için bekleyecek değil ya. Kadın belli ediyordu her haliyle ondan hoşlandığını Kimse görmeden nasıl çıkacaktı odasına?.. Önce Leman çıkardı. Koca otel, asansör vızır vızır, giriverirdi içine kimse görmeden. Leman kapıyı açık tutardı, çalmazdı kapıyı. O gelene kadar hazırlanırdı. İpektendir geceliği, hem de saydam. Basma pijama giyecek değil ya. Sabahlığı üstündedir. Otururken bacağı açılır...

Garson geldi.

"Bir emriniz var mı?"

"Viski, buzlu olsun." Neydi o? Andıraks diyorlardı sade buzlu viskiye. Bir daha öyle söylerdi. Leman'ın yanında. "Bize iki", dur, bir şey daha vardı. Tamam.. "Bize iki iskoç, andıraks." Leman belki de kokteyl isterdi. Odaya çıkarken sipariş veremezdi. Oda servisinden isterlerdi. Bakalım, içkiye zaman kalır mı? Kapıdan karşılar, elinden tutar, yatağa çekerdi belki. Bu kadınlar ne istediğini bilir, öyle pisi pisine naz yapmaya yeltenmezler. İçinde bir şeyler kıpırdadı. Masaya bırakılan buzla dolu

kesme cam bardak, kıpırdayan bir şeyleri söndürüverdi. Viskiye yudumladı. Lemanı bir gecelik kadın gibi düşündüğüne kızdı. Asil kadındı o, sanatçıydı. Sigarasını çıkardı, garson atılıp, kibritini çaktı. Nerdeydi bu adamlar? Leman da görünmüyor. Gelmeden telefon etseydi, iyi olacaktı. Leman'ı havuzda yakalarım sanmıştı. Randevusu akşam yemeğine... Yemeğe daha çok var. Evet, haber göndermeliydi. Akşamdan önce adamlarla konuşur, otobüsü, arabayı bir sonuca bağlardı. Hatta şu dükkân işini de. Sermaye vereceklerdi. Borç.. Kazanır öderdi. İsterlerse ortak olsunlar, dükkân nasılsa onun üstüne. Yürü ya kulum, yürü!.. Bunca yıl esnaflık yap, bir kuruşun olmasın, bir dikili ağacın olmasın... Benim harcım değil, ne yapalım.

"Vay efendim, buradasınız da haberimiz yok. Mimar Nazmi ile Avukat Halit Sıvacı karşısında duruyorlardı. "Henüz geldim" dedi. Adamlar oturmak için izin istediler. "lütfen." Salih Yılmaz'ın adamları gürültü etmekten çekinirmiş gibi sandalyelerini yavaşça çekip, ucuna iliştiler. Başkana saygıda kusur etmek istemez tavırlarını takındılar her zamanki gibi. Remzi Telli de adamların saygısından hoşnuttu.

"Bir beklediğiniz varsa, rahatsız etmeyelim, dedi Mimar Beklediğimiz var ama, ortalıkta görünmüyor. İyisi mi sizinle işimizi bitirelim. Onunla sonra başbaşa kalır, keyfimizi süreriz. Herhalde o kadar anlayışınız vardır, bizi yalnız bırakırsınız.

"Hayır kimse yok. Yoruldum biraz bugün. Erken kaçtım belediye den."

"İyi etmişsiniz. Biz de şimdi geldik. Nazmi Bey, arazi üzerinde biraz çalıştı, bana da projedeki yerleri gösterdi. İnanır mısınız bir şey anlamadım. Çizgiler benim işim değil." Güldüler. Yanlarına gelen garsona içkilerini söylediler. Başkanın viskisi de tazelendi. Başkan itiraz edecek oldu, Leman gelmeden sarhoş olmaktan çekiniyordu. Bir viski onun için yeterliydi. Dinlemediler. Havaların yakıcı sıcaklığını bugün biraz kaybet-

tiğinden, Türkiye'nin hiçbir yerinde, böyle deniz kıyısında nem-siz bir yer bulunamayacağından, deniz mevsiminin nerdeyse hiç bitmediğinden, ekonominin kötüye gittiğinden, enflasyona çö-züm getirilemediğinden bahsedip durdular. Salih Yılmaz'ın iki adamı da, kendi konularına bir türlü yaklaşmıyorlardı. Başkan Remzi Telli, sonunda dayanamadı.

"Size iyi haberlerim var beyler."

"Hayırdır inşaallah."

Avukat Halit Sıvacı başkana doğru eğildi.

"Bizi heyecanlandırıyorsunuz."

"İşiniz tamam beyler."

"Derneğin, bu kadar çabuk mu?" Başkan iki adama da tek tek baktı. Gözlerinde gururun ışıltıları vardı. Elini cebine soktu. Kararı çıkarıp avukata verdi. Sandalyesinde arkasına iyice yaslandı. Avukat Halit Sıvacı kararı yüksek sesle okudu.

"Sizin çok güçlü bir başkan olduğunuzu biliyorduk."

"Hem de hemşerilerinizin çıkarını düşünen."

"Buna içilir."

Bardaklar tokuşturuldu.

"Başkanımızın şerefine..."

"Size nasıl teşekkür edeceğimizi bilmiyoruz. Bizim için zaman çok önemliydi. Şimdi Salih Yılmaz Bey'e telefon edip, müjdeyi vereceğim. İzninizle Başkanım."

Avukat Halit Sıvacı hemen kalkıp gitti. Remzi Telli, adamın arkasından baktı. "Gazetelere göre, Salih Yılmaz hakkında tutuklama kararı verilebilir, adam bulunamıyor. Bunlar bir telefonla ulaşıyorlar."

"Sanırsam bir hafta içinde inşaata başlayabiliriz. İşmakine-lerimizi hazır bekletiyorduk. Şantiye binamızı kurana kadar küçük bir pansiyon kiralarız, elamanlarımız orada kalır."

Başkan Telli, hafifçe sandalyesini geriye itti.

"Daha ruhsat almadınız."

"Yarın projelerin tamamını takdim ederim."

"Siz projeleri verirsiniz ama, tetkiki herhalde epey sürer."

"Lütfedip, bir emir verirsiniz teknik adamlara, tetkiki hızlandırırılar umarım."

"Siz İstanbul'da bulunuyorsunuz. Belediye başkanınızın sözünü ne kadar dinler imar müdürlüğü bilirsiniz. Bir yerlerden bir şeyler bulup, işi uzatmazlar mı?"

"Haklısınız efendim. Yine de sizin güçlü bir başkan olmanız pek çok sorunu çözer gibi geliyor bana."

"Tamam tamam da. Memurumu çekiştirmek gibi anlamayın, bizim Fen İşleri'ndeki mimar, hep kılı kırk yarar cinsinden."

"Şu andaki projemizde bir santim fazlalık yok. Statik hesaplarını da, bu işte söz sahibi kişiler yaptı."

"Ben de isterim bir an önce başlamanızı. Biliyorsunuz burarlarda inşaat mevsimi uzun değil. Yazları turistik yerlerde inşaat yasağı var."

"Evet biliyorum, yalnız bizim orasının inşaat yasağı kapsamına gireceğini sanmıyorum."

"Eh artık, ona da biz karar vereceğiz." Avukat Halit Sıvacı, dudaklarının uçları kulak memelerine çekilmiş, göz bebekleri yuvalarında fırıl fırıl yanı başlarında bitti.

"İşte geldim."

Sandalyesini çekip oturdu.

"Sizi beklettim, özür dilerim. Salih Yılmaz Bey'in çok çok selamları, saygıları var. Özellikle size büyük teşekkürlerini iletmemi istedi."

"Sağolsunlar." Başka bir şey demedi mi? Otobüs, binek arabası ne oluyor? Aklından geçenleri nasıl soracağını bilemiyordu.

Bunlar pişkin insanlar, teşekkürle geçiştireceklerini mi umuyorlar?

Sıkıntı bastı. Bir iki defa yutkundu. İçkiden bir yudum aldı. İçindeki sıkıntı boğazına gelip dayanmıştı. İzin isteyerek lava-boya yöneldi ve tuvalette bir sigara yaktı.

Aynadaki kıpkırmızı olmuş yüzüyle konuşmaya başladı. "Remzi Telli sana bir oyun oynuyorlar, haber'in olsun. İş ruhsatla da bitmez, daha çok belediyenin kapısını aşındıracaksınız. Söz verdik; otobüs alacağım dedim. Ruhsat bir yana, otobüs bir yana... İyi de, bu heriflerle pek oynamaya da gelmez, bakarsın adamın kolunu, bacağını kırıyorlar. Yok... Bunlar şiddetle iş yapan insanlara benzemiyor. Ne biliyorsun Remzi, boşuna mı adları babaya çıkıyor bu heriflerin? Çıkamaz olsaydı şu turizm... Neler açtı başıma. Soramazsın da otobüs, araba ne oluyor diye. Niye soramayım? Onlar söz verdiler, sözünüzü tutun beyler derim. Meclisteki konuşmamı anlatırım. Bu değişiklikleri halkımızın çıkarı için yaptım derim. Gereksinmelerimiz çok, fakat paramız yok. Büyük inşaat yapacaklardan belediyeye hibe beklediğimizi söylerim. Örneğin otobüs derim." Tuvaletten çıktı. Resepsiyonda arkası dönük sarışın bir kadın duruyordu. Leman'dı. Resepsiyona doğru yürüdü. Birden tüm vücuduna ateş bastı. Ellerin içi terden suyla doldu.

Sarışın kadın döndü. Vücudu buz kesildi. Leman değildi. Akşam yemekte nasıl olsa görüşecekti. Heyecanlanmasını anlamsız buldu. Şimdi adamlarla konuşur, otobüs konusunu da bir şeye bağlardı. Onların ivmesi varsa, Kasabanın da ivmesi vardı. İş bitince Leman gelir, keyifli bir yemek yerlerdi. Ah şu adamlar bir anlayış gösterecekler de Leman'la yalnız kalabilseydi.

Masaya döndü. "Buyrun başkanım" diyerek adamlar ayağa kalktılar.

"Rahatsız olmayın beyler"

Oturdular. Halit Sıvacı neşeli neşeli konuştu.

"Şampanyayı soğutturuyorum başkanım. Bu akşam kutlama var. Balıkların da siparişi verildi. Buz gibi rakılarımızla, biz bi-

ze şöyle bir yorgunluk atalım" (Biz bize. Leman, ben ve siz. Siz olmasanız olmaz mı?)

"Zahmete girmişsiniz." Güldü. "Viski şampanya, rakı bana biraz fazla gelir." (Sonra Leman'la... Ben yemekte içmesem iyi olacak. Karıştırsam uyur kalırım.)

"Siz mi, maşallahınız var. Dün akşam sanki kokakola içmiş gibiydiniz."

"Eskiden bir yetmişliğe bana mısın demezdik. Yine arada kaçırdığımız olmuyor değil."

"Siz viskiye devam edin başkanım. Karıştırmayın."

İçki üzerine muhabbet bitse iyi olacaktı.

"Bugün özel gün. İnanın başkanım, bu sizin akşamınız. Biz burada inşaat ha yapmışız, ha yapmamışız, pek önemli değil. Salih Yılmaz Bey'in elinde otel yapacak pek çok yer var. Yalnız o, Kasaba'yı çok sevmiş, şu insanlara bir iyiliğim dokunsun diyor. 'Şöyle Kasaba'ya layık bir otel yapalım da, bu güzel beldenin adı duyulsun' istiyor. Siz de buna yardımcı oldunuz. Hemşerileriniz sizinle ne denli övünseler azdır. Bu yüzden dedim, sizin akşamınız diye. Yaptığınız büyük hizmeti kutlayacağız. Belediyecilik kutsal.. (Neler diyor bu Halit Sıvacı olacak mafyanın uşağı? Hani ivmeleri vardı? Burada inşaat yapmak önemli değilmiş onlar için. Önemli değildi de neden beni sıkboğaz ettiniz. Müzik setleri, video hediye etmek. Otobüs, araba vaadinde bulunmak. Ayak oyunu yapıyorlar. Mafya ne olacak? Ben de saf saf inandım. Zırnık çıkmaz bunlardan. Zora sokarım vallahi, vermem ruhsatlarını. Teyple, video ile çingar çıkaracaklar. Yedirmem size. Benim akşamımmış. Vay vay, ne haltettim ben. Nasıl başa çıkarım bu adamlarla. Bellerinde tabancaları da vardır. Gömlek giymişler, tabanca olsa belli olmaz mı?)

"Evet, sayın başkanım şerefimize içiyoruz." Remzi Telli silkindi. Adam nutkunu bitirmiş olmalıydı. O da bardağını kaldırdı. "Şerefimize" derken, yanlarına uzun boylu, iri yapılı bir adam

geldi. Avukat Halit Sıvacı'nın kulağına eğildi, bir şeyler söyledi. Halit Sıvacı hemen kalktı.

"Bir telefon etmem gerekiyor" dedi. İri yapılı, uzun boylu adam, Başkan Remzi Telli'ye yan gözle bir baktı, tebessüm etti, avukatın peşinden gitti. Remzi Telli adamın sol tarafında ceke-tinin biraz kabarık gibi olduğunu sandı. Adamın arkasından ba-kakaldı.

"Bizim adamımız" diye açıklamak zorunluluğu duyumsadı Mimar Nazmi. Beraber geldik. Remzi Telli hafifçe başını oy-nattı. Bu adam onların fedaisiydi muhakkak. Beli tabancalı.

"Tanıştırmak fırsatı olmadı. Biz dışarıda iken, arayan olur-sa, ilgileniyor. Malumunuz zamanla yarışıyoruz." Telefon belki de bahaneydi. Bu insan azmanını ona göstermek istemişlerdi. Neden daha önceki günler hiç yanlarına gelmemişti? Bu adamlar fedaisiz gezerler mi hiç? Kiralık katil... Hem neden mimar o ız-banduttan söz açtı? Kim bu adam diye sormamıştı ki... "Gözda-ğıydı" bu.. "Ayağını denk al Başkan Bey" diyorlardı. "Unutmalı otobüsü, arabayı, dükkâna sermayeyi..." O goril nasıl pis pis sı-rıtmıştı suratına. "Bunlar da silahla iş yapıyorlar. Mafya ricayla yapacak değil ya. Gelecek seçimler de garanti demişlerdi. Aman Allahım neler neler? Ne vaadler? İşleri bitene kadarmış meğer-se..." Bardağını eline aldı. Boştu. Nez aman bitirdiğine şaştı. Bardağı masaya bıraktı. Mimar Nazmi, hemen garsonu çağırdı.

"Bir duble daha."

"İçmesem."

"Bir şey içmedik ki Başkanım."

"Tek olsun öyleyse."

Garson gitti. Avukat Halit Sıvacı döndü.

"Bakın, hemen geldim. Patron, affedersiniz ağız alışkanlığı. Sandalyesine kaykılarak oturdu bu defa. "Salih Yılmaz Bey, tekrar saygılarını sundular size sayın başkanım. Ne zaman ge-lebileceğinizi soruyorlar."

"İstanbul'a mı? "

"Sizi davet etmişti biliyorsunuz. Bu daveti yineliyorlar. 'Başbaşa bir yemek yeriz, başkan da birkaç gün dinlenir' diyorlar. Kim bilir, başka işler de konuşursunuz."

"Başka işler mi? Ne iş olabilir ki? "

"Efendim zaman değişti. Seçimleriniz var. Açık konuşalım, şimdi her iş parayla. Desteksiz hiçbir iş yürümüyor. Salih Yılmaz Bey kendine yakın gördüğü partilere büyük yardım yapar. Bu Amerika'da da böyle, bizde de. Size neden olmasın?"

"Size böyle mi söyledi? "

"Hayır, benimle böyle konuları konuşmazlar. Politika danışmanları vardır. Aklıma geldi de söyledim." Nasıl bir adamdı acaba şu Salih Yılmaz dedikleri baba? Gidip bir tanışsa... Bir de beraber görülsün, polisi, savcısı, bilmem Mit'i peşinde... "Seçim için elbette para gerekli. Partinin verdiği devede kulak kalıyor giderlere." Geçen seçimlerde babadan kalan arsayı satıp, kullanmadı mı? "Bunlarda da vaad bol. Bizi geçtiler vallahi. Buldunuz safı işletin bakalım."

"Ayrıca" diye devam etti Avukat Halit Sıvacı, "binek arabanız hazır mı, biner gelirsiniz."

"Araba mı?"

Daha fazla konuşamadı, dili peltekleşmişti.

"Evet, plakasını bile çıkartmışlar sizin üstünüze."

Kalbinin atışları hızlandı, göğsünde bir ağırlık duydu, başı döner gibiydi, bir eliyle masaya tutundu, viski bardağına uzandı, bardakta çalkalanan sıvıyı ağzına götürdü, güçlükle, koca bir yudum aldı. Ardından derin bir nefes.

"Ne ne diyeceğimi bilemiyorum."

"Hiçbir şey başkanım. Yapılan hizmetler karşılıksız kalmalı. Salih Yılmaz Bey bu konulara çok değer verir. Siz çabaladınız, uğraştınız. Bu da küçük bir hediye."

Halit Sıvacı'nın sözleri biraz rahatlatmıştı.

"Tabii kendilerine teşekkür etmek isterim." Devam edemedi. Sustu. Önüne bakıyordu. Bu adamla tanışmaktan çekiniyordu. Gitmese ayıp olacaktı. Masadakiler de yanıt bekler gibi yüzüne bakıyorlardı.

"Fakat, bu günlerde fazla meşgulüm. Bazı özel işlerim, benim burada kalmamı gerektiriyor." (Leman'ı nasıl bırakırım daha yeni tanışıyoruz)

"Sorun değil başkanım. Zaten Salih Yılmaz Bey 'ne zaman sayın başkana uygunsa' dediler."

"Araba?" Eşlerini oğuşturdu.

"Telefon ederim, yarın birisi getirir."

"Olur mu?"

"Neden olmasın."

Kafasına takılan sorular vardı. Araba alınmış, plakası çıkmış. Ne zaman yapmışlar tüm bunları. Yoksa kendisiyle "kafa" mı buluyorlardı?

"Çok hızlısınız, değil mi?"

"Anlayamadım, özür dilerim" dedi Halit Sıvacı.

"Yani sizlere sorunun çözüldüğünü söyleyeli, bilmem daha iki saat olmadı da."

Adamların ikisi de güldüler. Halit Sıvacı açıkladı.

"Efendim, Salih Yılmaz Beyin oto ticareti de vardır. Plaka çıkarmak bizim için bir saatlik iş. Sizden durumu öğrenince biliyorsunuz kendilerini aradım, bildirdim."

"Şey, bizim buralarda bu işler birkaç gün sürer de."

Halit Yılmaz durdu, başkanın gözlerinin içine gözlerini dikti. Hafifçe gülümsedi, "Ayrıca, ruhsatımızı aldığımız gün, otuzüç kişilik bir otobüs de, belediyenizin kapısında." Sözlerinin etkisini Nazmi Telli'nin yüzünde aradı. Karşısında heyecandan al al olmuş yanaklar, şaşkın şaşkın bakan gözler buldu. Devam etti.

"Üzerinde Kasaba Belediyesi yazılı olacak. Nasıl ama?"

"Çok güzel, harika..." Sesinin yüksekliğine kendisi de şaşıtı. Aldırmadı, olan olmuştu.

"Ben buna içerim işte."

O şişko Fen İşleri mimarı bir terslik çıkarmaya kalksın doğduğuna pişman ederdi. Bu fırsat bir daha kolay kolay ele geçmezdi. Seçimleri şimdiden kazanmış sayabilirdi kendini. Bardaklar dudaklardan inerken, Halit Sıvacı sesini yumuşatarak Başkana doğru eğildi.

"Küçük bir husus var başkanım, küçük bir sorun." Remzi Telli'nin yüzü birden gerildi. Ne sorunu olabilirdi ki artık, arabanın plakası çıkmış demişlerdi onun üstüne. Otobüs hazırды. "Ey!..."

"Biliyorsunuz, bizim deniz kenarındaki arsanın yanında belediyeyle ait küçük bir alan var, şöyle on onbeş dönümlük. Onu da kiralayalım diyoruz kırkdokuz yıllığına." Sorun bu muydu? otobüs, araba değil. Rahatladı, yüzünün kasları gevşedi. Yine de sorundu.

"Biliyorum, orası imar planında yeşil alan bırakılmış."

"Tamam orası. Küçük bir yat limanı ile plaj tesisleri yapalım diyoruz. Müşterilerin gereksinimi olacak."

"İyi güzel de, yeşil alana, üstelik aktif yeşil alana kalıcı tesis yapılamaz ki. Hem oradaki kumsal, halka açık."

"Tamam başkanım, biz de halka açık plaj yapmayı düşünüyoruz zaten. Hem otelin misafirleri yararlanır, hem de halk. Yani halka açık plaj tesisleri." Başkan göğsünü biraz ileri çıkarttı. Sandalyesine sırtını dayadı.

"Yap, işlet, devret modeli... Sorun yok. Siz inşaata başlayın, ben çözümlerim, halka açık olduktan sonra..." Mimar Nazmi ile Halit Sıvacı bir ağızdan yanıtladılar.

"Halka açık başkanım."

İki adam gözlerinin içinde ışıltılarla bakiştılar.

"Yemeğe geçelim mi?" diye sordu Mimar Nazmi, "başkanımın da karnı acıkmiş olmalı."

Kalktılar. Yemek denilince Remzi Telli'nin aklına Leman geldi. Hiç görünmemişti. Belki de onların iş konuştuklarını düşünerek yanlarına gelmek istememişti. şimdi haber gönderirlerdi. şu adamlar yemekte yanlarında olmasalardı. Leman bir yolunu bulur, yalnız kalırlarlardı. Dün akşam nasıl beraber deniz kıyısına gitmişlerdi, adamlara aldırmadan. Bugün de odasına çıkıverirlerdi, kim bilir? Kendilerine ayrılan masaya geçtiler. Masada üç servis açılmıştı. Bunlardan biri gidecekti herhalde. Garson mezeleri getirdi. Bardaklara rakılar kondu. şerefe!... Mimar Nazmi yemek tariflerine başladı. İki adamdan hiçbiri, masadan ayrılmaya niyetli görölmüyordu. Yoksa, Leman onlardan ayrı mı yemekte beraber olmayı söylemişti de, o yanlış mı anlamıştı. Etrafına bakındı, masalar yavaş yavaş doluyordu. Sarışın hanımlar, esmer hanımlar, parfümlerini uura uura yanlarından geçiyorlardı. Bir Leman yoktu.

Ezile büzüle sordu:

"Leman hanımefendi... bu akşam... yemeğe..." Avukat Halit Sıvacı devam ettirmedi.

"Hay Allah, bin kere özür dilerim başkanım. İş arasında unutuvermişim. Leman Hanım'ın size mesajları var. Bu sabah aniden İstanbul'a gittiler. Bir galeriden acele gelmesini istemişler, büyük bir işmiş, kaçırmaya gelmez. Üstelik ünlü olunca da arayan arayana. Sizden çok çok özür dilediler. Bu akşamki yokluğunun özrünü, yakında bol bol telafi edeceğini söylememi istediler."

Başkan Remzi Telli sadece "yaa" diyebildi.

Halit Sıvacı, bir sır verir gibi başkana yaklaştı.

"Sizden çok hoşlandı."

"Aman yapmayın.. "

"Öyle demeyin başkanım, Leman hanım hiçbir erkeğe kolay kolay size gösterdiği yakınlığı göstermez. Yirmi yıllık arkadaşımız, bilmez miyiz?"

"Çok efendi bir hanım."

"Evet, öyledir."

İki adam gözlerinde aynı ışıltı bakıştılar yine. Leman gitmişti. Yemekte Leman olmayacaktı. Tadı tuzu kalmamıştı yemeğin. Leman'ı ipek gecelikler içinde göremeyecekti. Koltuğa otururken geceliğin etekleri yandan düşüp, güzel bacakları açıkta kalmayacaktı.

Yeni arabası ile Leman'ı gezdiremeyecekti. Antalya'ya bile kaçamak yapabilirlerdi. Leman'sız yemeği yarıda kesti. Sabahleyin çok erken kalkmalıydı.

"Sizden çok hoşlandı."

Yol boyu avukatın sözleri kulaklarında dolandı durdu.

"Sizden çok hoşlandı." Yatağa karısının yanına sırtüstü uzandı. Karısı horluyordu yine. Gözlerini odanın karanlığına dikti. "Hoşlandı, hoşlandı"

Sabahleyin karısına kampanyadan araba aldığını söyledi. Belediyede başkâtibi çağırdı. Söz arasında ona da "kampanyadan bir araba aldım." dedi. Başkâtip yarım saatte tüm belediyeye yayardı şimdi. Ardından da tüm Kasaba öğrenirdi. Dedikodular başlamadan kesilmeliydi.

"Beklenilenden, umut edilenden yoksun kaldığı zaman kişi-yalnızlığı duyuyor" diye düşündü Oytun. "Bu akşamki gibi." Askerlik şubesindeki görevi bittikten sonra, çoğunlukla evine gidiyordu. Yemeğini kendisi pişiriyor. Bu arada müzik dinliyor, gündüz haberlerin dışında bakmadığı, gazetelerin sevdiği, sevmediği köşe yazarlarını, sanat, ekonomi sayfalarını gözden

geçiriyor. Yemekten sonra da uykusu gelene kadar kitap okuyordu. İstanbul'dan daha çok okuma fırsatı geçmişti eline. Değerlendirmek istiyordu. Cumartesi akşamları sadece, dışarıda yemek yiyor, sonra sakin bir bara gidip, bulabilirse bir iki kişiyle konuşuyordu. Şikâyetçi değildi yaşamından. Hatta hoşlanıyordu. Büyük şehirlerin, insanı sıkan havasından, askerliği boyunca kurtulduğuna seviniyordu.

Bu akşama kadar. İstanbul'da olsa, caddelerin gürültüsünde, o kalabalıkta, yalnızlığını değil, kendini kaybederdi insan. Böyle güçlü böyle acımasız kalamazdı yalnızlığı. Bir haykırma, bir kahkaha, bir fren sesi insanı alır bir yerlere oturtuverirdi. Kafası boşalırdı gürültüde. Düşünemezdin, duyumsayamazdın hiçbir şeyi. Yalnız yaşamakla, yalnızlığın ayrımını şimdi, daha bu akşam kavriyordu. Kitap okurken yalnız değildi. Müzik dinlerken yalnız değildi. Bir yazar, bir ressam, bir müzisyen olsaydı acaba yalnızlığı duyar mıydı? Hele bir yazar, yazdığı sürece, yalnızlığın ne olduğunu tadamamıştır. Bilememiştir. Hep yarattığı kişilerle beraberdir. Onlarla âşık olur, onlarla güler ağlar, onlarla kavga eder, sevişir, ölür. Ressam fırçasının çılgınlıkları ile başbaşadır. Müzisyen melodilerinin dünyasında sarhoştur. Akşam yemek yedikleri, sahil lokantasına yaklaşmıştı.

Masaların arasında polisler dolaşıyordu. Gene kimlik kontrolü yapıyorlardı herhalde. Yürüdü. Telaşlı, kızgın sesler çoğaldı. Alman arkadaşları geldi aklına. Belki daha lokantadan ayrılmamışlardı. Hızlandı. Girişe yaklaşıncı, bir polis memuru Oytun'u karşıladı. Yardım istedi. Kaymakamlığın emriyle açıkta içki vermek yasaktı. Turistlere, bu bahçe lokantasında içki içemeyeceklerini söyler miydi?

Oytun bir şey anlamamıştı.

"Lokantanın sahibine söylediniz mi?"

"Onu karakola aldık. Adamın kapalı yeri yok, sahil lokantası burası. Kapalı yeri olsa, içeri girin diyeceğiz ama, tuhaf biraz,

nasıl söyleriz turistlere?" Turistlerin bir kısmı polisleri görünce, gitmeye başlamışlardı.

"Bakın gidiyorlar."

"Ne yapacağımızı şaşırdık teğmenim. Komiser raporlu. Kaymakam buradan geçerken görmüş, karakola telefon etti. 'Açıktaki içki satıyorlar. Yasak olduğunu bilmiyor musunuz?' diye bizi fırçaladı. Ne yapalım, biz de turistlere izah etmeye çalışıyoruz ama, dilimiz dönmüyor. Lokantacıyı nezarete aldık, zaten."

"Eh, siz emri uygulamışsınız. Turistlere bir şey söylemek doğru olmaz bence, garsonlara söyleyelim, içki servisi yapmasınlar."

"Kestiler onlar servisi."

"Sorun çözülmüş, sizin göreviniz de bitmiş."

Polis memuru, "Doğru" diye mırıldandı. "Sağolun" deyip, turistlerle konuşmaya çalışan arkadaşlarının yanına gitti. Oytun, "rezalet" diye içinden geçirdi. Yalnızlık duygusundan farkına varmadan çıkıvermişti. Elektrikler birden kesiliverdi. "Ooo!.." diye sesler duyuldu. Karanlık kopkoyu çöküverdi ansızın. Dolunay, gene ansızın, bulutların arasından çıkıverdi. Ak pak sarımsı bir ışık seli sardı Kasaba'nın üstünü, ağaçların dallarını, yelken direklerinin sulardaki kırılıp dökülüp, titreyişlerini.

Çok sürmedi, tüm lambalar yanıverdi. Oytun, haftada bir uğradığı barın kapısına geldi. Dışarıya, burada hiç duymadığı bir müzik yayılıyordu, caz müziği yerine. Meraklandı, girdi içeri.

"Teğmen de geldi. Komutan da geldi."

Gözlerini barın loş karanlığına alıştırmaya çalıştı. Savcının sesini tanıdı. "Yahu komutan bugün iki defa haber gönderdim sana. Yokmuşsun. Gel gel. Şöyle, biz bize eğleniyoruz. Hükümet konağını buraya topladık. Oytun duraladı. Savcı, oturduğu

"sedir"de yana kayıp, yer açtı. Oytun'u yanına aldı. Kulağına eğildi. "Sulukule gecesi düzenledik bu akşam. Bir eğlenelim ha, kırk yılın başında." Herkes çoktan sarhoş olmuştu. Bazıları, yer minderlerinde oturuyordu. Tepsilerde, alçak masalarda meyve, kuruyemiş vardı, dökülmüş, ıslak. Kül tablaları ağzına kadar doluydu. Hemen bir bardak bulundu, Oytun'a rakı konuldu. İki dansöz ortaya fırladı. Biri Oytun'un yeni geldiğini ayımsadı. Hemen önüne gelip, belini arkaya kıvırdı. "Masaya, çık, çık" diye bağırانlar oldu. Kız sehpayı çıktı. Dengesini kaybedip, düştü. Oytun ve savcı tutmaya çalıştılar. Kız savcının kucağında kaldı. Savcı bir eliyle kıza sarılırken, diğer eliyle pantolonun cebinden bir ikiyüzellibin lira çıkardı. Kızın sutyeninin arasına soktu.

Eğildi, kızı dudaklarından öptü.

"Hop, hop" diye sesler yükseldi. "Bu âlemde bu olmaz."

Savcı ayağı kalktı.

"Kim ulan, bana karışan?"

Fen Memuru Nail atıldı.

"Karışan falan yok Savcı Bey. Her âlemin bir raconu vardır. Onu demek isterler."

"Ulan kıro, sen mi öğreteceksin bana raconu?"

Nail çok sakindi.

"Biz hep arkadaşız Savcı Bey. Öyle şey olur mu?"

"Sen benim arkadaşım olamazsın, it!"

Savcı, sehpayı devirerek Nail'in üzerine doğru yürüdü.

Elektrikler sönuverdi. Herkes olduğu yerde kaldı.

"Yahu, mum yok mu? Yakın mumları." Çakmaklar, kibritler yakıldı. Savcının küfürleri ışık derdine düşenlerin gürültüsü arasında duyulmaz oldu. Masalara mumlar dağıtılırken elektrikler geliverdi. "Hadi şerefe!" naraları yeniden atıldı. Kızlar zillerini vurmaya başladılar. Olay kolay atlatılmıştı. Kimse

üzerinde durmak istemiyordu. Savcı ayağa kalkıp; kızlarla oynamaya başladı. El çırpımlar arttı. "Yaşa Savcı Bey" diye bağırانlar oldu. Savcı eğilip selam verdi kendini alkışlayanlara. Fen Memuru Nail, savcının başının üzerinden bir yüzbinlik do-laştırıp, kızın birinin alnındaki başlığının arasına soktu. Nail'i başkaları izledi.

Savcının onuruna verilen paralardan kızlar coştukça coştı.

Savcı yerde göbek kıvrان kızın üzerine eğildi. Kolundan tutup ayağa kaldırdı. Kızın beline sıkı sıkı sarılıp, oynamaya başladı. Kadehler masaya bırakıldı. El çırpımlar durdu. Kız te-dirgindi, başını geriye atıyor, elleriyle belini saran kolları gev-şetmeye çalışıyordu. Öbür kız dansı bıraktı. Koşarak arkadaş-şının yanına geldi. "Yeter be. Hiç âlem bilmez misin sen?" di-yerek savcının kollarına asıldı. Savcı kollarındaki kızı iteleyip, yardıma gelen kızın yüzüne, "Çekil lan orospu" diye bir tokat indirdi. Herkes ayağa fırladı. Savcıyı tuttular. Kızlar fırsattan yararlanıp kaçiverdiler. Bar işleticisi teybi kapatıp ortaya geldi.

"Beyler" diye yüksek sesle konuştu, "saat biri geçiyor. Oni-kide kapatmamız gerekiyordu. Kaymakamlık emri. Kusura bak-mayın. Barı kapatacağız."

Savcı, bar sahibinin üzerine yürüdü.

"Ne demek lan. Benim olduğum yerde emirleri ben veririm"

"Efendim, polis durmadan geliyor. Yarın barı kapatmaya kalkarlar, lütfen. Kaymakamlık emri."

"Hâlâ konuşuyor it, Ulan bizi kovuyor musun?"

Bar sahibi, "estağfurullah" derken, gözünün üstünde bir yumruk patladı. Gözlüğü kırıldı. Cam parçaları gözüne saplandı. Bir yumruk da burnuna geldi. Kanlar akmaya başladı. Savcıyı zorla alıp, dışarıya çıkardılar. Kapının önünde bir polis vardı. Savcı, polise emretti.

"Götürün şu iti karakola, bana saldırdı. Bar sahibinin yüzü kandan görülmüyordu. İki eliyle gözünü tutuyor, "Görmüyorum,

görmüyorum" diye inliyordu. Polis memuru hemen bir araba bulmalarını istedi bardaki sarhoşlardan. Fen Memuru Nail, arabasının kapının önünde olduğunu söyledi. İki kişi, bar sahibinin koluna girip, arabaya doğru götürdüler. Nail, "hastaneye gidiyoruz, değil mi?" diye sordu. Polis, kızgın kızgın Nail'e baktı. "Tabii hastaneye." Bar boşaldı. Arabanın arkasından birkaç kişi daha hastanenin yolunu tuttu. Dışarısı gündüz gibiydi. Dolunay tam tepeye gelmişti. Sokak lambalarının aydınlığı varla yok arasında titreyordu. Oytun, derin derin nefes aldı. Koyu, kullakları zorlayan bir sessizlik Kasaba'nın üstüne yağıyordu. Sessizliği, bu dinginliği tüm bedeninde duymak ister gibi, yavaş yavaş, bir çıt çıkarmamaya çalışarak yürüdü. Evinin kapısını usulca açtı. İçeri süzüldü. Gecenin üzerine kapıyı kilitledi.

Tapu Fen Memuru Nail, Hâkim Cesur'un odasına girdi.

"Beni emretmişsin Hâkim Bey."

Hâkim Cesur gözlüklerini masanın üzerine bıraktı.

"Gel yahu. Nerdesin oğlum üç gündür, ne meyhanede varsın ne kulüpte."

Nail bir sandalyeye ilişti.

"Bacın fena halde bozuk. Bir akşam da bizimle otur diye tutturdun. Hadi dedim hatunun gönlünü alalım bir iki gün. Dört evlat verdi bize Hâkim Bey ne yaparsın? Dün gece de karı sözünü dinleyseymişiz ya?" Hâkim Cesur gözlüklerini hohladı, sarı bir bezle silmeye başladı.

"Gözlüklü olmuşsun bakıyorum da. Dört gözle daha mı iyidir karar veriliyor?"

"Bırak dalga geçmeyi. Bu meret meslek gözlüklü de yapar insanı büzüklü de, günde elli dosya bakarsan. Dün taktım daha alışamadım, 'gözlerini dinlendirir' dedi doktor. İyi ki dün gece ben gelmemişim, tahmin ediyordum savcının bir olay çıkaracağını. İçince sapıtıyor."

Nail olayı kısaca özetledi.

"Kabak benim başımda patlıyordu."

"Duydum hepsini, anlattılar. Doktoru yumruklaması doğru olmadı."

"Ben yanımdaydım. Adam iki saat uğraştı, cam kırıklarını çıkartacağım diye bar sahibinden. Nerdeyse gözü gidiyormuş."

"Ne dedi de doktor, yumruk attı?"

"Bir şey demedi. Savcı, karakolda bar sahibini bulamayınca, kalk gel hastaneye. Odaya bir hışımla girdi. 'Kaç günlük rapor verdin' diye sordu. Daha doktorun yanıtlamasına fırsat vermeden, masanın üzerinde duran raporu aldı, başladı yırtmaya. Doktor, 'Ne yapıyorsunuz?' diye ayağa kalktı. 'Bu yaptığınız suçtur, Savcı Bey, kendinize gelin.' dedi. Belki de cümlesini bitirmeden yumruğu gözünün üzerine yedi. Savcıyı görecektiniz. 'Kasaba benden sorulur ulan! Bilmiyorsan öğren' diye hastaneyi inletiyordu."

"Bar sahibi davasından vazgeçmiş ama, doktor vazgeçmez."

"İyi de. Dün 'saat biri geçti' dedi diye, bar sahibini dövdü. Bugün de Lokantacı Ali'yi, açıkta içki verdin diye içeriye atmış. O kaymakamlık emri, bu ne emri?..."

"Adamın kapalı yeri yok ki, yazlık lokanta. Her neyse, biz işimize bakalım. Ne demişler, bir deli kuyuya bir taş atarmış bin akıllı çıkaramazmış."

"Doğru vallahi. Zater olan bize oldu. Adamı hastaneye götürürken arabanın her yanı kanlandı. İkiyüzbin lira verdim bugün yıkatmak için. Sahi, Bu cumartesi, pazar keşif var mı?"

"Var da, ben başka şey için çağırttım seni."

"Hayrolsun. "

"Şu Kayadibi'nde bir arazi varmış, Taşkın dava açacak, yüzölçümü düzeltmesi davası. Ellerinde 17 dönümlük tapu varmış."

"Biliyorum orasını, adamlar bana öl'çüm yaptırmak istediler, parada anlaşımadık. Sınırları geniş, belki ikiyüz dönüm var."

"Pürüzlü mü? Ormanla ilişkisi nedir?"

"Orman nasıl olduysa yok oralarda. İ ü.üzünden ne olacak-taşlık, kayalık, cebel diye geçen yerlere biraz bakım yapsınlar, hazineden pat diye çıkar."

"İyi, güzel. Aramızda ha!"

"Aramızda ólmayan ne var Hâkim Bey? Ziraatçı de Allah Allah diyor zaten."

"Onları Taşkın çözümler."

"Bizim mesailer yani.. Köylüden para çıkmaz ki..."

"Taşkın'dan çıkartırız."

"Taşkın almış mı vekâletnameyi? Bilirsiniz, bunlar avukat avukat dolaşırlar."

"Bak sahi sormadım yahu. Dur dur, bana anlatırken müvekkilim müvekkilim diyordu ama..."

Toplantı bitmişti kulüpte. Ne kadar bar sahibi, lokantacı varsa, içerdeki lokantacı Ali hariç, bu işin böyle yürüyemeyeceğine karar vermişler, Valiye, İçişleri Bakanı'na, büyük gazetelere, özel televizyonlara, kaymakamın "çağdışı" tutumunu belirten fakslar çekmişlerdi. Görürdü o kaymakam, ortalık bir ayağa kalksında."Tam dağılırlarken Balıkçı Sarhoş Okan içeri girmiş,"Müjde" diye bağırmişti. "Kasaba'nın namusu kurtuldu." Okan, telaşlı sorular soran karşısındaki gözlere gülmüş, elini havaya kaldırıp, biraz önce Süleyman Polis'ten öğrendiği haberi, bir bildiri okur gibi duyurmuştu. "Kaymakamlık emridir. Bundan böyle, turistler, erkek veya kadın, plajların dışında, özellikle çarşıda, pazarda, meydanda mayo ve şortlarla dolaşamazlar. Dolaşanlar görüldüğü takdirde, haklarında kanuni işlem yapılacaktır."

Lokantacılar, bar sahipleri birbirleriyle bakıştılar.

"Ne demekti bütün bunlar? Her yönetici istediği gibi at mı oynatacaktı. Kasaba'yı eskisi gibi yalnız, sahipsiz mi sanıyorlardı? Ne güne duruyorlardı?" Büyük şehirlerden gelip bar, lokanta işleten bir zamanların devrimcileri kimlerle savaşmamışlardı ki?... Önce karakola telefon edilip, haberin doğruluğu araştırıldı. Doğruydı. Hemen kâğıt, kalem ele alındı. Valiye, İçişleri Bakanı'na, büyük gazetelere, özel televizyonlara, "Kaymakamın İkinci Marifeti" başlığı altında fakslar hazırlandı.

Birisi, "Yahu" dedi. "Turizm Bakanını unuttuk." Asıl Turizm Bakanı'na çekilmeliydi faks. Hatta metin, biraz daha sert, biraz da yağcı olmalıydı. Yazıldı. Diğerleri gibi, bunlar da emlak komisyoncusu, pansiyoncu Makbul Beyin faksından gönderildi. Herkes, vatandaşlık görevini yapmanın mutluluğu içinde kulüpten ayrılıp, işlerinin başına huzur içinde gittiler.

Sarı İsmail yorulmuştu. Bin kafadan çıkan bin sesin duvarlardan yansıyan gürültüsünden yorulmuştu. Gene de birlik ve beraberliğin en güzel örneğini vermişlerdi. Sorunlarına sahip çıkmışlar, kaymakamın karşısında tek yumruk olmuşlardı. Şu dışardan gelenlerin yararı oluyordu bazen. Nede olsa okumuş adamlardı. Onlara kalsa, işi parti kanalıyla çözmeye çalışırlardı. İl başkanlığına bir telefon, bu kaymakam şöyle şöyle, yaramaz, aldırın buradan. Aslında bu sorunların çözümü için en etkili yoldu. "Eh bakalım, şu telgrafların, faksların gücü neymiş yakında anlarız." Kendine bir çay koydu, kulübün ahşap balkonuna çıktı. Çevreyi seyretmeye başladı. Bir yönden liman, diğer yönden Cumhuriyet Meydanı, karşısında adalar gözetleme kulesi gibi yapıyordu balkonu. Şehrin günlük yaşam raporu kolaylıkla yazılabilirdi buradan. Balkonun parmaklığına dayadı ellerini. Tahtalar gıcırdadı. Bu balkonu da bir elden geçirmek gerekiyordu. Üzerinde yürüdün mü yıllanmış tahtalar, kırılacak gibi sesler çıkarıyordu kendi kireçlenmiş sırtı gibi. Omuzlarını bir oynatsa, sırtından takır tukur sesler geliyordu. Biri düşmeden

şu tahtaları bir değıştirse iyi olacaktı. Bugün kimse gelmezdi. Maliyede müfettiş vardı, hâkimler keşfe gitmişlerdi. Balıkçılar, balığı bırakmış turist taşıyorlardı. Kaymakam denetlemelerini sıklaştırmıştı. Daireleri tek tek dolaşılıyor, memurların görevleri başında olup olmadığına bakıyordu. Bu İyiydi de, ah şu son işleri... Esnaf desen dükkânında.. Kim gelecekti ki?.. Ha, gelse gelse meteoroloji memuru gelirdi. Adamın ne odası vardı, ne masası, ne sandalyesi. Sabahları, ilkokulun bahçesindekine benzeyen, yukarı caminin yanındaki düzlükteki aletlerine bakar, bir tane tenekeden ok, gölgede bir sıcaklık ölçer, yağmur yağarsa içine su dolacak kazan gibi bir şey, metrekareye şu kadar su düştü, rüzgârın yönü saçlarının uçuşmasına göre, kafadan hızı... Topu topu beş dakika... Hadi bir de öğleden sonra... Bu da devlet memurluğu işte.. Kasabalı'nın çoğu meteoroloji memurunun ne yaptığını bilmez bile. Adam ya şu kahvede, ya balıkta, ya kulüpte. O da gelmez bugün. Kulüpte adam olmadığını biliyordur. Yahu nerden buluyor bu adam kumar parasını?... Avanta alacak, rüşvet yiyecek bir işi de yok. Herkes bir yolunu bulmuş da bunun yolu ne? Ne olacak, uçan kuşa borcu var. Ali'nin külahını Veli'ye, Veli'ninkini Ali'ye... Ne yapsın fakir, havadan bir geliri yok. Şeytan yüzüne güldü de bu son günlerde kumardan biraz para yaptı. Bir sandalye çekip oturdu, sandalyenin bacaklarının taban tahtalarının boşluklarına girmemesine dikkat ederek, yanında çalışan çocuktan bir çay daha istedi. "Demli olsun lan" Denizden yalancı bir meltem çıktı, kaçamak bir serinlik. Şöyle yüzleri bir yalıyor, "oh" demeye fırsat vermeden kaçırıyordu. Yine de öğleden sonraları çıkan bu serinlik olmasa, Kasaba'nın sıcağı çekilmezdi. Karşı çaybahçesi turist doluydu. Kimileri ağaçların, kimileri kola reklamı şemsiyelerin gölgesine sığınmıştı. Acıdı Sarı İsmail turistlere. Bu sıcakta denize karşı buz gibi bir bira içilmez miydi? Pastanedeki Maraşlı dondurmacı turistlere hünelerlerini sergiliyordu yine. Dondurmayı külaha ko-

yuyor, elindeki uzun küreğin ucunda uzatıyor. Turist tam külâhı tutunca kaldırıveriyor. Dondurma kürekte, külâh da tutanın elinde. Ardından tepesindeki ağaca asılı çana bir vuruş, "Şrankkk!". Turistler kahkayı basıyor, Maraşlı da keyiften dört köşe.. Sarı İsmail, kendi kendine söylendi. "İyi de her şrankk bizim kulağımızda birader günde bin defa." Kaçamak serinlik, biraz daha duyulur gibi oldu. Hava bir daha rahat burun deliklerinden geçiyordu. Koca çınarın gölgesi dolmaya başladı. Kendini bildi bileli ikindi vakti, denizden o serinlik çıkmaya başlayınca, çınarın gölgesine çevre esnafı taburesini atıp otururdu. Makbul Bey emlakçı yazıhanesinin önündeydi. Koca Kasım, Baki'nin ortağı, dükkânının önüne serdiği halının üzerine ayaklarını uzatıp oturmuştu. Baki yoktu ortalıkta; kızı, Balıkçı Okan'ın oğluna kaçtığından beri. Utancından sokağa çıkamıyordu adam. Utanacak bunu bulmuştu düzü. Balıkçı Okan'ın oğlu değil de, kendileri gibi sahtekâr paralı birinin oğluna kaçsaydı kız, meydanda göbek atardı ipsiz."Şu Kasım'ın oturuşuna bak; bacaklarını topla bari ulan, ayıp.. Bak yanına Makbul de çöktü. Anasını eşşek kovaladıkları, biribirinizi iyi bilirsiniz. Memlekette kazmadığınız yer, kırmadığınız mezar kalmadı. Halıcılık ha, pansiyonculukmuş? Bilirimsizin ne iş yaptığınızı. Ulan bütün bunlar zengin oldu, biz kulüpçülükte kaldık. Yirmi yıldır şu işi yaparım, neyi nsahibi olduk be? Bektan bir evden başka. Bak, şu Kasaba'nın ağalarına. Biri millete karşı ayaklarını uzatmış, öbürü ardına kaykılmış. Biz Sarı İsmail, içkici, kumarcı. Onlar Allah yolunda. Büyük tüccar, işadamı oldular. Unuttu düzüler benden on lira borç aldıklarını. Benimki de eşşeklik, onlar gibi yapamadık. Yap be ulan, savcı da elinde, hâkim de. Olsa olsa bir iki ay yatar çıkardık. Onlar yattılar mı hiç?.. Yoo!.. Ama aşk olsun turizm çıkana kadar paralarını, mezarlardan çıkarttıklarını saklamasını bildiler. Şu Turizm Müdürü'ne dua etsinler, oğlan amma da çalıştı ha. Yazılar yazdı,

broşürler bastırttı, festivaller yaptı, Kasaba'yı dünyaya tanıttı. Keşke yapmasaydı da şu herifler yırtık donla dolaşıp dursalardı. Nasıl diktiler o otelleri, nasıl açtılar o halıcı dükkânlarını, AEG, Arçelik bayilikleri, gelin de siz bana sorun. Kazdılar sattılar. Kırdılar mezarları sattılar. Allah bilir, yine boş durmuyorlardır. Alışmış kudurmuştan beter demezler mi?"

İsmail, Avukat Taşkın'ın sesi ile irkildi.

"Ne haber Sarı?"

"Hiiç, sağlık. Balkona oturunca aklım eskilere kaçıyor. Sarı İsmail ayağa kalktı. "Gel buyur otur." Taşkın, garsonun getirdiği sandalyeye bacaklarını açarak oturdu.

"Baktım, dalmışsın. Geldiğimi bile duymadın."

İsmail, içeriye bağırdı.

"Oğlum bir çay getir." Taşkına döndü. "Dalma değil de... Bakıyorum bazı dürzüler selam vermek bile istemiyorlar. Antika sattılar para vurdular. Turizm geldi, beş para etmez tarlaları, arsaları, evleri para yaptı. Yırtık don, yarım papuçla gezerken hepsi zengin oldular. Olsunlar gözü olanın gözü çıksın ya, sokakta karşılaşınca bazı anası belliler başlarını öbür yana çevirmiyorlar mı, anasına küfretmekten beter ediyor insanı. Sarı İsmail değişmediki be, eskiden neyse yine o. Elimizden geldiğince herkesin yardımına koşarız, hırsızlık yapmayız, puştluk yapmayız.

"Bugün seni kızdıran olmuş."

"Yok be!.. Kim kızdıracak beni. Kızmadım da, şu herifin oturuşu sinirime mi dokundu ne?"

"Kimin?"

Eliyle Koca Kasım'ı gösterdi.

"Baksana, herif milletin suratına ayaklarını dayamış oturuyor. Ayıp be!.. Sen şuranın şimdilerde sayılı adamlarındansın, tertiplice otursana, görgüsüz." Avukat Taşkın, başını uzattı,

Kasım'ın oturuşuna baktı, öyle yadırganacak bir şey göremedi. Adam ellerini arkadan yere desteklemiş, ayaklarını da uzatmıştı.

"Haklısın ya, boşver. Biz işimize bakalım. Geçen gün kulüpte bana yolladığın herifler, hani şu Kayadibi'nde zeytinlikleri olanlar, bir daha görünmediler."

"Ben gördüm onları. Sadık'a gitmişler senden sonra, gelip bana anlattılar. Sadık yirmi milyon istemiş. O kadar paraları yok. Ben de kızdım, söylendim biraz. Önce üç, beşmilyon gider parası veririz, arazi karşılığı davayı yürütürüz. Sadece, bilirkişiye şuna buna, keşiflere harcanacak para gerekli dedim. Akılları yattı. Para tedarikine gittiler."

Sarı İsmail bir gözünü kırptı. Kafasını yana yatırdı.

"İyi de bizim yüzdeler görünmüyor bu günlerde."

"Ayıp ettin yahu. Unutur muyum?"

"Unutur muyum deme. Hami'lerden gelenden bir kuruş gördüğümüz yok. On yıldır iliklerini sömürdün adamların, davaları da bir türlü bitmez."

Taşkın, gülerek Sarı İsmail'in kulağına eğildi.

"Dava biterse, senin de benim de suyumuz kesilir. Ömür boyu aylık gelir, beğenemedin mi? Bak, dün aldığım paradan hissen cebimde."

Cebinden bir zarf çıkardı. Sarı İsmail'e uzattı.

"İçinde beşyüzbin var. Hadi bana eyvallah."

Taşkın kapıdan çıkarken, kapının kenarında duran adamın omzuna dokundu.

"Ne haber Konyalı?"

"Hiç Avukat Bey, İsmail abimi görmeye gelmiştim." Sarı İsmail, balkonun açık kapısından Konyalı'ya baktı.

"Gel bakalım Ahmet, ne var?"

Konyalı Ahmet balkona doğru yürüdü.

"İsmail ağa, bir hacetim vardı sana."

"Neymiş o?"

"Beni bilirsin, borcuma sadığımdır. Hiç param kalmadı. İş de yok bugünlerde. Malum turizm mevsimi inşaat yasağı var."

"Hiç mi iş yok? Yahu Ahmet işi sen yaratırsın be. Yirmi senedir gelir gidersin Kasaba'ya, herkesi tanırsın."

"Herkesi tanırım da nazımız sana geçiyor bilirsin."

"Peki ne kadar istiyorsun?"

"Gelecek ay veririm. Bir milyon versen şimdilik yeter." 'Bir beşyüz geldi, üstüne bir beşyüz daha koy İsmail' diye içinden güldü.

"Gel otur bakalım, bir çay iç. Hallederiz." Konyalı Ahmet Avukat Taşkın'ın oturduğu sandalyenin ucuna ilişti.

"Bu yıl düğün yaptık, oğlanın birini daha everdik. Bilirsin işte sıkıntıya düştük, altın maltın derken." Garson çayı getirdi.

Herkes onu Konyalı sanıyordu. Oysaki köyü Mersin'e daha yakındı. Köy, nedense Konya'nın il sınırları içinde kalmıştı.

Türkmendi. Yıllardan beri Kasaba'da Konyalı Ahmet aşağı, Konyalı Ahmet yukarı diye çağrılır dururdu. Yanında çalışmadığı kimse yok gibiydi. Yılın on ayında arazi temizler, çukur kazar, ufak tefek taş duvar örür, iki ay da köyünde kalırdı.

"Sağol, Bir yerde çalıştım, paramı alamadım. Onbeş yöv-miyem var. Bizim gibi garibanlar için büyük para bilirsin. Onu alınca hemen öderim."

"Senin paran kimsede kalmaz Konyalı."

"Kalmaz kalmaz, telaşı var bugünlerde de gidip isteyemedim. Eh biz de babayız, bilirsin."

"Kimin ne telaşı varmış ki?"

"Kızı kaçtı ya. Şimdi acısıyla gidip, üç kuruşu istesek olmaz. Bilirsin."

"Ha, Baki'de mi çalıştın?"

"Onda ya. Adam arından sokağa çıkamıyor."

"Ne arı yahu Çavuş?.. Baki'de ar haya mı vardı ki? Kızı balıkçının oğluna kaçtı diye hayıflanıyor."

"Öyle de, davul dengi dengine çalarmış. Kız lise mezunuymuş, oğlan ilkokulu bile bitirememiş."

"Neyi var? Aslan gibi oğlan. Her neyse..." Sarı İsmail'in gözleri yoldan geçen minicik şortlu kızlara takıldı.

"Bak Konyalı, şu kızlara iyi bak. Yarından sonra göremeyeceksin onları."

Konyalı Ahmet eğildi.

"Ben görsem ne olur, görmesem ne olur, ah İsmail ağam."

"Kaymakam yasakladı, şortla gezmeyi."

Konyalı, dudaklarını buruşturdu.

"Kaymakamın ne işi var, milletin donu, şalvarıyla..?"

"Sen onu Kaymakama sor." Sarı İsmail'in kafasında birden bir soru düğümlendi.

"Ne iş yaptın meşhur Halıcı Baki'ye?"

"Amelelik ne olacak, bilirsin... Daha da bitmediydi zaten de bıraktırdıydı hafriyatı canım. Allahın dağında evy apacakmış. Pansiyon gibi bir şey, bilirsin. Yahu turistler gayri dağlarda kalmak istiyormuş."

"Allahın dağında mı? Deli mi bu herif? "Dağda pansiyon mu? Nelere aklı yatar şu herifin?" diye içinden geçirdi Sarı İsmail.

"Bilirim Baki'nin işlerini. Tam yerini söyle bana."

"Hani şu 'asar'lar var ya, Düzyazı'da. Orda işte. Kazarken mezar çıktı. Korktu sanırsam, 'aman bırakalım burda Konyalı-Çavuş' dedi. 'Müze filan başımıza iş açar. Kapat sen şu mezarın üstünü' Ben de toprağı küreyiverdim, örttüm. Bilirsin işte."

İsmail'in burnu koku alıyordu.

"Düzyazı'nın tam neresinde? Manzarası var mı? Deniz gö-rüyor mu ?"

"Yok canım deniz neyim gördüğü de yok. Tepeyi aşiverince. Tepenin bu tarafında olsa, iyi pansiyon olur bilirsin, âlâ manzarası var.

Sarı İsmail ayağa fırladı.

"Kalk, gidiyoruz."

Elini cebine attı. Taşkın'ın verdiği zarfı çıkardı.

"Al şunu, içinde beşyüzbin lira var. Borç filan değil, helalinle harca. Dönüşte bir beşyüzbin daha vereceğim. Mal Müdürü, "Masayı balkonda mı kurdun?" diyerek kapıda göründü.

Sarı İsmail, Konyalı Ahmet'in kolundan çekti.

"Bu akşam oyun yok müdür. Herkes bir yere dağılmış. Ben de gidiyorum, acele bir işim var."

Mal Müdürü'nün şaşkın bakışları altında kapıdan çıktı.

Kulübün önünde duran Cip'in kapısını açtı.

"Atla" dedi. Konyalı Ahmet'e.

..... Kasaba'lının Ramazan Polis'i, limana giren kayığa gözlerini dikmiş, kımıldamadan duruyordu. Daha beş dakika önce nöbetten çıkmıştı. Canı balık istemişti. Balığı teknedен alırsa daha ucuz veriyorlardı. Bu, sabah atılan ağlarını toplayıp gelen-son kayık olmalıydı. Kayık yaklaştıkça, Ramazan Polis teknenin yanaşacağı yeri tahmin etmeye uğraşüyor, lokantacılarından önce kayığa ulaşmak istiyordu. Şimdilik tam ona doğru geliyordu. Biraz sonra burun buruna gelebilirlerdi. Birden lokantacı Ali'nin sesini duydu. Elini ağzına götürmüş, kayığa doğru bağırıyordu.

"Hey, Dursun, bütün balıklar benim." Dursun, dümeni kırı-verdi sesin geldiği yöne. Ramazan Polis önce ne yapacağını düşündü. Daha kayık kıyıya yanaşmadan, içindeki balıkların ne olduğu bilinmeden Ali hepsini kapatmıştı. Eh, adamın lokantası kaç gündür kapalıydı. Taşkın, kefaletle tahliye ettirmişti daha bu sabah. Hem acıdı, hem kızdı. Başını hırsla lokantacıya doğru

çevirdi. Büyük bir kararlılıkla kayığın burnunu kırdığı yöne doğru yürüdü.

"Ne ne yani, bi bi biz balık alamayacak mıyız?"

Lokantacı Ali güldü.

"Ayıp ettin Ramazan Bey, hepsi senin olsun. Sen yabancı mısın?"

"He hepsini istemem. Hem ben, ya yabancıyım." Kayık hatlarını fırlattı. Lokantacı Ali yakalayıp, bir babaya bağladı. Balıkların bir çoğu daha ağa takılıydı. Adamlar ayıklamaya başladılar. Ali seslendi.

"Ramazan Bey'in balıklarını verin önce."

Kayıkçı bağırdı.

"Palamut olsun mu?"

"Olsun, iki tane. Kaç para?"

"Para mı kaldı Ramazan Polis. Kaç bin lira diyeceksin."

Ramazan Polis, kayıkçıyı azarladı.

"Ben polisim. Po politika yapma bana." Kayıkçı iki palamut uzattı. Ramazan Polis kış cebinden düzgünce katlanmış bir naylon torba çıkardı. Balıkları içine koymadan kuyruk tarafından koklamaya başladı. Balıkçı güldü.

"Ramazan Bey, balığın ne diye kışını kokluyorsun. Balık baştan kokar baştan."

Ramazan Polis kaşlarını kaldırdı.

"Be ben, koku kışına ka kadar gel dimi ona ba bakıyorum."

Lokantacı Ali kısık sesi ile güler gibi yaptı.

"Bir tanesin vallah Ramazan Bey" diye yaltaklandı.

Ramazan Polis Ali'yi duymamış gibi, "lira" ile balığın fiyatını sordu.

"Yirmibin lira ver yeter." Ramazan Polis, cüzdanını açtı, içinden bir yirmibin lira çıkardı. Tam kayıkçıya uzatırken:

"Şuna bak yahu" diye söylendi adam, "bu da bizim kısmet, ağlara takılmış." Elinde oldukça parçalanmış bir deri ceket vardı. Balıkçı ceketini kıyıya fırlatıverdi. Ramazan Polis, doğru ceketin düştüğü yere gitti. Kış cebinden bir naylon torba daha çıkardı. Üzerinden sular akan parçalanmış ceketini torbaya koydu. Kayıkçının yanına geldi.

"Ne nereye attıydın ağ ağları bugün?"

"Veli Dayı burnuna. Ne oldu ?"

"Hiç." Ramazan Polis, onbeş dakika önce nöbeti bıraktığı karakola doğru yürüdü.

Lokantacı Ali, "Hapı yuttun, bu akşam nezarethanedesin Dursun" diye kayıkçıya takıldı. Ramazan Polis'in yırtık ceketini naylon torbaya koyduğunu görenler, hemen kayığın başında toplanmaya başladılar.

"Ne yapacak onu bu zehir hafiye?"

"Ağa mı takılmış?"

"Bildiği bir şey vardır. Kalabalığın arasından Balıkçı Sarhoş Okan'ın sesi duyuldu."

"Cin o, cin. Plajda bulunan erkeklik organı kesik cesedin katilini arıyor. Ben ifademde demiştim, İtalyanlar'la dolaşan İstanbullu'nun deri ceketini vardı diye. Ceset o İstanbullu'nun, anlaşıldı. Ramazan Polis'ten kaçarmı hiç? Dediklerim bir bir çıkacak görürsünüz. Ulan poliso lmalımıyım ben, şıppadanak katili bulurdum."

"Sen oğlunu bile bulamadın be."

Sarhoş Okan kendine laf atana yiyecek gibi baktı.

"Ne bulacağım be. Paraları bitince dönüp gelirler."

"Marmaris'telermiş, öyle mi?"

"Yıldırım nikâhı yapmışlar."

"Akıllı oğlan, babasını kurtardı."

"Ne kurtaracak, hele bir dönsünler, Baki altınları almadan düğünü yaptırmaz."

"Baki bu. Halıcı Baki demişler, dini imanı para. Balıkçı Okan, kalabalık birbiriyle yarışırken, usulca oradan uzaklaştı. İlk önüne çıkana, Ramazan Polis'in katili bulduğunu, denizden çıkan ceketten anladığını söyledi. Kendi ifadesinin olayı aydınlattığını eklemeyi de unutmadı. "Katil kimmiş?" diye soranlara, "Şimdilik sır" deyip yürüdü. Ramazan Polis, karakola gidene kadar, tümkasaba katilin İtalyan yatçı olduğunu öğrenmişti. Elbette kızlar da katilin suç ortakları idiler.

Adam nasıl yakalanacaktı?

"Kolay, yatın liman idaresinde adı, limanı, yolcuların adları var zaten. Polis bunları çoktan almıştır. İtalya ile aramızda suçluların iadesi anlaşması var. Bir telgraf İtalyan polisine, oğlanı, kızları apar topar getirirler."

"İtalya bu be, verir mi kendi vatandaşını hiç ?"

"Vermeyip de ne yapacak? Devletlerarası hukuk var." Ramazan Polis, karakolun önünde balık torbasını bir ağaca taktı. Ceketini çıkardı, sularını silkeledi. Ceketin ceplerini yokladı, boştu. İç astarında bir etiket gördü. İyice silinmişti. Gözlüklerini taktı, okudu: "Romant....ther."ı sökebildi. Etiketinin alt tarafında da iyice silinmiş olmasına karşın "İstanbul" yazısı okunabiliyordu.

Yan cebine sokulu gazetenin ekini çıkardı. Ceketini sardı. Balıkların takılı olduğu ağacın altına bir kedi gelmişti. Kediye kovaladı. İçerden bir bekçi çağırdı.

"Be ben komiserimin yanına gi giriyorum. Sen balıklara sahip ol." Karakola girdi. Komiser muavininin kapısını yavaşça tıklattı. "Gel " lafını duyunca kapıyı açtı. Komiser muavini teşekkür etmişti. Ağaca takılı balık torbasını aldı. İçinden sevine sevine evinin yolunu tuttu. Meydandan geçerken bir kalabalık gördü. Niye toplanmışlardı, meraklandı, yine bir olay mı vardı?

Oraya doğru yürüdü. Kalabalık yerlerden hep bağırma çağırma-
sesleri duymaya alıştı kulakları, buradakiler gülüyorlardı.

Yine de bir bağırın oldu.

"Yeter be!.. Anladık."

Bağırın Sarhoş Okan'dı.

"Bak, Ramazan Polis de geldi" dediler.

"Ne ne oluyor burada?"

"Ramazan Bey, Okanın adamı hortladı. Katili de yanında."

Birisi lafa girdi.

"Şimdi yatla geldi. Arkadaşları ile karşıdaki lokantada otu-
ruyor.

"Kızlar da, İtalyan da, İstanbullu da, hepsi orada."

"Dönmüşler."

"Yine balıkçılara akşam mesaisi çıktı."

"Okan iyi röntgenle de, at yarışlarını senden dinleyelim. Ba-
kalım bizim Türk mü hızlı, yoksa İtalyan mı?" Ramazan Polis,
konuşmalardan bir şey anlamadı. Bir "Lahavle" çekip yoluna
devam etti. Palamutları ızgara yapsa iyi olurdu, kızartma mide-
sine dokunuyordu.

Aykut, Askerlik Şubesi'nden çıktı. Canı sıkılmıştı. İki ay
bedelli askerlik yalnız yurtdışında çalışanlara tanınıyordu. Oy-
tun, "Benden önceki dönemde, er olarak askerlik yapmak iste-
yenlere bedel vardı, ama kaldırdılar. Ben de o şansı kaçırdım"
demişti. Aslında büyük paraydı ama, değermişti.

Kendi kendine kızdı. Fakülteyi bitirir bitirmez gitmeliydi as-
kere. Sevim nasıl olsa annesiyle oturuyordu. O askerden dönene
kadar Sevim'in okulu bitmiş olacaktı. Sevim söylemişti ona, 'şu
askerliğini yap' diye. Gidememişti işte. Yeni yeni birbirlerine
ısınıyorlardı. Bırakıp gitse ,kim bilir soğukluk daha da artardı.
Aylarca karı koca olamamışlardı. Unutur mu hiç? O zaman
acaba Sevim başkasını mı seviyor diye ne acılar çekmişti. Bu

dönem askere gitmesi gerekliydi. Gitmese asker kaçağı işlemi yaparlardı. Giderse?.. Sevim burada yalnız... Belediyeye geldi, kafası askerlikte, odasına girdi. Masanın önünde iki adam oturuyordu. Birini tanıyordu. Geçen gün hediyeleri gönderen, adı Nazmi olacak mimar. Adamlar ayağa kalktılar. Selamlaştılar. Odacı içeri girdi, başkanın hemen kendisini görmek istediğini söyledi. Aykut, "Bir işiniz mi vardı?" diye adamlara sordu. "Siz buyrun, biz bekleriz " dediler.

Başkanın odasına çıktı.

"Sabahleyin seni aradım, yoktun."

Başkanın sesi kızgın değildi.

"Askerlik şubesine gittim, başkanım."

"Ne oldu?"

"Bu dönem gitmem gerekiyor."

"Hani bedelli yapacaktın?"

"Kaldırmışlar onu efendim."

"Kötü, işlerimiz artmışken."

Başkan bir sigara yaktı. Aykut'a "otur" dedi.

"Canım sıkıldı. Ne olacak şimdi? Belediye onsekizay mimarsız kalmaz ki. Seni işe alırken bedele güvenmiştik. İki ay sorun değildi. Hem Burdur'da yapacaktın, üç beş saatlik yol. Hafta sonları çalışacaktın, böyle konuşmuştuk."

Aykut önüne bakıyordu, ne yanıt vereceğini bilemiyordu.

"Bir sakatlığın filan o'sa? Durdu. Aykut'a baktı. Senin kulakların iyi işitmiyor, değil mi?" Anlamı içten bir soru muydu bu? Yoksa, Başkan bir şeyler mi anıştırmak istiyordu da pat diye böyle konuşuvermişti

"İşitiyor başkanım."

"Bir sakatlığını arıyorum da. Kafanda belki vardır. Biliyorsun, kadronu tutamayız. Ama askerlik dönüşü boş kadro olursa öncelik senin. Sen bir sakat raporu almaya bak."

"Olanaksız başkanım, bu işler çok sıkı izleniyor."

"Yine de aklında olsun. Kimseye söz açma. Belki ben birilerini bulabilirim. Şimdi elimde çok önemli bir proje var. Bunu hızla incele. Aslında her şey düzgün görünüyor. Bugün bitirirsen iyi olur." Projeleri Aykut'a uzattı. Aykut, şöyle bir baktı.

"Büyük bir iş. Öyle kolay kolay incelenecek gibi değil. Statikleri belki bir hafta sürer."

"Canım bırak demir memir hesabını. O sorumlu mühendisin işi zaten, belediyeye ne. Bizde de mühendis yok." Aykut kalktı.

"O konuyu, sakatlık konusunu düşünelim. Bugünlerde askere gitmen işime gelmez." Başkan Remzi Telli, Aykut'un kapadığı kapıya sol kaşını kaldırıp, alt dudağını sola kaydırarak bir süre baktı. Şu adam gitse iyi olacaktı. Hiç sevememişti, nedense? Bazen aksilik yapıyordu ya, işini de aksatmıyordu hiç. Birden beyninin karanlık kıvrımlarının bir noktasında bir şeyler kıpırdadı. Bu oğlanı avucunun içine almanın fırsatı çıkmıştı. "Ben birilerini bulabilirim" derken, o karanlık kıvrımlardan bir işaret almamıştı ama, ağzından çıkanlar beynini uyarmıştı işte. Belki zor. Bir çaresini bulmalıydı. Adam Fen İşleri'nden sorumlu, projeleri imzalamazsa, başkan olarak tek başına sorumluluk altına giremezdi. Bu işi çözmeliydi. Çözemezse bile... Aykut odasına girerken telefon çaldı. Başkandı. "O konuyu çözeceğim" diyordu. "Nasıl?", "Nasıl diye sorma şimdi sabırlı ol." Alıcıyı bıraktı. Projeler hâlâ koltuğunun altındaydı. Mimar Nazmi dosyayı tanımıştı. Göz ucuyla avukat Halit Sıvacı'ya işaret etti. Aykut'un kafası telefondaydı. Telefon tekrar çalacak bir ses, "Askerlik tamam, gitmiyorsun" diyecekti. Derin derin içini çekti, aldığı nefesi uzun uzun bıraktı. Başkanın ilgisi şaşırtmıştı. "Aslında iyi adam" diye düşündü. Projeleri masaya bırakırken adamları gördü. Unutmuştu onları.

"Kusura bakmayın, beklettim sizi."

"Esağfurullah, rica ederiz"le özrü kabul edildi.

"Sizi dinliyorum." Mimar Nazmi dizlerinin üzerinde duran kalın proje dosyasını masaya bıraktı.

"Bir otel inşaatımız olacak."

Aykut kalın dosyayı açtı. İlk parçayı çevirdi.

"Bir nüshasını şimdi Başkan bana verdi. Aklıma gelmişken söyleyeyim, size teşekkür etmek istedim, fakat karşılaşamadık" "Sözü mü olur Aykut Bey? Hem bundan sonra çok karşılaşacağız. Sizi rahatsız etmemizin nedeni, proje hakkında biraz bilgi vermektir. Bana güveniniz ki, her şey, her çizgi yasalara ve yönetmeliklere tamamen uygundur. Bu yönden işiniz kolay olacak. Bu hafta içinde inşaatı başlamayı düşünüyoruz. Tabii inşaatı başlamanız ruhsatın elimize geçmesine bağlı."

"Dilekçenizi verin başkana. İnceleriz. Ne içersiniz?"

İki adam birbirine baktı. Aykut saydı: çay, kahve, ada çayı veya soğuk bir şey?"

"Birer ada çayı içelim." Aykut zile bastı, gelen odacıya çayları söyledi.

Askerlik kafasından çıkmıyordu. Başkan ne yapabilirdi ki?..

"Bugün biraz kafam karışık" dedi. Adamlar "Hayırdır" diye sordular. Aykut konuşmak, dertleşmek gereksinimini duyuyordu. Bir yerlerden bir umut ışığı çıkar mıydı? Bakarsın hiç ummadığın birisi...

"Bu dönem askere gitmem gerekiyor. Bilmiyordum bedelli askerlik de kalkmış. Eşim burada öğretmen, Kasaba'nın yabancısıyız. Memlekette olsa, eş dost var, göz kulak olurlardı."

"Nerelisiniz?"

"Trabzonlu."

Avukat Halit Sıvacı araya girdi.

"Şivenizden hiç anlaşılmıyor. Karadenizliler gibi konuşmuyorsunuz."

"Her Trabzonlu laz değildir."

Güldüler. Aykut devam etti.

"Bir de askerlik dönüşü işi kaybetmek derdi var."

"Siz de askerden dönünce tekrar belediye giremez, bir büro açarsınız burada. Kasaba gelişiyor. Örneğin serbest olsaydınız beraber çalışırdık."

"Ben de büro açmayı düşünüyorum. Oldukça deneyimim var, daha okurken bile mimari büroda çalışıyordum." Kapı açıldı, Başkan Remzi Telli içeri girdi. Üçü de ayağa kalktılar. "Siz burada mıydınız? Lütfen rahatsız olmayınız. Projeleri verdiniz sanırım."

"Verdik Başkanım" dedi Mimar Nazmi, "dilekçemizi de size takdim edecektik. Başkan dilekçeyi aldı. Fen İşleri'ne diye havalesiniyaptı. "Araba yola çıktı mıydı acaba?"

Mimar Nazmi, Aykut'a yaranmak istedi.

"Mimarınızı kaybediyormuşsunuz, Askere gideceklermiş." Başkan Remzi Telli, Aykut'a baktı. Bunların kim olduklarını biliyor da yardım mı istemişti yoksa?

"Beyler büyük bir holdingin temsilcileri, biliyorsun değil mi?"

"Projede iş sahibinin kim olduğuna bakmaya fırsatım olmadı Başkanım." Başkan Remzi Telli içinden "güzel" dedi. Aykut'un askerlik sorununu belki Salih Yılmaz çözebilirdi. Beyninin bilmediği karanlıklarında kıpırdayan da oydu Aykut'a bu sorunu çözeceğim derken. Odacıyı çağırdı yeniden, İçeriye kimseyi almamasını emretti. Aykut, Mimar Nazmi, Halit Sıvacı, başkanın emrinin anlamının ne olacağını düşünmeye bile fırsat bulamadan Remzi Telli konuştu.

"Sizden bir rica olacak."

Başkanın sözü, "Estağfurullah"larla kesildi.

"Gerçekten çok önemli. Sanırsam oldukça geniş bir çevreniz olmalı? (Leman öyle söylemişti.)

"Ehh" diye alçak gönüllü mırıltılar duyuldu.

"Aykut'un hemen askere gitmesi, bugünlerde hem kendisi- hem de belediye için çok zararlı olacak. Askerliğini erteleyebilir bilir miyiz? diye düşünüyoruz. Aslında kesin çözüm, bir sakat raporu alabilmekte."

"Anlıyorum" dedi Avukat Halit Sıvacı. Ancak böyle bir raporun askeri bir hastaneden alınması gerekli. İşin zor tarafı bu.

"Tanıdık bir iki paşa olsa?"

"Değil sayın Başkanım, böyle işler aşağıdan yapılır. Ol- dukça riskli. Aslında bizde mühürler odacıların elinde gezer. Sanırım bunun maddi külfeti de büyük olur."

"Aykut bu iyiliğinizi karşılıksız bırakmaz."

"Sizin hatırıma bir deneyelim. Biz böyle işlere hiç girmedik, girmek de istemeyiz ama, aramızda bir hatır var."

Avukat Halit Sıvacı Aykut'a döndü.

"Siz adınızı soyadınızı, doğum tarihinizi, kısaca bir nüfus örneği verin bana, elimizde bulunsun. Bir araştıralım. Bugün İstanbul'la görüşürken bu konuyu da aktarırım."

"Vallahi çok teşekkür ederim."

"Hiç teşekkürü gerek yok Başkanım, birbirimize yardımcı olmayacağız da kimden medet umacağız?" Tekrar Aykut'a çevirdi başını, "sizden sonucu ne zaman alabiliriz? Nüfus örneği ile beraber?"

"Akşama biter sanırım. İsterseniz örneği hemen yazayım.Eğer vaktiniz varsa?"

"Elbette. Zaten sizden sonra arsanın sınırlarını belirlemesi için Tapu Fen Memuru'na gideceğiz."

"Ben telefon edeyim, arkadaşım. İyi çocuktur. Sözleşip öyle gidersiniz."

Belediye başkanı, "görüşmek üzere" odadan çıktı. (Şu araba acaba yolda mıydı?)

Aykut tapu fen memurunun numarasını çevirdi.

"Nail, merhaba. Nasılsın? Bak Nail, bir dostlarımın ölçüm işi var, öğleden sonra uygun mu?.. Canım bırak bunları, ben hallederim. Memnun kalırsın... Bugün olsun bugün. Yahu tamam dedik ya. Yanımdalar. Seni ikide tapudan alsınlar. Tamam mı?.. Hadi hoşça kal." Telefonu kapattı.

"Öğleden sonra ikide tapuda sizi bekleyecek."

"Teşekkürler Aykut Bey."

Aykut, çekine çekine konuştu.

"Bilmem ki... Hastanede doktorun karşısında ne yaparım?"

"Böyle şeyler, şayet olursa, sizin yokluğunuzda yapılır. Nüfus örneğinizi o yüzden istedim" dedi Avukat Halit Sıvacı.

Adamlar gittikten sonra, Aykut'un elleri kucağına düştü. Baş omuzlarının arasında kayboldu. Gözleri masadaki kalın dosyada öylece durdu. Yüz jimnastiği yapar gibi, dudaklarını büzdü, gevşetti, büzük dudaklarını sağa sola çevirdi, başını hafif hafif kaşdı. İçinden "rapor, sakat raporu" diye tekrarlayıp duruyordu. Aklına Sevim'e telefon etmek geldi. Numarayı çevirdi.

"Sevim, döndün mü? İyi. Şubeye uğradım. Bu dönem askere gitmem gerekiyor.. Hayırlısı mı olsun? Karar vermekte geciktik değil mi?.. Tamam sen söylemiştin, olmadı o zaman işte... Önemli değil mi?.. Ne var bunda var mı?.. Sen yalnız kalacaksın. Borçlarımız var... Bir maaşla... Peki peki, sonra konuşuruz. Telefonu kapadı. Önündeki kalın dosyayı açtı. İçinden çalışmak gelmiyordu. "Başkana bak, hiç ummazdım" diye yeniden aklından geçirdi. Bu adamlar bir şeyler yapabilirler miydi? "Başkannın güveni olmasa konuyu açmaz. Türkiye'yi zaten holdingler yönetiyor. Her yerde adamları vardır bunların, ben gitmeden, doktorun karşısına çıkmadan.. "Gözü arsanın durum planına ilişti: "Mevkii Bayraklı" Duraladı. Bayraklı, daha dün mecliste konuşulmuştu. İnşaat katsayısı, kat adedi daha dün belirlen-

mişti. Ya bu proje?... Dünyanın en hızlı bilgisayarları bile bir günde... ne bir günü, bir gecede, böyle bir projeyi çizemezdi. Anlaşıyordu her şey. Bu adamlar önceden biliyorlardı değişiklik yapılacağını, projelerini ona göre hazırlamışlardı. Bilemezlerdi, meclis daha dün karar almıştı. "Başkan bu işi kotardı. Adamlarla ahabap, nerdeyse senli benli konuşuyor. Başkanla anlaştılar önceden. Ne aldı bunların karşılığında? Bizim gibi bir müzik seti mi?... İyi de başkan mecliste karşıydı alan genişletilmesine, kat adedine, birleştirmeye... Yoksa tüm meclis üyelerini mi ayarladılar bu adamlar? Başkan da onlara uydu. Olamaz!. Başkan istemese bu iş olamaz. Uyu Aykut, uyu. Atı alan Üsküdar'ı geçti, sen hâlâ öyle mi oldu, böyle mi oldu diye diye kafa yor. Yok öyle şey, davulu biz çalalım parsayı onlar toplasın. Yedirmem size. Seni kurnaz seni. Askerlik işinin üzerinde neden durdu? Bir parmak bal çalacak ağzımıza akli sıra. Hani bir parmak baldan da fazla. Yaparlarsa bu işi değer. Ya yapamazlarsa? Ben de oynamı oynarım. Ne oynarsın be askere gidiyorsun askere. Askerlik yatarsa işte o zaman biz de parsadan payımızı isteriz. Ruhsatla bitmeyecek ki bu iş. Kullanım izni var, şu var, bu var."

Bir oyuna getirilmiş gibi duyumsuyordu kendini. Üzerine kotarıldığını sandığı oyunda düşünce ve karar verme odaklarına gelen ışınlar, kesilmiş, kararmıştı. Proje çıkana kadar Aykut'u oyalamak... Ya içtenlikle davranıyorsa? Adamlara 'akşama bitiririm' diye söz vermişti. Bu kafayla, bu projenin içinden çıkması olanak dışıydı. Dosyayı alışkın gözlerle, baştan sona rastgele bir inceledi. Güzel bir projeye benziyordu. O kadar... Saatine baktı. Öğle olmuştu. Dosyayı çekmesine kilitledi. Çıktı. Arabasına bindi. Arabanın daha yarıdan fazla borcu vardı. Bir de askere giderse, banka arabayı elinden alırdı. Tüm mesele eğitim dönemini maaşsız geçirmekti... Düşüncesizce çok açılmışlardı. Hep Sevim mutlu olsun diye yapıyordu. Yoksa neden bu kadar

acele etsindi ki? Eve geldi. "Merhaba!" dedi. "Merhaba!" Yemek hazırды. Ellerini yıkayıp masaya oturdu. İkisi de susuyordu. Çatalın tabaklara değerken çıkardığı dikkatsiz sestен başka bir şey duyulmuyordu. "Sevim'in de canı sıkıldı. Sıkılmaz mı, nasıl kalkacak bu kadar borcun altından?"

"Canın sıkıldı değil mi?"

"Yoo, hayır."

"Hayır mı?"

"Nasıl olsa gitmeyecek misin bir gün?"

Ne kadar rahattı karısı? Kaygusuz.

"İyi ama yalnız kalacaksın." Nasıl olur da böyle sakin, rahat konuşabiliyordu?

Sinirine dokundu. Biraz tedirgin olmalıydı.

"Borçlar, eğitim döneminde elime hiç para geçmeyecek. Bir birikimimiz yok."

"Sen beni düşünme, borçların da altından kalkarım. Bir ay ödeyemezsem, öbür ay...." Aykut sustu. Onu üzmeğ istemiyordu. Sevim kuvvetli kızdı. Üzüntüsünü belli etmek istemiyordu. İçinden kalkıp karısına sarılmak geldi.

"Başkan göndermek istemiyor."

"Ne yapacakmış, erteleme olanağı var mı?"

"O yok da şey, rapor alalım diyor, sakatlık raporu."

"Rapor mu, sakatlık raporu ha?"

"Evet, o zaman askere gitmeyeceğim hiç."

"Hiç mi?" Sevim elinden çatalı, bıçağı bıraktı, ayağa kalktı. Pencereye doğru yürüdü. Hırsıyla geri döndü.

"Olmaz öyle saçma şey. Askerlikten kaçılır mı?"

"Başka çıkar yol yok."

"Ne demek? İlerde başına iş açılır."

"O kadar çok ki bunu yapan Sevim. Adamını bulan ..."

"Ben istemem."

"Askere gidecek olan benim ama. Hem ben senin üzülmemen için ..."

"Ben üzülmüyorum ki.. Askerlik bu."

"Gel otur yemeğini ye. Hem başkan öyle bir laf attı. Bakalım olur mu?"

"Tamam, doydum ben."

"Yemeğin tabağında duruyor. Raporu askeri hastaneden almak gerekiyor, o da çok zor."

"Askeri hastaneden, öyle mi?" O olanaksız. İçine bir serinlik çöktü. Masaya oturdu. Eline çatalını aldı. Bir çırpıda tabağını bitirdi.

"Öyle bir şey olsa, tüm Kasaba'ya rezil oluruz. Sapasağlam olduğunu başta şube başkanı Oytun bile biliyor."

"O da bedel vermek istemiş ama, 'O şansı kaçırdım' diyor. Merak etme, kimse askere gitmek istemiyor."

"Başım ağrımaya başladı" dedi Sevim, "bir aspirin alıp, uzanacağım. Okulda da canım sıkıldı bugün. Bir yaz tatilimiz var, saçmasapan seminerlerle onu da burnumuzdan getiriyorlar"

Sevim yatak odasına yöneldi. Gerçekten başı ağrımaya başlamıştı. Bir aspirin alıp geldi, Aykut bardağa suyu doldurup uzattı.

"Başını ovمامı ister misin?"

"Uyuyabilirsem geçer" Odaya döndü. Yatağa uzandı. O gince yalnız kalacaktı. Kasaba'ya gelirken de yalnız kalacağını ummuştu. Aykut iş bulunca bütün hayalleri sönmüştü. "Bu dönem askere gitmemgerekiyormuş" deyince telefonda, içini bir ferahlık kaplamıştı. Sıkılıyordu Aykut'tan, kocasından. Bu bir gerçektir. Hep bunu bastırmaya uğraşmıştı, sıkılıyordu Aykut'tan... İyi bir kocaydı, sevecen, karısını düşünen. Yetmiyordu bunlar, niye, neden?.. Bir isim koymak, bir neden göstermek

zordu buna. Çocukluğundan kalma olmalı, Freud' un dediği gibi mi?... Onunla oynamaktan bile hoşlanmazdı. Bu böyle yürümezdi, silmeliydi içinden o sıkıntıyı. Hoşlanmıyorsa da, sevmiyorsa da kocasıydı... Gidiyordu işte, yürüyordu evlilikleri dört tekeri gıcırtilı da olsa. Aşk yokmuş içinde, sevgi yokmuş... ne çıkar?... Aşka ve sevgiye dayalı kaç evlilik var? Başının ağrısı daha da arttı. Yalnız, tek başına kalmak istiyordu. Birbirlerinden uzakta olurlarsa, kendini dinleme olanağına kavuşacaktı. Terazinin gözlerine doldurduğu sıkıntılarını, itmeleri, varsa tiksinnmeleri, evliliği, bir erkekle yaşamayı, sevecenliği, saygıyı, iyiyi kötüyü, güzelliği paylaşmayı, bedeni gereksinnmelerini karşılıklı tartabilecekti. Bir sonuca ulaşabilirse, "evet" veya "hayır"ın seçimini yapabilecek miydi?

Sorun burada, sonuçta, başlıyordu.

Ayrılık. Masaya iki tabak koymak yerine tek tabak koymak, yatakta yastığın birini kenara itelemek veya kaldırmak, dolabı açınca elbiselerini görmek, birisini beklememek, bir arayış, bir özlem yaratır, belki de ona yaklaşmasını sağlar, içinden kopan o hoşnutsuzluğu, sıkıntıyı söker, atardı. Belki kendini de tanıma olanağı bulurdu. Kimdi? Nasıl bir insandı? Kişiliğini bile bulduğundan emin değildi. Hep başkaları yönetmişti onu. Babası, annesi, hocaları, okul, ev... Ağbisi... Neredeydi? Belki de, o da onları arıyordu da bulamıyordu. Trabzon'da bir ilişkileri kalmamıştı ki... Komşuları da göçmüştü. Aptal Aykut tüm izleri-bencilliğinden silmişti. Kendine yedirememiş Kasaba belediyesinde çalışmayı, Trabzon'daki mimari büroya, Ankara'da büro açıyoruz arkadaşlarla diye yalan söylemişti. Oradan bulabilirdi ağbisi oysaki. Görse tanır mıydı? Yirmi yıl olmuştu nerdeyse görmiyeli. Tanırdı, gözlerinden tanırdı, bebek gibi bakardı ağbisi. Omuzlarına alır, iskelede bir baştan bir başa gezdirirdi onu. Bakalım arıyor muydu o da?

"Düşkündü bize, arar elbet", Ah ağbisi o zaman çıkıp gelseydin, bu evlilik olmazdı. "Kimse beni zorlayamazdı. Korkar-

lardı senden o komşu olacaklar." Yalnız yaşarsa orospu olacaktı sanki... Karadenizli kafası... Gidiverse askere, ne olur? İkisi için de ayrılık iyi gelebilirdi. Bir denge arayacak, kendini tanıyacaktı. "Çocukken evlenirsen böyle olur işte... Ne evlilikten bir şey anlar, ne sevmeyi, ne aşkı tanır. Ne karşısındakine bir şey verebilir. Git Aykut, askere git. Rapor alma, sakat raporu hem de.. Tam kurtuluş... Ne kurtuluşu? Hep böyle söylüyorum. Kendimi yalnızlığa hazırlıyordum ki, raporu çıkarttın bu defa da, belediyede iş buldum diye geldiğin gibi. Aman Allahım, başım çatlıyor." ...

Sarı İsmail ile Konyalı Ahmet Çavuşl, kalıntıların başladığı yerde cipten indiler. Yüzlerce yıllık taşların, yaşanmamış gibi geçmişe uzayan gölgelerini çiğneyerek yürüdüler. Devrilmiş, kırık lahitlerin, toprağa karışmış hangi narin veya kaba kemik tozlarının, birbirinin üzerine yıkılmış, hâlâ gururlu, başı dik, oyma süslü sütunların üzerinden atlayarak, ayakları takılarak, bazen de tırmanarak küçük tepeyi aştılar.

"İşte şuras" dedi Konyalı Ahmet. Parmağıyla işaret ettiği yerde beli bükülmüş, yorgun, ulu bir ağaçtan başka bir şey görülüyordu.

Son kalıntıları da geçtiler. Toprağın üzerine, kalın kollarını ayakta durabilmek için dayamış, ihtiyar ağacın gölgesinde derin derin soluklandılar.

Sarı İsmail ortalıkta bir kazı göremedi.

"Neresi yahu?"

"Nah burası." Konyalı Ahmet beş on adım yürüdü. Ağaçtan sonra başlayan küçük bir yarı gösterdi. Yarın başladığı noktadan beri, birdüzlük uzanıyor, sonra gene dikleşiyordu. Tam yarla dikleşen bölümün ortasında kalan toprak, bir metreyi aşkın derinlikte, beş altı metre kare genişliğinde kazılmıştı.

"Nerde buldunuz mezarı?" Ahmet çukura atladı, eliyle toprağı eşmeye başladı. Sarı İsmail de çukura indi. Ayaklarıyla

kaba toprağı iteledi. Konyalı Ahmet'in sağ ayağı birden kasıklarına kadar toprağın içine giriverdi. Ahmet ayağını çekerken açılan oyuga güneşin bölünmüş ışıkları doldu. Sarı İsmail, Konyalı'yı eliyle iteledi. Eğildi oyuga baktı.

"Vay anasını..." diye dişlerinin arasından söylendi.

"Kırılmış ulan mezar. '

"Yok İsmail ağa, ben sağlam bıraktım. Baki, mezarı görünce, 'aman üstünü ört başımıza iş gelir' dedi."

"Asıl şimdi başınıza iş geldi. Kırmışınız ya lan."

"Vallahi ben kırmadım."

"Yürü gidelim, başınız dertte. İkinizin de."

"Benim bir günahım yok bilirsın."

"Ben bilmem, savcı bilir." Sarı İsmail kalıntıların arasından hızlı hızlı yürüdü. Konyalı Ahmet Çavuş peşinden yetişmeye uğraşıyordu. Ulan nerden söylemişti şu Sarı dürzüsüne, durup dururken başına iş açılacaktı. Vay kademsiz başı vay. Tepeye çıkınca Sarı İsmail durdu. Nefes nefeseydi. Hırslanınca nasıl yürüdüğüünün ayırımına varmamıştı. Elini göğsüne götürdü. "Pancar motor gibi, güm güm mübarek" diye mırıldandı. "Bu namussuz sigara öldürecek."

Konyalı Ahmet yetişti. O da durdu. Göğsü inip çıkıyordu.

"İsmail ağa benim günahım yok bilirsın, 'kaz' dedi, 'hafriyat' dedi, 'pansiyon temeli atacağız' dedi, ben de kazdım."

"İçindekileri ne yaptınız?"

"Neyin içindekileri?"

"Kırdığınız mezarın."

"Mezarda ne olur ki bilirsın."

"Sende bilirsın Çavuş, yirmi senedir buralarda çalışırsın bu antik mezarların boş olmadığını..."

"Duydum, duydum da hiç görmedim."

"Yürü gidelim. Savcıya hesap verirsiniz." Yüzyıllardan beri binlerce nankör insan ayağının tepelediği, ezdiği, geçmişin unutulmuşluğunu ardlarında bırakarak tepeden indiler. Kulübe gelince Sarı İsmail Konyalı Ahmet'i mutfağa soktu "Sen burada bekle" dedi. Mutfakın kapısının hemen yanında duran telefonu, servis penceresinden içeri aldı. Mutfakın kapısını, servis penceresini kapattı. Telefonu çevirmeye başladı.

"Vallahi, şart olsun suçum yok benim İsmail ağa, bilirsin."

"Sus biraz."

"Ben garibim bilirsin. Etme telefon savcıya." Konyalı Ahmet başı önüne düşmüş, bacaklarını sıkıştırmış, ellerini kenetlemiş, titriyordu. Çişi de gelmişti, kasıklarını zorluyordu. "Bırakmaz bu herif, helaya da şimdi."

"Aloo selamünaleyküm Baki. Yahu akşam akşam seni rahatsız ettim." Konyalı Ahmet, başını kaldırdı. 'Baki' demişti, savcının adı da Baki miydi? Kasıkları zorluyordu. Nefesini tuttu.

"Yahu şu bizim Konyalı Ahmet geldi, borç istedi benden, hiç parası kalmamış." Ahmet tuttuğu nefesini salıverdi. Kasıkları iyice zorlamaya başladı. "Bırakmaz şimdi bu herif..."

"Baki ağamda üçbeş liram var, alınca veririm diyor. Ben de ulan benden borç isteyeceğine git Baki ağana dedim. Utanıyor-muş, 'üzüntüsü var şimdi, ayıp olur' diyor. Ayıp olmaz dedim. Baki senin bildiğin adamlardan değildir. O, 'yok gitmem ayıp olur' deyip duruyor. Hadi ben sana bir telefon edeyim, Baki ağana söyleyeyim dedim. Yarın da köyüne gidiyormuş. Ya ya-gidecekmiş sabaha. Gel artık kulübe yahu... Yanımda, yanımda. Utanıyor düzrü yahu. Ben bizim çocuğu göndereyim de sen ona veriver... Onbeş yövmiye diyor... Onbeş... Hadi hoşça kal."

Telefonu kapadı. Garsonu çağırdı.

"Konyalı'ya bir çay ver. Sonra Halıcı Baki'nin evine git, sana para verecek, al gel yıldırım gibi." Konyalı Ahmet'e bir şey

söylemeden mutfaktan çıktı. Kulüp bomboştu. İçeri girerken bir iki kişi var mıydı, yoksa ona mı öyle gelmişti? Balkondan baktı, ışıklar yanmıştı, limanda ışıklar, dalgacıklarla oynuyorlardı. Geri döndü, mutfağa girdi.

"Sağol İsmail Ağa" dedi Konyalı Ahmet. Elini önüne götürdü, bastırdı. Bacaklarını sıkıştırdı iyice. Çay önünde olduğu gibi duruyordu.

"Önce senin şu parayı kurtaralım bakalım." Buzdolabını açtı. Rakı şişesini çıkardı. Bir tek doldurdu. Üzerine buz, su koydu. Raftan, bir avuç fındık-fıstık aldı. Balkona çıktı. Bardağı dudaklarına götürüp, Maraşlı dondurmacının yüzlerce defa gördüğü marifetlerini seyretmeye başladı. "Kırmış düzrü mezarı" diye söylendi. "Alıştığı iş, durur mu? Nerden de koku alır, nasıl da bulur? Eskiden aleti de yoktu, gene de bulurdu. Şimdilerde çocuk oyuncağı onun için, dedektör mü ne haspaysa âlâsı var onda. Beş metre, on metre derinliği gösterirmiş. Neler çıkardı ki?. Mezar bir zengininse yaşadı. Bırakmam yanına Baki... Uyuduğumuz yeter. Konyalı'yı uyutursun ya, beni uyutamazsın Baki... Adama, 'aman ellemeyelim başımıza iş açarız' de, sonra git, mezarı kır, içindekileri topla.. Allahtan kız kaçtı, yoksa çoktan okutmuşsun hepsini. Ne kızıyordur şimdi kıza, kaçacak zamanı buldu diye. Balıkçı Okan'ın oğluna kaçtı diye değil tövbeler olsun. Ulan daha evde iki kız var. Kurtardı kız işte seni masraftan daha ne istiyorsun. Bir oğlan bile yapamadın, bunca yıl. Dükkâna adam lazım, otele adam lazım. Aslan gibi damat sana işte. Yarın oğlanı alır, bir yere korsun. Sende mezar kırma peşine, eski, eser arama peşine, gizli gizli elinde o bok aletle. Bak iyi bil Baki, bunu sana yedirmeyeceğim." Rakısı bitti. Mutfaka geldi. Konyalı Ahmet boynunu bükmüş oturuyor, eliyle kasıklarını tutuyordu.

"Ne yapıyorsun öyle lan. Çayını niye içmedin."

"Çatlayacağım vallahi. Bir de çay içersem.. Bilirsin."

"Kalk ulan kalk, durma." Konyalı Ahmet fırladı. Helanın kapısında pantolonunun önünü çözerken, birkaç damla kaçırdı.

Garson çocuk içeri girdi.

"Verdi mi ulan paraları?"

"Verdi İsmail abi. 'Konyalı gitmeden bana gelsin' diyor."

Çocuktan paraları aldı. Masanın üstüne bıraktı. Rakısını koydu. Konyalı Ahmet, yüzü gevşemiş kapıda göründü.

"Niye tuttun lan, bu kadar?"

"Helaya da göndermezdin sen" diyemedi.

"Al paralarını, say bakalım tamam mı?"

Konyalı paraları aldı, yavaş yavaş saydı.

"Tamam İsmail Ağa. Şu beşyüzünü vereyim."

"Bırak şimdi beşyüzü. İyi dinle beni. Üç beş gün buralarda görünme. Bir yerlere git saklan. Başın dertte. Unutma."

"Nereye gideyim İsmail Ağa. Köye gitsem, bu kadar parayla kaç gün kalırım köyde bilirsin."

"Sana köye git demedim. Adaya git, bir yerde kal. Kasaba'ya inme. Üç gün inmesen yeter. İnince de bana gel. Haydi!.."

Konyalı Ahmet, İsmail'in elleri öpüp, fırladı.

Sarı İsmail garsonu çağırdı.

"Bak, bu akşam iş yok, ben eve gidiyorum. Sen de temizliğini yap erkenden git. Sen buradayken beni soran olursa, savcı çağır, ona gitti de. Unutma savcı çağır beni." İyi oldu şu garibin parasını aldığımız, utanıyormuş Baki'ye gitmeye. Konyalı bu akşam bir vasita bulmuş, köyüne dönüyor. Eve geldi. Karısı Sarı İsmail'i karşısında erkenden görünce şaşırdı. Hasta sanmıştı. Değildi, bu akşam itten kopuktan uzak kafasını dinlendirmek istiyordu. 'Sen de istersen komşuya git' dedi. 'Ben de televizyon seyrederim biraz.' Karısı zaten gitme hazırlığındaydı.

Bacaklarını uzatıp, kanepeye yanlamasına yattı. Kadın gitmeden bir kahve yapıp getirdi.

"Kanepede uyuya kalma emi! Sonra iki saat kalkmıyorsun." Karısı gidince telefonun başına geldi. Kulübü aradı.

"Gitmedin mi daha?.. Peki, arayan var mı? Baki mi aradı? İyi ne dedin?.. Tamam. 'Savcı çağırdı' dedin... İyi. Konyalı'yı sordu değil mi?... Oldu... Köyüne gitti. Tamam, tamam. Ellerin ovuşturdu. Saatine baktı. "Gidip gelmek iki saati alır" diye içinden geçirdi. Bu defa kanepeye düz oturdu, kahvesini eline aldı, höpürdeterek içmeye başladı. Televizyonda yerli bir film vardı. Arkasına kaykıldı, bacaklarını uzattı, filmi izlemeye başladı. Yıllardır film seyrettiği yoktu. Sayımdan sayıma, evde zoraki oturtulduğu zaman, beş yılda bir belki... Ömrü kulüpte geçiyordu. Film bir aşk sahnesiyle başlıyordu. Sarışın bir kadınla esmer bir adam tutkuyla sevişiyorlardı. "Ne sevişme be, birbirlerini yiyor bunlar be... Bandıra bandıra ye beni." Sarı İsmail, başını sağa sola salladı. "Bunları da unuttuk yahu" diye gülümsedi. Kaç yıldır, karısıyla yatmadığını anımsayamadı. Karısını hiç çıplak görmemişti. Şimdi bırak, gençliğinde nasıldı vücudu acaba? Pezevenk karı, şalvarla yatağa girer, sıyracağım şalvarı diye uğraş, çıkarsana lan şunlar gibi altını üstünü. Biz de pijamanın üç düğmesini açacağımıza soyunurduk o zaman be. Filmleri de görmez. Görse ne olur artık ki?.. Nereden bulaştık şu kulüpçülüğe?. Mahvetti bizi.

Kocalık görevimizi bile unuttuk. Ulan başka karı olsaydı, boynuzlattırırdı bizi vallahi. Helal süt emmişine düşmüşüz. Erkeklik gücü kaldı mıydı acaba? "İşleyen demir ışıldar, işlemeyen demir de manda gibi mış mış mışıldar." Eskiden Antalya'ya kaçamak yaparlardı arkadaşları ile.. Bir yerde kafaları çekip, sonra da kerhaneye giderlerdi. "Kaç yıldır kerhaneyi de unuttuk. O Boşnak kızı duruyor mu acaba? Şu filmdeki kariya on defa fark atardı be. Bir Antalya'ya gidersem arayayım şunu.

Çökmüştür be, o hayata can mı dayanır." Gidip bir denemeliydi kendini.. "Ulan rezil olmak da var işin ucunda. Yıllardan beri sidik aleti oldu artık. Hayır mı gelir ondan." Filmin konusunu kaçırmıştı, olayları izleyememişti. Saate baktı, daha vardı. Kanepeye uzandı. Başını yana çevirip gözlerini televizyona dikti. Biraz sonra göz kapakları ağırlaşıverdi. Rüyasında kendini yeni kazılmış bir çukurun içinde gördü. Yerde pırıl pırıl altın kupalar vardı. Kupanın birini yerden aldı. Tam gömleğinin içine sokarken, beyazlar giyinmiş, başında taç olan dev gibi bir adam karşısında dikildi .Elinde bir kılıç vardı. "Bırak onu namussuz hırsız, o benim" diye bağırdı. "Seni öldürmeliyim." Kılıcı havaya kaldırdı. Tam indirirken adam, çukurdan dışarı attı kendini. İmdat diye haykırmaya çalıştı, sesi çıkmıyordu. Kaçmak istedi, bacakları tutmuyordu. Adam da çukurdan çıktı. Kılıçtan bir ateş fışkırdı. Saçları ateşten tutuştu, yanıyordu. Ter içinde uyandı. Televizyonda da bir adam "yanıyoruz" diye haykırıyordu. Kalktı, televizyonu kapattı. Gözlerini ovuşturdu. Birden aklına geldi. Saatine baktı, tam zamanında uyanmıştı. Karısı daha gelmemişti. Tuvalete gitti. Yüzünü yıkadı. Sokağa çıktı. "Ne boktan rüyaydı o be." Korkudan ölecekti. Yoksa bu bir uyarı mıydı kendine? "Gel vazgeç bu işten İsmail. Rüyası bile boktan." Yürüdü. "Vazgeçmek olmaz, başladık bir kere. O namussuza mı yedireceğim malları?" Kulübe geldi. Kapıyı açtı. Çakmağını çaktı, kör aydınlıkta mutfığa kadar yürüdü. Elektriği yaktı. Servis penceresinden gelen ışık, masasını aydınlatıyordu. Telefonun numaralarını çevirmeye başladı. Telefon çaldı. Bir iki beş... Kimse açmıyordu. Dokuzuncu çalışında Baki'nin uykulu sesi duyuldu. "Aloo!." Sarı İsmail heyecanlı heyecanlı konuştu:

"Baki beni dinle, ben İsmail... Bırak gece yarısını, haberler kötü.. Çok kötü ya. Senin Konyalı Ahmet bok yemiş, s.ıvcıya gitmiş.. Savcıya ya. Beni de çağırdı savcı. Ne biliyorsun? Bizim

garson mu söyledi?.. Konyalı gitmedi... Gitmedi ya, nezarette şimdi... Bırak soruları da beni dinle. Benim arkadaşımın sen. Seni kurtaracağım. Kim o konuşan? Söyle senin hatuna, odasına gitsin. Kimse duymasın. İkimizin arasında. Savcı çağırdı beni, jandarma komutanıyla. 'Cipi al gel bir yere gideceğiz' dedi. Savcı, jandarma komutanı, Konyalı ben, senin kazı yaptığın yere gittik... Gece ya, bu akşam. Şimdi döndük... Ne kazısı var mı be? Asar Tepesi'ndeki koca ağacın yanında yaptığın kazı... Baki, Baki duyuyor musun beni? Ha dinle, Konyalı anlattı. 'Mezar sağlandı' dedi. Kırmışsın mezarı... Sen tabii yahu. Üstü örtük mezarı senden başka bilen var mı? Yahu dinle vakit yok. Senin eve baskın yapacaklar şimdi. Hâkimi kaldırmaya gittiler, evin aranması için karar çıkarttırmaya. Ben onları bıraktım, kulübe geldim. Kulüpte kimse yok. Hemen telefon ediyorum sana. Haber vereyim dedim. Dinle, nerdeyse baskına gelirler, vakit kaybetme. Ne çıkarttıysan mezardan hepsini al, kulübe gel. Burada saklarız. Evde bulurlarsa yandın ha. Önemli, önemsiz ne varsa al gel. Belki adliyeden çıkmışlardır bile, kararın yazılmasından ne olacak. Acele et. Kulübün ışıkları sönük, şaşırma ha. Tamam mı? Çabuk ol. Telefonda konuşarak vakit kaybetmeyelim. On yıl, belki de yirmi yıl yatarsın ha. Acele et." Telefonu kapadı. Derin derin nefes aldı. Elleriyle yüzünü başını sıvazlar gibi ovdu. Yüzünde bir gülümseme belirdi. "Bu iş bu kadar Sarı oğlum." Kalktı. Dolaptan rakı koydu. Balkonun kapısını aralayıp, meydana gözetlemeye başladı. Biraz sonra koca çınarın altından bir gölge geçti. Baki olmalıydı. Gölge yaklaştıkça belirginleşti, Baki'ydi. Koltuğunun altında bir torba vardı, çuval gibi. Sarı İsmail, "Boş attık, dolu tuttuk" diye kurnazlığını bir yudum rakı ile kutladı. Kapıyı açıp, beklemeye başladı. Baki kapıda görününce, "Çabuk gir içeri", diye çuvaldan çekti. Baki elindeki bırakmadı. Kapıyı kilitledi. Mutfaktan gelen ışık önlerini aydınlatıyordu. Baki'nin kolundan tutarak, mutfaka sürükledi.

"Ver torbayı bana.

Baki'nin sesi çıkmıyordu. Torbayı çekerek aldı. İçecek dolabının içine zorla sokabildi. Baki, "yavaş, ezilir" diye inliyordu.

"Otur" dedi. "Kaç gündür ne bekletirsin meretleri. Başına dert açtın bak." Baki başı önde, zorlukla konuştu.

"Kızın yüzünden."

"Bulamadın mı bir alıcı?"

"Bulдум, yarın, öbür gün İzmir'e götürecektim."

"İyi.. Dinle beni, hemen eve telefon et, seninki doğru bizim eve gitsin. 'Kızdan haber var' de... Oyalanmasın."

"Yahu, olur mu öyle şey?"

"Eve gelecekler, ordan dükkâna. Evde kimseyi bulamazlarsa geri dönerler. Karın da rezil olmaz polislere. Sen al şu telefonu, hemen İsmail'lere git de, haber onlarda de." Halıcı Baki istemeye istemeye telefonu aldı. Karısı "Gece vakti, nereye gittin" diye soruyordu.

"Kızdan haber varmış, İsmail çağırdı. Heyecanlanma. Sen hiç durma orada, İsmail'lere git, biz de geliyoruz."

Baki telefonu bırakınca, İsmail aldı, evini aradı.

"Hatun dedi. Halıcı Baki'nin hanımı şimdi bize geliyor. Sen yokken kızı telefon etti. İzmir'delermiş; 'babam, annem gelsin beni alsınlar' dedi. Bir otelde kalıyormuş.. Başka bir şey bilmiyorum. Bu gece benim Cip'e İzmir'e gideceğiz."

"Yahu sen ne diyorsun İsmail?"

"Burada durman doğru olur mu? Yarın Adliyede alırsın soluğu. Sen yokken ben hallederim, karışma. Biliyorsun savcı, komutan benim adamım. Sen bana bırak, yağdan kıl çeker gibi bu işi bitiririm evelallah. Başına böyle bir iş gelmemiş gibi olur. Bir duyulursa, Kasaba'da şerefın kırk paraya düşer."

"Yahu, ne işimiz var İzmirde? Ulan ne yalanlar uyduruyorsun? Yok kız telefon etmiş. Ne dümen çeviriyorsun yine?"

"Küfrettirme gece vakti şimdi. Ne yapacaktım başka? Aklına bir şey geliyorsa onu söyle. Dostluk yapalım dedim be."

Baki duraladı, başını iki yana salladı

"İzmir'de kızı bulamayınca ne diyeceğim ben karıya?"

"Ha şöyle aklını topla. Karıya söyleyeceğin mi önemli yoksa hapse girmen mi?"

"Yanımda yeterli para bile yok."

"Bende var merak etme. Malları satınca payımı ödersin."

"Ne payıymış bu?"

"Bana kalsa müzeye teslim ederim ama, iş çığrından çıktı. Sorgu sual başlar, başın yine derde girer. Bak bu da iyi fikir müzeye teslim etsek, on sene yatacağına beş seneye kurtarırısın, eski eseri tahrip etmekten."

"Yahu bırak bunları. Şimdi asarının da... Tövbe tövbe. gideceksek gidelim artık."

"Önce bir anlaşalım. Seni bu işten kurtaracağım. Şimdi bile yarı yarıya kurtarmış sayılırım. Malları satınca paranın yüzde altmışı benim."

"Ne diyorsun sen be. Bir kuruş koklatmam."

"Keyfin bilir."

Sarı İsmail bir sigara yaktı. Rakısından bir yudum aldı.

"Bir telefon et evê. Baskıncılar geldi mi acaba?"

"Yüzde otuz dedi Halıcı Baki."

"Yüzde altmış bana mı kalacak be? Savcıyı, komutanı unuttuyorsun. Babanın oğlu bile olsalar, bir şey görmeden seni temize çıkartırlar mı?"

"Kalk gidelim. Çok düzü adamsın sen İsmail."

"Yüzde altmış."

"Kabul dedik. Yürü."

İsmail kıpırdamadı.

"Sana her şeyi anlatayım da ondan sonra. Yarın malları satınca ben dönerim. Siz orada kalırsınız veya Marmaris'e bırakırım sizi, daha yakın, dönüşü kolay olur. Buradaki işleri hayırlısıyla sonuca bağlayınca, yani tehlike bitince sana telefon ederim gelirsiniz. Acele edelim, belki herifler eve gelmişlerdir bile."

Sarı İsmail, içecek soğutucusunu açtı. Torbayı koltuğunun altına sıkıştırdı. İçinden "Amma da ağırmış " diye geçirdi. Torbayı, Baki'nin gözlerinin içine bakarak usul usul okşadı.

Onbeş dakika sonra cip, İzmir'e doğru yola çıktı.

Gül, tēybe bir kaset koydu. Tok sesli bir adam eski bir aşk öyküsünü anlatıyordu. Sazının tellerine tek tek vuruyor, her ezgi, kendinden sonra gelenin içinde eriyor, uzun, sıcak, titreyen bir hüznün kümesi dalgasız, abartısız odayı dolduruyordu. Sehpanın üzerindeki, misafir sigarası kutusundan bir sigara aldı, halının üstüne oturdu. Sırtını koltuğa dayadı. Kül tablasını yanına koydu. Bir de kahve olsaydı. Kalktı, mutfığa gitti. Az şekerli bir kahve yaptı. Tekrar odaya döndü kaseti başa aldı. Eski yerine oturdu. Sigarası kendi kendine yanıp, sona dayanmıştı. Yeniden kalktı, misafir sigarasından bir tane daha aldı. Sönmeye yüz tutmuş sigaradan yenisini yaktı. Yıllardan beri bu kaseti dinlememişti, hemşirelik okulundan beri. Şimdi eve alınacak kasetleri Emine seçiyordu. Her şey babayla kıza aitti bu evde zaten. Ona da yemekleri pişirmek, çamaşırları yıkamak, temizlik yapmak, süslenip günlere gitmek kalıyordu. Ne çok severdi bu kaseti o zamanlar. Müziğin hüznü, onu alıp götürürdü bir yerlere. Neşeli, coşkulu bir yerlere... Küçük bir evi olurdu, sevdiği, seven bir adam, odayı dolduran çocuk sesleri cıvı cıvı.. Boykottan gelmiş olurdu, protesto yürüyüşünden gelmiş olurdu, bildiri dağıtmadan gelmiş olurdu, yorgun olurdu, bu kaseti tēybe kor ko-maz her şeyi unuttur, gönlünün istediği sevecen, hoşgörölü, sevdalı yerlerde dolaşmaya başlardı. Dört yıl... Yüksek hemşi-

relik okulunda geçen dört yıl. Yeni yeni ayrımına vardığı mutlu dört yıl... Ömrünün içinde böyle başka dört yıllar aradı... Nişanlılık öncesi, nişanlılık evlilik arası birkaç ay, heyecanlı birkaç ay, bekleyiş ayları... Benim veya bizim deyeceği bir ev, benim deyeceği bir erkek, biriyle bir şeyleri paylaşmak, ortak olmak... Evlilikte birkaç ay... Kadın olmanın hazzı, kadınlığı tatmak.. Bir gün birdenbire ana olacağını anlamak, yine heyecanlı günlerin başlaması, ağırlı, sancılı, miğde bulantılı, korkulu, çirkinleşme korkusu dolu günler. Aynaya daha sık bakmak, kaban karnını okşamak, tepinmeleri bilinmeyen bir hazla duyumsamak. Ve bir gün, içinde yeşeren yaratığa ilk memeyi vermek, gözlerin sevgiyle dolu dolu yaşlı, yüreğin kıpırtılı, içinden çıkan yaratığı, bir daha içine sokabilmek için arzulu, hatta tutkulu bir mutluluk içinde gark olarak.. Onunla gülmek, onunla hastalanmak, onunla dünyayı yaşamak... Onu seninle ortak yaratan kişiyi, benimle daha başka ne paylaşıyor diye sorgulamak aklına gelmeden, nefes almaya, yemek yemeğe, uyumayā, sevimye devam etmek... Evliliği bir yatak işi olarak yıllarca sürdürmek, azala azala... Bazen de kendi kendine sormak bitti mi diye?.. Aynı yatağı paylaşmakla yetinmek, zamanla her türlü paylaşımı, paylaştım sanarak... Heyacansız, tekdüze... Süslenip, kendine yakışan bir şeyler giymeye çabalayıp, küçük iltifatlar duyma özlemi içinde... Sorunsuz ve sorumsuz bir yaşam... Kızına, kocasına evine yuva dediklerine karşı bir sorumluluğu yok muydu? Ne biçimbir sorumluluksa... Onlar istediklerini alıyorlardı. Silinmiş, süpürülmüş, tozları alınmış, tertemiz bir ev. Yiyecekleri önlerinde, rahatları yerinde. Sadık'ın dünyası politika, içki, kumar. Emine, çocuk daha, her gün yeni bir düş gören, her gün yeni bir istekle anne diyen. Yüreğini ıltan, hâlâ doğduğu gün gibi. Sorunsuz ve sorumsuz bir yaşam... Ot gibi. Ondan sorumluluk bekleyen yoktu ki... Sorumluluk kime, neye karşı? Herkes kendi kararını kendisi veriyordu... Soran, eden, sen ne

dersin diyen, nerde? Elinden, belli etmeden almadılar mı sorumluluklarını? Sorunsuz ve sorumsuz bir yaşam. Bir yerde heyecansız, tekdüze ömür tüketmekten, ölümü beklemekten başka neydi ki? Heyecansızlık mı, tekdüzelik mi itmişti Oytun'a, kocasını aldatmaya? Boyu kadar kızı varken. Bütün bunlar kendi kendini kandırıcı uydurmalarından başka ne olabilirdi? Bir doyumsuzluk olmalıydı. Aldatmalara neden diye gösterilen, herkesin ileri sürdüğü, kimsenin de inanmadığı bir sığınak... Ama tüm saldırılardan koruyan, kişiyi kendine karşı haklı kılan. Ne güçlü bir kelimeymişsin sen ey doyumsuzluk!... Can sıkıntılarımızın, yalanlarımızın nedeni, ihanetlerimizin nedeni.

Kaset bitti, kalkmadan uzanıp, teybi kapattı. Misafir sigarasından bir sigara daha aldı. "Böyle giderse sigaraya da alışacağım" diye içinden geçirdi. Bir son vermeliydi bu hataya, kesip atmalıydı. Kesip atacak bir şey de yoktu ortalıkta. Çoktan unutmuştu Oytun onu, turist kızlarla geziyordu işte. Kaç gündür aramıyordu. Aramamasını o söylemişti, telefonlar karışıyor bir dinleyen olalabilir dememiş miydi? İyi etmiş işte, birbirlerini görmeyince unutulur giderdi. Beraber geçen saatler, toplansa bir gün bile değil, ama dolu dolu, kendinden geçercesine, her şeyi unuturcasına.. Ne Sadık, ne Emine, ne evi, ne kendisi... Oytun'la beraberken Gül değildi, Sadık'ın karısı, Emine'nin annesi Gül değildi. O, bilinmeyen bir yerlerden gelen, başka dünyalardan gelen, coşkulu, heyecanlı, içine kapanmaya itilmiş Gül'den başka bir kadındı. Konuşması başka, gülmesi başka, duygularını tanımadığı, duygularını çözümleyemediği bir kadındı. Oytun'lu saatlerden sonra saatler duracak, akşamı sabah olmayacak, Dünya dönüşümünü tamamlamadan batıp gidecekti. Gül için Oytun vardı o anlar. Oytun da değil, Oytun biçimine girmiş, ona güç veren, kanını damarlarında hızlandıran, yüreğini sevgiyle coşturan, bilmediği, tatmadığı tutkulara iten, adına ne dersenir, mutluluk, şu veya başka bir şeydi...

Yine de hataydı. Hata yeni hatalar getirir, eğer ilk hatayı zamanında bitirmezsen. Kesip atmalı. Kesip atmalı da?... Hata olarak gönlünde taşıyamazdı bu ilişkiyi. Kahrolurdu o zaman. Kendine... bırak kendini Oytun'a karşı hak etmediği, bir aşağılamaydı, böyle algılama bu ilişkiyi. Aşağılanacak değil, yudum yudum, özlemle, gönülde, beyinde yaşatılacak dakikalar, saatler, günlerdi onlar. Gemide karşılaştıkları günden beri kaç gün geçmişti? Ne önemi var? O gerçek Gül'ü bulmuştu. İçine tıka-sıya itilmiş, içine kapatılmış, kilitlenmiş Gül, kapıları, kilitleri kırmış, güneşi yeniden görmüştü. Ona bilmeden bu gücü veren Oytun'du kısa süren sevgisiyle,tutkusuyla... Oytun turist kızlarla da gezse, seviyordu onu. Kıskanmaya korkuyordu. Evli kadının kıskanmaya hakkı olmasa da, içinden bu duyguyu nasıl söküp atar, kıskanmıyorum diyebilirdi gönül rahatlığıyla. Zaman her şeyi düzeltecekti. Ama... Onu seviyordu işte. Yavaş yavaş yerinden kalktı. Gözleri dolmuştu. Ağlamak istiyordu, hıçkıra, hıçkıra. Boğazına kaskatı bir düğüm gelip takıldı. Eritmeliydi o düğümü, mutfağa yürüdü. Dolaptan su alıp içti. Akşamdan kalan yemeği ısıttı. Salata yapmaya başladı. Saat yarımaya varıyordu. Kapının açıldığını duydu. Gelen Emine'ydi. "Ben geldim " diye seslendi. Duymamış gibi salatayı yapmaya devam etti. Emine mutfağa geldi. "Masayı hazırlayayım mı?" diye sordu. Kızına baktı, sesini çıkarmadı. Sormaya ne gerek vardı? Emine omuz-larını silkti. Yemek örtüsünü, tabak, çatal bıçak, peçeteleri bir tepsiye doldurup, götürdü. Annesinin "Nerdeydin?" diye her za-manı gibi sormadığını aklından bile geçirmedi. Sadık geldi. Herkesin anahtarı cebinde, girip çıksınlar. Yemekleri önlerine gelsin, çamaşırları yıkansın, yatakları toplansın da kim yaparsa yapsın. Sadık'ın sesini duydu."Annen mutfakta mı?" Kadının yeri mutfak değil mi? Tencereyi aldı, geldi. Kocasına "Hoşgel-din" dedi. Sadık, "haberleri kaçırmayalım " diyerek televizyonu açtı. Sevgili büyüklerimizimizin konuşmalarını dinleyerek, ölü-

lerin cesetlerini, trafik kazalarını seyrederek, borsa, döviz kurları, hava sıcaklığını öğrenerek, yemeklerini yediler. Sadık, Emine'den kahve pişirmesini istedi. Emine, annesinin de isteyip istemediğini sordu. İstemiyordu.

"Yarın Antalya'ya gideceğim. Genel başkan geliyor. Ertesi günü de il, ilçe başkanları ortak toplantısı var. İki gün, belki de üç gün kalırım." Gül, kocasının gözlerine baktı. Bir muştı mu sunuyordu bu gözler. Böyle bir yalnızlığı beklemiyordu bu günlerde. İki veya üç gün. Göğsünün sol tarafından hızlanan kan, beyninden dudaklarına, bacaklarına koşuyor, çağlayanlar oluşturunuyordu. Kanı ateş almış tüm bedenini yakıyordu, eriyecekti, Oytun'un yanında olduğu gibi. Oytun... Oytun'la bir bedende uçup gitmek kanatsız, rüzgârların çıkarabildiği en yüksek bulutların üstüne... kocası ve kızına el sallayarak.

Kızı?.. Kocası?..

Kan duruldu. Yoruldu. Beyninden hızla çekildi. Oytun'la aradaki "engel" in kalkmasından korktu. Tutkuları bu değil miydi?.. Dudakları korkusunu fırlatıverdi habersizce.

"İyi, ben de seninle gelsem? Kaçmak istiyordu şimdi. İki gün, üç gün Kasaba'dan uzaklaşmak, yakında olup da onu görememekten, konuşamamaktan, o acıyı çekmekten daha iyiydi. Bu ilişkiyi kesip atmaya, unutmaya, unutulmaya, başka yüzler, başka sokaklar, başka evler ilaç yerine geçer miydi? Oysaki daha dün kocasının ne zaman Antalya'ya gideceğini düşünüyor, içini kavurucu bir sevinç kaplıyordu. Umutsuzdu, beklemiyordu. Birdenbire soruvermişti. Gerçekten gitmek istiyor muydu? Sadık gözlerini karısına çevirdi. Şimdiye kadar hiç istememişti onunla gelmeyi, hem de parti toplantısına giderken.

"Teyzemlerde kalırız. Uzun süredir görmedim."

"Olur." Sadık duraladı, karısına gülümsedi. "İyi olur." Aklına bir şey gelmiş gibi başını salladı. "İyi de, biliyorsun parti işleri gece de devam eder. Eve geç gelirim teyzenlere ayıp olur.

Otelde yerimiz ayrılmış durumda. Sen teyzende, ben otelde tuhaf olmaz mı?"

"Biz de otelde kalırız seninle. Sen toplantıda iken teyzemlere gideriz. Emine de okul öncesi biraz gezmiş olur."

"Biraz tuzlu olur ama."

"Tuzlu olursa, Emine teyzemlerde kalır, bizde beraber."

"Kısa bir balayı mı diyorsun yıllar sonra?"

"Neden olmasın?"

Emine babasının kahvesini getirdi.

"Yarın Antalya'ya gidiyoruz."

"Antalya'ya mı? Niye?"

"Gezmeye. Babanın işi var, biz de gezeriz. Üç gün kalıp döneceğiz. Teyzemleri de görmüş oluruz."

"Akraba ziyaretleri desenize. Siz gidin, ben burada kalırım."

"Yalnız mı? Tek başına?"

Baba kaygısını dile getiriyordu.

"İstanbul'da tek başıma kalmayacak mıyım?"

"Orası yurt."

"Burası da evimiz."

"Bu kıza laf yetişmez oldu. Tamam ben de vazgeçtim."

"Dur, hemen karar verme. Önümüze bir fırsat çıktı, yıllardan sonra, hep beraber gezeceğiz."

"İyi de ben sizinle olamam ki. Akşamları parti yemekleri görüşmeler olur."

"Anne ne yapacaksın Antalya'da bu sıcakta, çekilmez." Gül kalktı, eline iki tabak alıp mutfığa doğru yürüdü.

"Sizin dediğiniz olsun, peki."

Üçü de gizli bir sevinç duydu bu niyetten vazgeçmekten. Baba akşamları bağımsız, arkadaşları ile gezebilecek, Emine baba baskısı duyumsamadan, gönlünce plajda kalacak, çay bahçesinde geç saatlere kadar dolaşabilecek... Gül'ün gizli sevincinin ta-

nımı yoktu. Masayı topladılar ana kız. Mutfakta Gül, Emine'ye "Bulaşıkları yıka" dedi. Arkadaşları bekliyordu, o yıkasa olmaz mıydı? "Daha baban bile gitmedi acelen ne?"

Gül, yatak odasına doğru yürüdü. Durdu, salona döndü.

"Sadık" dedi, "çalışmak istiyorum."

Kocası gözlerini televizyondan ayırmadan konuştu.

"Peki çalış, sana engel mi oluyorum, televizyon seyrederken?"

"Öylesi değil, eski işime dönmek istiyorum."

Sadık, bu defa televizyondan gözlerini ayırdı.

"Anlamadım, nerden çıktı bu?"

"Emine okula gidecek, evde yalnız kalacağım"

"Ev işleri ne olacak?"

"Yetişebildiğim kadar yaparım. Haftada bir de bir kadın bulurum. Evde oturmaktan sıkıldım artık."

"İyi de, aradan bunca yıl geçti. Hem bugün sende bir şey var, hiç ilgilenmediğin şeyleri istiyorsun."

"Sıkıldığım burdan da belli değil mi?"

"Kolay değil, yeni bir atama ."

"Bunca hizmetim var, neden ziyan olsun? Burası hâlâ yoksunluk bölgesi, maaşlar yüksek. Bir de Emine'nin giderleri başlıyor, nasıl altından kalkacağım deyip duruyorsun." Sadık yanıtlamadı. Emine'nin okul giderleri ağır olacaktı. Yurt ücretlerine yeni zamlar gelmişti.

"Sağlık bakanı müsteşarı sizin partiden. Hem bütün milletvekilleri yarın Antalya'da, tam zamanı. Yerel seçimlere ne kaldı şurada, sana muhtaçlar, hemen yaptırırlar atamamı."

"Kadro varsa hastanede?"

"Sağlık ocağında var. Gönül hemşire İzmir'e atanalı kimse gelmedi üç aydır. Ben dilekçemi yazayım. Sen İl Sağlık Müdürü'ne ver yarın."

"İyi düşündün mü?"

"Düşündüm, ben de bir şeyler yapmak istiyorum. Ot gibi oturmaktan bıktım." Bir bıkkınlık vardı ama, bu "düşünerek" bulunmuş değildi ki... Müzik dinlerken, yemekleri hazırlarken, yemek yerken aklında çalışmak diye bir konu var mıydı? Neyi iyi düşünmüştü? Nerden gelmişti aklıma bu çalışmak şimdi? Yatak odasının kapısını açarken durmuş, "Çalışmak istiyorum" deyivermişti. İçine sıkıca tepilen, içine kapatılan Gül'ün tepkisi miydi bu? Yoksa özgürlüğe açılan umut muydu yatak odasının kapısı?"

"Deneyelim."

"Deneyelim değil, ciddi şekilde üzerinde duralım." Sadık, elini alnına götürdü, sıvazladı. "Neden olmasın" dedi içinden. İyi bir fikirdi bu. Giderler gittikçe artıyordu. Müvekkil para yerine yoğurt, yumurta ile davalarını gördürmek istiyordu. Seçimler için ayırdığı para her gün eriyordu. Sağlık Bakanlığı müsteşarı genel seçimlerde Antalya'dan aday olmak istiyordu. Bu iş olurdu.

"Sen bana küçük bir çanta hazırlayıver." Kalktı. Kapıdan çıkarken, "Müsteşarı iyi akıl ettin" dedi.

Babasının arkasından Emine de dışarı fırladı. Yine yalnızdı evde. Teybe aşk öyküsünü anlatan kaseti yine koydu. Müzik başladı. Hemşire okulunda bir arkadaşı ile paylaştığı odaya döndü. Pencereden deniz görünürdü. Akşamları güneşin batışını bu pencereden seyrederdi. Gözlerini güneşe diker, koca kızıl top sulara gömülene kadar bakardı. Güneş bir Tanrı gibiydi ona. Isıtan, aydınlatan bir Tanrı. Tamgüneş sulara değince dua etmeye başlardı, üç kelimeydi duası; "Mutluluk ver Allahım." Güneş batar, duasının kabul olacağını düşünürdü hep. Teybin sesini kıstı. Telefonun başına gitti. Bu telefonun rakamları kocaman kocamandı. Belleğindeki yedi tane rakam parmaklarının ucuna kayıverdi. Zil hemen çaldı.

"Buyurun." Sesi tanıdı.

"Yarın akşam beni bekle."

Telefonu kapadı.

Tapu Fen Memuru Nail, saat beşe doğru işini bitirdi. Arsanın dört başına boyalı kazıklar çakılmıştı. "Hayırlı olsun Beyler." dedi. Bunun bir anlamı olmalıydı.

"Borcumuz ne kadar" diye Mimar Nazmi sordu.

"Önemli değil, bir şeyler verin."

"Olmaz öyle şey, bunun bir rayici vardır."

"Var da... Sizden yirmi milyon alayım. Malum yanımdaki iki adama da vereceğim. Hepsi bende kalmıyor." Avukat Halit Sıvacı, çek defterini çıkardı. Burada yalnız Ziraat Bankası var değil mi?"

"Evet, öyle..."

"Yarın için yazıyorum." Halit çeki yazdı. Naile uzattı. Taze para olsa daha iyiydi, adamlar dağ başında tonlarca parayı ceplerinde taşıyacak değillerdi ya. Ya çekin karşılığı yoksa?... Şimdilerde piyasa karşılıksız çeklerle dolu. Çeki aldı, şöyle bir gözden geçirmeliydi. Rakam bölümünde yirmibeş milyon diye görünce, şaşırdı. Sevincini, yürekten bir "sağolun"la belirtti. Yola çıktılar, iki araba gelmişlerdi. Mirayı ve sehpayı Nail'in iki adamının bindiği arabaya koydular. Üçü de şirketin arabasına bindi. Yolda Nail, "Bu adamlarla iş yapmanın yolunu bulmalı, zengin adamlar" diye düşündü. Aykut telefonda 'memnun ederler seni' demişti. Bir iş; ne işi? Şöyle büyük bir ölçüm olsa, bir parselasyon işi olsa... Adamlar iyi adamlardı.

"Size bir çay ikram edeyim." İçinden bir şeyler ikram etmek geliyordu bu iyi, cömert adamlara. Hemen ilerde, koyda bir balıkçı kahvesi vardı. Kahvenin önünde durdular. Kumsalda bir gölgeliğe oturdular. Nail'in adamları başka bir masaya yerleşti. Kahveyi işleten balıkçı geldi. Nail sordu.

"Güneşte yandık. Buz gibi birer bira içelim mi?"

Başlarını salladılar. "Olur", "tabii" dediler. Hepsi de yorulmuştu. Denizden gelen esinti hoşlarına gitti. Biralar geldi. Nail bardağı ağzına götürürken, durdu. İşi bulmuştu. Eğer bu adamlar bulduğuyla ilgilenirlerse, beş yıllık maaşını peşin alırdı. Birasını yarısına kadar içti. İçi de, kafası da ferahlamıştı. Sordu:

"Buralardan başka arazi almak ister miydiniz?"

Mimar Nazmi, Halit Sıvacı'ya bir göz attı.

"Uygun bir şey olursa, fiyatı, konumu, düşünebiliriz. Tapu Fen Memuru Nail, göğsünü ileriye doğru çıkardı. Ellerini açtı.

"Nefis bir yer" dedi, "sizin bu arsadan daha güzel. Manzara harika. İçinde kuyular var, tatlı su çıkıyor."

"Nerede bu?"

"Buraya fazla uzak değil."

"İmar parselli mi? "

"Hayır, belediye hudutları dışında. Hemen inşaat yapılmaz."

"Zilyetlik mi yoksa?"

Mimar Nazmi, ciddi ciddi ilgileniyormuş gibi soruyordu.

"Tapulu arazi. Yalnız biraz uğraşmak gerek."

"Mevzi imar planı için mi?"

Nail içinden, "Onu ben yapacağım" diye geçirdi.

"İmar planı kolay." Açıklamasını sürdürdü. Arazi onyedü dönümdü, tapu kaydında, sınırları sabitti. Bugün için yüzoniki dönüme çıkabilirdi. Biraz gayretle ikiyüz dönüm bile olabilirdi. Yüzölçümü düzeltme davası açılacaktı. Hâkimle konuşulur, beş altı celsede iş biterdi. Avukatın biri mal sahiplerinden otuz dönüm dava karşılığı arazi istemişti. Köylünün masraflar için bile avukata verecek parası yoktu. Bir milyara kapatılırdı bu arazi. Mal sahipleri, 'otuz dönüm avukata vereceğimize satalım' diyorlardı.

"İsterseniz gidip bakalım. Kayadibi dediğimiz yerde. Kasaba'nın en güzel plajı orda. Bütün turistler denize girmeye oraya giderler." "Görelim" dediler. Nail adamlarını gönderdi. Arazinin konumu Nail'in anlatmaya çalıştığından daha güzeldi. Hafif bir yamaçtı. Sol tarafında dik, sarp, yirmi metreden uzun bir kaya yükseliyordu. Denizin içine doğru irili ufaklı kayalar sıralanmıştı bir mendirek gibi. Kayadibi adını buradana lmiş olmalıydı. Ön tarafı geniş bir kumsaldı, uzayıp gidiyordu.

Sırtlara doğru, kayalık, çalılıktı. Kayalar arasından yer yer yıllanmış zeytin ağaçları görülüyordu. Nail, arazinin sınırlarını gösterdi. Tek sorun; kayalık, çalılıkları biraz düzeltmekten geçiyordu. Salih Yılmaz'ın iki adamı da araziye çok beğenmişlerdi.

Yalnız dava nasıl sonuçlanırdı?

"Bakınız" dedi Nail, "kayalıklara kadar daha önce yaptığımız bir keşifte yüzoniki dönümü bulmuştum. Benim dediğim, o cebel denilen kayalık, çalılıkları da araziye katmak. O zaman, iki yüz dönümü aşar. Avukat Halit Sıvacı, "Hazinenin devreye geçeceğini, burada hâkimin tutumunun çok önemli olduğunu" söyledi.

"Aramızda kalsın yalnız" diye konuşmasını sürdürdü Nail. "Hâkim beni çağırdı. Burasını sordu. Kasaba'daki Avukat Taşkın, işin peşinde. Köylüden dava karşılığı otuz dönüm istiyor."

İki adam birbirlerine baktılar. Sorunun çözümünün nerede olduğunu anlamışladı. Nazmi sordu.

"Mal sahiplerini nasıl buluruz?"

"İsterseniz bulur getiririm."

"Yarın olur mu?"

"Yarın cuma, namaza gelirler. Cumadan sonra buluşalım."

"Otelde bekliyoruz."

Arabaya bindiler. Otele gelir gelmez, Avukat Halit Sıvacı İstanbul'a telefon etti. Konuştu. Mimar Nazmi'ye, "patron kaçırmayın" dedi, diye aldığı emri ilettili.

Kulüp, sabahın erken saatlerinde dolmuştu. Kasaba'nın tüm esnafı, emeklisi, balıkçısı hepsi kulüpte idi. Kül tablaları dolup-dolup boşalıyor, pencerelerin, kapıların açık olmasına karşın, üstüste içilen sigaraların nemli dumanları, bedenlerin salıverdiği yapışık kokulu terle ağırlaşp, kirli beyaz, dalga dalga, her tondan çıkan seslerin oluşturduğu uğultularla karışp, başlar üzerinde çörekleniyordu. Sarı İsmail, sızlayan bacaklarının çaresiz sabrına sığınarak oradan oraya koşuyordu. Garson çocuğa bağırdı:

"Oğlum şu aspiratörü aç, boğulayacağız."

Daha henüz dönmüştü İzmir'den. Bütün gece araba kullanmıştı. Solgun yüzündeki iki günlük kırılmış sakalları ile bugün yaşının üstünde görünüyordu. Evinin önünde cipten inmiş, bahçe kapısına gelmeden, postacıdan haberi duymuştu. Böyle günlerde kulüp kaynardı. Karısına kapıdan bağırmış, "Geldim. Kulübe gıdıyorum." diyerek tekrar cipini çalıştırmıştı.

Lokantacının biri, "Dört sene bize kan kusturdu. Yahu iki masa koydurtmadı caddeye. Yok trafik varmış, yok toz içinde yemek mi yenirmiş?"

"Yahu bizim oğlan, bir gece fazla kaçırmış, gençlik bu ya, narayı basmış. Al sen nezarete at, olacak iş mi? Yerlisiniz şuranın be.

"Müziği çok açtık diye iki gün kapattıydı. Bar burası birader, müzik de olur, gürültü de. Turizm gürültü değilmiş."

"Bizim pansiyonda çatıya bir bar tezgâhı koyduk. İçki ruhsatımız yok diye, içki satışını yasakladı."

"Caminin hocasına da az çektiirmedî. 'Sabah ezanında anfiyi kıs' diye tuttururdu, burası Müslüman memleket arkadaş. Onlar kiliselerinin çanının sesini kısıyorlar mı?"

"Yaramaz adamdı."

Bir bekçi de dertliydi.

"Devriye nöbetinde bir ağaca bile dayalı görse bizi yemediğimiz zılgıt kalmazdı. Sıkıysa bir, ayakkabın boyasız olsun."

"Garip Sarı İsmail'e göz açtırmadı yahu. Kumar yasak. Ne-kumarı be, can sıkıntısını öldürüyor insancıklar şuraya gelip. Değil mi Sarı?"

İsmail yanıtlamadı, garson çocuğa döndü.

"Hesapları iyi tut, kaçırma, oyun oynayan yok, çaylar da paralı ha."

"Nasıl içeri attırmıştı Veli Dayı'nın oğlunu, turiste ikiparalık bakır tası sattı diye. Tarihi esermiş. Ulan dağ taş onlarla dolu be."

"İyi adamdı öyle demeyin" diye Balıkçı Sarhoş Okan'ın sesi duyuldu.

"Bırak be Okan, motorlarınızı kilitleyin diye az mı tutturdu size. Ne o, teröristler kayıkları çalıp Yunan adasına kaçıyorlar-mış. Polis sensin, görevini yap, kaçırma. Unuttun mu biri kaçtı mı adaya, bütün balıkçılar ertesi gün ifade vermeye giderdiniz karakola."

"Gitsin Diyarıbakır'da yapsın kovboyluğunu."

"Doğu hizmetini de yapmışmış."

"Sürgün."

"Ne haber emniyet amiri olarak gidiyor. Terfian."

"Kim sürdürdü bu adarı yahu?" Lokantacılar ve bar sahipleri bir köşede gruplaşmışla dı. Herkes başını onlardan yana çevirdi.

"Ulan Ali, sizin derneğin parmağı var bu işte."

Ali, arkadaşlarına baktı. Hiç sesini çıkarmadı.

"Arkadaş gün sizin gününüz, partiniz iktidarda."

Lokantacı Ali üzerine gelinmesine fazla dayanamadı.

"Memnun olmadınız mı?"

Gülüşmeler oldu.

"O kaymakamı da nasıl uçurtmuştun be, hâlâ şaşarım. Biliyor musunuz, geçen genel seçimde LP seçimi kazanınca kaymakam güya Ali'nin lokantasında kafayı çekip, 'Bu adamlar memleketi batırırlar' diye nutuk atmış. Ali de adamları ile bir zabıt tutup, doğru partinin il başkanlığına rapor etmiş. Helal olsun."

"Ulan o kaymakam, bir gün bile Ali'nin lokantasına gitmemiştir".

"Eee lokantacıların işine gelmediydi. Adam 'Kapılarınızın önüne koca koca yazacaksınız yemek fiatlarını' diye dayatıyordu. Yazmayana ceza."

"Yazarlarsa turisti nasıl kökleyecekler?"

Sarı İsmail, söze girdi.

"Bırakın tevatürü yahu. Ali'nin Veli'nin işi değil bunlar. Ali'nin elinden gelse, bu kaymakamı uçururdu. Baksana üç gün içerde kaldı adam. Ne oldu? Telgraflar, fakslar çektik. Bir haber var mı? Gazeteler yazdı. Televizyonlar adam gönderdi. Sonuç: elde var sıfır. Arkadaş, Ankara'nın kulağı sağır, işine gelmedi mi... Bunların hepsinin hükümette adamları var. Yoksa, turistik yerde içki yasağı mı olur be? Şurdaki üç beş tarikatçının oyu için..."

Kapının kenarında oturan Balıkçı Okan,

"Yavaş olun, diye seslendi. Komiser yanında biriyle buraya geliyor." Komiser Naci, şişman bir adamla içeri girdi. Ortaya doğru yürüdü. "Buyrun komiser Bey" diyerek, yer gösterdiler. Sarı İsmail koştu. Masayı temizledi, dolu kül tablasını boşuyla değiştirdi.

"Oğlum iki dëmlı çay getir Komiser Beylere." Sandalye takırtıları başladı. Komiser Naci'nin masasının etrafında bir daire oluşturdular. Bu adam öyle gelip de kulüpte oturmazdı hiç; bir

diyeceği olmalıydı. Lokantacılar, bar sahipleri, önce yerlerinden kıpırdamadılar, sonra yavaş yavaş, sessizce sandalyelerini yaklaştırdılar. Komiser Naci söze başladı.

"Arkadaşlar duymuşunuzdur, atanmam çıktı. Hepinizi tek tek ziyaret edip, allahaısmarladık demek isterdim ama, vaktim yok. Burada sizleri topluca bulacağımı umduğumdan, gelip allahaısmarladık demek istedim. Kasaba'da çok güzel dört yılımgeçti. Kasabalıdan her zaman görevimi yaparken yardım gördüm. Sizlere teşekkür ederim. Şimdi sizlere yeni başkomiser arkadaşımı tanıştırmak istiyorum. Başkomiser Adil Bey"

Birlikte geldiği şişman adamı gösterdi.

"Hoşgeldiniz" sesleri yükseldi.

"Adil Bey'e de söyledim. Kasaba halkı kadar, polise destek olan, yardımcı olan başka bir yer görmedim diye. Şurada yıllardan beri bir hırsızlık bile görülmediyse, sizlerin sayesinde olmuştur."

"Estağfurullah" diyenler çıktı. Balıkçı Sarhoş Okan, söze karıştı.

"Vallaha komiserim, sizi geceleri sokakta görünce hanıma ne kilitliyorsun kapıyı, komiser sokakta derdim."

"Siz gene teknelerinizin motoruna kilit takmayı ihmal etmeyin, limanda bekçimiz olsa da."

Karşılıklı gülümsediler.

"Vallahi bir disiplin getirdiniz komiserim" diye Koca Kasım girdi söze. "Kızımız, karımız, gecenin bir vaktinde, yok karşıma sarhoş mu çıkar, yok it, uğursuz mu çıkar diye düşünmeden..." Konuşanlar çoğaldı, herkes birbirinin ağzından laf kapıyordu.

"Yahu turistler bile, 'Türkiye'de böyle güvenli yer görmedik' diyorlardı. Adamlar alıştılar, arabalarının camlarını bile kapatmıyorlardı.

Bar işletenlerden biri söze girdi.

"Polisleriniz bir gün bile resmi elbiseyle bara girmediler. Malum turist ürküyor. Kimlik kontrolünü bile yaptırmadan yapıyorlardı".

"Trafik ne güzel olduydu. Önüne gelen, her yere park ederdi eskiden." Yeni Başkomiser Adil Bey, söze karışmadan çevresinde oturanları polis bakışlarıyla süzüyordu. Komiser Naci izin istedi. Bir daha allahaısmarladık dedi. Sırayla herkesin elini sıktı. Kapıya doğru yürüdü. Başkomiser Adil Bey, Komiser Naci'ye, "Siz eve gidiyorsunuz galiba, dedi. Ben biraz kalayım. Akşama yemekte görüşürüz."

Başkomiser Adil, yerine oturdu. Daire yeniden oluştu.

"Nereden geldiniz Başkomiserim?"

"Elazığ'dan."

"İnşaallah burayı seversiniz."

"Kasaba çok güzelmiş, bayıldım. Ev sorunu var, Naci Beyin evi bize küçük gelir."

Lokantacı Ali atıldı kısık sesiyle.

"Siz üzölmeyin buluruz Başkomiserim."

Diğerleri de katıldı. "Buluruz, buluruz. Kolay."

"Naci Bey söyledi ne denli yardımcı olduğunuzu, sağolun." Güldü. Devam etti. Bakınız ilk günden söylüyorum, karakol hepimizin istediğiniz zaman gelebilirsiniz. Polisle halk kaynaşırsa işler daha iyi yürür. Ben buna inanmışımdır. Karakolu, beraberce akkol yapacağız."

"Çok doğru efendim."

"Naci Bey, sağolsun halktan biraz uzak dururdu."

"Ya öyle, bir soframıza bile oturmazdı. Hani şöyle akşamkomiserinle bir kadeh içsen, masanıza şeref verse..."

"Derdiniz buysa kolay. Dedim ya vatandaşla içiçe olacaksın." Etrafına bakındı. "Kim işletiyor burasını?"

"Sarı İsmail başkomiserim."

İsmail kendini tanıttı.

"Çok güzelmiş burası. Sık sık gelirim artık."

"Biz de bekleriz efendim. Şeref verirsiniz. Akşam olunca bütün hükümet buradadır efendim. Hâkiminden, tapucusuna kadar."

"Biz de bekleriz." Lokantacı Ali'nin sesiydi.

"Bizde. Bizim bar, denize karşıdır, seversiniz."

"Boş zamanlarımda ziyaretinizde bulunurum. Sizleri de karakola beklerim."

Lokantacı Ali, daveti fırsat bildi.

"Ziyaretinize gelmek borcumuz efendim. Kabul ederseniz?"

"Ne demek? Orası hepimizin. Bir derdiniz, bir istediğiniz olursa çekinmeden söyleyin."

"Burası turistik yer efendim. Bizde dert biter mi?" Lokantacı Ali, gözlerini bir sağına, bir soluna çevirdi. Destek bekliyor gibiydi. Bakışları komiserin yüzünde durdu. Yutkundu.

"İlk günden başınızı ağrıtmayalım efendim." "Bizim başımız ağrımaz" yanıtını alınca lokantacı Ali cesaretlendi.

"Efendim, buranın esnafı turizmden kazanır. O da senede üç ay. Dokuz ay da keseden yer. Dükkânlarımız küçük, kapının önüne masa atmak isteriz, müsaade etmezler. Dışarıda içki vermeyi yasakladılar. Benim lokantam örneğin, sahilde. Kapalı yerim yok. Gece onikide tüm eğlence yerleri kapanır. Böyle küçük sorunlar efendim."

"Turistlerin şortla dolaşması bile yasak efendim. Kasaba yasaklar ülkesi oldu kaymakam beyin sayesinde."

"Bu yasaklardan haberim yok henüz. Karşılıklı anlayış olduktan sonra her sorun çözümlenir. Kaymakam beyle görüşürüm. Kendileri, esasen birkaç gün sonra yıllık izne gidiyorlar. Kaymakamlığa da ben vekâlet edeceğim. Sanırsam atanmalarını da istemişler." Salonda hışırtılı, mırıltılı bir dalgalanma oldu.

Sandalyeler çekildi, başlar birbirine eğildi, yüzler gevşedi, gözkapakları, kaşlarla yukarıya doğru kalktı, gizliden eller sıkıştı.

Kaymakam gidiyordu. Başkomiserin sesi, başları eski yönüne çevirdi.

"Gördüğüm kadarı ile karakolun da sorunları var. Kasaba'ya hiç yakışmıyor. Ne boyası kalmış, ne badanası. Kırtasiye bile eksik. Cip doğru dürüst çalışmaz. Oturulacak doğru dürüst sandalye bile yok. Komiser odası nefes almaz. Bir klima ister. Devletin verdiği ödenek çok kısıtlı. Her şeyi devletten bekleyecek halimiz yok ya. Bunları da elbirliği ile çözümlemememiz gerekmez mi? Vatandaş devlet işbirliği, unutulmamalı."

Kasabalılar gözüçları ile birbirlerine baktılar. "Tabii, eveet, elbette" gibi gönülsüz yanıtlar mırıldandılar. Komiser gülümseyerek ayağa kalktı.

"Görüşmek üzere" dedi. Ekledi. "Burası da karakol gibi bir klima istiyor." İlçelerinin yeni güvenlik sorumlusunu kapıya kadar uğurladılar. Başkomiser çıkar çıkmaz gürültü koptu.

"Gördünüz mü fakslar nasıl işe yaradı, aldılar adamı."

"Yıllık izine gidiyormuş, ne izini..."

"Mecburi izin vermişlerdir, mecburi."

Lokantacı Ali, Sarı İsmail'e seslendi.

"Sarı, hepimize birer çay daha gönder, benden." Yüzleri gülüyordu. Bakışları "memnunuz" diyordu. Konuşkan, candan bir adam gelmişti. Büyüklük taslamıyordu. Üstelik kaymakama da vekâlet edecekti.

Birisi, "İyi adam" dedi. "İyi"

"Anlayışlı."

"Güngörmüşe benziyor."

"Kovboy gibi suratsız değil."

Lokantacı Ali, "Bu adamı memnun etmeliyiz" dedi, işlerimiz iyi yürür o zaman."

"Yürür."

Ali kızdı.

"Anlamadınız mı birader Kasaba'ya yakışır bir karakol yok" dedi. Çaylarını yudumlayanlar, bardakları dudaklarından çekip, lokantacı Ali'ye baktılar.

"İyi diyorsunuz, güzel diyorsunuz da, adam ne istiyor demi-yorsunuz. 'Karakolda sandalye' yok' diyor, 'kırtasiye yok' diyor, 'ödenek yok' diyor. 'Komiser odasında nefes alınmıyor diyor.'" Kimseden "çıt" çıkmadı. Komiserin ne dediğini hepsi anlamıştı. Anlamıştı da keselerin ağzını açmaktan pek hoşlanmışa ben-zemiyorlardı. "İyi adam hoş adam" diye konuyu geçiştirmek daha bir kolay olmalıydı.

"Bırakalım meseleyi savsaklamayı da, ne yapabiliriz onu düşünelim.

Barişletenlerden biri konuşacak oldu.

"Daha bugün geldi adam. Şöyle bir yerine otursun bakalım. Yarın hoş geldine gitmeyecek miyiz? Bir şişe viskiyle olmaz bu iş. Toptan bir hediye alırız karakola, Kasabalılığımızı gösteri-riz. O da bizimle dost olunca, işlerinin yürüyeceğini anlar."

"Haklı, Ali doğru söylüyor." Karşı gelenlerle onaylayanlar arasında tartışmalar başladı. Sonunda karakolun bazı gereksin-melerinin giderilmesinde katkıda bulunmanın vatandaşlık göre-vi olduğunda birleştiler.

Sorun, ne alınmasıydı? Kırtasiye... Lafı mı olur? Giderken koltuğuna bir top kâğıt alıverirsin. Masa, sandalye veya yazı makinesi. Cip de bozukmuş. Yok be, bir de cip alalım. Önce komiserin memnun kalacağı bir şey olmalı. Olmalı da ne? Ali klima dedi. Ne kadardı acaba? Lokantacılarla, bar işletenler al-sın klimayı, kulüpçü de dahil. Bu fikir kabul gördü. Tartışma bitmişti. Bar işletenlerin dışındakiler, mutlu sona ulaşmanın keyfiyle kulüpten yavaş yavaş ayrıldılar. Sarı İsmail, telefonla

klima fiyatını öğrendi. Oturup bir liste yaptılar. Aralarında olmayanları da listeye aldılar. Bunlara, ortak kararı, "tebliğ" edeceklerdi.

Kaymakam "vız" geliyordu. Başkomiser vardı. Lokantacının biri dükkânına telefon etti. "kapının önüne atabildiğiniz kadar masa koyun" diye çalışanlarına emretti. Hepsinin yüzü gülüyordu. Ne müziği çok açtın, ne barıgeç kapattın, ne caddeyi işgal ettin derdi kalmıştı. İsmail'in bacakları "yeter!" diyordu artık. Mutfağa gidip oturdu. Kumar oynayanlar, "oh!" diyeceklerdi. Baskın, maskın var mı diye nöbet tutmaktan kurtulacaktı. İyi adamdı şu giden Komiser Naci. Kime zararı dokundu? Hiç kimseye. Mum gibi yaptı Kasabalı'yı. Kötü mü oldu yani? Kavgaya yok, gürültü yok.

Bacaklarını ovuşturdu. Esnedi. Yorgundu. "Git, gel yirmi saat direksiyon salla, uykusuz. Kolay mı? Ayda bir tane şöyle bir iş olsa, canı cehenneme kulüpçülüğün, kim yaparsa yapsın. Baki, paraları sayarken, nerdeyse kalpten gidiyordu dürzü. Alı al, moru mor olmuştu. Sen alçağın daniskası Sarı pezevenk, eh bir gün olur geçiririm seni ele. Zokayı yuttun ya, bas bakalım küfrü. Yüzmilyon sana evlat acısı gibi oturmuştur Baki. Nasıl da beniekmeye kalktı dürzü. Herif ikimizi görürse korkar, ben tek başıma gideyim. Yutar mıyım be? Ona satacak, bana bire-sattım diyecek. Vay anasını, antikacı olacak herifle ne ahbaptı be, kırk yıllık dost. "Oo,Baki bey buyrun." Ne işler yaptılar kim bilir şimdiye dek. Hep uyumuşum. İsmail uyumuşsun." Garson çocuğu çağırdı. "Ben gidiyorum." dedi. "Şu kalabalık dağılınca, sen de kitle git."

Karısı kapıda karşıladı.

"Buldunuz mu kızı?"

"Kız mız yok. Sen ne yapacaksın kızı yahu?"

Elini cebine attı. Bir bilezik çıkardı.

"Uzat bakayım şu kolunu."

İki adam, kasketlerini kucaklarına almışlar, masadaki kola bardaklarının içindeki plastik çubuklara bakıyorlardı. Bardağı, ağzına götürüp, doğru dürüst içmek varken bu çubuklarla bebeklerin anasının memesini emer gibi emmesine ne gerek vardı? Havuzun çevresi, bikinili, üstsüz kadınlarla dolu olmasaydı, gözleri belki de çubuklara takılmayacaktı. Başlarını kaldırıp, çevrelerine bakmaya utanıyorlardı. Tapu Fen Nemuru Nail, çubuğunu dudaklarının arasına aldı, kolasından bir yudum içti. Adamlar da Nail'i taklit ettiler. Buz gibi, hem de limonlu.

"Siz pazarlığa karışmayın" dedi Nail. "Bir milyar veriyorlar, üste ne koparırsak kâr. Zaten bir milyar da etmez, biliyorsunuz. Adamlar, "öyle" anlamında başlarını salladılar.

"Bir milyardan yukarı alabilirsek, yarısı benim, yarısı sizin. Böyle anlaştık, sonradan döneklilik istemem. Bir milyar bu, say say bitmez."

Köylünün biri yalvarır gibi konuştu.

"Yani sen bilirsin yine de, fazla aldığımızı üçe bölsek..." Nail, lütufta bulunurcasına, "Tamam, o da benim size hediyem olsun" diyerek, pazarlığa noktayı koydu. Mimar Nazmi ile Avukat Halit Sıvacı görüldü. Nail ayağa kalktı, köylüler de. Nail, adamları tanıştırdı. Herkes yerine oturdu.

"Ne içersiniz" diye sordu Halit Sıvacı ve birer kola daha söyledi.

"Biz araziyi gördük. Nail bey götürdü. Bize yarar, yalnız küçük, onyedi dönümmüş. Tapu yanınızda mı?" Köylünün biri iç cebinden dörde katlanmış, sararmış, uçları yer yer lime lime olmuş, kirli, lekeli tapu senedini çıkardı, Halit Sıvacı'ya uzattı.

"Babamdan kalma, zeytinlik dağıtımında vermişler, mesarifi az olsun diye, tapuya küçük kaydedilmiş. Yüz dönümü bulur."

"Bakalım bulacak mı? Mahkeme işi, belli olur mu? Bak, kadastro da sizin üstünüze yazmamış."

"Biz çiftte çubuktaydık kadastro geldiğinde, başında bulunamadık. Tapu kaydı kadar yazmışlar."

"Kaç sene oldu kadastro geçeli?"

"Yedi sene." Yanındakine döndü, "yedi mi, sekiz mi?"

"Yok, daha sekiz olmadı. Benim Ali yeni doğmuştu. Bu yıl okula başlayacak." Halit Sıvacı, içinden "İş daha kolaylaştı" diye geçirdi. "Tapu iptal davası açılacak. Süre dolmamış."

"Peki ne istiyorsunuz?"

Adamlar, Tapu Fen Memuru Nail'e baktılar.

"Üç milyar" diyorlar.

"Üç milyar mı? Çok, hiç konuşmayalım. Burada keselim."

"Üç milyar dediler ama, ben de çok dedim, işte yüzleri burda. Satacaksanız bizi oyalamayın, değerini söyleyin dedim. İki buçuğa razı oldular."

Mimar Nazmi söze karıştı.

"Biz bir milyar düşünmüştük. Tapu bir yana, para bir yana. Peşin. Bu günlerde kimsede peşin para yok."

Köylünün yaşlıcası başını iki yana salladı.

"Bir düğün yapmaya kalksan beşyüz milyon şimdilerde. Seneye oğlanı çıkarmayı düşünürüz, askerden gelince. Niye satalım ki, baba yadigârını. Dursun bir milyara gideceğine."

Avukat Halit Sıvacı, ayağa kalktı.

"Vallahi bize fazlaya yaramaz."

"Bir dakika Halit abi, oturun biraz. Pazarlık bu."

Halit Sıvacı oturdu.

"İyi de Nail bey, çok fazla."

"Bunlarda garip adamlar, arazi satıp, oğlan evlendirecekler. Bir gelirleri yok. Siz çıkın biraz, bir yolunu, ortasını buluruz. Şu gariplere bir yardımınız dokunur."

"Peki bir milyar ikiyüzelli milyon olsun."

"Çıkın, çıkın."

"Bu son. "

"Bakın size garanti veriyorum. Bu arazi on yedi dönümde kalmayacak, biraz yedireceğiniz, o kadar. Ölçümü de ben yapacağım zaten."

"Bir buçuk."

"Bu iş ikide biter. Bunlar da gidip onbeş gün arazide çalışsınlar. O kayalık yerleri, biraz imar etsinler. Zeytin filan diksinler. Adam çalıştırsanız, beş on milyon zaten ödeyeceksiniz. Kabul mü? Uzatın elinizi." Köylünün yaşlıcası elini uzattı. Avukat Halit Sıvacı uzanan eli tuttu. Nail, iki eli tutarak salladı.

"Tamam."

"Hayrını görün."

"Şimdi hemen tapuya gidelim, işi bitirelim" dedi Nail.

Avukat Taşkın, Hâkim Cesurun önünde, ayakta, ceketinin düğmeleri ilikli, başı önde duruyordu.

"Anlayamadım efendim. O İstanbullular, nereden bulmuşlar bizim köylüleri?"

"Kaçırdık desene. Ben de hayaller kuruyordum, oraya bir otel yaptırırım diye. İş sıkı tutmadın sen."

"Efendim, tuttum, adamlar otuz dönüme razıydılar. Mahkeme giderleri için para bulacaklardı."

"Ne otuzu, yirmi dedim ben."

"On dönüm de, vekâlet ücreti."

"Yani bir iki milyonun yok muydu harç març, keşif için?"

Taşkın sustu, yanıtlamadı.

"O İstanbullular kimse, karşıma çıktıkları zaman konuşuruz." Taşkın boynu bükük izin istedi gitti. Birisi "kazık" atmıştı ama kimdi? Sadık olamazdı, Sarı İsmail... Bulacaktı.

Hâkim Cesur masasını topladı. "Vakti kerahat" gelmişti. Kapısı vuruldu. Daha "Gir" derken, Avukat Halit Sıvacı, kapıyı açtı, kendisini tanıttı.

"Ben İstanbul Barosu avukatlarından Halit Sıvacı, sizi bir iki dakika, izin verirseniz rahatsız edeceğim."

"Buyurun." Halit Sıvacı, masanın önünde, elleri önde, konuşmaya başladı.

"Efendim, bir tapu iptal davamız vardı. Onu takdim edecektim. Kaleme uğramadan sizinle, bir iki dakika izninizle konuşmak istemiştim."

Elindeki dosyayı, Hâkim Cesur'un önüne bıraktı.

Satış işlemi, Nail'in devreye girmesiyle çabucak bitirilmişti. Tapudan sonra Halit Sıvacı, Nail'le çalışarak, dava dosyasını hazırlamışlardı. Dosyada tanıklarını, bilirkişilerini bile belirtmişlerdi. Hâkim Cesur dosyayı açtı. Kayadibi!.. Demek bu adamdı alan. Adam değil, adam şirketin vekili. "Hoşgeldiniz. Sizinle konuşalım biraz." diye, dişlerini sıkarak içinden geçirdi.

"Ne şirketi bu?"

"Turizm efendim. Holdingimizin bir kuruluşu."

"Hangi holding?"

"Salih Yılmaz Bey'in."

"Salih Yılmaz? "

"Evet efendim. Biraz önce telefonla konuştum, 'Sayın hâkim beye hürmetlerimi söyleyin' dediler.

"Salih Yılmaz?" Kimdi bu adam? İsim yabancı gelmiyordu. Holding sahibi o kadar çok ki memlekette. Sakın O Salih Yılmaz olmasın?... Nasıl sorsaydı? Şu mafya, baba dedikleri...

"Hani şu... gazetelerde... adını okuduğumuz."

"Evet efendim. Dedikodu basını. Salih Bey, ilanları biraz kesti gazetelere. Onlar da akılları sıra şantaj yapıyorlar. Malu-

munuz, büyük işadamları böyle şeylerle her zaman karşı karşıya kalıyorlar."

Ancak "Evet" diyebildi Hâkim Cesur. Sonra karşısında ayakta bekleyen adama, oturmasını söyledi.

"Efendim sizden ricamız, duruşma ve keşif gününü erken bir tarihe vermeniz. İstanbul'dan gelip gitmek pek kolay olmuyor. Bilirkişi ve tanık isimlerini dosyada takdim ettik."

"Hazine taraf olacak size."

"Evet efendim. Her şey o kadar açık ki, hazinenin pek karşı çıkacağını ummuyorum. Açık konuşmak gerekirse Salih Yılmaz Bey bu işi Ankara'dan çözümlettirir. Hazinenin temyiz dahi edeceğini sanmıyorum."

"Siz yarın öğleden sonra bir uğrayın, ben bir dosyayı inceleyeyim."

"Nasıl emrederseniz. Ayrıca izin verirsiniz, bu akşam sizi yemeğe davet etmek isterdim, Sunset Otel'de. Biz, mimar arkadaşla orada kalıyoruz. Hem tanışmış oluruz, hem de bazı detayları görüşürüz. Bize şeref verirsiniz. Salih Yılmaz Bey de duyunca çok memnun kalırlar."

"Peki bir düşüneyim."

"Size sekizde araba göndertsem uygun olur mu?"

"Ben kendi arabamla gelirim."

"Sekizde bekliyoruz efendim."

Halit Sıvacı, "Akşama görüşmek dileğiyle" ayrıldı. Hâkim Cesur, gözleri dava dilekçesinde, başı sol avucunun içinde, alt dudağını uzatmış daldı gitti bacanağı ile yapacağı turistik otele. Beyninde bir türkü gezindi, "Burası Muş'tur, yolu yokuştur. Giden gelmiyor, acıp ne iştir?"

Kayadibi, kaya gibi adamların eline geçmişti. Bu adamlarla oyun oynamaya gelmezdi. Dostluklarını kazanmak en akılcı yol olmalıydı.

Anne kız konuşmadan yemeklerini yiyorlardı. Televizyonda haberler başlayacaktı. Emine uzaktan kumandayı eline aldı.

"Eğlence programı var" dedi, "şimdi diğer kanallarda."

"Nasıl istersen. Dışarı çıkmayacak mısın?"

"İzin bu akşam kendiliğinden geldi."

"Baban yok da ondan. Sen gidince 'kıza yine mi izin verdin' diye benim başımın etini yiyor."

Telefon çaldı. Emine fırladı.

"Babandır."

"Daha yarım saat önce telefon etti. Alo!." Alıcıyı eliyle kapattı. 'Ayşe' dedi annesine. "Merhaba Ayşe. Ya, sahi mi? Ciddi misin?.. Hadi canım... Komik vallahi, güldürme beni. Olur, şöyle bir uğrarım."

Telefonu kapattı.

"Ne istiyormuş?"

"Ne isteyecek? Annesi babası gitmiş, pansiyona nöbetçi dikmişler, kızın tek başına canı sıkılmış."

"Bulaşıkları ben yıkarım, sen de kurulayıver."

Masayı birlikte topladılar. Bulaşığı yıkarken Gül'ün elinden tabaklar kayıyordu.

Saat sekize gelmişti. Emine şimdi gidecekti. Ayşe'nin zamanlaması tamamdı. Sanki daha önceden konuşmuşlar gibi. Ayşe, "İngiliz oğlanın biri geri döndü" diyordu. "Seni görmek istiyor. Sana âşık olmuş. Emine ile evlenmek istiyorum diyor" "Çat" diye bir ses duyuldu. Gül'ün elinden tabak düşüp, kırılmıştı.

"Hay aksi. Takım eksildi."

"Canın sağ olsun."

"Bu takımı seviyordum." Bulaşık, kurulama işi bitti. Emine odasına koştu. Saçlarını taradı. Dudaklarını belli belirsiz boyadı. Pembe dudakları, biraz kırmızılaştı. Güzel olmuştu. Oytun be-

ğenirdi. Bu akşam, çekinmeden, korkmadan kapısını çalacaktı. İngilizce dersi almaya geldim diyebilirdi içeri girebilmek için. Sonra, onu sevdiğini söyleyecekti. Nasıl,söyleyecekti? Bunu bilmiyordu. Belki?.. Kapıdan girerken,yere düşer, "bileğimi burktum" numarası yapardı. Filmlerde hep olmuyor mu? Oytun beline sarılır, koltuğa oturturdu onu. Ayağını soğuk suyla ovar, buz kor, dizlerinin dibindeyken bacaklarının güzelliğini görür, eteği açılmıştır zaten. O da erkek. Bileğini ovarken, acıdı diye Oytun'un elini tutar, gözgöze gelirler. Sonra?... Sonrasını düşünmek istemedi. Ayşe'de yarım saat kadar oturur, İngiliz oğlanı görür, biraz gülerler, ayrılırdı oradan. İngiliz oğlan da yakışıklıydı.

Oytun olmasa?..

Çocuğa bak, evlenmek istiyormuş. Onunla evlenip, İngiltere'ye gitse... Çatlardı Kasaba'daki kızlar. Yok!...Özlerdi memleketini, Hem okul ne olacak? O, Oytun'u seviyordu. Televizyonda bir komedi vardı. Gül'ün gözlerini ekrana dikmiş seyrediyordu. Pür dikkat kesilmiş sanılırdı. Oysaki ne konuşulanları anlıyor, ne güldürmelerin ayırımına varıyordu.

"Ben gidiyorum anne."

Emine kapıdan çıktı.

"Güle güle." "Gülegüle"yi kapı kapandıktan sonra söylemişti. Emine de gitmişti. Oytun bekliyordu.

Gitmeyecekti. Gidemeyecekti. 'Yarın akşam bekle' demişti. Oytun bekliyordu... Birkaç gün önce, Oytun'la buluşmak için fırsatlar yaratmaya uğraşıyordu. Oytun'u özlüyordu, kollarını özlüyordu. Sarılmasını, öpmesini özlüyordu. Sıcak nefesini, boynunda, göğsünde duymak istiyordu. Kadınlığını özlüydu. "Gitmeyeceğim" diyordu. Üç gün, belki de dört gün beraber olma olanağı doğmuşken, belki de ömrünün en mutlu gecelerini yaşayacakken gitmeyeceğim diyordu. "Sadık!.. Niye götürmedin beni?" Bitecekti bu aşk. Sonu yoktu. Bitmeliydi. Noktayı koy-

malıydı. Uzatıp, ilerde üzüleceğine... "Nerden çıktın karşıma Oytun? Kapatılmış gözlerimi açmanın gereği var mıydı? Ben bir kasaba kadınıyım. Evim var, kocam var, çocuğum var, çamaşırim var, bulaşığım var, dikişim, nakışım var. Komşularımın günleri var diğer kasaba kadınlarınıninki gibi. Neden beni uyandırdın? Dünyayı neden bana gösterdin yeniden? Neden kadınlığımı hatırlattın? Ben bir kasaba kadınıyım Oytun... Kocamın sevdiği yemekleri pişireceğim, evimi temizleyeceğim. Geceden geceye, bazı günlerde sadece sabahları yatağımda bir erkek olduğunu görsem de, içki kokulu da olsa ağzı, o sevişmek isterse sevişeceğim. Ben bir kasaba kadınıyım Oytun... Yaz akşamları çay bahçesine gideceğim, kocamın verdiği harçlıkla, ay çekirdeği alacağım, komşularımın dedikodusunu yapacağım. Lokantaların, barların önünden geçerken, içerdeki turistlere bakacağım. Turist kızların kısıcık şortlarını, üstsüz denize girmelerini ayıplayacağım. Düğünlere gideceğim, kadın kadına düğün gecelerinde zorla kaldırılıp, oynayacağım. Çingene orkestrasının çaldığı son şarkıları dinleyeceği. Sıra sıra sandalyelerde oturacağız, kolalarımızı, gazozlarımızı içeceğiz, erkeklerimiz rakının keyfiyle çiftetelli oynayacaklar kadınlar gibi. Onları seyredeceğiz. O akşam belki bir iki defa kızım ile dans da edeceğiz. Ben bir kasaba kadınıyım Oytun... Bizim de zevklerimiz var, bizim de dünyaya bir bakışımız var... Evimiz var, kocamız var, komşularımız var. Perşembe akşamları "açma" yapar komşularımıza dağıtırız ölümlerimizin ruhu için. Aşure de yaparız, "aşur" ayında sevabımıza. Birbirimize ziyarete gider, bayramlarımızı kutlarız. Yeni elbiselerimizigiyeriz. Süsleniriz de, kokular da süreriz. Daima kocalarımıza minnettarlığımızı ifade ederiz, Oytun. Bizim de dünyamız var. Başka dünyalardan bize ne Oytun? Biz kocamızı severiz, çocuğumuzu severiz, evimizi severiz. Başka sevecek ne var ki?

Bekleme Oytun gelmeyeceğim.

Oytun bekliyordu.

İngiliz oğlan, Emine'yi görünce oturduğu tabureden ayağa fırladı. Emine'nin yanaklarından öptü.

"Seni seviyorum Emine" dedi Türkçe.

"Ay bu Türkçe de öğrenmiş."

Ayşe:

"Bana sordu, ben de yazıp verdim" dedi. Güldüler.

İngiliz oğlanın gözlerinin içi gülüyordu.

"Vallahi senin için gelmiş. 'Ben gelmek Emine' deyip duruyor

"Aptal mı bu?"

"Anlar kız belki."

"Yes, Emine gelmek sana. Yok aptal ben."

Emine utandı. Ne diyeceğini bilemedi:

Ayşe söze girip, Emine'yi kurtarmaya çalıştı.

"Burası small. Kısaba small." Eliyle gözlerini gösterdi, "görürler. Baba var, father." Tokat işareti yaptı, "döver."

"Yes, evet, I see..." İngiliz oğlan cebinden gümüş bir yüzük çıkardı. Emine'nin parmağına taktı.

"Thank you."

"India."

"Hindistan' dan almış, bana söyledi."

Emine, Ayşe'ye yavaşça "gırgırı" bulduk dedi.

"Ben, no İngiliz."

"Ben var, Türkiş. Ben Müslüman, Müslüman."

"Sen Müslüman mısın?"

"Müslüman. Ben sünnet."

Kızlar gülmeye başladılar.

"Ay çıkarıp göstermesin."

"Ayşee !.."

"Var sünnet ben."

Kızlar kahkahayla gülüyorlardı.

"İlle de gösterecek."

"Yapma Ayşe.."

İngiliz oğlan da onlarla beraber gülüyordu.

"Yok anlamak. Ben var Müslüman olmak."

"Ha, şimdi Müslüman değilmiş, sonra olacakmış."

Ayşe kurnaz kurnaz sordu.

"When to be Müslüman, and şeyi cut." Eliyle kesme işareti yaptı, "yani to be sünnet?"

İngiliz oğlan Emine'ye baktı.

"If she want it?"

"Ne, what?"

"Emine, istemek."

"Ha anlaşıldı. Sen istersen Müslüman da olacak, sünnet de. Bak kestirmeye bile razı oğlan senin aşkından."

Ayşe hınzırca gülüyordu.

"Yapma Ayşe, ayıp oluyor. Neydi bunun adı?"

"Con Keyn, J o h n K a n e diye yazılıyor."

"Ne demekmiş Keyn?"

"Dur, nasıl soruluyordu? What..does keyn means, mi?" John anladı. Masada duran şeker kutusunu gösterdi. Bir şeker aldı eline.

Şeker mi? Şeker sugardı. John, "No!" dedi. Eliyle uzun bir çubuk işareti yaptı, ağzına götürdü, dişlemeye, emmeye başladı. Ağzına sanki bir şeyler gelmişse, onları tükürüyordu. Şekeri gösterip yalanıyordu. İki kızın gülmekten gözlerine yaşlar dolmuştu. Ayşe katıla kâtıla güçlkle konuştu.

"Ay bu deli, benimki uzun diyor. Ağzına alıyor, şeker gibi tatlı diyor." Emine'nin gülmesi birden durdu. Kıpırmızı olmuştu.

Ayağa kalktı.

"Ben gidiyorum" dedi.

İngiliz oğlan, eline bir kalem aldı.

"Please, one minute" dedi. Hemen bir kâğıda, bir yuvarlak çizdi, yapraklar koydu yuvarlağın üstüne. Bir fabrika resmi yaptı. Şekeri yanına koydu. Onun yanına da bir kamyon resmi çiziktirdi. "This"

"Anladım" dedi Emine, "şekerkamışı. Sen de çok komiksin Ayşe. Aklın fikrin başka yerde. Gidiyorum ben. Bye bye !" John elini cebine attı. Bir kâğıt çıkardı. Emine'ye gösterdi. Ayşe de eğilip baktı.

"Şiir yazmış, İngiliz oğlan, mısraların baş harflerini gösterdi, koyu yazılmıştı. Yukarıdan aşağıya okununca Emine çıkıyordu.

"Ay vallahi bu oğlan sana âşık. Şiir bile yazmış kız."

Emine şiiri aldı. "Thank you" dedi. John'un yüzüne baktı.

"Ben başkasını seviyorum. Hoşça kalın."

Kapıdan çıktı.

John, Ayşe'ye döndü.

"Seviyor" dedi.

Ayşe sesini çıkarmadı. Emine kimi seviyordu acaba?

John, cebinden tütününü çıkardı. Ayşe'ye ister misin gibilerden gösterdi? Ayşe, "N'o, burada. Haşhaş, room, room'da " dedi. "I come, sonra."

Oytun bekliyordu.

Gitmeyeceğini haber vermeliydi.

Kalktı. Telefonu çevirdi.

"Oytun, benim. Gelemeyeceğim... Evet gitti. Üç dört gün orada... Yalnızım... Nedeni yok... Gelmem doğru olmaz. Hayır,

hayır, olmaz. Hoşça kal. Telefonu kapatıverdi. Eli de telefonun üstünde kaldı. İşte bu kadardı. Bu işi noktalamaya tek kelime yeterliydi. Uzatmaya, uzamayacak bir ilişkiyi uzatmaya ne gerek vardı. Telofon çalmaya başladı. Bir.. beş, on kere çaldı. Açmadı. Durdu. Tekrar çaldı. Bitsin bu çalışmalar artık. Bitsin istiyordu. Alıcıyı kaldırıp, masanın üstüne bıraktı. "Gül, Gül" diye Oytun'un sesi geliyordu. Zayıf, yalvaran, umutsuz. Alıcıyı aldı, kulağına götürdü. Şimdi "biip, biip"ler vardı. Telefon kapanmıştı.

Bir perdenin, son perdenin kapanışı gibi. Yavaşça alıcıyı yerine koydu. Kapıya baktı. Kapıya doğru yürüdü. Eli anahtara gitti, çevirdi. Kapıyı kilitledi. Kapının arkasında beklemeye başladı. Kulağını kapıya dayadı. Öylece durdu. Gecenin soluğu bile işitilmiyordu. Elini saçlarına götürdü, darmadağınktı. Kulağını kapıdan çekti. Banyoya koştu. Aceleyle taradı. Tekrar kapının arkasına geldi. Kilidi yokladı. Kilitliydi. Bir daha çevirdi anahtarı. Bir ses duydu, Kapı tık tık vuruluyordu. Anahtarı hızla geri çevirdi. Kapıyı açtı. Oytun'un boynuna sarıldı. "Delisin sen, delisin."

"Gören oldu mu?"

"Çok dikkatli geldim." Kolundan çekti. Yatak odasına sürüklendiler. Tekrar dışarı çıktı Gül, kapıyı kilitledi. Anahtarı kilitte bıraktı. Yatak odasına koştu.

Emine, sokağa çıkar çıkmaz Ayşe'yi, İngiliz oğlanı unuttu. Göğsünün sol tarafında, atışlar sıklaşmaya başladı. Koşar gibi yürüyordu. Geç kalmıştı, ya evden çıktıysa? Yemeklerini evde yiyor olmalıydı. Her gece lokantaya gitmeye güç yetmez. Barlara gitmek için vakit erkendi. Evdeydi, evde olmalıydı. Evde değilse beklerdi bir yerlerde. Saat onu geçiyordu. Yatmış da olabilirdi. Olsun, uyandırırdı. Oytun'un kapısının önünde durdu. Sokağınl ambasının ışığı buraya kadar ulaşamıyordu.

Sokağın iki ucunu, yanlardaki evlerin açık pencerelerini gözetledi, kimseler yoktu. Göğsünün sol tarafındaki atışlar iyice sıklaştı. Derin derin nefes aldı. Elini zile götürdü, bastı kısaca. Bekledi, gözlerini çevrede dolaştırarak. Kapının arkasından bir ses gelmedi. Tekrar zile bastı bu defa uzun uzun, iki üç defa. Sokağın ucundan bir gölge belirdi. Hemen kapıdan uzaklaştı, karşı tarafa geçti. Bir ağacın arkasına saklandı. Gözleri hem kapıda, hem de kendine doğru gelen gölgedeydi. Kapı açılmadı, biçimlenen gölge önünden geçti, gitti. Oytun'un pencerelerinde ışık yoktu. Yatmış mıydı? Dışarıda olamazdı. Tekrar kapıya koştu. Zili daha uzunca birkaç kere çaldı. Beklemeye başladı. Yan pencerelerden, ya birisi bakar da görürse?... Yeniden ağacın gölgesine sığındı.

Kapı açılmıyordu. Limana doğru yürümeye başladı. Lokantaların önünden geçti. Tek tek masaları gözden geçirdi. Aradığını göremedi. Döndü, tekrar Oytun'un kapısına geldi. Zile bastı. Göğsünün sol yanında atışlar yavaşlamıştı. Derin derin nefes almaya gereksinim duymadı. Sokağın iki ucunu, açık pencereleri gözetlemedi. Kapının önüne oturuverdi. Gözleri dolmuştu. Neredeydi? Bu akşam, yaşamı değişecekti. Sevdiğini söyleyecek, sevildiğini bilecekti. Gidemezdi İstanbul'lara okumaya başka türlü. Sevildiğini bilirse, güçlenecek, beyninde tırmalayan sorular olmayacak, derslerine inatla sarılacaktı.

Oytun, gitme derse gitmeyecekti İstanbul'a, okumayacaktı. Bu akşam, "geleceği"ni konuşacaklardı beraberce. Bu akşam yaşamı değişecekti?... Kalktı gözlerini sildi. Eve doğru yürümeye başladı. Karnından kalkan bir yumruk, gelip boğazına dayanmıştı. İçinden bir şey, sanki onu boğmak istiyordu. Ağzını açtı, çevresini kaplayan tüm havayı, içine çekip, boğazına sarılan yumruğu geri itmek istedi. Gitmedi yumruk geri. Parmaklarını boğazına soktu. Ögürdü, koca bir sesle ögürdü. Duvarın dibine çömeldi. Bütün midesi dışarı geldi. Yumruk da kaybol-

muştı. Duvara tutunarak ayağa kalktı. Yürüyecek gücü kalmamıştı. Gözlerinden yaşlar boşandı. Kustuğu yerin biraz ilerisine, kola bayiinin deposunun kirli sarı ışığının altına oturuverdi. Ağladı. Niye ağladığını tam bilmeden ağladı durdu. Şokakta tek bir canlı görünmüyordu. Yalnızdı. Sokakta değil, Dünya'da yalnızdı. Tek başına, kimsesiz. Gideceği hiçbir yer, başını omzuna dayayıp ağlayacağı hiç kimse yoktu. Anası, babası, eşi dostu fırlatıp atıvermişlerdi sokağın ortasına. "Pat, pat" ayak sesleri duydu. Biri geliyordu. Yalnız olmadığını duyumsadı. Kalktı. Eve doğru hızlı hızlı yürüdü. Kapının önünde anahtarını çıkardı. Annesi evde miydi? Kapıdan ışık sızılmıyordu. Saatini görmeye çalıştı. Onbir. Bu saatte yatmaz. Belki dönmedi daha. Birlikle konuşmak istedi. Annesine nasıl anlatırdı Oytun'un evine gittim, bulamadım. Bu akşam yaşamımın dönüm noktası olacaktı diye.

Anahtarını eteğinin cebine koydu. Yürüdü.

Pansiyonun girişinde Ayşe yoktu. Ayşe'ye seslendi. Ayşe, henüz uykudan kalkmış gibi, gözlerini ovarak, "Merhaba" dedi. "Gel içeri, eğleniyorduk." Ayşe'nin peşinden yürüdü. Bir odanın kapısını açtı. İngiliz oğlan, yerde bacaklarını uzatmış oturuyordu. Oğlan elini Emine'ye uzattı, tuttu, yanına oturttu. Küçük bir radyodan hafif hafif müzik geliyordu.

"Sen gittiğinden beri bu oğlan hep 'Emine, Emine' diye sa-yıklıyor."

Emine güldü. Dünya buydu demek. Avcı hep avının peşinde.

"Senin ağzın, yüzün birbirine girmiş kız, ne oldu? Annenle mi kavga ettin?"

"Hayır. İçim sıkılıyor."

Ayşe, yarısı içilmiş sarma bir sigara uzattı.

"Al, bir nefes al. İçine de dışına da İyi gelir."

"Ne biçim bir sigara bu? Hem ağzım kokarsa annem anlar."

"Arada içmiyor muyuz kız? Yine karanfil alırsın. İyi gelir, sıkıntın kalmaz."

Emine sigaradan bir nefes aldı. Ayşe sigarayı kaptı.

"Bu sigara öyle içilmez. İçine iyice çekeceksin. İşte böyle."

Ayşe gözlerini kapayarak, derin derin sigarayı içti.

"Al dene, benim gibi. Yavaş yavaş. Birden içine çekersen öksürürsün." "Peki" dedi Emine, Ayşe'nin yaptığı gibi dumanı derin derin içine çekti.

"Şimdi John'a ver. Bu sigara sırayla içilir." John sigarayı aldı. Bir nefeslik kalmıştı. İçti, kültablasına bastırdı. Cebinden tütününü çıkardı. Parmaklarının arasında bir şeyi ovalayarak tütüne kattı. Sigarayı kalınca sardı.

"Ne koydu içine?" diye sordu Emine. "Esrar mı?"

"Onun adı mutluluk ilacı. Sana iyi gelecek." Sigarayı ilk çe-kişte, boğazı yanar gibi olmuştu Emine'nin. İki nefesten sonra yanma geçmişti. Baş, boynunda ağırlığını kaybetmiş, hafiflemişti. Gerçekten de iyigelecekti, bu mutluluk ilaçlı sigara. Belki de içindeki esrardı, olsun... Ayşe'nin dediği daha güzeldi: mutluluk ilacı...

Ayşe sigarayı uzattı.

Balıkçı Sarhoş Okan, Sarı İsmail'in garsonundan bir bira daha istedi. Bira yerine İsmail geldi. Sekizinci birayı içtiğini söyledi. Okan ağırlaşan başının altında kalan gözlerini kurtarmaya çalışarak, kırpışan uzun kirpiklerinin arasından İsmail'e baktı.

"O kadar oldu mu? Haklısın çok olmuş." Durdu, sandalyesinde sallanan belden yukarısını doğrulttu.

"Otur be Sarı şuraya. Bak ne anlatacağım?"

İsmail, otururken, garsona Okan için sade kahve söyledi.

"Bak İsmail Abi. Şu adamlar var ya, şu oyun oynayanlar, onlar keyiften içiyor, ben kederden. Yani ben, onların derdinden içiyorum senin anlayacağın."

"Onların derdinden sana ne Okan?"

"Olur mu öyle şey? Onlar millet. Bu milletin üyeleri. Milletin derdi var. Bunlar duymuyorlar, anlamıyorlar. Gelsin oyun, keyiflerine bakıyorlar. Ben de dertleniyorum."

İsmail güldü.

"Başbakan olacak adamsın be Okan?"

"Bak ben ciddi iki laf edelim diye otur dedim sana. Seni adam bildim." Kahve geldi. Okan "Sağol" dedi garsona.

"Sen vergi veriyor musun?"

"Veriyoruz işte."

"İşteyi bırak. Üç kuruş beş kuruş veriyorsun, mal müdürü idare ettiği halde. Bak, bundan sonra onu da verme. Verirsen namertsin. Ben kendi nefsimi vermeyeceğim."

"Olur mu Okan, devlet ne yapar sonra?"

"Ha işte. O zaman devlet bu düzülere, verecek para bulamaz. Vergilerinizle yol yaparız diyorlar ya, palavra."

"Hangi düzülere Okan? Memurlara mı?"

"Ne memuru yahu. Onlara para vermiyor ki.. İşte rüşvet müşvet idare ediyorlar. Ben kredileri diyorum."

"Yavaş ol, Banka Müdürü yanda, duymasın."

"Duysun yahu, onunki kredi değil ki, yarısı düğün parası, yarısı... yok yüzde onu da, müdürün kumar parası. Ben işadami ve sanayicilere verilen milyonluk, milyarlık kredileri diyorum. Ödemiyorlar yahu. Güme gidiyor paralar, yurtdışındaki villalara gidiyor. Senin de, memurun da, esnafın da vergisi onlara gidiyor işte. Verme vergi, verirsen namertsin. Yıllardır kanımızı emdiler. Yarasalar..." Kapıdan girenler oldu. İki yabancı, İsmail'in tanımadığı, "Okan birileri geldi" deyip, kapıya yürüdü. Gecenin bu saatinde "hayra alâmet" değildi. Her şey bitti derken, polis baskını mı, yoksa maliye mi? Maliye olsa, mal müdürü kulağına çıtlatırdı.

"Buyurun hoşgeldiniz."

Adamlar da içkili gibiydi, biri konuştu.

"Makbul Bey'e bakmıştık. Lokantadan burada bulacağımızı söylediler. Vakit de çok geç ama..."

"Yazıhanesini açmıyormuş." Öbür adam söze karıştı.

"Yaylada Makbul. Elmalarını toplatıyor. On beş yirmi gün daha inmez."

"Yayla uzak mı?"

"Altmış, yetmiş kilometre."

Adamlar birbirlerine baktılar.

"Yarın dönmemiz gerekiyor." Sarı İsmail, içinden "herhalde arsa, ev almak istiyorlar" diye geçirdi. "Dürzünün şöhretine bak. Geceyarısı bile aranıyor." Ulan kendisi de bulurdu bu adamlara mülk. Fırsat ayağına gelmişti.

"Buyurun oturun, size ben yardımcı olayım." Adamlar gülümser gibi yaptılar. Hemen kapının kenarındaki masaya oturdular. İsmail kahve söyledi.

"Ne yapacaktınız Makbul'u?"

Yaşlıca olanı konuştu.

"Bir hesabımız vardı." İsmail, "işler karışıyor" diye düşündü. Umduğu çıkmıyordu. Kahveleri boşuna mı söylemişti.

Söze başlayan adam devam etti.

"Biz ikimizde emekliyiz. Öğretmen emeklisi. Vaktiyle üç beş kurşumuzu biriktirmiş, bu Makbul Bey'den birer parsel arsa almıştık, deniz kenarı diye."

Sarı İsmail içinden güldü. Anımsamıştı. "Yayla Meşelik'te Satılık Sahil Arsaları" diye Makbul'un ilanlarını.

"Meşelik'te mi?"

"Evet. Bugün tapuya gittik buraya gelince, bir de öğrendik ki, Meşelik denilen yer, dağın başıymış. Sizin dediğiniz gibi altmış kilometre uzaklıkta denizden. Kabahat bizim gelip görme-

dik. Okulda herkes alıyordu, bizde alıverdik. Emekliliğimizde paramız olursa, gider bir ev yaparız diyorduk."

"İlanlarda Yayla Meşelik yazıyordu."

"Ne bilelim, köyün adının Yayla Meşelik olduğunu sandık. 'Yayla Meşelik'te sahil arsaları' deyince. Kendisiyle bir konuşalım da, anlaşılmazsak mahkemeye verelim diye düşünüyoruz."

Kahveler geldi. Sarı İsmail, üzölür gibi konuştu.

"Boşuna uğraşmayın. Sizden dışınızda başkaları da var. Daha çok da Almanya'da çalışan işçiler. Onlar mahkemeye verdiler, ama davayı savcı da hâkim de reddetti. Boşuna para harcarsınız. İşte şurada oturan hâkim verdi kararı. Onun da elinde bir şey yok. Alım satım tapuda bitiyor. Kanun böyle."

Adamın yaşlıcası, çantasını masanın üzerine koydu, açtı. Plastik bir dosyanın içinden tapusunu çıkardı. Pırlı pırlıdı. Tapuyu İsmail'e uzattı.

"Kusura bakmayın, sizden bir ricam olacak. Bu tapuyu o Makbul Bey'e verir misiniz?"

"Elbette" dedi İsmail.

"Yalnız şunu da söyleyiverin lütfen. Bu tapuyu münasip bir yerine soksun. Hâkim beye de saygılar." Arkadaşına döndü. Sertçe "Kalk gidelim" dedi. Masanın üzerine bir elli bin lira bıraktı. İsmail, "Olur mu? Alman" derken, "Sağolun, allahaısmaladık" deyip yürüdüler. Sarı İsmail, tapuyu aldı. Masasından yapıştırıcı bant çıkardı. Tapuyu balkonun pencere camına tutturdu.

"Tapuya karşılık oynamak isteyen var mı?" diye bağırdı. Oyuncular başlarını kaldırdılar. "Ne tapusu" diye soranlar oldu.

"Yayla Meşelik'te sahil arsası beyler. Bir emekli vatandaş, şimdi, Makbul'un münasip bir yeri için bana verdi." Devam edecekti. Sustu. Hâkime "Saygılar"ı söylemedi.

Bu yüzüncü tapu olmalıydı.

Emine gözlerini açtı. Bembeyaz bir duvar vardı karşısında. Duvardan yansıyan alaycı ışık gözlerini kamaştırdı. Ovuşturmak istedi gözlerini, kolunu kaldıramadı, uyuşmuştu. Sırtı, beli, bacakları ağrıyordu. Boynu tutulmuş gibiydi. Yatak vücuduna batıyordu. Taş gibi sertti. Kolunu çekmeye çalıştı, böğrünün altından. Hafifçe döndü, kolunun sızlamasından, karıncalanmasından acıyla gözlerini sıktı. Öbür eliyle uyuşmuş kolunu ovdu. Parmaklarını oynattı, sızı yavaş yavaş azaldı. Göz kapaklarını araladı. Tavandaki lambayla bakıştı, yabancı. Başını hafifçe kaldırdı. Gözlerinin üstünden ahşap bir karyola gördü. Burası onun odası değildi. Şaşırdı. Şaşkınlığı korkuya dönüştü. Tüm vücudunu güçlü bir akım sardı, doğruluverdi. Sırtının, belinin, bacaklarının, boynunun ağrısını duymaz oldu.

Nerdeydi? Ahşap karyolada yatan John'u gördü. Aman Allahım!..Pansiyonda. Ayşe nerdeydi? İngiliz oğlanla beraber bu odada mı kalmıştı? Başını şaşkınlıkla bir o yana, bir bu yana çevirip duruyordu. Sandalyenin üzerine atılmış, eteğini gördü. Başını indirdi, bacaklarını gördü, çıplaktı. Elini aşağıya doğru sıvazladı. Donu duruyordu. Ayağa fırladı, eteğini kaptı, hızla giyindi. Bluzunu eteğinin içine sokmak istedi. Buluzu da sırtında değildi. Memeleri açıktaydı. Bu İngiliz oğlan.. bir halt mı etmişti? Elini, donunun içine soktu, orasını tuttu, korkuyla geri çekti. Nasıl anlayacaktı? Paniğe kapıldı. Bluzu nerdeydi? Gördü.. Yerde.. Üzerine yatmıştı. Buruş buruştu. Hemen bluzu başından geçirdi. Buradan gitmeliydi. Saatine baktı. Altı buçuk. Kapıyı açıp, sokağa fırladı. Korkuluydu. Geçirdiği gece peşinden koşup yakalayacak, eteğini, bluzunu çıkaracak, onu yine çırıl çıplak bırakacak sanıyordu. Koştı, koştı... Evlerinin önüne geldiğinde nefes nefeseydi. Anahtarını aradı, yoktu. Beyni zonklamaya başladı. Bin derecede yanan bir fırının içine atılmıştı. Bacaklarından aşağı terler süzölmeye başladı. Oraya dönemezdi, öölür de dönemezdi. Kapıyı vurmak için elini kaldır-

dı. Ne diyecekti annesine? Hiç düşünmemiştir. Ayşe'nin odasında uyuya kalmışım, o da uyandırmamış dese. Ah, anahtarı nasıl düşürmüştü? Eteği sandalyenin üstünde bulmuştu. İşte o zaman... Çıplaklığını gördü, kapının parlak cilasında. Bu eve nasıl girerdi?

Kızları, biricik kızları, ardında bir şeyler bırakarak geri dönüyordu. Dün akşam çıktığı gibi, gene o Emine olarak dönebilseydi. Kapının önüne oturdu. Nereye gitmeliydi? Nereye gidebilirdi evinden başka? Belki de annesi uyuyordur, uyuyor olmalı, babası nasıl olsa yok. Uyur. Kalktı. Parmaklarını kapıya tam vuracakken, "pıt" diye bir şey düştü yere, baktı. Anahtarı.. Güneş birdenbire parlamaya başladı. Gözlerinin içi ılık ılık oldu.

Eğilip, anahtarı aldı. "Umarım annem uyuyordur" diyerek anahtarı kilite soktu. Kilidin arkasında anahtar bırakmazlardı. Kapının yanında asılı olurdu. Anahtarı yavaşça çevirdi. Kapı açılıverdi. Güneşle beraber içeri süzüldü. Çıt yoktu. Salondan odaları ayıran bölmeye geçti. Annesinin kapısı aralıktı. Uyuyordu. Usulca odasına girdi. Yatağın üstüne yüzükoyun bırakıverdi kendini. Boş bir çuval gibiydi. Burnu, ağzı yastığa gömülmüştü. Nefes almakta zorlanıyordu. Ağlamak istedi. Ağlamıyordu. Ciğerlerine hava gitmiyordu. Elini güçlükle kaldırdı, yastığa bastırdı, burnunun, ağzının önünde bir çukurluk açtı.

Neler olmuştu? Anımsamaya çalıştı. Sigara içmişlerdi. Mutluluk ilaçlı sigara, Ayşe öyle söylüyordu. "İyi gelir sana" diyordu. İyi de gelmişti. Önce gırtlığı yanmış, başında koskoca bir boşluk oluşmuş, o boşluğun içinde, Oytun, gözyaşları, annesi, babası, evi ve zaman hepsi birer birer erimiş, yok olmuştu. Bir o kalmış, yaşayan gülen, bir sandalyenin duruşunun, masanın örtüsündeki çiçeklerin, sigara dumanının neşelendirdiği bir o kalmış.."Sandalyeye bak, çarpık. Hah,hah,hah. Duman nasıl

dönüyor? Hah hah hah. İngiliz oğlan burnuna estetik bir ameliyat mı yaptırmış? Hah hah hah. Ayşe, sen çok güzelsin bu akşam, John da güzel, ben de güzelim. Bu oda da çok güzel. Beni seviyorsun John, Ben ikinizi de seviyorum." Ayşe sonra gitmişti. Pansiyona birileri gelmişti. Belki annesi babası. John, şiir okumuştı ona. Anlamamıştı ama, anlamış gibiydi. Güzel şiir okuyordu. "For you, for you" deyip duruyordu. Elini öpmüştü, dudağından da öpmüştü. Yanıyordu dudakları. Elini dudaklarında gezdirdi, şiş gibiydi. Çok mu öpüşmüşlerdi? Bir defa dudağından hafifçe öpmüştü. Öpücük de değil, dudağını, dudağına dokundurmuştu sadece bunu anımsıyordu. Sonra?... Sonra uçuyordu sanki, bulutların, köpük köpük bulutların arasında, bin çeşit kuşlarla kanat kanada uçuyordu. Bir zevk ırmağında yüzüyor, bedeninin her noktasını yalayan sular içini, tadını bilmediği, daha önce hiç atmadığı bir hazla dolduruyor, ısıtıyor, yeşil, pembe, kırmızı, yumaşacık ipeklerle çevresini kuşatıyordu. Sonra?.. Anımsayamadı. Ayak parmaklarının ucundan, boynuna, kollarına, ellerine, parmaklarının uçlarına kadar bir ateş yayıldı. Yerinden fırladı. Bluzu yoktu, eteği çıkmıştı. John mu soymuştu onu? Aynanın karşısına geçti. Dudakları şişmişti. Soyundu. Bluzunu, eteğini fırlatıp attı. Boy aynasına iyice yaklaştı. Boynundan, koltuk altlarından, memelerinden, bacaklarına kadar santim santim yokladı. Bir iz arıyordu, geceden kalma bir iz. İngiliz oğlan ne yapmıştı ona? Bilmeliydi, bulmalıydı. Görünürde ne bir çürük, ne bir kızarıklık vardı. Donunu çıkarmaya korkuyordu. Ya bir şey görürse? Ne göreceğini, ne görülebileceğini bilmeden korkuyordu. Dayanamadı, çıkardı. Boş gözlerle kendine baktı durdu. Evlilikte ilk gece için anlatılanları düşündü. Acı, sızı, sabaha kalır mıydı?... Donunu yerden aldı, giymek için biraz eğildi. Elindeki küçük, işlemeli mahrem örtünün önünde bir leke gördü. Ne lekesisiydi bu? Leke, iç tarafında sertleşiyordu. Kurumuştı. Yatağın üzerinden sabahlığını aldı.

Çıplak vücuduna geçirdi. John, belki de sadece öpmüştü, her yerini öpmüştü. Hepsi, hepsi bu.. Başka bir şey olmamıştı. Ol- saydı, olsaydı bir iz bulur; bir acı, bir sızı duyardı bir yerlerinde. Vücudunda onun dudakları vardı, pis herifin dudakları... "Oytun!... Domuz Oytun!.."

Banyoya koştu. Gül, su sesiyle uyandı. Saate baktı sekiz. Uykusunu almıştı. Çok derin uyumuş olmalıydı Oytun gittikten sonra. Yataktan çıkmak istemedi. Sol tarafına döndü. Yastıkta bir saç teli gördü. "Oytun'un" dedi içinden. Sadık'ın saçları siyahtı, bu kumral. Yatağa alışkanlıkla kendi tarafından girmişti dün gece. Oytun, Sadık'ın yerinde yatmıştı. İkinci yastığı çekti, yüzünü yastığa gömdü. Bir tıraş losyonu ile karışık ter kokuyordu. Losyon kullanmazdı Sadık. İki erkeğin kokusu karışmış mıydı? İrkildi. Başını çevirdi. İkinci yastığı yerine iteledi. Dipdiri duyumsuyordu kendini. İyi uyumuştum demek ki. Aylardan beri deliksiz bir uyku uyumadığını düşündü. Her gece birkaç defa uyanır, uyumak için zorlanırdı. Sadık, geceleri birde, ikide gelir kumardan, uykusu bölünürdü. Yavaşça yatsa ya olmaz. Zaten kapılar tak tak kapanıyordu. Bir de tuvaletin suyunun sesi. "Çekme şu sifonu, kovadan döküversen ne olur? Kova yanında işte, sular kesilir diye, bir iki kova suyu hep hazır etmiyor muyum? Emine kaçta geldi acaba? Ben anahtarı, kilitte ne zaman çıkardım? Ondur galiba. İyi ki çıkartmışım. O heyacanla düşünemedim. Emine pat diye gelirse içeri girmesin diye yapmış olmalıyım. O zaman kapıyı çalacak, içerde ne yapıyorum diye şüphelenecekti. Bu evde âdet değil ki, kilitte anahtar bırakmak. Ondur sonra geldi demek. Belki de Oytun daha burdaydı. Burdaydı elbette, saat biri geçiyorcu gittiğinde. Nasıl da duymadım geldiğini. Tuvalete de mi gitmedi bu kız? Sifonu da mı çekmedi? Ya o bizim sesimizi duyduysa? Boğazıma tıktım tüm sesimi, tırnaklarımı batırdım avuçlarıma. Delilik bu, nasıl yaparsın Gül bunu? Ya kapıyı açıp da, anne uyudun mu diye içeri girseydi?

Giremezdi kitlemiştim. Delilik bu Oytun. Ah Oytun, sabaha kadar kollarında uyumak isterdim. Oytun, seni seviyorum. Sonu da olmasa bu ilişkinin, seni seviyorum. Bırakalım gittiğince gitsin, nereye kadar giderse?... Nerede koparsa?.. Sana, bu ilişkiye son vermek gibi deli düşünlere saplandığımı anlatayım da gülelim beraberce. Bizden çıktı artık... Kim ayırır, nasıl ayırırlar bilemem? Birileri dikilecek karşımıza, bir gün. Biliyorum ama, düşünmek istemiyorum. Şu iki günümüzü yaşayalım. Kısacık, upuzun iki günümüzü. Yaşamadığımı, yaşadığımı sandığımı, geçen bunca yıldan sonra gelen iki günü.. Sabaha kadar seninle kalacağım Oytun. Uyursam, uyandır beni. Sen uyu istersen, başım göğsünde olsun yeter. Güneşle seni gönderirim. Eminem uyur, uykusu ağırdır. Duymaz. Ben gelirim sana olmazsa. İki gece bize izin versinler, iki geceyi çok görmesinler. Sonra, kim bilir, ne zaman, bir daha nefeslerimiz birbirine karışır?"

Meydanı cazırtılı, cüzurtulu bir uğultu doldurdu. Yürüyenler durdular, dükkândakiler kapılarının önüne çıktı. Tüm kasaba bir gong sesiyle inledi. Her köşe başına yerleştirilmiş hoparlörlerden bir kadın sesi duyuldu.

"Dikkat! Dikkat!.. Bir, Emlak vergisinin son taksidinin ödeme süresi yarın sona eriyor. Vatandaşlara duyurulur. İki, Yukarı mahalle, Deniz Sokağı, antik tiyatro semtlerine bugün ikiden sonra su verilemeyecektir. Üç, Halk Eğitim Müdürlüğü'nün açtığı İngilizce kurslara öğrenci kaydına başlanılmıştır. Kurslar, hiç bilmeyenler ve orta dereceye yakın bilenler halinde iki grupta yapılacaktır. İlgilenenlere duyurulur."

"Tekrar ediyorum."

"Bizim hanım verecek dersin birini" dedi Aykut, Başkana. Halk Eğitim Müdürü rica etmiş, o da kabul etmiş.

"Üç, beş lira da verirler, fena mı? İkinci hoca kim?"

"Şube Başkanı Oytun teğmen. Üç dil biliyor çocuk. Fakat-Başkan, arabanız çok güzel. Güle güle kullanın. Kaça maloldu?"

"Taksitlere bağlı, ödeyebilirsek zamanında..." On dakika önce, bir adam başkanın odasına girmiş, arabanın anahtarını, evrakını teslim etmişti, Salih Yılmaz Bey'in "Güle güle" kullan-sınlar dileğiyle. Başkan Remzi Telli pencereye koşmuş, "Hangisi?" diye adama sormuştu. "Şu kırmızı." Tam sevdiği renkti. Adama teşekkür etmiş, çay,kahve ikram etmek istemiş, o, "Hemen dönmeliyim" diyerek ayrılmıştı. Arabanın teslimi dedikle-rinden bir gün gecikmişti. Avukat Halit Sıvacı ile Mimar Nazmi de ortalıkta görünmüyorlardı. Tam arabasını görmek için, kapı-dan çıkarken Aykut elinde dosyalarla içeri girmişti.

"O adamların projeleri hazır efendim."

"İyi, masaya koyuver, gel arabama bakalım."

Aykut, belediye başkanı ile adamlar hakkında konuşup, bilgi sızdırmayı kuruyordu kafasında. Başkanın yakınlığı nerden kaynaklanıyordu? Bayraklı'nın, çevresinin imar durumunu bir-kaç saat içinde nasıl değiştirmişti. Ya adamlar, çok güçlüler, ya da başkanı "iyi" görmüşlerdi. Neden kendisi bu pastadan pay almasındı? Askerlik işini bile adamlara açmaktan çekinmemişti. Bu adamlar, sakat raporu alabilirlerse ellerinde olacaktı. İste-dikleri anda şantaj bile yaparlardı. Bu da başkanın bir oyunu olmalıydı. Çokgizli olması gereken bir işi, pat diye adamlardan isteyivermişti. Elini, kolunu bağlayıp, kırırdıyamaz hale getir-mekti niyeti. Konunun açılması bile yetmişti işte. Serbest ol-saydı, şu askerlik işi olmasaydı, o projeden neler çıkartırdı adamlara kök söktürecek.. Tamam başkanım deyip, projeyi ka-bul etmek zorunda kalmıştı. Hem de, karşılığında bir şey gör-medem. Bir müzik setine, bir videoya kimse oturup da böyle bir projeyi incelemezdi. Amme yararına olmuştu bu iş, amme ya-rarına. Milyarlarca liralık işi, bir videoya onayla. Ya askere gi-derse, işini kaybedecek, Şevim, yabancı bir yerde tek başına kalacak. Nereden çıktı şu askerlik tam yağlı işler başlarken? Çok şey öğrenmişti mimari büroda çalışırken. Her projenin bir

karşılığı vardı ilgililerde. Yürümüyordu işler başka türlü. Maşla olacak şeyler mi bunlar? Adam projeyi çizdirirken milyonlar döküyor, sana da 'al bunu incele, bir çizgisine dokunmadan onayla' diyor. Bunun sorumluluğu varmış, adamı mahkemelerde süründürürlermiş umurlarında değil. Yeter ki istedikleri olsun. Böyle bir riski, insan babası olsa kolay kolay göğüslemez.

"Gel, arabamı görelim."

"Tamam başkan görelim, görelim." Hangi kampanyadan çıktığı anlaşıyor. Askerlik işini de ondan attın ortaya. Ağzımı kapatayım diye. Bu ağız bir gün açılır, bir fırsat da bize çıkar. Yutmadığımı, sana bir gün kanıtlayacağım, unutma.

Projeleri masaya bırakıp inmişlerdi.

"Hayırlı olsun, galiba yeni." Avukat Halit Sıvacı ile Mimar Nazmi yüzlerine taktıkları "haberimiz var ya, hadi yok olsun" gülümsemesi içinde yanlarında bitivermişlerdi.

"Camda daha fabrikanın kâğıtları var."

Başkan Telli telaşlandı birden. Adamların Aykut'un yanında ağızlarından bir şey kaçıracağından korktu.

"Şey, evet yeni. Biraz önce teslim aldım."

"Güle güle kullanın. Bunlar güzel araba. Oldukça da pahalı."

Eğik başını doğrultup, "Projeniz hazır, Aykut Bey tamamlamış" diyerek konudan kaçmaya çalıştı. (Emeğimin karşılığını aldım sanıyordum.) Kulağ ile çenesinin arası, gene kaşındı.

"Sağolsunlar, teşekkür ederiz. Biz de..." Avukat Halit Sıvacı, sağına soluna bakındı. Biz de Aykut beyle şu askerlik işini konuşmaya gelmiştik ama, sizler gidiyorsunuz galiba?"

"Yoo, hayır. Buyurun çıkalım büroya" diye önerdi Aykut. İçinden de, "Alışmalısın, bu kozlar her zaman karşına sürülecek." diye geçirdi.

"İsterseniz şurada bir şey yiyelim, hem de konuşuruz." Herkesin gözünün önünde yemek yemek pek hoş gelmedi belediye

başkanı ile Aykut'a. Hem Remzi Telli arabasını kullanmak, karısına göstermek istiyordu.

"Siz buyurun, beni de mazur görün."

"Haklısınız" diye yanıtladı Mimar Nazmi, "arabayı denemek istersiniz."

"Bu araba konusu bitmeyecek mi?"

"Biraz öyle. Projelerinizi öğleden sonra alsanız olur mu? Daha mühürlemedim." "Bizde de bazen bitmeyen şeyler olur." Halit Sıvacı gülümsedi. Sözcükleri yaya yaya yanıtını verdi.

"Rahatsız ederiz sayın Başkanım."

Remzi Telli kurşun yemiş gibi sarsıldı. Alayı algılaması zor olmadı. Şu askerlik işini de merak ediyordu ama... Bilgisi dışında bir gelişme olursa, hesapları suya düşerdi. Mazur görün dediğine pişman oldu. Kırmızı araba fazla çekici geliyordu. Nasılsa öğrenirim diyerek pişmanlığını yendi.

"Siz benim misafirim olun. Büroda birer kebab yeriz." Aykut'un davetini geri çevirmediler. Danışmadaki hademeye üç yoğurtlu döner getirmesi için para verdi Aykut. Kebapları beklerken, projenin detaylarından konuştular.

Aykut askerliği erteletme konusuna birden girmek istemedi. Karşısındakilerin buna inanmayacaklarını tahmin ettiği halde konuyu hafife aldığını kendince göstermek istiyordu. Arsanın sınırlarını, tapu fen memuru Nail'in belirleyip belirlemediğini sordu. O işin hemen o gün bittiğini, hatta Kayadibi'nde bir arazi daha aldıklarını anlattılar. Belk birkaç ay sonra, yeni bir proje ile gelebilirlerdi. Zira Salih Yılmaz Bey, holding olarak bu bölgeye çok önem veriyordu... "Salih Yılmaz?.. Salih Yılmaz?.." Şu büyük baba Salih Yılmaz.. Aykut'un kafasında şimdi olaylar daha bir netleşmişti. Başkanın telaşı, hediyeler.. Bu adam isterse güç kullanarak bile işlerini yaptırırdı. Askerlik sorununa sorun bile demezdi. Orduyla bitecek iş değil ki. Doktor işi, sivil iş sayılır.

Alt tarafı rapora bir kelime yazacaklar, bir hastalık adı, Latince, Fransızca, her neyse bir isim, kimse anlamaz. Sonuç; askerlik yapamaz. Yoğurtlu dönerler geldi. Aykut çay da söyledi. Avukat Halit Sıvacı, dönerini yerken konuştu.

"Sizin askerlik sorunu sanırsam çözülüyor."

"Nasıl?" Aykut koca bir lokmayı ağzına attı.

"Raporu verecek doktorun adamını bulmuş arkadaşlar. Bu işe bitti gözü ile bakabilirsiniz. Lokma yemek borusunun ağzına geldi durdu. Yutkunamıyordu

Çaydan bir yudum aldı. Lokma aşağıya doğru kaydı.

"Askeri hastane ne olacak?"

"Doktor zaten askeri hastanede. Biz yalnız adamı tanıyoruz. Her işi, o ayarlayacak. Ancak..." Avukat Halit Sıvacı, durdu, düşünür gibi yaptı. Başını kaldırıp kendine bakan Aykut'a gözlerini dikti.

"Epey tuzluya patlıyor. Bir araba parası, nerdeyse. "Araba parası" Aykut'a askerliğini unutturdu. Başkanla eşit tutuluyordu demek. Veya öyle duyumsaması isteniyordu. İçinde bir gurur, bir kıvanç. Çatalını tabağa iştahla uzattı. Mimar Nazmi, dönerinin yağını etten ayırırken, başı tabağında konuştu.

"Arkadaşlar, sizin katkıda bulunup bulunamayacağınızı soruyorlar." Aykut'un dolgun yanaklarının yağlı pembe parlaklığı, kara bir kızarıklığa dönüştü. Başını önüne eğdi. Boğazında dudaklarının uçlarına kadar gelen sözcükleri yutmaya çalıştı. "Başkana araba aldınız ya." demek istedi. Bu işin olmayacağı belliydi. Dişlerinin arasından biraz kırgın, biraz yalvarmaklı konuştu.

"Olanaksız, devamlı borç ödüyoruz."

"Biz de öyle söyledik" dedi Avukat Halit Sıvacı. Biraz sustu, sonra devam etti. "Bizim burada şantiye şefinden başka mimari projenin uygulanmasını denetleyecek, gereğinde değişiklik ya-

pabilecek bir mimara gereksinimimiz var. Belediyedeki işleriniz dışında, hafta sonlarında, bizimle çalışın. Burada aldığınızın en az iki katını öderiz. Rapor için yapılacak ödemenin yarısı size ait olur, uygun taksitlerle maaşlarınızdan kesilir. Ne dersiniz?" Aykut ellerini yana açtı. Omuzlarını kaldırıp indirdi, dudaklarını "bilmem" der gibi büzdü, gevşetti. Aslında inşaatı denetlemesi göreviydi. Kimse bir şey anlamazdı. Daha fazla düşünmeyi gereksiz buldu. Kendisinden fazla bir iş istemiyorlardı. İki maaş demişlerdi. Birisi borca gitse, diğeri elinde kalırdı.

"Kabul ediyorum."

"Güzel, yarından sonra iş makinelerimiz geliyor. Şantiye kurulduktan sonra, göreve başlarsınız.

"Rapor ne zaman alınabilecek?"

"En kısa zamanda. Ancak rapor konusunda da sizin izninizi almamız gerekiyor. İleride size sürpriz olmasın. Bu adamlar bazen açık açık konuşuyorlar, bazen de insana bilmece çözdürmekten hoşlanıyorlardı."

"Anlamadım."

"Sizin görünür bedeni bir rahatsızlığınız, noksanlığınız yok. Doktorumuz, bu işin en kestirme ve garanti yolunun tek bir hastalıktan geçtiğini, şimdiye kadar verdiği raporların hiçbirinin sorun yaratmadığını söylüyor

"Neymiş bu hastalık?"

"Rapora sizin homoseksüel olduğunuz .. Yani eşcinsel..."

"Nasıl?"

Sözcük ses tellerinden çıkarken, boğazını tırmaladı. Öksürmeye başladı. Ağzına aldığı lokmanın yarısı dışarı fırladı. "Eşcinsel..." Mimar Nazmi gülmemek için kendini zor tuttu.

"Sakin olun. Aykut bey, son yıllarda herkes böyle düzmece raporlar alıyor. Size bazı tanınmış kişilerin çocuklarının adlarını söylesem, şaşar kalırsınız. Ordu bu konuda çok hassas.

Kolu, bacağı, hatta kafadan sakat olanlara bile kısa dönem askerlik yaptırıyorlar da..." Öksürmekten Aykut'un gözlerinden yaş gelmişti. Ağzından çıkan yemek artıklarını bir kâğıt mendille temizledi.

"Anladım da, rapora, aynen böyle mi yazıyorlar? Bunun tıbbi bir adı yokmuy muş? Her okuyanın anlamayacağı."

"Ben de sordum, tıbbi adı buymuş." Aykut umarsızlığın getirdiği beyin uyuşukluğunun içinde bocalıyordu. Ne demeliydi? Bu adamlar yanıt bekliyorlardı. Bir umutla yeniden sordu.

"Yani, başka bir hastalık yazamıyorlar mı rapora?"

"Maalesef hayır. En garantisi buymuş." Elinde böyle bir raporla nasıl giderdi askerlik şubesine. Oytun anlayışlı çocuktı, üzerinde durmazdı. "Aman gizli tut" filan derdi. Ya Başkan, tüm kasabaya yyardı, yaymasa da esir alırdı onu, köle yapardı. Ya, Sevim raporu görürse. Görmek isterse...

"Sevim'e de sormalıyım, eşime diye mırıldandı."

Biraz zamana gereksinimi vardı, adamlara karşı. Aklına başka bir şey gelmemiştii. Sevim'le böyle bir konuyu konuşamayacağını biliyordu oysaki.

Saat ikiye geliyordu.

"Başkan Bey yerine gelmiş midir acaba? Projeleri alsak."

Aykut, başkanın sekreterine telefon etti. "Yerinde " dedi. Halit Sıvacı, Mimar Nazmi, "görüşmek üzere" deyip çıktılar.

Yoğurtlu döner içir teşekkür ettiler.

Aykut, arkalarından koştu, alt kata inen merdivenlerin başında yakaladı adamları.

"Lütfen Başkana rapordan söz açmayınız. O size soracaktır eminim. Henüz bir sonuç alamadık deyiniz."

Avukat Halit Sıvacı,

"Merak etmeyin dedi. Bu iş bizim aramızda artık. Siz de bizden oldunuz." Aykut odasına döndü. Masasına oturdu. Kafa-

sının içinde ne kadar soru işareti varsa kolkola gezinmeye başladı. Rapor alınsa hastalığın adını sadece bu adamlar bilecekti, bir de şube başkanı. Şube başkanı yedek subay yarın terhis olup gidecek. Adamlara nasıl güvenirdi. "Çerçeye yayarlarsa ellerine ne geçer, ne yararları olur? Hiç. Şurada Litvika iki yıl kalacaklar, inşaatları bitene kadar. 'Siz de bizden öldürünüz' diyorlar. Onlardan sır çıkmaz, şantaj olarak kullanabilirler mi? İşlerini yapacağım, maaş ödeyecekler. Rüşvet değil ki, ilerde kılımlansınlar. Emeğimin karşılığını ödeyecekler. Rapor parasının tamamını benden alacaklar eminim. Yarıyı diye yalan söylüyorlar. Olsun, işimi görecekler. Cebimden para çıkacak değil, çalışacağım, ödeyeceğim. Ya bir yerden duyulursa? Olur ya, şubedeki çavuşun biri eski kayıtları karıştırırken görürse? Ya Sevim'in kulağına giderse?... Boşanır benden. Sevim'e söylemeliyim. İlerde öğreneneğine, şimdi öğrensin daha iyi." Akşam eve gidince, konuyu Sevim'e açtı. Karısının tepkisi sert oldu.

"Böyle bir rapor alırsan boşanırim senden.

Yeni başkomiser Adil bey, gelenlerle tek tek tanıştı. Barların yerlerini öğrendi. Klimaya çok memnun olmuştu.

"İşte bu vatandaş devlet işbirliğinin en güzel örneği"ydi.

"Peki bu nasıl takılacak? Klimayı getirenler gerçekten nasıl takılacağını düşünmemişlerdi. Hemen elektrikçiye telefon ettiler. Elektrikçi "Yeni kablo gerek" dedi, "altılık. Başkası çekmez." Duvarda delik açılacaktı. Başkomiser pencereye takılmasını istemedi. Ustalar bulundu, duvar delindi. Kablo alındı. Klimayı getirenler, iş bitene, klima çalışana kadar karakoldan ayrılmadılar. Başkomiser, "Görelim bakalım, nasıl çalışacak?" demişti. Klima çalıştı. "Biraz sesli ya, idare eder"di. Bir bekçi çayları getirdi. O da buz gibi olmuştu.

Buz gibi odada sıcak çay iyi gidiyordu. "İşte vatandaş, devlet işbirliği. Her zamandan çok birliğe beraberliğe muhtacız bu

günlerde. Güvenlik güçlerinin rahat bir ortamda görevlerini yapması herkesin yararına."

Başkomiser boş çay bardağını elinden bırakırken,

"Sağolun beyler, fakat içime sinmedi" dedi.

"Niye efendim" diye hep bir ağızdan sordular.

"Benim polislerim kalem odasında terlerken ben burada buz gibi havada oturamam. Keşke klimayı oraya taktırsaydık."

Kimseden bir yanıt çıkmadı.

"Ben bir vantilatörle de idare ederdim. Memurlarımın odasında küçük bir vantilatör var, idare etmiyor, şöyle ayaklı bir şey olsaydı." Lokantacılarla, bar işletenler birbirlerine baktılar. Gözleri anlaşılmakta zorluk çekmedi. "Olunca tam olsundu." Toplanan paradan bir miktar artmıştı.

"Kolay başkomiserim. Şimdi göndeririz."

Birden telaşlı bir ses hepsini yerinden fırlattı.

"Komiserim!.. Komiserim!.. Telaşlı sesin sahibi Balıkçı Sarhoş Okan'dı. Kapıda durmuş, içeri girip girmemeye karar veremiyor gibiydi.

"Kimsin sen?"

"Balıkçı Okan efendim."

Lokantacılarından biri Başkomiseri yanıtladı.

"Ne istiyorsun?" Tam iş konuşurken bu adamın gelmesi Başkomiserin canını sıkıyordu.

"Kayıgım yok efendim. Limanda yok efendim."

"Ne demek kayıgım yok? Polis senin kayığının çobanı mı? Sen balıkçı mısın?" Sarhoş Okan, ellerini önünde kavuşturmuş, tir tir titriyordu.

"Evet Komiserim."

"Yahu öğle oldu, ne biçim balıkçısın sen, şimdi mi farkına vardın kayığının kaybolduğunu?"

"Dün akşam biraz fazla kaçırmışız da Komiserim. Sabah da erken kalkamadım."

"Sarhoşlukla kayığı başka bir yere bağlamış olmayasın."

"Yok Komiserim. Düşmanlarım yaptı."

"Düşmanların mı?"

"Evet efendim. Yüzde yüz onlar yaptı. Batırdılar kayığı. Şikâyetçiyim."

"Kim bu düşmanların birader? Doğru dürüst konuşsana."

"Halıcı Baki komiserim. Bunlar da bilir." Bar işletenler, lo-kantacılar, Okan'a birer alaycı gülüş attılar. Komiser onlara sordu.

"Tanıyor musunuz bu Halıcı Baki'yi?"

"Buranın tüccarlarından biri efendim."

"Böyle bir şey yapar mı?"

Gözleri Okan'da yanıtladılar komiserinin sorusunu, "Sanmıyorlar"dı. "Aralarında bir sorun var da, herhalde Okan öyle düşünüyor"du.

"Ne sorun var aranızda?"

"Oğlum kızını kaçırdı."

Okan hata yapmaktan korktu.

"Aslında kızı oğlumu kaçırdı. İntikam alıyordur benden."

Bir polis memuru açık kapıyı vurdu. İçeri girdi. Oturanlara baktı. Hepsini tanıyordu. Hepsi de bu olayları kanıksamıştı. Söylemekte bir çekince yoktu.

"Karşıdan Sarı Niko geldi efendim. Dün gece iki kişi kaçmış buradan yine."

"İki kişi mi kaçmış?"

"Evet efendim. Okan'ın kayığı ile. Niko söyledi."

Sarhoş Okan, hemen ortalıktan kayboldu.

"Bu adamlara motorlarını kilitleyin diyoruz ama..."

Başkomiser başını iki yana salladı.

"O Rum'dan kaçanlarının eşgalini iyice alın."

"Aldık amirim. Sarı Niko, 'terörist değil bunlar' diyor. 'İki gariban, Almanya'ya çalışmaya gitmek istiyorlar' diyor. Rodos'tan ne yapalım diye yanıt bekliyorlarmış."

Başkomiser konuklarına döndü.

"İşte iki serseri kaçar, başına binlerce iş açılır. Yaz çiz.. Bir de yukardan yiyeceğin fırça cabası. Adam kayığı çalıp kaçıyor, eee biz ne yapacağız? Denizde devriye motorumuz mu var?"

Komiser birden sertleşti.

"Yahu şu balıkçı dediğiniz herif kayığı satmasın bu kaçaklara?"

Polis dahil, hiç kimse onaylamadı komiseri. Okan öyle biri değildi.

Lokantacı Ali söze girdi.

"Geçen yıl da oldu öyle bir şey komiserim. Gök limandaki balıkçıların biri, Rum'un biri ile anlaşmış, buradan adam kaçırıyorlarmış adaya. Bir sabah silah sesleri ile uyandık, ne var ne yok derken, bir haber yayıldı. Yunan sahil güvenlik botu, bizim kıyıya yanaşmış, ateş açmış, o balıkçı da bacağından yaralanmış. Bunu jandarmaya anlatan Balıkçı Hadi. Jandarma çavuşu, durumu Yunanlılar ateş açtı diye Ankara'ya bildiriyor. Ankara, Yunanistana nota gönderiyor. Ertesi günü bütün gazetelerde, televizyonlarda olay, ilk haber. Nerdeyse savaş çıkacak. Önce biz de inandık, sonra mesele anlaşıldı. Bizim balıkçı, ortak olduğu Rum'a kaçırdıkları adamların parasını vermemiş, Rum da bir zodyak şişme botuna binip, bizimki sahilde avlanırken, maki-neli tabancayla saldırmış. Bu kaçmalar bitmez komiserim. Biz alıştık artık. Niko olmasa haberimiz de olmaz. Niko'nun babası, Yunan Kasaba'ya çıkınca seferberlikte, hükümetin kasasını alıp saklamış, taa Cumhuriyete kadar. Sonra getirip, kaymakama

teslim etmiş. İçinde altın paralar, devletin resmi evrakıyla. Bu yüzden Niko'nun babasına, ölene kadar Türkiye'ye serbest giriş izni verilmiş. Bunlar, baba oğul Türk dostu. Eh eskiden onların yarısı burda, bizim yarımız da adada la.ın gelişi, karıştıktık. Babam yeni evliymiş değışimde karşıdan geldiğinde.

"Yazık oldu garip Okan'a' dedi bar işletenlerden biri. Resmen vermeleri ayları bulur. Yine Niko halleder bunu. Rumlar ouzo'yu çekince Bir gece kaçırırverir kayığı.

Oytun'un pencerelerinden umutsuz ışıklar sızıyordu sokağa. Üç gündür umut umut bakıp da göremediğı ışıklar; nispet edencesine göz kırptıyordu. Akşamları ne çay bahçesinde, ne de lokantalarda vardı. Kasaba'daydı, bir yere gitmemişti. Şubenin önündeki nöbetçiye sormuş, öğrenmişti. Ne yapıyordu bu adam geceleri? Küçük Kasaba'da bulamamıştı onu. Her gece deliler gibi, dört dönmüştü. Barlara bakmış, lokantalara bakmış, hatta kulübün kapısından bile başını uzatmıştı. Yoktu... Ayşe telefon etmiş; kendisi gelmiş; "İkinizi de görmek istemiyorum" demişti. İngiliz oğlanın kucağına atan o değil miydi? Ayşe yemin bilah ediyor, "eteğini bluzunu sen çıkardın" diyordu. "Ben iki defa giydirdim, dinlemedin beni. Sigara vurdu seni, alışkın değilsin. Çok üzgündün o akşam, dokunsam ağlayacaktın. Açılırsın, neşelenirsin diye iç dedim sana." "Dudaklarım şişti. Ben biliyorum ne yaptığını bana. Leke bile vardı külotumda." "John özür diliyor. 'Bir şey olmadı aramızda' diyor. Seni yatağa yatırmak, yerden kaldırmak istemiş, tokat atmışsın oğlana. O da bırakmış. Bak John kaldı burada. Kırmızı Barda çalışıyor. Öğretmen çocuk, barda çalışıyor şimdi.'Emine affedene kadar gitmeyeceğim' diyor. Sözlükten gösterdi bana." Bir Kırmızı Bara gidip bakmamıştı. O İngiliz oğlan orada diye. Her akşam da Kırmızı Bara gidecek değildi ya. Annesi erken yattığından, gece kaçta geldiğini görmüyordu. Aşk buydu demek. Yoksa karasevdaya

mı tutulmuştu? Umutsuz aşk. Oytun'un haberi bile yoktu, onu sevdiğinden. Söyleyemedi işte. Bir söyleseydi, Oytun onu bırakmazdı. Ayak bileğini ovarken.., ne ayak bileği, o hayalidi. Omuzlarına güneş yağı sürerken elleri titriyordu. Alman kıza da sürmüştü ama, elleri titremiyordu, gözleriyle görmüştü. Öyle sürüvermişti işte. Taa gemiden beri Oytun ilgiliydi onunla. Kadınlar anlarmış, anlamıştı zaten. Annesi gemide olmasaydı, belki nişan bile yapmışlardı şimdi. "Okuyup da ne olacak dört sene İstanbullarda?

Bu akşam ışıkları yanıyordu. Annesine, babasına baktı. Ah, Bir fırsat çıksa da yanlarından ayrılabilse... Çay bahçesinden dönüyorlardı. Yıllardır ilk defa üçü beraber çay bahçesine gitmişlerdi.

Ailecek!... Babası, yemekten sonra, "Hadi çayımızı sahilde içelim" demişti. "Antalya'da üç gün, arkadaşlarla çok kaçırdık, şimdi kulübe gitsem, yine başlarız. Karaciğer bu akşam rahat etsin." Annesi, hemşire oluyordu. Babası tamam demişti. Hemşire olunca gece nöbetine kalırdı. Bir an önce atanması çıksa, akşamları dilediği gibi gezer, Oytun'u görürdü. Babası geceleri birden ikiden önce eve gelmez ki. Başını geriye çevirdi. Bu akşam ışıkları yanıyordu .Annesi ile göz göze geldi. O da başını geriden döndürüyordu. Annesi gülümsedi gibi geldi sokağın kör aydınlığında.

Çay içmişler, gezici yemişçiden kabak çekirdeği ve karışık kuruyemiş almışlar. Öpüşen, gülüşen turistlere bakmaz gibi yapıp bakmışlar. Babası, annesinin atama işini hemen hemen aynı sözcüklerle iki defa anlatmıştı. "Onbeş güne kalmaz, atama gelir diyor il sağlık müdürü. Tam zamanında başvurmuşuz. Onlar da acele birinin atanmasını istemişler. Müsteşarla ve iki milletvekiliyle konuştum. Onlara iş düşmeyecek ya, biz garantiye alalım dedim." Sahilin müziği, sarhoş kahkahaları, çocuk çığlıkları geride kalmıştı.

Tüm konuşmaları çay bahçesinde bitmişti. Yürüyorlardı yavaş yavaş, sokaklarının alışılmış sessizliğinde, Sadık'ın kösele papuçlarının, aşınmış kaldırım taşlarındaki tıkırtılarla, üç ayrı beyinde, birbirine karışan üç öykü yaşayarak. Bir patlama sesiyle irkildiler.

"Ne oluyor?"

Ardından üstüste patlamalar duyuldu.

"Sesler çok yakından geldi."

"Biri silah atıyor, tabanca."

"Çabuk gidelim burdan" dedi Sadık. Karısının koluna girdi. Emine'nin elinden tuttu, hızlı hızlı yürümeye başladılar. Bağır-malar duyuldu. Haykıranlar vardı. Pencereleler, kapılar açıldı. Sokak bir anda kadın, erkek, çoluk çocukla doluverdi. Yürüyemediler, bir duvara sırtlarını verip, durdular.

Silah sesleri kesilmişti.

"Şurdan geldi ses."

"Ordan değil, ara sokaktan ."

"Dört beş el attılar."

"Ben de öyle duydum."

"Yankıma olmasın?"

"Gidelim" dedi Sadık, "ne olacağı bilinmez." Karısının kolunu tuttu yeniden. Karşı sokaktan bir kadın koşarak geldi. Tam önlerinde ayağı kaldırımın çıkık taşına takılıp düştü. Sadık'ın ayağına bir şey çarptı. Bir içgüdüyle ayağını geri çekti. Eğilip baktı. Sokağın kör ışığında soğuklaşan bir tabanca. Donup kaldılar...

Kadın inleyerek doğruldu, gözlerini taşlarda gezdirdi. Tabancayı aldı. Nefes nefeseydi. Çömeldi. Gözlerinin hizasındaki bacakların sahiplerini aradı. Gül'ü, Emine'yi, Sadık'ı gördü.

"Sadık Abi, polis çağırın" dedi kesik kesik. O namussuzu ırz düşmanını öldürdüm." Elinde tabancayla Sadık'ın dizlerine sarıldı.

"Öldürdüm onu. Polis çağırın, teslim oluyorum." Kalabalık yavaş yavaş yürüdü. Yaklaştılar. Daha önceden çizilmiş gibi, bir çemberin kenarına dizi dizi doldular. Kadınlı, erkekli, çocuklu bu çemberin ortasında çömelmiş, başı şimdi öne düşmüş kadın hıçkırmaya başladı.

"Öldürdüm onu." Bütün gözler yerdeki kadına mihlanıp kalmıştı.

"Namusumu temizledim."

Kadın yere uzanıverdi. "Namusumu temizledim." Geçmişten kopup gelen anılar, beyinlerde kıpırdanışlar estirdi.

Kalabalıktan biri "Narin bu" dedi.

Gül, hıçkıran kadının yanına diz çöktü.

"Kalk Narin, yatma yerde. Bir yerin acıdı mı?

Kadın başını kaldırdı.

"Beni karakola götürün teslim olacağım." Narin yavaş yavaş doğruldu. Çevresini saran kalabalığa baktı. Ağlaması durmuştu. Gözleri koca koca, alev alevdi.

"Hepiniz duyun, o ırz düşmanını öldürdüm. O Makbul namussuzunu öldürdüm. Kucağımda bebemle salıverdi beni köye. Nah bu tabanca ile." Koynundan tabancayı çıkardı. Çember bir iki adım geri çekildi. Tabancayı sallamaya başladı.

"Bugün olmadı. Bulamadım dürzüleri. Mapustan çıkar çıkmaz, Baki'yi de, Ali'yi de öldüreceğim. O ırz düşmanlarını da."

Kasaba'lılar önlerine baktılar.

Bir cankurtaran sireni duyuldu. Araba ara sokağa girdi. Polis cipi çemberin yanında durdu. Dört polis ellerinde tabancaları ile kalabalığı yararak, kadına yaklaştı. Kadının elindeki tabancayı görünce hızlarını kestiler. Biri bağırdı."

"Teslim ol!.."

Narin boynunu büktü.

"Teslimim, alın silahı."

Dört polis, Narin'i kollarından tutup, cipe attılar. Kalabalıktan biri konuştu.

"Bilmez ki bu polisler, Narin'in başına gelenleri."

"Döverler mi?"

Sadık birden anımsadı. CMUK Nöbet sırası ondaydı.

"Şimdi komiser telefon eder. Bu akşam nöbet bende. Gidelim."

"Belki sabah çağırırlar" dedi-Gül.

"Belki."

Emine gözlerini kalabalıkta gezdirdi. Oytun yoktu.

Eve gelince Sadık kızından bir kahve pişirmesini istedi.

Gül, televizyonu açtı, sonra kapadı. Gelip Sadık'ın karşısına oturdu. Kadının yerdeki hali gözünün önünden gitmiyordu.

"Zavallı Narin" dedi, "beş yıldır köpek gibi çalıştırdılar. Bir gün yattığı yeri gördüm, içim parçalandı. Çocuk o zaman kundaktaydı. Kundak değil, paçavra."

"Makbul boşanma davası açmıştı. Çocuğu nüfusa bile kaydettirmedi. "Bir cahillik ettik, başımıza kaldı" derdi, söz açılınca.

"Kızı köye bırakıp, geldi diyorlar."

"Davayı açınca öyle yaptı, Böyle olaylarda beş yıldan önce boşanma olmuyor ya üçü de kasaba'nın ağaları şimdi."

Emine kahveyi getirdi.

"Makbul amcanın öbür karısı, imam nikâhlıymış, onu boşayıp bu Narin'i almış sonra. Ben, hep Narin'i beslemeleri bilirdim. Daha yeni öğrendim."

Telefon çaldı. Polisin biri Avukat Sadık beyin karakola gelmesi gerektiğini bildirdi..

"Nerden çıkardılar şu kanunu yahu? CMUK, mumuk." Sadık, acele etmeden kahvesini içti. "Yarım saatte dönerim" diye-

rek, gitti. Emine, annesinden şöyle bir dolaşmak için izin istedi. "Üç gün hiç karışmadım, otur oturduğun yerde" diye azarlandı. Emine odasına gitti. Gül, aralık kapıdan yatak odalarına baktı. Sadık "yarım saatte dönerim" demişti.

Oytun'un sokağa bakan pencelerinde hâlâ ışık vardı.

Sokaktaki kalabalık, karakolun önüne yığılmıştı. İçerden Narin'in sesi geliyordu. "O Ali'yle, Baki de gelsin. Onlar da gelsin.."

Bir polisin sesi, Narin'inkine karıştı.

"Bağırma be avukatın gelince ona söylersin." Narin sustu, nezarethanenin köşesine çekilip yere çömeldi. Başını iki elinin arasında dizlerine koydu, gözlerini kapadı. Göz kapaklarının arasından yaşlar süzölmeye başladı. O zaman da böyle oturmuş, saatlerce ağlamıştı, hava kararana kadar. Sürü dağılmış, keçilerin birkaçı köye gelince, Narin' in yokluğunu farketmişti ihtiyar anası. Kız dönmedi diye kime gitsin, kime dertlensin?... Ar, namus işi... "Kaçtı mı dürzünün kızı?.." Kim kaçıracak, Allahın bir dilim ekmegi kısmetinden kestigi fakiri? Öldü, kaldı dağlarda, köyün keçilerinin peşinden koşarken düştü bir kayanın üstünden. Başını mı yardı, kolunu, bacağı mı kırdı. "Kalk muhtar kalk, bakalım, arayalım Narini'mi. Ölüsü mü olur, dirisi mi olur bulalım bir tane emanetini adamımın, 'gül yüzlü kızımı ne yaptın' diye sormasın bana mezarında"

Ellerinde fener, gece yarısına doğru, bir zeytin ağacının altında iki büküm buldular Narin'i. Şalvarı bacağından sıyrık, yemenisi çalılara takılmış, gömleğinin yakası göbeğine kadar yırtık, üç beş keçinin arasında. Jandarmaya gittiler doğruca. Yolda anası, "Gül kızım, fidan kızım, deyiver bana, kim ne etti sana, kim kirletti seni?" diye yalvardı durdu ama, Narin'in ağzından bir kelime çıkmadı. Dağlarda, taşlarda, kayalarda keçilerinden de kıvrak Narin, anasının elinde çekile, itile, tökezleye tökezleye, gözleri yarı açık süründü yollarda köyünün karakolu-

na kadar. Ellisini aşkın uzatmalı çavuş, bahçedeki heladan çıkarken karakola girdiler.

"Kızımı dağda kirletmişler çavuşum." "Pek mi acele,sabahi yok mu bu işin?" diyecekti, uzatmalı çavuş kıza baktı, baktı, Ayşe'si, gözünün nuru kızı gurbet ellerde öğretmen çıkacak diye okuyordu. Nöbetçi ere "al ifadelerini" diye emretti.

Nöbetçi er, ücünü de odaya çağırdı.

Muhtar ifadesini verdi, anası verdi. Narin sustu durdu. Yirmi yaşındaki jandarma eri, "Bacım, konuş da, tecavüz edenleri yakalayalım, kaçmadan. Bir jandarma dayacağı yesinler de görsünler namussuzlar, senin ahını bırakmam onlarda" diye diller döktü. Narin'in dili çözülmedi. "Çavuş alsın ifadesini Hem o yolunu bilir kızı konuşturmanın" Karakolun bahçesine çıktılar. Uzatmalı çavuşun, üzüm asması çardağının altına oturdular. "Vay kademsiz başıma gelenler, gül kızım aklını yitirdi Muhtar". Narin dizlerini topladı, başını ellerinin arasına aldı.

Gözlerini kapadı. Konuşulanları duymuyordu.

Keçilerin peşinde oradan oraya koşmuş, yorulmuştu.

Nergis kokuyordu hava. Zeytin ağacının gölgesine oturmuş, çıkını çıkarmıştı.Yufkalarının arasına çökelek doldurup, dürüm yapmıştı. On tane kırma zeytini çıkında yayılıydı. Çökelekli yufkaya, yarım yarım ısırdığı zeytinler hoş bir tat veriyordu. Bir ayak sesi duyuldu. Dönüp bakmış, Makbul Ağa'ydı. Tanıyordu Makbul Ağa'sını. Cuma günleri Kasaba'ya yumurta götürür satardı. Bazı cumalar Makbul Ağa yumurtalarının hepsini alırdı. Yumurta paraları ile anasının siparişlerini alıp olabildiğince erkenden köye dönerdi.

"Ne yapıyorsun kız?"

"Hiç, keçileri otlatıyorum." Makbul, yanına oturuvermiş, nergis kokusu rakı kokusuyla değişivermişti.

"Güzelleşmişsin kız. Yavuklun var mı?"

Narin sesini çıkarmamış, Başını öte yöne çevirmişti.

"Bak sana ne getirdim" Makbul Bey cebinden çıkardığı bir avuç fındık fıstığı uzatıyordu rakı sofrasından artan.

"İstemem"

"Al kız."

Narin'in kolunu tutmuş çekiyordu. Makbul ağası sarhoştı. "Ben keçilere bir bakayım" diyerek yerinden doğrulurken, Makbul Ağa'sını üzerinde bulmuştu.

Rakı kokusu tüm bedenine sinmişti.

Uzatmalı çavuş, sabah erken kalktığında kızının aynada kendisine gülümseyen resmine baktı.

Kızı yatılı bir okulda okuyordu. Disiplinli bir okuldu. Gidip görmüştü. Şu dışardaki kız da okusaydı başına böyle olaylar gelmezdi. Üniformasını giyindi. Zile bastı. Gelen erden çorbasını istedi. Yarım ekmekle çorbayı içti. Odasından çıkıp, makam odasına girdi. Nöbetçi jandarma eri geldi. Kızın ifade vermediğini söyledi.

"Kızı odaya al, muhtarla anası dışarıda kalsın" dedi. Uzatmalı çavuş, Narin'i oturttu. Kızını uzaklara okumaya gönderdiğini, gurbet ellerde kimsesizdi, Narin'in kızına benzediğini, onun gibi ak, onun gibi bir fidan, onun gibi güzel olduğunu, Narin'in de babası yoksa, o vardı ya çavuş amcası, kızının da başına böyle bir şey gelebileceğini, yapan dürzünün arlanması gerektiğini, Narin'in bir nebze bile günahı olmadığını söyledi. "Yakalayalım dürzüyü atalım mapusaneye, çeksin cezasını"

Narin yerdeki gözlerini kaldırmadan sordu.

"Atan mı mapushaneye?"

"Hemen."

Anlattı Narin. "...ondan sonra, Ali Ağam geldi, Lokantacı Ali Ağam, ondan sonra da, Baki Ağam çıktı üzerime. Biri tepem-deyken, biri de kafamı kollarımı tutardı."

Uzatmalı çavuş, jandarma erini çağırdı. "Bunlara birer tas çorba ver. Sonra kızın koluna mührü basıp, sağlık ocağına muayeneye götür. Yolları kesin, Kasaba'lı Ali, Baki ve Makbul'u görünce yakalayın. Savcıya teslimden önce basın falakaya, ko-nuşturun dürzüleri." Bir sigara yaktı. "Kahpe dünya" diye söy-lendi. Nöbetçi erin, kurusun diye sandalyeye astığı güllü havluyu gördü.

"Zavallı gül fidanım kızım Ayşem, gurbet ellerde..."

Avukat Sadık, karakola gelince doğru Narin'in yanına gitti. İki büklüm oturan kadının karşısına çömeldi.

"Bak dediklerimi iyi dinle kurtaracağım burdan. Bu Makbul herifi attı seni, bebenle, biliyorum. Dinle şimdi. İfadende benim söylediklerimi söyleyeceksin. Sen Makbul'le konuşmaya geldin. Para istedin, vermedi, seni dövdü. Sana 'orospu' diye bağırdı. Tabancayı nereden buldun?"

Narin başını kaldırmadan konuştu.

"Giderken aldıydım, onun. Dolapta saklardı."

"Güzel, 'giderken aldım' demeyeceksin ifadende. Beni dövdü, tabanca çekti, 'seni öldürürüm' dedi. Üzerime geldi, ateş etti, vuramadı. Masaya takılıp düştü. Tabanca da patladı. Ben de kaçtım. Kaçarken, peşimden gelir diye korkumdan tabancayı da aldım. Başka bir şey bilmiyorum diyeceksin unutma" Narin ba-şını salladı. Buradan bir kurtulsa, sıra Ali ile Baki'deydi.

"Gören oldu mu?"

Narin yine başını, hafifçe yukarı kaldırdı. Avukat Sadık'ın aklına silah seslerinin çokluğu geldi. "Kaç el sıktın" diye sor-madı. "Vücutta birden başka kurşun varsa..." Narin poliste de, öğleden sonra çıktığı duruşmada da, Sadık'ın öğrettiklerini söyledi. Savunma; "müvekkilesinin kendini korurken olayın meydana geldiğini, suç aleti olduğu söylenen silahın maktule ait olmasının bunun en büyük kanıtı olduğunu, duruşmanın tutuk-

suz devam etmesini, tutuklama kararı verilirse, kefaletle serbest bırakılmasını, müvekkilesinin nakdi kefalet ödemeye gücü olmadığından kendisinin kefil kabul edilmesini," yüksek mahkemenin istedi. Hâkim kararı okudu: "Gereği düşünüldü; dosyanın ağır ceza mahkemesine sevkine, savunmanın talebi dikkate alınarak, zanlının, savunmanın kefaletinde, tutuksuz yargılanmasına..."

"Kasaba konusuz kalmıyor. Turistlerin azaldığı bu dönemde, yoksa can sıkıntısından bunalıma girecekler. Küçük yerlerde erkekler neden kumara, içkiye düşkündür diye, kimse düşünmek istemez. Bu bir sığınaktır, bunalımdan kaçmadır. Kadınlar, "günler"i kendilerine siper edinmişlerdir.

Giderler, yerler, içerler şişmanlarlar, çirkinleşirler."

Oytun, kalemi elinden bıraktı. Çirkinleşmeyen de vardı içlerinde. "Biri dışında." diyecekti, vazgeçti. Günlüğünde Gül'ü sadece güzel bir kadın olarak anmak yeterli değildi. Gül'ü tanımlamak, Gül'ü anlatmak bir iki kelime içine sığar mıydı? Günlüğünün sayfalarını geri çevirdi: "Gül" diyordu, sayfanın birinde; "Sen koskoca bir dünyasın, güneşin var, ayın var, denizlerin, dağların, ırmakların var. Karın var, fırtınan var, yağmurun, meltemin var. Üşüsem ısıtırsın, susasam ırmaklarını çağlayan yaparsın gönlüme... Fırtınalarınla savrulsam melteminle avutursun. Güneşin yüreğimin aydınlığı, dağların sevginin yüceliği. Denizlerim, coşku benim. Gül, bilemiyorum, anlatamıyorum. Seni seviyorum..." Nasıl başlamıştı bu hikâye? Niye başlamıştı? Dünü anımsadığında utanıyordu: Gemide ilk tanıştıklarında, birkaç günü hoşça geçirmek için Gül'e yaklaşmıştı. Küçük bir kasabaya gidiyordu. "Elimin altında bir kadın olsa fena mı olur?" diyordu. Nasıl böyle düşünebilmişti? Utanıyordu şimdi. Bu kadın Gül olmasaydı?.. İstanbul'da da yatağını paylaştığı, beraber olmaktan keyiflendiği arkadaşları olmuştur, Bi-

riyle beraberken başkalarıyla çıktığı. Doyuyordu onlara birkaç buluşmadan sonra. Gül'e doymak şöyle dursun, açlığı artıyordu her karşılaştığında. Üç gece, sevişmişler, konuşmuşlar. Yorulunca uyumuşlar, uyanınca hiç sevişmemiş gibi birbirlerini özlemişlerdi. Bir tutkuydu belki bu, zora sahiplenme tutkusu. Başkasının elinden bir değeri, bir şeyi koparıp almak, onu yoksun bırakmak... İblisçe eğer öyleyse. Evli olması!.. İsteddiği zaman göremeyeceğini, ulaşamayacağını bilmesi, sevdanın üstüne mi geçip, onu yanıltıyordu? Körükleyen bir buysa, beraberlikten sonra; beraber değilmiş, görmemiş, kokusunu duymamış gibi koşturan, arzulatan duygunun adı neydi? Gül'den uzaklaşmak kolay olmayacaktı. Bir iki defa turist kızlarla çıkmayı denemiş, sıkılmış, bunalmıştı. İçini bir öfke kaplamıştı. Kendine karşı, Gül'e karşı, Sadık'a karşı... Üçgenin bir ucunda oturup, diğer iki ucunu gözetlemek, düşünmek acı veriyordu. Nereye kadar?... Ne kadar uzayacağını bilmediği zamanın kollarının kısılcacında, olmak istemiyordu. Gül, 'bırakalım gitsin, gidebildiği yere dek' diyordu. Bu 'bitsin, noktalayalım'ın bir başka söylenişi gibi gelmişti ona. Acı da olsa, doğrudu. 'Gidebildiği kadar gitsin'e katlanabilecek miydi? Dayanabilecek miydi? Günlüğünde bir anı olarak kalmasını istemiyordu adını koyamadığı bu ilişkinin. Perdenin aralığından görünen gökyüzünde ne bir ışık vardı ne de umut... ,

Seviyordu bu evli kadını.

Uzaması, Gül'ü kestiremediği zorluklara da sokabilirdi.

Telefonla konuşamıyorlardı. Şimdi evlerinde bir de kadın vardı. Sadık'ın kefil olduğu katil zanlısı kadın. Sadık, bir yere gitse bile artık o eve giremezdi. Tuhaf bir yerdi şu Kasaba. Öleni, öldüğü gün unutmuslardı. Herkes Narin'i konuşuyordu 'Bravo' diyorlardı, namusunu temizledi. Sadık'ı konuşuyorlardı. "Bravo, kızı kurtardı. Garip yanlısı, fakir fukara babası, nasıl kızın davasını aldı üstüne bir kuruşsuz?" Sadık seçimler için iyi

puan topladı. "Narin'in öyküsünü yazmalıyım" diye düşündü. Defterini açtı. "Kasabalılar yine konuyu buldu" diye başladı. "Kulüpte, barlarda konuşulacak bir şeyler bugünlerde pek çok. Makbul Bey adında buranın zenginlerinden biri öldürüldü. Öldüren karısı. Aslında bu kadınla evlenmek zorunda kalmış. Kızı iğfal etmiş, hapis yatmamak için asıl karısını sözde boşamış, kızla nikâh kıymış. Kızın adı Narin, çobanmış. Evde, hizmetçi gibi kullanmışlar. Böyle durumlarda beş yıl boşayamama yasağı var. Kız beş yıl evde kalmış, bir de çocuğu olmuş Makbul'den. Çocuğu kendi nüfusuna geçirmemiş, 'belki Ali'den, belki Baki'den' der dururmuş. Güya nikâhladıktan sonra kızın koynuna hiç girmemiş. Öykü, daha önceden başlıyor. Lokantacı Ali, Halıcı Baki, Makbul Bey bir gün sabahdan içmeye başlamışlar. İçtikçe akıllarına kadın takılmış, Kasaba'nın dışında, orman içinde bir ev var, yayan yarım saat. Kasaba'nın gençlerinin uğrak yeri bu ev. Oradaki kadının, yeni iki kadın daha getirdiğini duymuşlar. Şişeler boşalınca, binmişler Ali'nin cipine. Fakat kapı duvar. Tesadüf o gün, jandarmanın fuhuşla savaş günüymüş. Kadınları hastaneye muayeneye götürmüşler. Üç ahbab elli kilometre uzaklıktaki komşu ilçedeki geneleve gitmeye karar vermişler. Yolda, Makbul Bey'in çişsi gelmiş. Uygun bir yer ararken, derenin içinde keçilerini otlatan Narin'i görmüş. Üçü de sırayla kıza tecavüz etmişler. Kızın yaşı ondört. Jandarma o gün üçünü de yakalamış, daha sarhoşmuşlar. Jandarma herhalde dayağı atınca, suçlarını itiraf etmişler. Anlattıklarına göre, Ali ile Baki, Makbul'e, suçu üstüne alması için oldukça yüklü para vermişler. 'Üçümüz birden yanmayalım' demişler. Makbul içeri girmiş. Ali'den, Baki'den aldığı paralarla karısına altınlar takmış, 'Hapiste çürütme beni' diye yalvarmış, kadını ikna edip boşanmışlar. Narin'le nikâhlanmış, mahkûm olmaktan kurtulmuş. Beş yıl dolunca da kızını alıp, çocuğuyla köyüne bırakmış, tek başına. Kızın annesi de birkaç gün önce ölmüş. Bir de bo-

şanma davası açmış. Öykü böyle kısaca. Narine tecavüz ettikleri derenin adı da, o günden sonra, 'Makbul Bey Deresi' diye anılmış. Kasaba, bu cinayetten sonra iyice dalgalanmış. Ali ile Baki sokağa çıkamaz olmuşlar. Narin şimdi Gül'lerin evinde.

Bir de çocuk, Narin'in çocuğu. Hazır torun sahibi oldu Gül.

Kendime oyalanacak ve Gül'ü daha az düşünmeme yarayacak yeni bir şey buldum. Akşamları Halk Eğitim'in açtığı kurslarda İngilizce öğreteceğim yeni başlayanlara. Şimdiden sınıf elli kişi oldu diyorlar. Bu olanaksız, ne ben öğretebilirim, ne de onlar bir şey öğrenebilirler. Halk Eğitim Müdürü'ne söyledim. Bir İngiliz öğretmen varmış burada, barda çalışıyormuş geceleri. 'Sınıfı ikiye böleriz' dedi. Böyle olursa sorun kalmaz. Biraz bilenlere de lisenin İngilizce öğretmeni ders verecek. Belediye'deki Mimar Aykut'un karısı. Halk Eğitim'deki toplantıda tanıştım hoca hanımla. Adı Sevim. Kibar, kültürlü, incecik güzel bir kadın. Onun sınıfında on kişi var. Eğer başka öğretmen bulamazsak yardımcı olacağını söyledi bana. İyi oldu bu ders verme işi.

"Oyalanacağım."

Süleyman Polis, vaktinin çoğunu limanda geçiriyordu. Balıkçıların bulduğu parçalanmış deri ceketten sonra, cesedin katilini ele geçirecek ip uçlarının denizden çıkacağına inanıyordu. "Ne bulursanız, ağınıza ne takılırsa, bez parçası," aklına fazla bir şey gelmiyor, "işte bir insan ne giyerse onlardan biri... Hemen bana bildireceksiniz." diye sıkı sıkıya uyarıda bulunuyordu. Yeni başkomiserle arası pek iyi değildi. "Salak" diyordu ona. "Seni polis yapanın.." Süleyman Polis kafasına takmıştı. Katili bulacak, başkomisere "Salak"ın kim olduğunu gösterecekti. "Seni başkomiser yapanın ..." deme sırası ona gelecekti. Limana geldi, bir babanın üstüne oturdu, beli öne doğru eğildi. Omuzlarını çekince kamburu daha çok çıkıyordu. Şapkasını çıkarıp, kucağına aldı. Alnında biriken terleri, karısının kenarlarını bas-

tırdığı patiska bir bezle sildi. Arkadan görenler içi dolu bir çuvalın, iskele babasının üstüne konduğunu sanırdı.

Ağını, beton zemine yayıp ören bir balıkçı, selam verdi.

"Yorulmuşsun Süleyman bey."

"Sı..sıcak, sıcak" diye yanıtladı.

"Sana bir ayran söyleyim mi? Buz gibi."

"Yok, yok, Ayran, uy.. uykumu getirir."

"Kola iç,"

"İç..içmem sağol. Kimse bir şey, bul..buldu mu?"

"Yook, bir şey bulsak hemen sana vereceğiz, kaygılanma."

Balıkçı elinden "iğ"ini bıraktı.

"Yahu dur Süleyman Polis. Bu sabah bizimkilerden biri, bir ayakkabı teki çıkardı ağından." Süleyman Polis hemen ayağa kalktı. Şapkasını başına geçirdi.

"B..b..ben demedim mi?"

Sinirlenince dili daha çok takılıyordu.

"Ne nerde o?"

"Vallah bilmem, çöpe atmıştır."

"Çö..öpe mi? Deli bu. Ka.. kanıt o ya.. yahu?"

"Gel bakalım bir çöp bidonuna. Daha gelip toplamadılar çöpleri, baksana etraf nasıl kokuyor. Bu belediyede iş yok, dinim imanım aşkına." Bidona doğru yürüler. Ağını ören balıkçı eğildi baktı içine. İki kedi korkuyla bidondan fırladı.

"Kokmuş balık dolu."

"Dö..dök bidonu."

"Dökülür mü yahu, pislik hep. Sen dur ben hallederim."

Balıkçı, kayığından uzun bir sopa getirdi. Bidonun içini karıştırmaya başladı.

"Yok be, Süleyman Polis."

"Ka..ka.rıştır."

"Altını üstüne getirdim Süleyman Polis, yok işte."

Kıpkırmızı oldu. Bu herifler kanıtı yok etmişlerdi.

"Ka..kanıtı yoketmek suç."

Balıkçı kolunu bidondan çıkardı.

"Vallahi bilmem, ben bulsam saklardım."

O sırada birisi geldi yanlarına.

"Kolay gelsin, ne arıyorsunuz çöp bidonunda?"

Balıkçı,

"Hah dedi. İşte kendi ayağıyla geldi. Ona sor."

"Sonra kendisi sordu, Süleyman Polis iki saat kekeleyip derdini anlatana kadar

"Yahu, sabahleyin senin ava takılan ayakkabıyı ne yaptın?"

"Ne yapacağım, sakladım. Süleyman Polis'e vermek için."

Süleyman Polis'in gözleri ışıldadı.

"A..aferin sana." Adam yürüdü, Süleyman Polis peşinden. Kayığa geldiler. Adam Süleyman Polis'in elinden tutup kayığa çıkardı. Başaltına yürüdü, eğildi. Ayakkabı tekini çıkardı.

"İşte bu, otursana Süleyman Bey. Sana bir çay yapayım.

Spor bir ayakkabıydı. Yosunlaşmış, yer yer kararmıştı. Süleyman Polis, karısının diktği patiska mendille ayakkabı tekini iyice sildi. Gözlüklerini taktı. İncelemeye başladı, Adam da tepesinde...

"Sence kaç nu ..numara bu?"

"Kırküç, kırkdört, hem de yeni. Ben kırkdört giyiyorum."

Balıkçı ayakkabı tekini kaptı, ayağına geçirdi.

"Kırkdört. Dur, çay suyunu unuttum."

Süleyman Polis, ayakkabının iç kenarındaki yazıyı okumaya çalışıyordu. Harflerin çoğu silinmişti. Ayakkabıyı alıp, eve geldi. Bir masanın başına oturdu. Kalem kâğıt çıkardı. Okuyabildiği harfleri yazmaya başladı.

"Ro..k.."

At..en

Grece" Lise son sınıfta okuyan oğlunu çağırdı. Harflerden bir şey çıkaramamıştı. Çocuk baktı, babasının yazdığı harflerle, ayakkabının içindekileri karşılaştırdı.

"Yunan malı baba dedi. Bu, "Greece" olacak, bir "e"noksan. Grece demek, Yunanistan demek oluyor. Üstteki de belki Atina. Bir "h" eksik. Oğlunun başını okşadı. Ayakkabı tekini aldığı gibi, karakolun yolunu tuttu. İyi bir kanıt bulmuştu. Cesedin otopsi raporunda da ayak numarası kırkdörtse, ölen herif Yunanlı'ydı. Yunanlı'ydı ya... Adımlarını yavaşlattı. İşler kızışıyordu. Deri ceket, İstanbul'dan alınmıştı. Adam hem Yunanlı hem Türk olacak değildi ya. Tekrar hızlandı. Kanıt kanıttır. Hele bir otopsi raporuna baksın, sonra düşünürdü. Başkomiserin kapisını çaldı. Balıkçıların bir Yunan malı ayakkabı teki bulduğunu, kırkdört numara olduğunu, otopsi raporunda da adamın ayağı kırkdörtse, cesedin Yunanlı olabileceğini söyledi.

Başkomiser ters ters baktı Süleyman Polis'e.

"Önce şu kapıyı kapa, görmüyor musun burada klima çalışıyor. Boşu boşuna elektrik parası verdirtme devlete."

Süleyman polis, hemen kapıyı kapadı.

"Kapadım amirim."

"Ne bekliyorsun daha, git tutanağını tut. O daha önce getirdiğin ceketin yanına koy ayakkabıyı da. İşim var şimdi." Süleyman polis, kalem odasına geldi. Masasının çekmecesini açtı. Yunan malı ayakkabıyı çekmeceye kilitledi. Tutanağı yazmaya başladı. Tutanağın altına balıkçılar ile kendi ismini açtı. İsminin altını imzaladı. Gidip, balıkçılara imzalattıktan sonra, işlem tamamdı. Komiser beyin canı ne zaman isterse baksın, isterse bakmasın. Katili yakalamanın ilk yolu cesedin tanınmasıydı. Bu yolda gidiyordu, hem de "sağlam adımlarla." Hazırladığı tuta-

nağı bir boya bayiinin yılbaşında hediye ettiği koltukaltı çantasına koydu. Kapiya doğru yürüdü. Tam çıkarken bekçinin biri önünü kesti. Amirim, "Seni çağırıyor." dedi. Başkomiserin odasının kapısı açıktı. Kapının kenarını tıklattı. Başkomiser, telefonla konuşuyordu. Başıyla "gir" işareti yaptı.

"Anladım efendim. Araştırıyoruz, çok sıkı bir şekilde. Bugün bile bir ayakkabı bulduk. Balıkçıların ağına takılmış. Hem de Yunan malı.. Evet efendim, Yunan malı. Bir de deri ceket var elimizde, İstanbul'dan alınmış... Birleşiyor efendim.. Evet efendim... Sağolun efendim."

Telefonu kapadı.

"Ne bildin ayakkabının Yunan malı olduğunu?"

"Ö.. öyle yazıyor ii...içinde amirim."

"Getir bakayım bana. Süleyman Polis kaleme koştı. "İşler kızışıyor" diye yineledi. Ayakkabıyı alıp geldi. Başkomiserin masasına bıraktı. Başkomiser altına, üstüne, içine iyice baktı.

"Nerede Yunan malı diye yazıyor? Bir de telefonda Yunan malı dedik, müdüre."

"İşte" dedi Süleyman Polis. Bir e harfi si..silinmiş, gı.. gırece yazıyor. Gırece de.. mek, Yu.. Yunanistan demek efendim."

"Ulan ona gırece demezler, Gırik derler."

"Bu, bu Gırece e.efendim. Üstü de A. Atina olmalı."

Başkomiser sert sert Süleyman Polis'e baktı.

"Salaklığına bir de ukalalık ekleme. Git bana, Şener'i çağır, O biraz ingilizce biliyor."

Süleyman polis, Şeneri aldı geldi. Şener okudu.

"Evet efendim. Greece dedi. Yunanistan yani."

"Yahu Yunanistan Gırik değil miydi?"

Polis Şener, Yunanlı'ya Greek dendiğini kibarca söyledi.

Başkomiser Adil Bey, bozuntuya vermedi hiç.

"Kafalar karışık, ne olacak dedi. Peki gidin."

İki polis memuru kapıdan çıkarken, Başkomiser, Şener'i durdurdu.

"Oğlum Şener, bu günlerde karakola kimse ziyarete gelmiyor. Devriye gezerken şu esnafa uğra, başkomiser güceniyor deyiver. Karakolun tonlarca gereksinimi var biliyorsun. Misafire tutacak kolonyamız, şekerimiz, likörümüz bile kalmadı." Şener, "Söylerim amirim" diyerek çıktı. Kalem odasında Süleyman Polis keyifliydi.

"Ben de söyledim amire ama, inanmadı" dedi Şener'e.

"Aslansın vallahi Süleyman Abi, bilmediğin yok." Süleyman Polis, çantasını aldı, tutanağı balıkçılara imzalatmak için karakoldan ayrıldı. "Anladı Başkomiser Efendi Süleyman'ı" diye, içi sevinç dolu, güven dolu yürüdü.

Avukat Sadık, Narin'in çocuğu için, kimlik kartı çıkarttı. Muhtardan, hastaneden gerekli belgeleri aldı. Doğumun hastanede olması işini kolaylaştırmıştı. Hastane kayıtlarında, çocuğun babası, "Makbul" diye geçiyordu. Gecikme cezasını ödedi. Önemli değildi. Ardından veraset belgesini aldı. Şimdi Narin, zengin bir kadındı. Makbul'ün başka çocuğu bulunmadığından Pansiyon, dükkânlar, tarlalar, evler, arsalar hepsi çocuğun olmuştu. Dava bitmediği için Narin, şimdilik bir şey alamıyordu. Malların yönetimi kayyum tarafından yapılacaktı. Gül, kayyum olmuştu. Makbul'un boşamak zorunda kaldığı kadına da birşeyler vermek gerekti. Narin'in gönlü razı gelmiyordu. "O beni sokağa attırdı ama." diyordu. Ona bir ev ile, bir dükkânın satış vaadini yaptılar. Resmi işlemler bitene kadar gereken bütün giderleri Sadık ödedi. Bankalardaki paraların faizi bir ömür boyu Narin'e yeterdi. Sadık da, tüm bu işler için yüz milyon lira aldı. Seçim giderleri çıkmıştı. Kısa bir hapis cezası ile Narin'i kurtarırsa, yüz milyon lira daha alacaktı. Sadık, Gül'e "Beraat olasılığı çok güçlü" diyordu. Olayda ağır tahrik var. Cinayeti işlediğini

kabul etseler bile, nefsi müdafaaya soktum mu iş biter. Vücutta da tek kurşun var."

Sokağa çıkınca boşaltmış Narin kurşunları, kovanları bulundu. Narin, Gül'lerden ayrılıp, çocuğuyla pansiyona yerleşti. Beş yıl, pansiyonun tüm temizliğini yapmış, çamaşırlarını yıkamış, verirlerse yemiş, vermezlerse buzdolabından bir şeyler çalıp, çocuğunun, kendinin karnını doyurmuştu.

Şimdi patron oydu. Pansiyonda çalışması için tek tük İngilizce bilen lise mezunu bir genç buldular. Genç hesabı kitabı yapacak, temizlikte de Narin'e yardımcı olacaktı Yeni giysiler alındı Narin'e ve çocuğuna. Saçı başı düzeltildi. Şimdi ismi gibi Narin bir genç kadın olmuştu. Tüm Kasaba, avukat Sadık'ı alkışlıyordu. Büyük babalık yapmıştı. Çoban kızı çamurdan çıkarıp, kurtarmıştı. Lokantacı Ali ile Halıcı Baki olayları kimseye belli etmeden izliyorlardı. İkisi de bellerinde tabanca taşımaya başlamışlardı. Narin'in cinayet günü, "Ali'yle, Baki'yi öldüreceğim" dediğini unutmuyorlardı.

Sevim mutluydu. Akşamları iki saat evden uzakta kalıyordu. Günde İki saat bağımsızlığını kazandırmıştı sanki ona. Akşamları evden uzakta olmak, değişik bir duyguydu. Masa hazırlamıyor, Aykut'u beklemiyordu. Şimdi Aykut onu bekliyordu. Masaya tabaklar çatallar bıçaklar konmuş, ekmekler dilimlenmiş, her şey hazır.

Az bilenler sınıfının, hiç bilmeyenlerden farkı yoktu. İlk gün bir sınav yapmış, durum belirlenmişti. Hepsinin hiç bilmeyenler sınıfına gitmesi daha iyi olacaktı. Halk Eğitim Müdürü, Oytun oturup konuşmuşlar, iki sınıfa bölmeye karar vermişlerdi. Kırkar kişilik iki sınıf. Zor olacaktı ama, şimdilik başka olanak yoktu. Halk Eğitim Müdürü, bardaç alıšan İngilizle konuşmayı vaat etmişti. Yalnız, İngilizce dersleri için konulan ödenek de, üçe bölünmüş olacaktı.

Onlar için önemi yoktu. Yeter ki, amaca ulaşılabilsin. Oytun'un sınıfını kızlar doldurmuştu. Bölünme olunca, bazı kızların canı sıkıldı. Emine ve Ayşe, Oytun'un grubunda kalmışlardı. "Üniversiteler açılana kadar ne öğrenirsem kazanç" diye babasından izin koparmıştı. Oytun, artık her akşam karşısında olacaktı. Emine nasıl da annesine benziyordu. İki haftadır Gül'le karşılaşmamıştı. Telefonda bir defa, "Merhaba nasılsın? Özledim." gibi birkaç kelime konuşabilmişlerdi. Halk Eğitim'in ders verme önerisini, "Akşamlarımı değerlendiririm, oyalanırım" diye kabullenmişti. Emine karşısında oldukça, Gül'ü daha çok özleyecekti. Emine'ye bakarken, Gül'ü görecekti. Öyle de olmuştu. Derse, kendini ilk akşam bir türlü verememişti. Ders arasında sınıftan çıkmamış, öğrencilerin sorularını yanıtlamaya çalışmıştı. Emine hemen yanındaydı. Bu ders aralarında, öğretmenlere ayrılan küçük odaya gitmesi daha iyi olacaktı. Bu küçük kız onu korkutuyordu. "Oyalanırım" derken, daha çok Gül'e itildiğini duyuyordu. Sevim öğretmenle konuşup sınıfları değiştirmeyi düşündü. Ne neden gösterecekti ki? "O Gül değil, O sadece onun kızı" diye kendi kendine telkine çalıştı. Ah şu benzerlik?.. Kaşı, gözü bakışları, vücudu... Derste, Emine'nin olduğu yöne daha az bakmayı denedi. Olmuyordu. Gözleri kayıveriyordu. Emine, annesi gibi gülümsüyordu. İkinci akşam sınıfa girerken, kapıda, Emine ile karşılaştı. "Merhaba Emine, nasılsın? Annen nasıl?" Bu kısa konuşma, kızı ile annesinin ayırdına varmasını sağlamış, rahatlatmıştı onu. Kendi de şaşırdı. Emine, sınıftaki bir öğrenciydi sadece. Oytun zorlanıyordu, derslerde. Elllerine verilen ders programı yüklü gibi geliyordu. Tenefüste Halk Eğitim hizmetlisinin yaptığı çayı içerlerken Sevim'e söyledi zorlandığını.

"Öğretmenlik deneyimim yok. Dili az çok bilmenin yetmediğini anlıyorum. Öğreticilik başka bir şey." Sevim güldü. Kendi öğretim metodunu anlattı. Ardından ekledi.

"Aslında, bizden istenen, turistik yöre insanının bir yabancı dilin içine girmesini sağlamak olmalı. Bu program tüm Türkiye için yapıldığından, turistik yörelere uygun değil. Benim hazırladığım, oldukça pratik bir program var. Birkaç gün geçsin, onu uygulamak istiyorum. Siz de arzu ederseniz, bir kopyasını alırsınız."

Oytun, teşekkür etti. Hizmetli zili çaldı. Üçüncü gün, John geldi. Sınıflar üçe bölündü. Ayşe, ile Emine John'un sınıfına düşmüşlerdi.

İlk dersten sonra Emine, kursu terkettti. O akşam, Ayşe, Eminelere geldi. İçeri girmede. Kapının önünde, "John, çok üzüldü" dedi. "Bak sana bir şiir daha yazmış." Defterinin arasından çıkardığı bir kâğıdı Emine'ye verdi. Dizelerin baş harflerinden "I love you." çıkıyordu. İngilizce şiiri okumaya çalıştı. Oytun'a götürüp, çevirmesini istese miydi? Üniversitenin açılmasına on gün kalmıştı. Hiçbir hazırlık yapmamıştı daha. Düşünmüyordu da. Oytun, şiiri okuyunca ne derdi acaba? Önünde on günü vardı. Bu sorunu çözmeliydi. Oytun'a sevdiğini söylemeliydi. Sınıftaki bakışları, ilgisiz olmadığının kanıtı değil miydi? Oytun içine kapanık biriydi. O açılmazsa, "Yıllar geçse, bir şey söylemez aşkını kalbine gömer"di.

Kayadibi davasının ilk duruşması yarın yapılacaktı. Avukat Halit Sıvacı ve Mimar Nazmi, Hâkim Cesur'u odasında ziyaret ettiler. Cesur, konukları ayağa kalkarak karşıladı. "Oteldeki görüşmeden sonra biribirimizi göremedik." diye sitemde bulundu. Özür dilediler. Bu günlerde başlarını kaşıyacak zamanları olmamıştı. İşçilerin yatakhanelerinin, şantiye binasının kurulması, telefon gibi şeylerle uğraşmışlardı. Yakında hafriyata başlayacaklardı. Çok sıkıştılar. Temel atma törenini öne almak zorunda kalmışlardı. Turizm Bakanı'nın onların tören günü için belirledikleri tarihte, yurtdışında olması gerektiğinden, daha

sonra da Amerika'ya tedaviye gideceğinden bu zorunluk meydana çıkmıştı. Neyse ki, vali bey, "Ben her zamangelebilirim" demişti. Yarınki duruşma için tanıklar hazırды, keşif gününün erkene alınması onları memnun edecekti.

"Bu Cumartesi keşfi yaparız" dedi. Yeter ki siz, tanıkları, bölgesel bilirkişiyi, keşif yerinde hazır bulundurun. Hepsı hazırды. Fen Memuru Nail, adamlarla tek tek konuşmuş, "ayarlanmış"tı. "İyi bir keşif yaptırırsanız bugüne kadar aldığınız ücretin, üç katını cebinizde bilin" demişti. Araziyi satan köylüler de çalıları kesmişler, koca koca zeytin ağaçlarını kayaların arasına dikmişlerdi.

"Onlar tamam efendim."

"Yalnız sorun hazine avukatında" diye konuştu Hâkim Cesusur. "Kararı temyiz eder. 'Tashihi Karar' yapar, uzatır durur."

"Konuyu Ankara'dan bitirmek var ama, Salih Yılmaz Bey, 'böyle küçük şeyler için, banakimseyi rahatsız ettirmeyin' diyor. 'Siz orada çözümleyin' diye emrettiler."

"Vallahi o sizin sorunuz olacak. Benim yapabileceğim bir şey yok." Avukat Halit Sıvacı, gözlerini hâkime dikti. Sinirlenmişti. İçinden "ya öyle mi?" diye geçirdi. Yılların deneyimi ile ses tellerinde kelimeleri yumuşatıp sakın sakın konuştu:

"Haklısınız" dedi. "Hazine Avukatı dul bir hanımmış duyduğumuza göre. Kasabalılar, hakkında pek iyi konuşmuyorlar. 'Biraz hafif bir kadın' diyorlar. Barlardan çıkmazmış."

"Bilirsiniz küçük yerlerin dedikodusu tükenmez."

"Elbette..." Avukat Sadık gülümsedi. Gövdesini Cesusur'a doğru eğdi.

"Bu küçük yerlerden korkulur, sayın hâkimim." Gözleri Cesusur'un gözlerinde, küçümser gibi yüzünü buruşturarak ekledi.

"Sizin, hazine avukatı ile satın aldığınız birer arsanın bile dedikodusunu yapıyorlar."

"Nasıl?"

Hâkim Cesur'un yüzü kıpkırmızı oldu. Bütün vücudunu ateş bastı. Avukat Halit Sıvacı, Fen Memuru Nail'den aldığı bilgileri satıyordu. Hâkimin hali, taşı gediğine koyduğunun tam kanıtıydı. Hâkim Cesur'un "Nasıl?" sorusunu duymamış gibi devam etti.

"Üç yüz metre bir arsayı koskoca bir hâkim alamazsa artık bu devlet batsın daha iyi. Biliyorsunuz Salih Yılmaz Bey hakkında, o güvendiğimiz basının yazdıklarını. Vatandaşlar da bunları okuyor, dünyayı Salih Yılmaz yönetiyor sanıyorlar."

"Ne millet" dedi. Hâkim Cesur, "oturup, lokantada bir rakı içsen, ertesi günü Ankara'dan duyarsın."

"Efendim, dedikodular üzerinde durursak, adımımızı bile atamayız. 'İt ürür kervan yürür' demişler. Sayın hâkimim, benim arzetmek istediğim husus başka. Biz size gösterdiğiniz anlayış için teşekkür etmeye geldik. Özellikle Salih Yılmaz Bey, böyle istediler.

Cesur, içinden "pezevenkler" dediği, bu nazik beylere, "Aman efendim" diyerek alçakgönüllülük maskesini takındı.

Halit Sıvacı pohpohlamasını sürdürüyordu.

"Sizin gibi anlayışlı hâkimlerimiz varken, bu ülkede adalet müessesesi yıkılmaz. Eğer bu gerçek olmasaydı, Salih Yılmaz Bey, böyle alını açık dolaşabilir miydi?"

"Açık konuşayım, zaman zaman ben bile başının etkisinde kaldım beyefendi için." Cesur'un itirafı anlayışla karşılandı.

"Normal efendim. Biz izninizi rica edelim. Ayağa kalktılar, Hâkim Cesur da kalktı. Avukat Halit Sıvacı elini uzatırken konuştu.

"Size zahmet, hazine vekili hanımla bizim için bir görüşür müsünüz?" Hâkim Cesur böyle bir öneri beklemiyordu. Duraladı, aldığı arsa... dedikodu... Adamlara baktı.

"Denerim" diyebildi.

Hiç konuşmaya karışmayan Mimar Nazmi, elini uzattı.

"Sizi yorduk. dedi. Bu yorgunluğunuzun karşılığında, benim size küçük bir önerim olacak, eğer kabul ederseniz.

"Ne gibi? Hâkim bey meraklanmıştı."

"Aslında bizim demem doğru olurdu. Yani şirketimizin. Hâkim Cesur yeni bir " şantaj"ın endişesine kapıldı. Bu adamlara fazla yüz vermişti. "Karşınızda bir hâkim var beyler biraz yavaş olun."

"Arsanıza bire v yapmak istiyorsanız. Hazır iş makinelerimiz buraya gelmişken, sizin hafriyatınızı da aradan çıkartabiliriz. Bunun bize hiçbir yükü olmaz. Evin planını da ben çiziveririm. Şöyle bitişik nizam, iki villa." Cesur, kafasına takılanın tersi ile karşılaşmanın şaşkınlığını yaşadı bir an.

"Çok teşekkür ederim ama, bir hazırlığım yok."

"Hazırlığa ne gerek. İki küçük villanın kaba inşaatını çatı dahil biz, bir ayda bitiririz. İnşaatlarımızda blok duvarlar kullanıyoruz.

Avukat Halit Sıvacı, söze karıştı.

"İş makinelerimiz gitmeden, bu işi bitirelim. Hazine vekili hanımınkiyle demek istiyoruz bitişik nizam iki villa diye. Arsa-larınız yan yana. Yarın akşam bizim misafirimiz olun, Nazmi, planın esaslarını size çiziverir. Sekizde buluşalım. Görüşmek üzere. Avukat hanımı da davet edebilirsiniz. Evinin planlarını görürler."

Bir şok dalgasının içinden yanıtladı.

"Konuşurum kendisiyle."

Bir kez daha "görüşmek üzere" deyip, ayrıldılar. Hâkim Ceur masasına döndü. Çok sorunlu bir duruşmadan çıkmış gibiydi. Onlarca tanık dinlemiş, sayfalarca ifade yazdırmış, ama dava aydınlanmıştı. Karar vermek zor değildi. Tanıkların söz-

leri gerçeği ortaya koyuyordu. Gerçek, adalet demekti. Hukuk, ideali değil, gerçeği yansıttığına göre.

Telefonu aldı. Hazine avukatı hanımın numarasını çevirdi
"Bana gelebilir misin?"

Gül, bu sabah, sağlık ocağında görevine başladı. Kendisinden başka yeni mezun bir hemşire daha vardı. Tüm kadroları, altı kişiydi. İki doktor, iki hemşire, bir idare memuru, bir hademe. Bina yeni yapılmıştı. Her taraf pırıl pırıldı. Doktorların, hemşirelerin özel odaları vardı.

Doktorların ikisi de poliklinik hizmeti veriyorlardı. Beyaz elbisesini, çoraplarını, ayakkabılarını giydi. Başına hemşire şapkasını taktı. Aynanın karşısına geçti. Parmağını dudaklarına götürerek, koridorlarda asılı hemşire resmi gibi, "sus" veya "yavaş" işareti yaptı. Gözlerinin içi güldü. Yıllardan beri sakladığı hemşire giysileri, ne bol, ne dar gelmişti. Kendini gelin olmuş gibi duyumsuyordu. İlk işe başladığı gün gibi heyecanlıydı beraber çalışacağı doktorun odasına girdiğinde. Pratisyen bir hekimdi. Kasabalılar'ın göz bebeğiydi. Herkes bu doktoru çokseviyordu. Tanıları güçlüydü. Hastanede başhekimlik yapıyordu kısa bir süre öncesine kadar. Uzman hekimler, pratisyen bir doktorun başhekim olmasını yediremiyorlardı kendilerine. Pratisyen hekimin de biraz günahı vardı. Görev saatinde bütün doktorların hastanede olmasını istiyordu. Oysaki hepsinin "muayenehane"leri vardı. Hastaneye gelirlerse, "muayenehane"de kim kalacaktı? Ekmek kapısı. Bu pratisyen, ekmekleri ile oynuyordu. Uzmanın görmesi gereken hasta olursa, hemşirenin biri telefon eder gelirlerdi hastaneye. Avuç içi kadar Kasaba'da ne olacak, beş dakikada bir yerden bir yere git.

Hastanedeki diğer iki pratisyen hekimle, emeklilikleri geçmiş karı koca uzman iki doktor, "muayenehane"leri olmadığı için tartışmaların içine girmiyorlardı. İki eczane sahibi de pek hoş-

nut değillerdi, pratisyen doktordan. İlaçların ucuzunu yazıyor, her yazdığı reçete ile alınan ilaçları muhakkak görmek istiyordu. Eğer eczacılar, pahalı ilaç veya benzerini verirlerse, geri gönderip, aynı ilacın ucuzunu ve aslını aldırıyordu. Eczacıların dilinde, "Bu doktor halkın sağlığını ucuz ilaçlarla riske atıyordu." Yeni gelen çocuk doktoru ile arası iyice bozulmuştu. Adam, "muayenehane"sinden çıkmıyordu. Pratisyen doktorun şansızlığı burada başladı. Çocuk doktorunun Sağlık Bakanı'nın karısının uzaktan akrabası olduğunu çok geç öğrendi. Öğrendiğinde de, kendisi sağlık ocağına, başhekimliğe de çocuk doktoru atanmıştı. Kaymakam bile, başhekim, uzman doktorlar çekişmesine seyirci kalmıştı. Kendinden önceki kaymakamın, "doktorları hizaya getireceğim" derken, zamanından önce atamasının geldiğini, birileri kulağına fısıldayıvermişti.

Elli yaşını aşmış pratisyen hekim, Gül'ün atanmasına pek sevinmişti. Uzun yıllar meslekten uzak kalmasına karşın, deneyimli, yüksek eğitilmiş bir hemşire idi. Yeni hemşireler iğne yapmasını bile bilmiyorlardı. Yeni doktorlar gibi yetiştirilmeden mezun ediliyorlardı.

"Sizinle iyi bir ekip olacağız" dedi pratisyen doktor.

"Teşekkür ederim. Sizinle çalışmak beni de memnun edecek." Karşılıklı, gönül okşayıcı sözleri fazla devam ettiremediler, aralık kapıdan sıra bekleyen hastalardan birinin yere düştüğünü gördüler. Gül fırladı, ardından doktor koştu. Adam yüzü koyun yere uzanmıştı. Gül yavaşça adamı, sırtüstü çevirdi. Gömleğinin yakasını açtı, boynunun altına koşarak muayene masası yastığını koydu. Adam nefes alamıyordu. Doktor kalbini dinledi. Hiçbir şey duymadı. Kalp durmuştu. Kalbe masaja başladı. Gül, ecza dolabına koştu, enjeksiyonu hazırladı. İğneyi yaptı. Doktor masaja devam etti. Bir "hoh" sesi duyduklar Kalp yeniden atmaya başladı.

"Olduğu yerde kalsın, ambulans çağırıp, hastaneye kaldıralım." İkisinin de alnından terler akıyordu. Birbirleriyle hiç ko-

nuşmadan, işlerini yapmışlardı. Gözleri gülüyordu. Bir insanı yeniden hayata döndürmenin mutluluğunu yaşıyorlardı.

"Teşekkür ederim hemşire." Gül, ilk sınavını vermişti. Mesleğini unutmadığını anlamanın kıvancıyla gözleri doldu. Gururlanmıştı. Öğleden sonra, sağlık ocağı, sessizliğe bürünmüştü. Gül, odasında, doktorun verdiği, birikmiş yazı işlerini düzenlemeye çalışıyordu. Kapı vuruldu. Oytun kapıda göründü.

"Kutlamak istemiştin." Gül ayağa kalktı. Heyecanlanmıştı birdenbire Oytun'u karşısında görünce. İçine tatlı tatlı bir şeyler aktı.

"Teşekkür ederim.. Ama, ya bir gören olursa."

Sevincini bile yaşayamamanın kırıklığı vardı sesinde.

Oytun, elindeki çiçek demetini uzattı.

"Burası sağlık ocağı, iğne yaptırmaya gelmiştim" diye gülmüseddi. Gül rahatladı, buraya herkes gelebilirdi. Onları beraber görürlerse, ilişkileri anlaşılır gibi gelmişti. Askerlik şubesinin önünden geçerken bile aynı duyguya kapılıyor. "Bu kadın, teğmenin sevgilisi" diyecekler sanıyordu.

Sandalyeyi gösterdi. Çiçekleri aldı.

"Doğru, gel otur. Çiçeklere de çok teşekkürler." Çiçekleri kokladı. Çiçekler, içinde açmıştı sanki.

Oytun, İki eliyle Gül'ün uzanan elini kavradı.

"Sana başarılar dilemek istiyorum."

"Sağol." Elini çekti. Çiçekleri bir tahlil kavanozuna koydu.

Sadık gelmemişti. Ömründe ona hiç çiçek veren de olmamıştı. Oytun oturdu. Gözleri Gül'deydi. Ne kadar güzeldi bu beyaz giysiler içinde.

"Sana çok yakışmış, gelin gibisin."

Gül gülmüseddi. O da öyle duyumsamıştı.

"İlk gün heyecanlı geçti. Bir kalp hastasını kurtardık."

"Mutlu olmalısın."

"Mutluyum."

"Arada sırada gelip, burada seni görürüm hiç olmazsa."

Neden çalışmak istemişti?.. O gün Sadık'a birdenbire çalışmak istiyorum demesinin bir tutar yanı yoktu. Sonradan Emine gidecek yalnız kalacağım. Emine'in okul giderleri gibi nedenler bulmuştu. Şimdi ayrımına varıyordu, çalışmak istemesinin nedenini. Oytun'u rahatça görebileceğini, konuşabileceğini ummuştu. Özlemini giderebileceğini ummuştu.

"Ne olur, dedikoduya neden olmayalım."

"Ama, çok özlüyorum seni."

"Ben de ama, koşullar."

"Evet, tutsağı olduğumuz koşullar." Oytun başını önüne eğdi. "Arada bir gelirsin, konuşuruz." dedi Gül.

Bu bir çıkar yol değil, umutsuzluğun kesinkes onaylanmasıydı.

"Oytun..."

Sevdiği adam başını kaldırdı.

İşıl ışıl bakışlarla bir muştı verir gibi devam etti.

"Bu günlerde Sadık, Antalya'ya gidebilir." Arada bir görmenin, konuşmanın ikisi için de yetersizliğini mi vurgulamak istiyordu.

Oytun kalktı. "Ben gideyim" dedi. Gül yanına geldi. Gözleri, söndürüp bir daha yakmamak üzere geçmişin unutulmuşluğuna bırakamadıkları sevginin tutkusuyla birleşti. Oytun, Gül'ü kollarından tuttu. Gül başını sevdiği adamın omzuna koydu. Yüreklерinden kopan, onulmazlığa direnmeye güçleri yoktu. Sıkıca sarıldılar. Gözlerinde toplanan yaşlarda, çevrelerinde ne varsa eridi, buharlaştı, yok oldu.

İkisi vardı yalnızca... Kapı açıldı. Dünya yeniden karşılarına çıktı. Kolları düşüverdi yanlarına.

Emine kapıdaydı.

Elinde bir demet çiçek vardı. Genç kız birkaç saniye Oytun'a, annesine baktı. Ağzından tek bir kelime çıkmadı, dili tutulmuştu sanki. Çiçekleri fırlatıp, dönüp gitti.. Açık kalan kapıdan koridorun bembeyaz duvarlarına baktılar bir süre. Sonra başları öne düştü. Gözleri odanın tabanına döşeli soğuk seramiklerin üzerine dağılmış çiçeklere takılıp kaldı.

Emine'nin arkasından koşamadı. Oytun bir sandalyeye yığılıp, kalmıştı. Gül, gözlerini çiçeklerden kaldırdı. Kapıyı sessizce kapadı.

"Bir gün bekliyordum" dedi, "ne yapalım." Oytun, sesini çıkarmadı. Gül yerdeki dağılmış çiçekleri topladı. Diğer çiçeklerin arasına yerleştirdi.

"Sen git Oytun, daha fazla kalma burada."

Oytun kalktı.

"Çok üzgünüm."

"Olan oldu. Üzülmenin yararı yok."

"Ne yapmayı düşünüyorsun?"

"Şimdilik hiçbir şey."

"Babasına söyler mi dersin?"

"Neyi değiştirir? Biz biliyoruz ya."

"Doğru. Ben ne yapabilirim?"

"Hiçbir şey. Sen şimdi git. Ben bu olayı tek başıma karşılayabilirim."

"Seni böyle bırakıp..."

Gül, güldü.

"Üzülme, ben hazırdım, ilişkimizin bir gün meydana çıkacağına. Korkma kimse gelip beni öldürmez." Oytun kapıya yürüdü.

"Beni ara. Çok merak edeceğim."

"Tek başıma karşılayabilirim dedim." Gül, masanın başında akşama kadar, doktorun verdiği işlerle savaştı durdu. Kelimeleri anlamıyor, rakamları kavrayamıyordu. Kapının açılmasını, birilerinin onu sorgulamasını bekliyordu. "Tek başıma karşılayabilirim." demişti. Neye, kime karşı? Kendine mi? Yoksa Emine'ye, Sadık'a karşı mı? Çevresine, çevreye ...

Kapı açılsın, sorgulasınlar. Kadınlığını sorgulasınlar, evliliğini sorgulasınlar, yaşamını, kocasını, duygularını, içine hapsedilmişliğini sorgulasınlar; sorumluluklarını, tek ona yüklenen kadınlık sorumluluğunu sorgulasınlar... Neyi çözecekler, ne elde edecekler? Hiç.. Günahkârsın, hatalısın, suçlusun mu diyecekler? Kafasının içinde hiçbir sorunun yanıtı yoktu.

Bildiği tek şey, birini sevmiş, onunla beraber olmuştu.

Eve geldiğinde Emine yoktu. Saat daha beşti. Onu en çok düşündüren kızıyla karşılaşmaktı. "Anlamamı beklemiyorum senden" diyecekti. "Fazla açıklanacak bir şey de yok."

"Her şeyi gördüm." diyecekti. Olduğu gibi anlatmalıydı. "Gemide tanıştığımızdan beri ilişkimiz devam ediyor." demeliydi. "Açıkça." Saklamaya gerek yoktu. "Seviyorum." demeliydi. "Babanı aldattığıma üzgünüm." Anlayabilir miydi onu? Daha çok gençti. Üzülecekti elbette babasını aldattığına.

Yalan, bir çıkar yol olur muydu?

Hiçbir şey olmamış gibi davransa, Emine gelince? "Sandığın gibi değil, beni işe başladım diye kutlamaya gelmiş. O anda... O anda ne olmuştu? Yalanlara yalan eklemek, ne kadar zor. "O anda, başım döndü, birden ayağa kalkmıştım, düşer gibi oldum. Nasıl aklına böyle, olamayacak uydurma şeyler getirebiliyorsun?"

"Sıkı sıkı sarılmıştınız."

"Sana öyle gelmiş."

"Benim gözlerim kör değil."

"Emine saçmalıyorsun." Biraz sert çıkmak işe yarardı belki. Sonra yumuşar, gönlünü alırdı. "Tutunmasam yere düşecektim. Çok duygulanmıştım işe başlayınca, bir adamın hayatını kurtardık. Yorgundum."

"Sana inanmamı mı istiyorsun?"

"İnanıp, inanılmayacak bir konu yok ki ortada." Ya gidip, gördüklerini Sadık'a anlattıysa? Öyle bir durum olsa Sadık çoktan gelmişti. Zaten yapacağını sanmam. Mutfağa gitti. Akşam için yemek hazırlığına başladı.

Saat altı olmuştu, Emine yoktu. Ayşe'ye telefon etti. Bula-madı. Annesi dışarda olduğunu söyledi. Emine'yi sordu. Bir ara görmüştü Ayşe'yle konuşuyordu öğleden sonra. Babası gelmeden, eve dönseydi bari. Yeniden yemek hazırlığına başladı. Çorbayı ateşe koydu. Sebzeleri ayıkladı, yıkadı. Babası gelmeden konuşsalar iyi olurdu. Kıymayı kavurmaya başladı. Bir taraftan da çorbayı karıştırıyordu. Elleri soğan kokuyordu. Yıkadı, limonla ovdu. Çorba kaynamaya başlayınca ateşin altını kıstı. Hiç bu kadar geç kalmazdı. Ayşe'ye anlatır mı acaba? Sebze yemeğini de ocağın üstüne koydu. Gidip bir çay bahçesine baksa mıydı çabucak? Mutfaktan çıktı, sırtına bir şey almak için odasına girerken kızının odasının kapısının açık olduğunu gördü. Kapı hiç açık durmazdı. Geldiğinden beri hiç dikkatini çekmemişti kapının açıklığı. Emine'nin odasına girdi, giysi dolabının kapısı da aralıktı. Toplanmış yatak bozulmuş gibiydi. Yastığın üstünde bir zarf gördü. Aldı, açtı. İçinden küçük bir kağıt çıktı.

"Gidiyorum, siz mutlu olun. E." Giysi dolabına koştu. Dolabın içindeki küçük bavul yoktu. Bazı elbiseler yere düşmüştü. Çekmeceleri çekti, iç çamaşırları alınmış, kalanlar karma karışık duruyordu.

Yerlerde kâğıtlar vardı. Kocasına telefon etti. Yazıhanede yoktu. Kulübün telefonunu çevirdi. Kocası oradaydı. "Hemen

eve gel" dedi. "Emine gitmiş." Sadık'ın "nereye gitmiş?" sorusunu bile duymadı. Ayşe'yi tekrar aradı. Öğleden sonra, ona uğramış, üzgün gibiymiş, herhangi bir şey söylememiş. Saat dört sularında ayrılmış oradan. Sadık, telaşa geldi. Gül mektubu gösterdi. Elbiselerini de almıştı. Ayşe de bir şey bilmiyordu. "Üzgün gibiydi" dediğini söylemedi.

Nereye giderdi, niçin? "Biz ne yaptık ona? Siz mutlu olun diyor. Tek kızımız, tek çocuğumuz diye şımarttık. Sıkmadık da haltettik işte. Sana bin defa söyledim. Şu kızı her akşam dışarı çıkartma diye. Her taraf it kopuk kaynıyor. Bir oğlan var mıydı? Sen anasın bilmen gerekir. Rezil olduk millete, Baki'nin kızına-kızarken, bizim başımıza geldi. Seçimleri bile etkiler bu. Daha onyedisinde, biriyle kaçtıysa, yakarım o herifi. Onyedi yaşındaki kızı kandırmayı görsün bakalım. Belki İstanbul'a gitti. Gelecek hafta üniversiteler açılıyor. İstanbul'a gitmek için niye kaçınsın? Parası yoktur."

"Bankada harçlıklarını biriktiriyordu." Gül yeniden Emine'nin odasına koştu. Sadık da geldi.

Yatağın baş ucu çekmecelerini karıştırdılar.

"Altınlar yok. Hani yaş günlerinde aldığımız, bir çift de altın küpe almıştım İstanbul'dan." Sadık çekmecenin birinden, İngilizce yazılı bir kâğıt buldu. Okumaya çalıştı.

"Şiir galiba, İngilizce."

Gül kâğıdı aldı, mısraların koyu baş harflerini gördü.

"Bak şuna. Mısraların baş harflerini oku, yukarıdan aşağıya.

"E.M.İ.N.E."

Sadık, gözlerini karısına dikti.

"Biri İngilizce, bizim kıza şiir yazmış. Kim bu acaba?"

Emine'nin odasından çıktılar. Gül'ün aklına hemen tekne gezisi geldi. Sadık yokken Ayşe'yle günlük tura göndermişti. Teknede tanışmış olabilirlerdi. Plajda da olabilir. Emine bir-

şey söylememişti ona. Şimdi Sadık'a anlatsa, ağzına geleni söylerdi artık. Ayşe'yle konuşmalıydı.

"Her gün denize gönderirsen böyle olur. Sana bir şey dedi mi?"

"Hayır. Hem ne var bunda? Genç kız.. Kim bilir sokaktan geçerken kimler laf atıyordur? Her dakika yanında olacak halim yok ya. Polise bildirmeyecek misin?" Sadık Gül'ü hemen yanıtlamadı. Odanın içinde dolaşmaya başladı. Kararını vermiş olmalıydı ki; "Bu gece bekleyelim" dedi, "belki döner. Her yeri velveleye vermeye gerek yok." Mutfaktan kokular gelmeye başladı. Gül mutfığa koştu. Çorbanın hiç suyu kalmamıştı. Çorbayı ateşten indirdi. Bu çorbayı Emine çok severdi. "Nerdesin kızım? Benden bu kadar mı nefret ediyorsun? Seni bu kadar yaralayacak ne yaptım ben?" Çok üzülmüştü demek... Bu üzüntüyle?.. Genç kız?.. İntihar etmiş olmasın?

Gül'ün elinden kaşık düşüverdi.

Kasaba savcısı, bir emniyet amiri, üç kişilik bir Yunan heyeti ve doktor, savcının odasından çıktılar. Başkomiserle kapıda karşılaştılar.

"Ben de size geliyordum, amirim. Her şey hazır. İşçiler mezarın başında bekliyorlar."

Emniyet amiri, Türkçe bilen Yunanlı'ya döndü.

"Her şey hazır mış."

"Gidelim öyleyse" dedi savcı. "Yalnız bizim kâtime haber verelim, O da gelsin. Gömdüğümüz kişi olduğunun tanımını esas o koyacak. Anınmsarsınız otopsiyi de o yapmıştı." Hükümet binasının önünde, üç araba bekliyordu. Polis sürücüler hemen kapıları açtılar. Arabalara bölüştüler.

Mezarlığa doğru yola çıktılar. Bir keçi çobanı, polislerin geldiğini görünce, otlattığı keçileri bırakıp, mezarlığın duvarından atlayıp kaçtı. Bir mezarın başında durdular. Savcılık kâtibi

de gruba katıldı. Kâtip, bir mezara oturdu. Dizlerinin üzerine portatif, küçük bir yazı makinesi koydu. Savcı konuştu. "Yaz: 'Saat on otuzda, mezara gelindi. Misafir Yunan heyeti, emniyet amiri, başkomiser, ben savcı, savcılık kâtibi, işçiler hazır. Mezarın açılmasına başlandı.'" İşçilere döndü.

"Kazın." İşçiler toprağı kazmayla, kürekle eşmeye başladılar.

Savcı Türkçe bilen Yunanlı'ya döndü.

"Denizden çıkardığımızda da yüzü pek belli değildi."

"Bir göreceğiz. Fethiye civarında bulunan cesetleri tanıdık. Mürettebattan."

"Kaç kaybınız var?"

"Altı."

"Büyük gemiymiş."

"Yok be, küçük bir kuru yük gemisi. Büyük olsa, o denize dayanırdı. Kaptan Rodos'a kaçmak istedi. Fırtına çıkınca. Olmadı işte".

"O memurun adını verin bana, takdirname göndereceğim" dedi emniyet amiri başkomisere.

"Başüstüne Amirim."

İşçiler, mezarın yarısını açmışlardı.

"Bu bile bir derstir bizlere" diye konuştu emniyet amiri. Küçük kanıtlar, koskoca bir cinayeti aydınlatır. Görüyorsunuz değil mi? Bu cinayet değil ama. İşte."

Sürücü polis memurlarına bakıyordu. Devam etti.

"Arkadaşınız, o deri ceket, ayakkabıyı bulmasaydı, bu sonuca ulaşamazdık. Değil mi?"

Türkçe bilen Yunanlı söze karıştı.

"Gemi İstanbul'a uğradığında, hepimiz aynı yerden birer deri ceket almıştık. Nah işte." Sırtındaki deri ceketin önünü açtı. Cebinin üzerindeki dikili etiketi gösterdi. "Romantik Leather."

"Bu bizim arkadaş, arkadaş olmasına da, kim?" İşçiler tah-taları, mezarın içine taş toprak düşürmemeye gayret ederek tek tek kaldırdılar. Ceset meydana çıkmıştı. Pis bir koku yayıldı yukarıya doğru. İşçiler başlarını yana çevirip, kefenin üzerindeki toprakları elleriyle temizlediler.

Savcılık kâtibi, bir makas uzattı.

"Yukarıdan aşağıya, kesin kefeni" dedi savcı. İşçinin biri, makası aldı. Önce, kefenin baş ve ayak uçlarındaki düğümleri çözdü, bacaklarını cesedin iki yanına atıp, kesmeye başladı.

"İyice açın" dedi savcı, "açın, dışarı çıkın." Savcının dediğini yaptılar. Kâtip, kararmış, yer yer dökülmüş yanak etleriyle, boş göz çukurlarıyla, çürümeye yüz tutmuş burnuyla korku filmlerini anımsatan yüze baktı. "Bizim otopsi yaptığımız" dedi. Türkçe bilen Yunanlı mezarae ğildi. Diğerleri başlarını başka yöne çevirdiler. Yunanlı doğruldu. Sararmıştı. Gözleri dolu do-luydu.

"Yorgi bu dedi."

"Yorgi mi? Nasıl tanıdın? Yunanlılar da adama bir şeyler sordular. Onlara da "Yorgi" dedi. Savcı, tanımını nasıl yaptığını tekrar sordu.

Adam gözlerini elinin tersiyle sildi.

"Bu Yorgi, uslanmaz keratanın biriydi. Toprağı bol olsun. Karısı kıskançlıktan, çükünü kesmişti, geçen yıl." Gülmek istediler, gülemediler. Ya başlarına böyle bir şey gelirse? Yunanlı devam etti.

"Epey parası olmuştu bankada. Sefer dönüşü, ameliyat olacak, yenisini taktıracaktı. Yemedi içmedi, ameliyat parası biriktirdi. Ee be, kader ıttınsın..."

"Kurşun tabut yaptıracaksınız, cesedi götürmek için."

"Gemide var." Türkçe bilen Yunanlı, diğerlerine bir şeyler söyledi. Aralarında konuştular.

"Biz Şimdi arşıdan yeni bez alacağız. Bu adamlar, bize yardım eder, oderiz ücretini."

"Tamam" dedi Savcı, "resmi kâğıtları hazırlarız."

Kâtibini gösterdi.

"Yavaşça"

"Onu da unutmayın."

İŐçilerden biri arkadaşının kulağına eğildi. "Allahın gavuru-nu Müslüman mezarlığına gömmüşüz. Tövbe tövbe." Heyetin görevi bitmişti. Her beraber ayrıldılar. Emniyet amiri karakola geldi. Başkomiserin masasına oturdu.

"ağırın Şu memuru." Süleyman Polis, kamburunu doğrultmaya çalışarak, odaya girdi. Ayaklarını birleştirerek, başıyla asker selamı verdi. Emniyet amiri ayağı kalktı. Elini uzattı.

"Aferin sana. Takdirnamenı göndereceğim."

"Sağolun."

Süleyman Polis, hiç kekelemeden, sağolun demişti.

"ıkabilirsin." Süleyman Polis, başıyla sertçe bir selam daha verdi. Tek ayağının üzerinde askerler gibi geri dönüş yaptı, gitti.

"Bu memura bir de ikramiye ıkartırayım" dedi emniyet amiri, "gavurlara karşı yüzümüzü ak etti."

Uyumuş sayılmazlardı bütün gece. Sabahın üçüne kadar oturmuşlardı. Sadık bir büyük Şişe rakıyı bitirmişti.

Sigara üstüne sigara içmişlerdi. Hep kapıda bir tıkırdı bekliyorlardı. Kilitte bir anahtar dönecek, Emine içeri giriverecekti. Saat üçe doğru, Sadık kanepede kendinden geçti. Gül, kocasının başının altına bir yastık koydu. Pantolonunu, kravatını çıkardı. Üzerine bir pike örttü. Kendi de ayaklarını sehpaye uzattı, başını koltuğun arkalığına dayadı. Uyudu mu, uyumadı mı o bile bilmiyordu hoparlörlerden gelen ezan sesi yerinden sıçratana

kadar. Kalktı Emine'nin odasına baktı, boştu. Tekrar koltuğa dönmedi. Odasına girip, soyunmadan yatağa uzandı. Yanında Oytun vardı, ikisi de cırıl çıplaktı. Vücutları birbirine değmiyordu. Oytun kollarını uzatıyor, kolları bir şeye takılıp kalıyordu. Görünmeyen, saydam bir şeye. Tüm gücüyle o saydam şeye yükleniyor, iteliyor, kıpırdatamıyordu. Dudaklarını saydam şeye dayıyor, 'gel' diye işaret ediyor, Gül de aynı yere dudaklarını değdiriyor acı ile geri çekiliyordu. Dudaklarından alevler çıkıyor, yüzü, saçları yanıyordu. Oytun o saydam şeyin arkasından kahkahalarla gülüyordu. Birden ışık ışık, pırıl pırıl bir kapı açılıyor, Emine, 'gel baba buradalar' diyor. Sadık'ın yalnız kafası gözüküyor. Kafa çevresinde dönüyor, dönüyor. Emine gülmeye başlıyor. Oytun'u arıyor, göremiyor. Kafa küçülüyor, küçülüyor uçarak, gelip iki memesinin arasına konuyor. Uyandığında ter içindeydi. Saat sekiz olmuştu. "Eyvah,geç kaldım" dedi kendi kendine. Sonra günün cumartesi olduğunu hatırladı. İlk günden nöbet koymamışlardı. Emine'nin odasına baktı. Boştu. Nefesi boğazına takıldı, yutkundu. Ensesinden bir ağrı koptu. Yükseldi, gelip iki gözünün ortasına bıçak gibi saplandı. Midesi yanmaya başladı. Acı bir su ağzına doldu. Hıçkırarak banyoya koştu. İlk defa neler olduğunu kavırıyordu. Dünden beri savunma içindeydi kendi kendine. Neden diyordu? Nedenin, bir sonucu olmuştu işte. Kötü, acı, aşağılayıcı bir sonuç. Bu sonuç, daha ne sonuçlar doğuracaktı, hem de hiç günahı olmayan, ilgisi olmayan küçücük kızının başına?.. Gelip, bağırıp çağırıyorsa, hakaret etseydi. Nasıl bir nefretti ki bu, kendini bilinmezliklerin kucağına atacak kadar? İlişkisi açığa çıkınca, ki bir gün çıkacaktı, aylarca yıllarca saklanması olanaksızdı. Bir gün bir açık vereceklerdi bir şeylerin olacağını kestiriyordu. Yuvası, varsa yuvası dağılırdı, ama, kızını kaybedeceğini asla... Banyodan çıktı, ılık su iyi gelmişti, yine de içinde bir burukluk hissediyordu. Sadık'ın üzerindeki pike bacaklarının arasına sıkışmış, başının altından yastık

düşmüştü. Boynu bükülmüş, hırıltılı hırıltılı soluk alıyordu. Yastığı yerden aldı, kocasının başının altına koydu, boynunu düzeltti. Pikeyi bacaklarının arasından çıkardı, üstüne örttü. Sadedik, gözlerini açar gibi oldu.

"Kahvaltıyı hazırlayana kadar uyu" dedi.

Eğilip, yavaşça Sadık'ın yanağından öptü. "Zavallı Sadık, seni de perişan ettim." diye içinden geçirdi. Mutfağa yürüdü. Sadık da diğerleri gibi koca, diğerleri gibi babaydı. Kasaba'daki tüm erkekler gibi... Çalışıyor, evine ekmek getiriyor. Olanakları içinde ailesine üstbaş alıyor, politika konuşuyor, kulüpte kumar oynuyor, içki içiyor, Antalya'ya gittiğinde, küçük kaçamaklar yapıyor. Kızına, karısına, dedikoduya fırsat vermesinler diye sert erkek rolü oynuyor. Belki de kendi kendine iyi aile babası olduğunu, iyi koca olduğunu söylüyor. Parası olursa karısına altınlar alıyor veya alması için kadın zorluyor, sıkıntılı günlerde gerekebilir diye karısını tatmin ettiğine, kocalık görevlerini yerine getirdiğine inanıyor. Tıpkı Balıkçı Okan, Halıcı Baki, Nazmi Telli gibi. İster hukuk eğitimi al, ister tıp, ister balıkçı ol, Kasaba'da yaşam bu. Ne kadını, ne erkeği, ne balıkçıyı, ne avukatı birbirinden soyutlayamazsın. Kasabaların kuralları vardır, görünmeyen, yazılmamış... Emretmeyen, ama uyulması gereken kurallar. Çayı demledi. Masayı hazırlamaya başladı. Kocası hâlâ uyuyordu. Arada sırada inliyor, "ah, oh" gibi sesler çıkarıyordu. Yanına geldi. Ne olursa olsun, hep bir şeyler duymuştu içinden bu adama. Bildiği, gördüğü, kasabanın yoğurduğu gibi bir erkek de olsa. Yavaşça, "Sadık " dedi. "Saat dokuzu geçti." Eliyle yüzünü okşadı. "Kahvaltıyı hazırladım." Sadık gözlerini açtı. Çevresine bakındı. Bir şeyler arıyor gibiydi. Nerediğini söylemedi. Gül'e baktı. Bu gözlerde bir muştı görülüyordu. Sadık doğrudu. Başını boynunun ekseninde sağa sola, öne arkaya çevirdi.

"Başım çatlıyor." Gül bir şey demeden, Sadık'ın yanına oturdu. Başına masaj yapmaya başladı.

"Hemen banyoya git, sıcak su iyi gelir. Çıkarken soğuk duş al, bir iki dakika." Sadık sallanarak kalktı. Banyoya gitti. Gül yatağın üzerine ütülü temiz çamaşır, gömlek çıkarıp koydu.

Kahvaltıda Gül sordu.

"Ne yapmayı düşünüyorsun?" Sadık önündeki tabaktan gözlerini kaldırdı. O da ne yapmaları gerektiğini düşünüyordu.

"Bilmem, polise bildirsem mi?"

"İstersen, ben önce Ayşe'yle iyice bir konuşayım."

"O kızı da hiç sevmedim."

"Aslında Emine de pek sevmezdi ama, başka arkadaşı da yoktu." Dün gecedен beri ilk defa Emine diyordu. Bilmeden Gül de, Sadık da kızlarının ismini söylemeye korkuyor gibiydiler. Emine yoktu.

"Onun bir şeyler bildiğine eminim."

"Bakalım. Biraz sıkıştır. Yazıhaneye telefon edersin." Sadık gider gitmez Gül, Ayşe'yi aradı. Hemen kendisine gelmesini istedi. Masayı topladı. Bir kahve pişirdi. Heyecanlıydı. Ayşe, muhakkak çok şey biliyordu. İnşallah konuşurdu. Emine Ayşe'ye anlatmış olamaz mıydı? En yakın arkadaşı oydu. Anlat-sın, kızına söylemeyi düşündüğü yalanları ona anlatırdı. Şu işe bakın! kimlere hesap vermek zorunda kalıyordu. Ayşe geldi. Gül, sakın sakın Ayşe'yi karşıladı. "Sen de büyüdün artık, sana da bir kahve yapayım" dedi. Nasıl konuya girmeliydi Ayşe'yi tedirgin etmeden?... Emine'yi sormadığına göre, bu kızın bir bildiği vardı. Mutfaktan seslendi:

"Nasıl gidiyor, İngilizce dersleri?"

"İyi, Gül Teyze,"

"Bir şeyler öğreniyorsunuzdur."

"Evet, yalnız dün akşam boş geçti."

Gül kahveyi getirdi. Ayşe, kalkıp fincanı aldı.

"Niye boş geçti?"

"Bizim hoca gelmedi."

"Şube başkanı mı sizin hocanız?" Gözlerini Ayşe'ye dikti. Eğer bir şey biliyorsa, Oytun'dan bahsetmesi, Ayşe'yi rahatsız edebilirdi. Ayşe'de bir tedirginlik hali görmedi.

"Hayır, sınıflar kalabalıktı, böldüler. Bizi bir İngiliz okutuyor."

"Hocanın İngiliz olması iyi, şanslısınız. Nerden bulmuşlar İngilizini?"

"Burada barda çalışıyormuş."

"Yani barda çalışan adamı hoca mı yapmışlar?"

"Yok, aslında öğretmenmiş, Biz Emine'yle onun sınıfındaydık."

"Emine bıraktı dersleri biliyorsun. Birkaç gün sonra İstanbul'a gidecekti."

"Evet biliyorum." İkisi de sustular. Konu ortaya çıkmıştı. Ayşe hâlâ Emine'yi sormuyordu? Gül, Ayşe'nin elini tuttu.

"Emine'yi sormuyorsun?"

Ayşe önüne baktı.

"Evet Ayşecik."

"Dönmedi değil mi?"

"İşte görüyorsun, yok. Bak Ayşe, O, bizim biricik kızımız, sen de annenin babanın tek kızıydın. Biz sizin iyiliğinizi isteriz. Büyüdünüz artık. Sizleri ne çok sevdiğimizi, kendiniz anne olana kadar anlayamazsınız. Sizlerin üzülmenizi, küçücük bir üzüntünüz olmasını ister miyiz sanıyorsun? Babası dün gece sabahlara kadar uyumadı. Emine bir derdi olduğunu ne bileyim birini sevdiğini gelip bana söylemedi. Söylese bir çaresini arar bulurduk. Evden çıkıp gitmekle sorunlar çözülüyor ki.. O senin arkadaşın, ya, başına bir iş gelirse? İster misin başına kötü bir olayın gelmesini?"

"İstemem" dedi Ayşe, gözlerini halının sularında gezdirirken.

"Dün ne anlattı sana? Telefonda üzgündü demiştin."

"Hiçbir şey anlatmadı vallahi. Çok üzgün görünüyordu. Gözleri kızarmıştı. Niye ağladın dedim, 'hiçbir şey yok' dedi."

"Sonra?"

"Elinde küçük bir bavul vardı. 'Ben gidiyorum' dedi. Evden ayrıldım. Şaşırdım.' Neden ayrıldın' dedim. Yanıtlamadı. 'Nereye gidiyorsun?' diye sordum. 'Onu da bilmiyorum, gittiğim yerden telefon ederim' dedi. 'Annenin haberi var mı?' diye sordum. 'Olması gerek' dedi. Çıktı gitti. Arkasından baktım, garajlara doğru gidiyordu."

Gül üsteledi, biraz da açık vererek.

"Yani hiçbir şey anlatmadı mı? Annem filan diye."

"Hayır Gül Teyze, bir şey söylemedi. O hep 'benim annem bir tanedir' derdi. Bazen ben, evden bir şeyler söyleyince..."

"Nereye gitmiş olabilir?"

"Üniversitenin açılmasına bir hafta var, Kasaba'dan ayrılma zamanı yaklaştı' demişti bir iki gün önce. İstanbul'a gitmiş olmasın?"

"Bilmem ki kızım." Olabilirdi. Gül'e hiç ters gelmemiştii Ayşe'nin tahmini. O olaydan sonra, kendi kendine kurmuş olmalıydı, nasıl yüzyüze bakarız diye. Olur mu, nasıl umursamazlık ederdi, babasını aldattığına?..

"Haklısın ama, İç i tam rahat değildi. Ayşe'yi söyletmeliydi. İyice emin olmalıydı, Emine'nin bir şeyler anlatıp anlatmadığından.

"Durup dururken gitmenin bir nedeni olmalı?"

"Ben de ona şaşıırıyorum." Emine, tek başına böyle bir şey yapabilir miydi? Birisi destek olmadan. Zaman zaman kendine kızardı, bu kızı güçsüz yetiştiriyorum diye. Demek kızını tanımamıştı.

"Biriyle ilişkisi var mıydı Ayşe?"

"Yoktu, olsa söylerdi."

"Üzerine düşen.. Örneğin plaja gidiyordunuz."

"Yoktu Gül Teyze. Emine kimseyle ilgilenmezdi."

"Lisede okurken... Hepimiz genç kız olduk."

"Onlar lisede kaldı. Ciddi bir şey yoktu ki." Ayşe gerçekten bir şey bilmiyordu. Kızcağızı boşu boşuna yoruyordu. Özür diler gibi konuştu.

"Bilemezsin Ayşe, ne kadar üzgün olduğumuzu. Senden bir-yardım umuyordum. Babası polise bildirmeyi düşünüyor. Ona, 'önce ben, bir Ayşe'yle konuşayım' dedim."

"Polise bildirmesenez olmaz mı?"

"Ama çare yok."

"Yakalarlarsa karakola götürürler, Emine çok üzülür o zaman."

"Doğru, çaresiz kalırsak.. Şurada bir haftası kalmıştı, İstanbul'a gitmeye. Ben veya babası alıp götürecektik."

"Üzülmeysin, Emine akli başında kızdır."

"Biz de öyle biliyorduk."

Gül konuyu değiştirmek istedi.

"Pansiyon nasıl gidiyor, mevsim bitti sayılır."

"Üç beş kişi var. İdare ediyoruz."

"Artık İngilizce öğrenmeye de başladın. Turistlerle daha kolay anlaşırısn." Gül birden yerinden kalktı. "Şimdi geliyorum" dedi.

Emine'nin yatak odasında bulduğu şiiri aldı geldi.

"Bak, biri İngilizce bir şiir yazmış Emine'ye."

Ayşe duraladı. Başını önüne eğdi. Gül'ün uzattığı kâğıdı aldı. Kucağına bıraktı. Gözbebekleri dizelerin baş harflerinde gezindi. Tanımadığı bir Emine'ydi dün, saçları dağılmış, göz-

lerinin içi kor, bakışları kızgın, elinde bavulu ile ona geldiği zaman. "Gidiyorum" demişti. "Kimseye söylemeyeceksin, annen, baban ölsün söylersen." Şaşırmıştı, nereye diye bile soramamıştı. Emine'nin ateşleşmiş bakışları, "söz ver bana" diyordu. Sözdü... Dizelerin baş harfleri, sen de onunla berabersin, suçlusun diyordu kucağındaki kâğıt parçasından. Ayşe ayak parmaklarından, saçlarının diplerine kadar ter içinde hissetti kendini. Yüzü kıpkırmızı olmuştu.

"Akrostiş, Emine çıkıyor. Kim yazdı bunu? Sen biliyorsundur."

Biliyordu. Her şeyi biliyordu. Söz vermişti. Söz vermişti ama, ya Emine'ye bir şey olursa? Suçluluğu daha da..."

"Biliyorum" deyiverdi Ayşe.

Sorgulama başarıyla sonuçlanmıştı

Bir serinlik çöktü Ayşe'nin üstüne. Rahattı şimdi. Tutuk tutuk da olsa, anlattı: John, İngilizce öğretmenleriydi.

Onların pansiyonunda kalıyordu. Daha önceden, taa tekne gezintisinden tanışıyorlardı. John Emine'ye âşık olmuştu. Bu yüzden İngiltere'ye gidip geri dönmüştü. Emine, bu İngiliz'den aslında hoşlanmıyordu. Hatta John, onlara ders vermeye başlayınca, sınıfı terketmişti. Dün nasıl oldu, bilmiyordu. Emine, elinde bavulla ona gelmiş John'u sormuştu. İngiliz odasındaydı. Beraber çıkmışlardı odaya. Emine, sözlükle oğlanla konuşmaya çalışıyordu. 'Param var' diyor, altınlarını gösteriyordu. 'Benimle İstanbul'a gel' diyordu. John'un verdiği yüzüğü de parmağına takmıştı.

"Orada evleniriz" diyordu.

"Sonra, John da eşyalarını topladı. Beraber gittiler. Bana yemin ettirdi Emine. Size söylememem için. Arkalarından gördüm; terminale gidiyorlardı. Ne olur karakola bildirmeyin. John Müslüman da olacak hem."

Gül daha fazla soru sormanın gereksiz olduğunu düşündü

Bir sigara yaktı. Hiçbir şey açıklığa kavuşmamıştı, ama kızının nereye, kiminle gittiğini biliyordu.

"Teşekkür ederim Ayşe" dedi. "Bunları anlatmasaydın, belki ilerde kötü şeyler olabilirdi. Şimdi ne yapmamız gerektiğini iyice düşünmeliyiz."

"Polise bildirmeyeceksiniz değil mi?"

"Bilmiyorum, babasıyla karar vereceğiz."

"Ama, 'gider gitmez seni ararım' dedi. O telefon edince ben size haber veririm."

"Yalnız sen kimseye bir şey söyleme. Annene bile. Arkadaşlığını göster. Lütfen."

"Vallahi söylemem." Gül hemen Sadık'a telefon etti. İngilizce hocası ile İstanbul'a gittiklerini söyledi. Ayşe'den öğrendim demedi kızın yanında.

Ayşe, Emine'nin babası ile karşılaşmak istemedi. Gitti. Ayşe çıkar çıkmaz telefon çaldı. Arayan Oytun'du, çok merak ediyordu. Gül Emine'nin evi terkettiğini söyledi. Sonra konuşurlardı. Telefonu kapattı. Sadık eve geldi. Ayşe'den öğrendiklerini kocasına anlattı. Ne yapmaları gerektiğini düşündüler. Sonunda, Ayşe'den haber beklemeye karar verdiler. Kızlarının nerede, tam değilse de, kiminle olduğunu biliyorlardı. Gül, kocasına "kahve ister misin?" diye sordu. Sadık karısına baktı. Bu, gözlerinin altı morarmış, yanakları çukura kaçmış yüzde, tanımadığı bir güzellik var gibiydi. Yılların, bugün solgun da olsa, bu güzel yüzü algılamasını nasıl körelttiğine şaşırdı.

Karısının yanına geldi. Omuzlarından yakaladı.

"Rahatla biraz artık. Hem bizim suçumuz yok." Gül'ün gerilen sinirleri, tuttuğu kasları bırakıverdi; gevşedi, yumuşadı. "Hem bizim suçumuz yok." göz pınarlarını delen incecik, fakat acımasız, kapkatı bir neşter oldu. Tutamadı kendini, ağlamaya başladı. Kocasına sıkı sıkı sarıldı.

Yemek neşeli geçiyordu. Yıllardır tanışan kişiler kadar kaynaşmışlardı. Hâkim Cesur rakı sofrasının aranılan adamı olmalıydı. Espriler yapıyor, fıkralar anlatıyor, dinleyenler vaktin nasıl geçtiğini anlayamıyorlardı. Hazine avukatı Berin Hanım, ilk tanışmada, biraz çekingen davranmıştı ama, karşındakilerin kibar içten tavırları çekingenliğini gidermişti. Hele Mimar Nazmi diye tanıştırılan genç adam, hem çekici hem de görgülü birine benziyordu. Duruşmadan, keşiften yemekte hiç söz açmadılar. Açmaya gerek de yoktu. Hem duruşma, hem de keşif, tarafların istediği gibi geçmişti. Hazine, davaya itiraz etmemiş, kabul etmişti. Tanıklar kendilerine öğretildiği gibi konuşmuşlar, keşifte bölgesel bilirkişi, en az otuz yıldır arazinin işlendiğini sınırlarının belirli olduğunu, o zamanlar az vergi ödemek için arazilerin tapuya küçük yazdırıldığını beyan etmişti. Hazine'nin de bölgesel bilirkişiye bir itirazı yoktu. Keşif; kadastro memurunun, tarım bilirkişisinin raporlarını vermesine ve duruşmanın gelecek ayın ikisine talikine... diye bitmişti.

Hâkim Cesur, yavaş yavaş şarkı söylemeye başladı. Rakı-sofralarının tadı alaturkayla gelirdi. Avukat Halit Sıvacı da usuldan eşlik etti. Şarkı bitince yan masada oturan turistler alkışlamaya katıldılar. Sesler biraz daha yükseldi turistler de memnun olunca. Halit Sıvacı susmuştu, Hâkim Cesur gür sesiyle, havuzun çevresinde oturanların alkışlarını toplamaya devam etti.

"Sıra sizde" dedi Mimar Nazmi'ye, Hâkim Cesur.

"Sizden sonra kimseye soğuk duş yaptırmaya niyetim yok."

"Berin Hanım'ı dinlemedik" dedi Halit Sıvacı.

"Berin Hanım'ın da sesi güzeldir" diye konuştu Cesur.

Hazine avukatı, gevrek gevrek güldü.

"Eğer şarkıya devam edilecekse, biz gene hâkim beyi dinleyelim." Mimar Nazmi, bardaklara rakı doldurdu. Berin Hanım,

"Benim limitim tamam " diyerek, süzgün gözlerini mimara doğru çevirdi. Elini bardağının üzerine kapattı.

"Çizdiğiniz taslak gerçekten çok güzel. Yalnız bir yere aklım takıldı." Mimar Nazmi çizmediği taslak üzerinde nasıl konuşacağının telaşına kapıldı. İstanbul'dan birkaç villa tipi ev taslakları çizimleri istemişti faksla.

Mimar Nazmi, çantasını yerden aldı. Çizimleri çıkardı.

Masada dosyasını koyacak yer yoktu.

"Şu yan masa daha uygun orda göstereyim."

"Berin Hanım'ın zevkine güvenin, ben her şeyi ona bıraktım zaten" dedi hâkim Ceur. Şarkısına başladı.

Nazmi ile Berin yan masaya geçtiler. Yan yana oturdular. Nazmi taslaklarını açtı. Berin, "göremiyorum " diyerek sandalyesini iyice yanaştırdı mimarınkine. Omuzlarından aşağısı birbirine değiyordu.

"Şu, mutfağın girişinde bir boşluk var, oraya bir dolap yapılabilir mi onu soracaktım. Bir de şöminenin yeri, şu köşeye alınmasının olanağı var mı?"

Mimar Nazmi, bacağında Berin'in bacağına duydu.

"O boşluğu kiler gibi kullanacaksınız zaten."

Bacağın sıcaklığı arttı.

"Şömineyi oraya koyarsak salona vereceği ısı düşer ama, siz istiyorsanız sorun değil." Bacak çekildi. Berin teşekkür ederek ayağa kalktı.

Yerlerine döndüler. Nazmi, Berin Hanım'ın sandalyesini çekti.

"Sizden izin istesem, benim için geç oldu. Bir taksi çağırabilir miyiz?"

"Biraz sonra beraber gideriz" dedi Hâkim Ceur.

"Ben keyfinizi bozmayayım Hâkim Bey, siz kalın, bakınız ne güzel eğleniyorsunuz. Ben taksiyle giderim."

"Ben sizi bırakırım evinize, taksiye gerek yok."

"Zahmet olacak Nazmi Bey."

Beraber çıktılar.

Hâkim Cesur şarkılarına devam etti.

Mehtap vardı. Ay ortalara gelmişti. Denizdeki koskoca ışıklı yolda sular kıpırtıyordu. Yüzbinlerce canlıdan çıkan yanıp sönen yansımalar, yıldızlara nispet yaparcasına şenlik içindeydiler. Berin, arabanın açık penceresinden, içeri dolan serinletici rüzgâra yüzünü vermiş, alkolün, kafasının içine doldurduğu, uyuşukluğu, ağırlığı rüzgârın eritmesini, alıp götürmesini beklercesine, ayın sularla oynayışını seyrediyordu. Nazmi hafifçe başını sağa çevirdi. "Güzel kadın" diye içinden geçirdi. Akşamdan beri, kadının güzelliğini şimdi ayırımsıyor gibiydi. Çıkık elmacık kemikleriyle, ucu birazcık kalkık, belli belirsiz kemerli burnu uyum içindeydi. Lise sıralarında hayran olduğu bir film aktrisine benziyordu. O günlerden beri, bir kadında aradığı yüz tipi bu olmuştu. Bacağını bacağına bilerek mi değdirmişti? Alkollüydü, belki de ayrımında bile değildi. "Erkek beyni hep böyle çalışır" diye kendi kendine güldü

"Çok güzel bir gece" dedi. Berin.

"Dolunay beni her zaman etkilemiştir."

"Siz bir mimarsınız, sanatçısınız . Bizim gibi normal kişileri de etkiledikten sonra."

"Benim etkilenmem, romantikliğin dışında. Biraz fiziki, dolunay öncesinde ve sonrasında pek rahat uyuyamıyorum."

Güldüler belli belirsiz.

"Pek çok kişide bu var galiba?" dedi Berin. "Ben de seyretmeye doymadığımdan uykum gelmiyor sanıyordum. Geceleri balkona çıkıp, saatlerce mehtapta kaldığım çok olmuştur. Oturduğum evin gerçekten çok güzel manzarası var."

"Kendi eviniz mi?"

"Hayır lojman" Kasaba'ya girince Berin yolu tarif etti. Denize bakışlı dört katlı bir binanın önüne gelince, "Burası" dedi. Nazmi yavaşça arabayı durdurdu. Koştı, Berin'in kapısını açtı, elinden tutarak inmesine yardım etti.

"Teşekkür ederim. Size çok zahmet verdim."

"Benim için bir zevkti. Evinizin konumu da dediğiniz gibi çok güzel, deniz ayağınızın altında. Sanırsam bu akşam da balkonunuzdan mehtabı seyretmeyi ihmal etmezsiniz."

Berin kısaca yanıtladı.

"Her halde. İyi geceler."

"İyi geceler."

Berin, tam dönecekken durdu.

"Siz de seyretmek ister miydiniz? Bir kahve yapardım. Arkadaşlarınız sizi beklemezlerse..."

"Onlar iyi anlaştılar. Bana gereksinimleri olacağını sanmam." Yürüdüler. Binanın kapısından girdiler. Birinci kata çıktılar. Karşılarından bir adam merdivenleri iniyordu. Tam merdiven kıvrımında karşılaştılar.

"Arthur, ne işin var burada? Hem de bu saatte."

Berin'in Arthur dediği adam, Nazmi'ye baktı kısaca.

"Özür dilerim Berin, yarın sabah gidiyor ben. Var isteğin Almanya'dan, sormak istedim, kapıdan."

"Bu saate mi Arthur? Telefon yok mu?"

"Önce geldi ben, bulamadı. Hem senin pasaport vermek istedim. Bende kalmış."

Berin, Nazmi'ye döndü.

"Benim eski kocam Arthur, bu da mimar Nazmi Bey. Bir kahve içecektik. Gel sen de istersen Arthur."

"Yok, ben gideyim. Var çok iş otelde. Sen bir şey istemek?"

"Teşekkür ederim. Sana iyi yolculuklar. Annene selam söyle benden. Buraya gelmek isterse bende kalabilir."

Arthur pasaportu verdi. "Allahaismarladık" deyip, ayrıldı. Berin'in dairesi sade döşeliydi. Hiçbir fazlalık göze çarpmıyordu. Duvarlarda sulu boya, yağlı boya Kasaba'nın tabloları vardı.

Nazmi, resimlere bakmaya başladı.

"Arthur yapmıştı" diye Berin açıkladı. "Buyrun oturun, ben kahveleri yapana kadar sıkılmayın, size radyoyu açayım." Odayı, Vivaldi'nin Dört Mevsimi doldurdu. Berin, mutfağa gitti. Nazmi tabloların başından ayrılamadı. Bayağı güzel resimlerdi.

Berin biraz sonra kahvelerle geldi.

"Espresso yaptım, umarım seversiniz. Makineyi Arthur getirmişti. Bu kahveye alıştım, neskafeyi sevmiyorum şimdi."

"Ben de severim."

Yan yana, üç kişilik kanepeye oturdular.

"Süt de alır mıydınız?"

"Sadeyi yeğlerim."

Berin yerinden kalktı.

"Bir şişe Martel konyacağım var. Arthur'un hediyesi." Nazmi içinden güldü. "Arthur'u dışarıda bıraktık sanmıştım." Konyağı kadehlere koydu. "Şerefe" kaldırdılar. Nazmi Arthur'un konyasını yudumladı.

"Ne tesadüf" diye konuştu Berin. Arabadan inince Arthur-gelmişti aklıma, belki de siz inmemeye yardım edince.. O da her zaman arabanın kapısını açardı. Bana arabanın kapısını açan ikinci erkek oldunuz. Sizi davetim belki ondan.

Nazmi, bu kıyaslamadan ne pay çıkartacağını bilemedi.

Berin'in hâlâ Arthur'dan hoşlandığı anlaşılıyordu.

"Bir ay oldu boşanalı. Topu topu altı ay evli kaldık."

"Üzüldüm."

"Kısmet böyleymiş. İlk eşimden sonra, bir daha Türk erkeği ile evlenmem demiştim. Yıllarca yalnız yaşadım. Sonunda

Arthur çıktı karşıma. Evleniverdik. Yabancı ile daha zormuş anlaşmak." "Ne kadar açık bir kadın" diye düşündü Nazmi, "Hiçbir şeyi saklamıyor. Konyağı bile" İçinden gülmeleri devam etti.

"Eski kocanız dönüyor demek."

"Sanırsam kısa bir süre için. Burada bir yat yaptırdı.Yatın bazı parçalarını getirmeye gidiyor. Charter seferleri yapacak."

"Aynı zamanda ressam."

"Evet, resim eğitimi almış, Almanya'da birkaç sergi de açmış."

"Ressamlığı bırakıp, yatçılık yapacak."

"Denizi çok seviyor. Gece gündüz denizden ayrılmak istemiyor. Benimle de denizde, yatta yaşamak istiyordu. Baktı olmayacak, beni bırakıverdi."

Berin gülmeye başladı. Nazmi, "içten kadın" diye geçirdi kafasından. "Bir başkası beni bıraktı diyemezdi kolay kolay."

"Bırakmışa benzemiyor."

"Çok iyi arkadaşız. Her zaman çok anlayışlıydı. Hep beni konuşuyoruz, sıkılmış olmalısınız."

"Hayır, hayır sıkılmadım. Çok ilginç."

"Nedir ilginç olan?"

"Kişiliğiniz, çok içten ve açıksınız."

Berin, birdenbire sordu.

"Evli misiniz?"

"Hayır, daha benden hoşlanacak şanssız bir kadın tanımadım."

"Siz öyle diyorsanız. Kendinizi tanıyorsunuzdur. Belki de..."

"Evet, belki de?"

"Sizden korkuyorlardır."

"Neden korksunlar?"

Nazmi şaşırılmış gibiydi.

"Otelde bir adam gördüm, dev gibi, sizin korumanız mı?"

Nazmi gülmeye çalışarak yanıtladı.

"Nerden çıkardınız? Bazı işlerimizi yapıyor. Biz dışarıda iken şirketle teması sağlıyor."

"Kusura bakmayın, size bir şey soracağım. Siz mafya mensubu musunuz?"

Nazmi gülmeye başladı, sesli sesli.

"Mafya nedir sizce?"

Berin kararlıydı.

"Siz benim sorumu yanıtlamadınız."

"İş bitiricilere bu ülkede mafya diyorlar."

"Yani" terminatör".

Bu defa ikisi birden güldü.

Berin gülmesini kesti. İnat dolu bir sesle konuştu.

"Gene soruyorum, siz mafya mensubu musunuz?" Nazmi eğilip konyağını alırken, Berin'in gözlerine, güven vermek ister gibi ışıklı ışıklı baktı.

"Bakınız, Türkiye'de çözümlenemeyen veya gizli kalması hissine kafaların takıldığı ekonomik veya polisiye bir olay olduğu zaman 'Mafyanın işi' deyip çıkıyoruz. Bu da toplumu rahatlatıyor. O gizli denilen veya çözümlenemeyen olay, mafya varsayımı ile beyinlerde istenen yanıtını almış oluyor."

"Peki, siz hep rüşvet mi verirsiniz işlerinizi yürütmek için?"

"Şimdi anlaştık, gerçek mafya rüşvet vermez. Haraç alır. Bizde ise, her emeğin bir karşılığı vardır."

"Sizi duyan da sosyalist sanır."

"Emeğin kutsallığına inanıyoruz."

"O kutsal dediğiniz şeyi, nasıl kendi çıkarlarınız doğrultusunda yorumluyorsunuz. Yani bana, hâkim kanalıyla yaptığınız öneri gibi."

"Karşılığını alıyorsunuz. Biz bu davayı kazanırız, ama zaman çok önemli. Her şey yasalar içinde değil mi?"

"Öyle aslında. Ben alıştım artık. Yaptığım işlere, başkalarından bir karşılık bekliyorum. Maaşla yürümüyor. Herkes oturduğu yerde para kazanırken ben niye kazanmayayım diyorum. Bir rant toplumu oluşturulmuş; devletin ekonomik politikasına uygun olarak faize verecek, repoya yatıracak bir birikimim olmadığına göre görevimin avantajlarını neden kullanmayayım?"

"Çok açıksınız."

"Kim bilir, başkaları yüz­süz de diyebil­irlerdi. Hatta..." Berin, durulmuştu. Konya­ğını aldı. Nazmi elini uzatıp, Berin'in elini tuttu.

"Üzıldünüz, keşke konuşmasaydık."

"Özür dilerim, konuyu açan benim. Çok konuşuyorum, sonra da üzülüyorum."

Berin, Nazmi'nin elini bırakmadan ayağa kalktı.

"Hani mehtabı seyredecektik."

"Sizi görünce ben mehtabı unuttum."

"Gördünüz mü mehtap sizi, sadece fiziki etkilemiyormuş." Balkonda yere, çuval halılar serilmişti. Duvara dayalı, yine bir halı yastık vardı. Arthur'un konyağı da onlarla beraber geldi. Bacaklarını uzatıp, içi doldurulmuş halı çuvalların üzerine oturdular. Balkonun demir parmaklıklarının arasından gümüş gibi parlayan deniz, bakışlarının açısında kırık kırık uzanıyordu. Vücutları birbirine yakındı. Nazmi kolunu, halı yastığın üzerine koydu, Berin'in omuzlarının ardından.

"Burada uyuduğum geceler oldu" dedi Berin. "Arthur bu halı çuvalları aldığı zaman yazın üzerinde uyunamaz diye kızmıştım ama..." Genç adam ikinci cümleyi duymamayı yeğledi.

"Şimdi de uyuyabilirsiniz." Kadının başını yavaşça tutarak, göğsüne doğru çekti. Berin gözlerini kapadı. Nazmi'nin par-

makları saçlarında dolaşmaya başladı. Saçlarını o gün yaptırmıştı. "İki gün gider" diye düşünüyordu, bozulmasına sesini çıkarmadı.

Mehtap balkonu dolduruyordu, dudaklar tekleşirken.

Öğleye doğru uyandı. Başını sağına çevirdi. Yanında kimse yoktu. "Gitmiş olmalı" dedi. İçinden. Sırtüstü döndü, elini uzatıp, saatini almak istedi, yatak başı dolabından. Eli bir şeye takıldı, baktı. Arthur'un konyağı. Saati aldı. "Güzel uyumuşum." Sevindi. Tatil sabahları erken kalkmaktan nefret ediyordu. Keşifler de hep tatil günlerine geliyordu. Gözleri karşı duvarda asılı çıplak kadın resmine takıldı. Arthur'a poz vermişti. "Yüzüm görünmesin" demişti o zaman. Arthur da sadece elmacık-kemiklerini belirtmişti, gözlerini, açık alnını gölgelemiş, yanaklarından çenesine bir ışık düşürmüştü. Egemen, bir yüz olmuştu, avuçlarıyla göğsünü yarı yarıya gizleyen çıplak vücudunun üstünde. "Nazmi resmi gördü mü acaba?" diye düşündü. "Belki sabahleyin uyanınca görmüştür." Gece odaya girince, elektriği yakmamışlar, perdeyi açıp, mehtabı içeriye doldurmuşlardı. Resimdeki kadar diri miydi? Arthur, öyle boyamıştı, "benim gözüme görünen o" diyordu. Memelerini yokladı, sırtüstü yattığı halde yanlara kaymamış, ortası yassılaşmamıştı. Hâlâ dikti. İlk kocası, memelerine elini değdirmekten korkardı zaten. Evlendikten ancak beş ay sonra, homo olduğunu anlamıştı. Eve, yemeğe genç delikanlıları davet ederdi hep. Öğrencilerim derdi. Bir gün kocasını, kendi yatak odasında, bir öğrencisiyle yakalayivermişti. Boşanmışlardı. Şimdi, her pazar televizyonda, klasik muzik saatinde filarmoni orkestrasını yönetirken izliyordu onu.

Öğrencileriyle mutlu olmalıydı.

Nazmi başka türlü anlamıştı muhakkak, bir daha Türk erkeği ile evlenmemeye karar vermiştim dediğini. Boşandıktan sonra, bütün Türk erkeklerini oğlancılık gibi görmeye başlamıştı. Divan

edebiyatında öğrendikleri, saraydaki oğlan öyküleri, kocası, henüz liseyi bitirmiş bir kızda başka ne iz bırakırdı ki?... Üniversitede okurken yavaş yavaş bu etkiden kurtulmuştu ama, yine de arkadaşlıklarını hep yabancılarla kuruyordu. Erkeklerin öpüşmeleri, keşiflere gittiğinde köylü erkeklerin elele tutuşmaları, o eski anısını tazelandiriyor, kendini, yabancı erkeklere bırakmasına neden oluyordu. Zamanla, onda, bir yeğleme biçimi olmuştu bu. Yabancı ülkelerde eşcinselliğin ne kadar yaygın olduğunu bildiği halde. Yağlı boya tablodan gözlerini çekti. Nazmi bu resmi görmüş müydü acaba? Mafyanın bir adamı ile beraber olacağı aklına gelmezdi. Nazmi ceketini çıkartırken, koltuk altında tabanca göreceğini umuyordu. Tabancasız mafya da olur mu? Oluyordu işte. Hâkim Cesur'un dediğine göre, Salih Yılmaz babaların en büyüklerinden idi. Nazmi de adamı... Belki de mafya, böyle kibar, yakışıklı adamları kullanıyordur. Belki değil, gerçek.. Filmlerde görmüyor mu, genç kızları tuzağa düşürenler hep yakışıklı güzel giyinen erkekler. Nazmi de yaptı mı böyle şeyler acaba? Yanaklarında bir gülümseme gezindi. Kendisini de kullanıyorlardı işte. Ama yakışıklı erkek öne sürerek değil. O istemişti Nazmi'yi. Otelin lokantasında ilk gördüğü zaman, çekici bulmuş, içi kaynamıştı. Yatmayı düşünmemişti, balkona çıkana kadar. Evine niye davet ettiğini de bilmiyordu. Bir suçluluk duygusu içindeydi, rüşveti kabul etmesinin nedeni Nazmi'ydi. İlk defa değildi ya, arsayı da Cesur'la böyle bir davadan almamış mıydı? İçindeki huzursuzluğu boşaltmak istemiş olmalıydı Nazmi'ye. Bir mafya mensubu, herkesten daha iyi anlar gibi gelmişti. Anlamazsa bile yadırgamaz. Bu haklı göstermese de azaltırdı iç kavgasını... Aynı doğrultuda insanları, birbirlerine yaklaştıran, aynı hataları paylaşmaları değil miydi? Arthur'la, Nazmi'yle konuştuğu kadar rahat olabilir miydi? İsteyen, 'namussuz, namussuzu bulur' desin. Ne kişiye, ne de devlete zararı yoktu yaptığı işin. Ama açıklaması zor. Sa-

londa telefon çalıyordu. zerine bir Şey almadan yataktan kalktı, salona koştu. Telefonu kaldırdı. Nazmi'ydi arayan. Haber vermeden ayrıldığı için özür diliyordu. Uyandırmak istememişti. Bugün pazardı. Eğer bir işi yoksa, ağlayan Kanyonu'nda kendisi ile alabalık yemeğe ne derdi? Sonra isterse, Uzunkum Plajı'na da giderler, akşam yemeğini de otelde alırlardı.

"ok uzun program" diye güldü. ağlayan Kanyonu'na hiç gitmedim. Kırk elli kilometre var galiba."

"O kadar sanırsam, ben de ilk defa gideceğim."

"Bir saat sonra hazır olurum."

"Güzel, gelir seni alırım." Kendini bir an, mafya gl sandı. Vamp kadın!.. Hep erkeğinin yanında. Bir daha karşılaştıklarında soracaktı tabancası var mı diye? Kendisinin bile vardı, onun niye olmasın. Hem belki Nazmi silah atmasını öğretirdi ona..Tabancayı almış, dolaba kitlemiş duruyordu. Yatak odasına döndü. Perdenin açık olduğunu gördü. mele mele gidip perdeyi çekti.

Aykut, belediye lojmanının, iki sandalyelik balkonunda dağları seyrediyordu. Başkâtip de, pijamasıyla kendi balkonundaydı. Çayını içiyordu. Pazar sabahının keyfini çıkartıyordu. n daireler denizi görüyordu, hem daha büyüktü. İki zabıta memuru daha önceden buraları kapmıştı. Başkanın akrabasıydı ikisi de. Başkâtip, sinirlenip dururdu bu zabıtalara. Yirmi yıldır belediyede çalışıyordu, onlar daha seçimlerde girmişlerdi. Lojmanlar biter bitmez, deniz gören büyük daireleri başkan akrabalarına vermişti. Oysaki, görevlerine göre biri kendine, diğer de sayııana verilecekti. Büyük Şehir belediyesinde olsa unvanı genel sekreterdi. Ne demek, genel sekreter, başkandan sonra en büyük. Zaman zaman Aykut'un odasına gelir, fişeklemeye çalışırdı. "İmar müdürü, dağa baksın, zabıtalardan denize. Hele bir seçimler olsun... Düşünürüz.."

Başkâtibin sırtı Aykut'a dönüktü. İyi ki dönük, yoksa balkondan balkona söyleşi başlardı. Aykut, sandalyesini biraz geriletti, şimdi görmesi zordu onu başkâtibin. Dağların rengi değişmeye başlamıştı. Gevenlerin sarı çiçekleri solmuş, sütleğenlerde bir canlılık başlamıştı. Top top olup, çiçeklerini açmaya daha çok vardı. Piynarların morarmış yaprakları, zeytin ağaçlarının koyu yeşilinde bakışları süslüyordu. Dağlar, adım adım bin rengi yaşıyordu sonbaharda. Çamların bittiği yerden sonra, çıplak doruklar, buzullarla kaplı gibi parlıyordu. Karadeniz'de dağlar bir başkaydı, yazın da kışın da... Neden gelmişlerdi buraya, ne gerek vardı? Biraz sabırlı olsa Sevim, orada da bir öğretmenlik bulabilirdi. Hemen olsun istemişti. Hemen olsun. İşte o zaman neden geldik buraya diye sorarlardı. İyi bir işi vardı, işinde başarılıydı. Ücreti de buradan dolgundu. Sevim mesleğini yapmak istemişti. Ah biraz sabırlı olsaydı. Nasıl olsa, milletvekilleri bir lisede göreve başlatırlardı. Trabzon'da kalsalardı, askerliği bu denli düşünmezdi. Kendi çevreleri, arkadaşları vardı, dostları vardı. Askere gidince, Sevim yalnız kaldı sayılmazdı. Burada, tek başına?... Üstelik daha yeni yeni ısınıyordu ona, eskisi gibi fazla uzak durmuyordu. Bir yıl daha erteletebilseydi askerliği, belki bir çocukları olurdu. "Şu hapları bir kesse... Uzun süre kullanmanın göğüs kanseri yaptığını durmadan yazıyor gazeteler.. Milyonlarca kadın kullanıyor diye hiçbir habere inanmıyor." Bir çocukları olsa, Sevim'in kendisine daha yakın olacağına emindi. Neden rapor almasını istemiyor? "Eşcinsel yazacaklarmış rapora yazsınlar." Onlar yazdı diye ibne olacak değil ya. Söyledi adamlar işte, pek çok kişi askerlikten kaçmak için aynıraporu alıyor. Eğer her rapor alan homötopolsaydı memleket bunlardan geçilmezdi. Adamlar yanıt bekliyorlar. Nasıl söyleyebilirdi, "karım boşanıyım diyor, böyle bir rapor alırsan."

Caddeden Oytun geçiyordu. Balkondan seslendi.

"Günaydın komutan, ne tarafa böyle?"

Oytun başını kaldırdı. Başkâtibi gördü önce, başkâtip de "Merhaba Reis" diye selamladı Oytun'u. Sesin sahibini aradı Oytun. Aykut elini sallıyordu.

"Günaydın, şöyle yürüyordum."

"Buyrun bir sabah kahvesi içelim."

"Sağolun, biraz yürümek istemiştim."

"Yine yürürsünüz beyim." Nedense pek hoşlanmıyordu Aykut'tan. Oysaki, arkadaşlık yapılabilecek birine benziyordu, özellikle Kasaba'da.

"Rahatsız edeceğim."

"Ne demek?" Oytun binanın giriş kapısına yöneldi. Aykut içeriye koştu. Sevim yatak odasında, yatağa uzanmış, roman okuyordu.

"Askerlik Şubesi Başkanı geliyor Sevim. Bir kahve içmeye çağırdım."

Sevim kitaptan gözlerini kaldırdı.

"Oytun Bey mi? Hay Allah bu kılıkla. Salonda bardaklar filan vardı, sen onları toplayıver." Aykut kirli kültablasını, bardakları aldı, mutfığa koydu. Koştu, kapıyı açtı. Oytun içeri girdi.

"Merhaba"laştılar.

"Pazar sabahı rahatsız etmek istemezdim."

"Şurada kaç kişiyiz teğmenim. Buyurun, balkona çıkalım isterseniz. Dağların görünümü çok güzel buradan."

İki sandalyelik balkona yerleştiler.

"Nasıl geçiyor günler?"

"Askerlik işte... Sizin de başınıza gelecek." Yarasını neşterle deşivermiş, içine tuz doldurmuştu Oytun. Kıvrandı. Sandalye, ağırlığında gıcırdayıp inledi.

"Sormayın. Pek münasebetsiz zamanda yakaladı."

Yarasından sızan bir şeyler ağzına doldu. Gömlek cebinden çıkardığı kâğıt mendille ağzını sildi. Bir yıl erteletebilir miydi acaba? Balkondan Oytun'u görünce bir umutla seslenmişti. Yedek subay da olsa, şubede bir şeyler öğrenmiş, bir açık yakalamış olamaz mıydı?

"Bir yıl erteleme olanağı olsa."

Oytun'a bakıyordu. Ah bir bulunabilir dese.

Karşısındakinden bir ses çıkmadı.

"Bu dönem gitmen gerekli değil mi?"

"Maalesef öyle." Bir umut.. Yasada, yönetmeliklerde bir boşluk yok muydu acaba? "Şubeler bir şey yapamaz mıydı?"

"Şubelerin bu konuda hiç yetkisi yok sanırım.

"Öyle, şubeler sadece, tebliğ ve sevk yeri. Bir sakat raporu alabilseydiniz..."

"Araştırdım, çok zor." Boynu bükük, umarsız, umutsuz, bir yönden de başına gelenlerin haksızlık olduğunda direnen, biraz küstah, biraz yalvaran bir sesle devam etti.

"Adamını bulmaya bağlı." Oytun'un tanıdığı, bildiği, duyduğu var mıydı? Bunca zamandır askerlik şubesi başkanı. Gözleri dağlarda gezinen Oytun'dan, başını "evet" anlamında kıpırdatmasından başka bir yanıt bulamadı. "Homo"luğu sorsa, böyle bir raporun geçerliliğini... Alırsa öğrenecekti nasıl olsa.

"Ordu tek bir konuda fazla hassasmış."

Oytun gözlerini dağlardan indirdi, güldü.

"Eşcinsellik mi?"

"Evet."

"İngilizler, Amerikalılar donanmaya kabul etmeye başladılar. Bizde ise çok sıkı. Askerlik muayenesinde doktorlar, özellikle ona bakıyorlar.

Aykut kıvrınmaya daha fazla dayanamadı.

"Yani eşcinseldir diye bir rapor alınsa, iş bitiyor."

"Öyle. Geçenlerde bir gazetede okudum. Yüksek derecede bir bürokrati suçluyorlardı, "homo" diye rapor almış, askere gitmemiş. Raporun fotokopisi de vardı gazetede. Adam 'o sahte' diye iddia ediyor, raporun altında imzası bulunan doktor da, 'imzalıdırsa doğrudur' diyordu." Kapıdan Sevim göründü. "Hoşgeldiniz" dedi Oytun'a. Kahvesini nasıl içtiğini sordu, mutfağa döndü. Saçlarını topuz yapmış, gergin yanakları daha da gerilmişti. Dudaklarını hafifçe boyamıştı.

"Sevim Hanım'dan, sağolsunlar çok şey öğreniyorum hocalıkta. Bayağı zormuş ders vermek. Boş zamanlarımı değerlendiririm demiştim ama. İngilizcesi de mükemmel. Aykut askerlik konusuna dönmek isterdi. Dönüp de ne olacaktı, Aykut da ondan fazla bilgi sahibi değildi o konuda.

"Sevim'in özel yeteneği var dile karşı. Yardımcı dili okulda Almanca idi. Onda da çok başarılı oldu. İngiliz edebiyatını çok iyi biliyor. Edebiyatı sevdiğinden herhalde."

"Çeviriler yapıyor mu?"

"Yorulmasını istemiyorum. Bizim yazın dünyasını da devamlı izler. Türkçesi de çok iyi. Fakülte'deki çeviri yarışmalarında ödüller aldı. Sevim kapıdan göründü.

"Buyurun içeri geçelim. Balkon iyi ama, birazdan güneş gelecek."

Kahveler orta sehпасının üzerinde duruyordu. Sevim, iki erkeğin karşısına oturdu.

"Sizden söz ediyorduk dedi Oytun. Eşinize yokluğunuzda teşekkür ediyordum acemi hocalığıma yaptığınız yardımlardan."

"Rica ederim Oytun bey, büyütüyorsunuz."

"Aykut bey, sizin dile olan yeteneğinizden, İngiliz ve Türk edebiyatının iyi bir izleyicisi olduğunuzu söyleyince neden çeviri ile uğraşmadığınızı sordum."

"Çeviri çok zor bir şey. Çeviri hocam da bana sık sık sen iyi çevirmen olabilirsin derdi ama, cesaretim yok."

"Deneyiniz. Belki o zaman cesaretiniz gelir." Sevim önüne bakarak, hafifçe güldü. Başı önde konuştu.

"Birkaç çevirim var. Fakat onları, bu işlerden anlayan birilerine gösterip de düşüncelerini alma cesaretini bulamadım Hem bakalım onlar, bir acemi ile uğraşmak isterler mi?"

"Öyle düşünmeyin. Ne gibi çevirilerdi bunlar."

"Öykü, kısa öyküler. Birkaç da şiir."

"Bir edebiyat dergisine göndersenize."

"Edebiyat dergileri biliyorsunuz öyküleri dışladılar. Az satıyor diye, yayıncılar bile öykü basmak istemiyorlarmış."

"Benim birkaç öykücü arkadaşım var isterseniz birine gönderelim çevirileri. Ben de okumak isterdim. Hiç olmazsa yeni bir şeyler okumuş olurum".

"Okuma zevkiniz körelirse, suç bende değil. Ancak bir koşulla, okuduktan sonra bana eleştirilerinizi yapacaksınız."

Sevim yatak odasından küçük bir dosya aldı, geldi.

"Makineyle yazılmış değil ama, sanırsam okuyabilirsiniz Oytun çevirilere teşekkür etti. Gerekirse onun portatif yazı makinesi vardı, verebilirdi. Kahveye de teşekkür edip, izin istedi. Aykut, karısının bir dosya çevirisi olduğunu öğreniyordu.

"Bana hiç söz etmedin. Ne zaman yaptın bunları?"

Yanıt kısa oldu.

"Ev işlerinden arta kalan zamanda."

Oytun elinde Sevim'in dosyası evinin yolunu tuttu. Biraz yürümek istemişti. Üç gündür içi içine sığmıyordu. Gül, Emine gitti demişti telefonda. Onun sorduğu, sormak istediği başkaydı. Emine'nin gitmesiyle, o günkü olay arasında ne gibi bir ilişki olabilir? "Merak ediyorum"un yanıtı, "Emine gitti" mi oluyordu?... Nereye?... İstanbul'a üniversiteye mi? "Sonra anlatırım"

demmişti. Emine gördüklerini babasına anlatmışsa, Gül'ün göğüslemek zorunda kaldığı kahredici aşağılanmaları düşünmek dahi istemiyordu. Bunlara katlanmasının nedeni kendisiydi söylemediyse bile. Gül'ün çektikleri, kendinin duyduğu suçluluktan bin beter daha ağırdı. En kötü gününde sevdiği kadını yalnız bırakmıştı neden olduğu üzüntüler içinde. "Ben karşılarım" diyordu Gül.

Nereye kadar?..

Niye iki kelime etmemişti telefonda. "Sonra anlatırım." Bu sonra ne zaman başlayacak? Evden çıkmamış, çalacak telefonu beklemişti. Araya cumartesi, pazar girince sağlık ocağına gidip, öğrenmesi olanağı da yoktu. Artık daha fazla beklemek istemiyordu. Kişiye en büyük işkence, onu bilinmeyenlerin kucağına atıp, eksiklik içinde bırakmak olmalıydı.

Sadık'la karşılaşmalıydı. Kendisine karşı davranışının nasıl olacağını görmeliydi. Eğer işler çıkırından çıkmışsa, kaç gün kaçabilirdi olacaklardan?.. Sadık karşılaşmalarında ters davranırsa, hemen Gül'e telefon edecek, "Ben hazırım." diyecekti. Yolunu değiştirdi. Umduğunu bulamadı. Sadık'ın yazıhanesi kapalıydı. Gül, "Evde durmaz" demmişti. Çay bahçelerini dolaştı, kulübe baktı, yoktu. Evine döndü. Dün aldığı konyak, masanın üstünde duruyordu. Uyuştururdu belki onu. Kafasının içinde yığılan soruların yanıtsız kalmasından çılgınımış duygulara sürükleniyordu. Telefon etse miydi? Şişeye elini uzattı. Bardağı ağzına kadar doldurdu. Koca bir yudum aldı. Ağzı kavruldu. Bardağa baktı. Çoktu. Dökmemeye çalışarak konyağı şişeye, bardakta bir parmak kalana geri kadar geri boşalttı.

Sevim'in dosyasını kapı girişinde bıraktığını anımsadı. Gidip dosyayı aldı. Masanın üstüne koydu. Üç günden beri iki insanla -belki de bir- doğru dürüst bir konuşma geçmişti aralarında. İyi olmuştu Aykut'un kahve içmeye çağırması. Yarım saat veya bir saat, üçgünlük karabasanları üzerinden atmıştı. Sevdiği

konulardan konuşulmuştu da belki ondan, Aykut'un askerlikle ilgili sorularının dışında.

Aykut'un kaba saba görünümünün yanında Sevim Hocanım, ne denli narin, zarif duruyordu. Gül gibi... Bu iki kadın arasında bir benzerlik vardı sanki. Konuşmaları, davranışları, yapmaktan uzak, içtendi. Belki de bana öyle geldi diye düşündü. Kaç gündür içinde yuvarlandığı karmaşalıktan sonra bir kahve içmeye çağrılmak, karşısında iki güler yüz görmek, Dünya'nın dönmeye devam ettiğinin tanıkları değil miydi? Elini konyağa uzattı. Dosya masanın üstündeydi. Bir yudum içti. Çok zarif ve çekici bir kadındı Sevim Hoca. Ders aralarında onunla konuşmaktan hoşlanıyordu. Ilık, yumuşak ve rahatlatıcı bir sesi vardı. Dosyayı açtı. İlk öyküyü okumaya başladı. Okudukça bunun Sevim Hoca'nın değil de, sanki usta bir çevirmenin kaleminden çıkmış olabileceğini düşünüyordu. Dili temiz, akıcıydı. Bir çırpıda bitirdi öyküyü. "Bravo" dedi içinden. Kaç öykü vardı? Dosyayı karıştırdı. Birbirine zımbalanmış şiirler gördü. Şiir de çevirmişti demek. Çeviri değildi bunlar, şiirlerin altında "Sevim Yılmaz" imzası vardı. Soyadını "Işık" biliyordu. Bu şiirleri evlenmeden önce yazmış olmalıydı. Küçük bir kitabı dolduracak kadar şiirleri okumaya başladı. Şimdiye kadar tanımadığı, duygulu, coşkulu, dingin, sözcüklerin müziğini duyuran bir şair vardı önündeki sayfalarda. Şaşırmıştı. "Bu kadın edebiyat dünyasına girmeli" diye düşündü. Şiirlere kendini kaptırmıştı. Bazılarını yüksek sesle okuyordu. Üniversiteki şiir günlerini hatırladı. Ne güzel saatlerdi onlar.

Telefon çalmaya başladı.

Yerinden fırladı. Gül arıyor olmalıydı. İkinci çalışta açtı. Tanımadığı bir erkek sesi onu soruyordu. Birisinin yine askerlikle ilgili bir işi vardı. Gece, gündüz, tatil bilmezlerdi bu insanlar, işleri olunca telefona sarılırlardı.

"Kusura bakmayın sizi rahatsız ettim."

Bu adam değişikti, özür dilemesini biliyordu.

"Ben avukat Sadık." Gözlerinin önünde kara, simsiyah kelekler uçtu. Parmaklarından tüm gücü çekildi. Alıcı kulağından uzaklaştı. Bir güçle tekrar alıcıyı kulağına yaklaştırdı.

"Estafurullah, buyurun. Sa..."

"Sadık bey" diyemedi.

"Bir sorunumuz var. Yardımınızı rica edecektim. Acaba hemen bize gelebilir misiniz?" "Sorun nedir?" diye sormadı. Bilenen şeyi sormaya ne gerek vardı?

"Hemen mi?"

Zaman kazanmaya çalışıyordu.

"Mümkünse..."

Kaçacak hali yoktu. Gül'ün yanında olmak, O'na destek,dayanak olmak olanağını bulmuştu. İçini tahta kurtçukları gibi yiyen kaygulardan kurtulacaktı sonu nereye varırsa varsın.

"Bizim evi bilmezsiniz sanırım."

Sadık tarif etti. Telefon kapandı. Alıcı Oytun'un elinde kalakaldı.

..... Kapıların dışındaki Kasaba, yakıcı, parlak güneşi, turkuazdan laciverde denizi, esen yeli, omuz verdiği morarmış dağları, koca çınarı, Likyalılar'ın, Romalıları'nın sokak aralarına tıklımış geçmişten şimdiye merhaba diyen kalıntıları ile yaşamından bir günü daha kucaklıyordu. Son turistler, Akdeniz'in, -hiçbir denizin erişemediği- doğasının o çarpıcı, o alımlı, o tutkulu gizeminin keyfini gönüllerince çıkarıyorlardı. Ayrılanlar, otobüslerinin, özel arabalarının "Görecektepesine tırmandığında başlarını yana çevirip, son bir kez daha ömürlerinden bıraktıkları mutlu bir birkaç günün buruk özlemini tadıyorlardı.

Kasaba halkı, geleneklerine uyarak, çay bahçelerini bu akşam da dolduracak, Maraşlı dondurmacı yine çanını çınlatacak,

Sarı İsmail kulübün balkonundan, "Beynimin içinde bu meret çan" diye Maraşlı'ya küfredecek, masalar bir-iki dolmaya başlayınca, çanın sesini bir daha duymayacaktı. Lokantaların kı-zarmış yağ kokusu, rakı kokularına karışıp, havanın bileşimini kimileri için, "iştah açıcı"ya çevirecekti. Kapalı kapıların ardında kalanlar, kendi yazdıkları oyunda, kaçınıcı perdesine geldiklerini bilmeden, salt "son"a ulaşma çabası içinde tüm yeteneklerini ayrımsız sergiliyorlardı. Onlar da cumartesi günü akşama kadar beklediler Ayşe'nin telefonunu. Kapılarını da aralık bırakarak. Gelen olmadı. Evde buldukları kitapları, gazetelerin geçmiş eklerini okumaya çalışıp, günü kısaltmaya uğraştılar. Çay demleyip içtiler. Kulakları telefonun bir umut, zil sesinde, kafaları Emine'nin bilinmezliğinde. Gül, ütü yapmayı denedi. Çamaşırların arasından kızının gömleği eline gelince ütünün fişini prizden çekti. Büfenin içindeki aile fotoğrafından gözlerini kaçırdılar. Sadık seçimlerin yaklaştığından, ciddi bir çalışmaya daha giremediğinden söz açtı. "Yoksa seçimlere katılmasam mı bu olaydan sonra?" diye sordu. "Sen bilirsin" diye yanıtladı Gül. "Bence olumsuz bir etkisi olmaz." "Her şey meydana çıkarsa ne olur" diye, düşünmek bile istemedi. Kafası, kocasının sorusunun üzerinde çağrışımlar yaptı. Ondan ilk defa bir konuda fikri soruluyor ve yıllardan beri ilk defa Sadık, hasta olduğu günlerin dışında gündüz evde kalıyordu.

Yanı başında, gözlerinin önünde, uslu bir çocuk gibi. Ayşe'den ses çıkmadı. Gül dayanma sınırını aşmıştı. Telefonu kaldırdı. Ayşe "Ben de merak ediyorum teyzeciğim. Aramadı daha" diyordu.

"Aramamış."

"Üzülme, yarın, en geç pazartesi bulurum ben."

Sadık, karısının iki günde solmasına, gözlerinin çukura kaçmasına inanamıyordu. Ne hale gelmişti kadıncağız, kendisinden bin kat daha fazla kahrolduğu, bakışlarından, sesinden duru-

şundan, her şeyinden anlaşılıyordu. Gül, böyle değildi. Hiçbir şeyi abartmaz, olayları olduğu gibi yansıtırdı. "Analık" dedi sessizce. Karısının saçlarını okşadı. Yanağından öptü.

"Kendini harap ediyorsun. Bu denli üzölmek iyi değil."

Göl'ün içi ezildi. Ne zamandan beri, yatağın dışında ona yakınlık göstermişti ki? Kocasının elini tuttu. "Af dileme bekleme benden Sadık" diye içindeki ikinci bir Gül konuştu.

"Adına ne dersen de. Düne kadar çok mutluydum. O genç adamı seviyorum ama, sen benim kocamsın, kızımın babası..."

"Bilmiyorum, bilmiyorum. Af dileyemem." Bakışları, sevecendi. Bu adam genç kızlığını verdiği kocasıydı. Bir öfke kabbardı yüreğinden. Elini bıraktı. "Yemeği hazırlama" bahanesiyle mutfağa gitti. İçindeki ikinci Gül peşindeydi. "Bir mutluluğum vardı, kaçak da olsa, gizli de olsa tadıyordum onu..." Emine gelmeseydi, onları görmeseydi, nasıl olsa bir gün dönecekti evine, yuvasına, kocasına... Dönebilecek miydi?.. Her şeyi silip süpürüp, parçalanmaları, kırılmaları, artıkları bir çöp kovaşına doldurup kapının önüne bırakabilecek miydi?.. Emine bir "son" hazırlıyordu, erken gelen bir son... üçe bölen, babasına, annesine, kendine... Gökten üç elma, bu defa "mutlu son"a düşmeyecekti nedense?..

Bir gün gelecek, Oytun bıkaçaktı bu kaçamak, bu sıradışı, bu gizli, bu umutsuz sevdadan. Gönlüne göre aşklar arayacak, gençliğine uyumlu sevdalar isteyecekti. Bir umudu yoktu. Aşkta umut arayanlardan değildi. Verebildiği sürece, aşkını yaşayabilirdiği sürece, acı da olsa, mutluluk onunla beraber, göğsünde bir kolye gibi takılı kalacaktı. Bitmişti artık. Bitirmişlerdi. Kaşabasına dönecek, akşamları çay bahçesine gidecek, belki de ay çekirdeği alıp, çitleyecekti dedikodu yaparken komşularıyla. Sadık gelip, tabakları aldı, "Sana yardım edeyim" diyerek. Sadık yardım ediyordu. "Emine gel gör, baban yardım ediyor. Doğdu-

ğundan beri böyle bir şey gördün mü?.." "Sağol." Masaya oturdular. Canları yemek istemiyordu.

Yiyeceklerdi ama...

"Bir parça sen de iç."

Sadık iki rakı bardağı getirmiş, Gül'e rakı koyuyordu.

"Yıllardır içmedim. Çarpar."

"Bir şey yapmaz. Hadi kaldır kadehini."

Gül kocasına baktı. Kadeh boşa kalkmaz ki. Neyimiz var, bizim kadeh kaldıracak? Gülümseyerek sordu.

"Neye içiyoruz?"

"Sağlığa."

"Olur, sağlığa."

Ne olurdu "bize" diyebilseydi. "Biz", ne güzel sözcük...

Sadık'da sevgi kaldı mıydı acaba? Kocaman bir yudum aldı rakıdan Gül, ağzının tümünü ateş doldurdu. Bir yudum da su hemen rakının üstüne. Dilinde kalan anason tadı hoşuna gitti. Sadık'a hazırladığı taze keçi peynirinden, kavundan yedi. Peynirle kavun çabucak bitti, kadehler üst üste boşalınca.

"Hızlı gidiyorsun" dedi Sadık.

"Yıllardan sonra sevdim rakıyı."

Sarhoş olmak en güzeliydi, ya ağlar açılır, ya güler, dünyayı "tiye alır"dı.

"Sarhoş olursam ne yaparsın?"

"Hiç, götürüp yatağına yatırırım." Gül, rakının gözlerine getirdiği kadınlığının, ürkek, mahmur bakışlarıyla sordu.

"Başka?"

Gözbebekleri istekle buluştu. Telefonun zili çalmaya başladı. Alkolün uyuşturduğu gözler, birden canlandı. Gül, yerinden fırladı. Alıcıyı kapar gibi aldı. "Gül Teyze" diyordu Ayşe'nin sesi. "Ayşe" dedi merakla bakan kocasına.

"İstanbul'daymış. Yurda yerleşmiş 'beni merak etmesinler' diyor."

"Yurda mı yerleşmiş?"

Gözleri güle güle, Sadık'a döndü, "Yurttaymış."

"Ondan bahsetti mi?"

"John'dan mı? Hayır, ben de sormadım."

"O da İstanbul'da tabii."

"Bilemem. Ama dersi var burada."

"Ne zaman telefon etti?"

"Öğleden sonra."

"Öğleden sonra mı?" Gül'ün sesi çığlık gibiydi. Sadık telaşla karısına baktı. Gül derin derin soludu.

"A kızım merakta olduğumuzu biliyorsun."

Ayşe özür diliyordu.

"Babam resepsiyondan çıkmadı bugün Gül teyze şimdiye kadar, yukarıda da annem var. Akşama kadar temizlik yaptım."

"Haklısın Ayşe, kusura bakma. Telefon numarası bıraktı mı?"

"Bıraktı. Sizde de varmış yurdun telefonu."

"Sen bir söyle bakayım. Bir dakika Ayşe, 'Sadık bir kalem versene.'" Sadık, Gül'ün göremediği telefonun yanında duran kalemi uzattı.

"Teşekkür ederim kızım. Kimseye söylemediğine eminim." Söylememiştii. Birbirlerine "iyi geceler" dileyip, telefonu kapatılar. Gül'ün solgun yüzü renklenmişti. Gözlerinde ışıklı gülücükler vardı. Kocasının göğsüne yaslandı.

"Yurttaymış, merak etmesinler demiş."

Gölüyor muydu, ağılıyor muydu, sesi hem kırık kırık, hem coşkulu çıkıyordu.

"Hadi rahatla artık. Öğrendik işte nerede olduğunu."

"İngiliz oğlanı sormamış Ayşe."

"Beraber olmadılar inşaallah?"

Baba konuşuyordu. Gül kocasının göğsünden çekildi.

"Sanmam" dedi soğuk soğuk. Ayşe'ye telefon numarasını verirken bizde de olduğunu söylemiş."

"Aramamızı istiyor."

"Evet, ben de öyle düşünüyorum."

"Bizdeki numarayla tutuyor mu acaba?"

"Bilmem. Nereye yazdıktı numarayı? Para alındı kâğıdında olmalı." Gül, telefon, elektrik, vergi alındılarını koyduğu salon-daki küçük kitaplığın alt çekmecesini açtı, karıştırdı. Sonunda yurdun alındısını buldu. İki telefon numarasını arşılaştırdılar, aynıydı.

"Bir arayalım" dedi Sadık, "içimiz rahat etsin."

Telefonu çevirdi. Genizden konuşan, bir kadın sesi yanıtladı. Kızı Emine ile görüşmek istediğini, bugün yurda gelmiş olması gerektiğini söyledi. Telefona çıkan kadın özür diledi. Akşam dokuzdan sonra, öğrencileri ne telefona çağırıyor, ne de telefon etmelerine izin veriyorlardı. Önündeki listeye göre, Emine Yörükoğlu, bugün onikide yurda gelmişti. Kendisine babasının aradığını bildirecekti...

Ardından, "iyi geceler" deyip, telefonu kapadı.

"İki dakika çağırса ya işgüzar. Daha ilk gün, ne olur?"

İçinden de "disiplinli yurt" diye memnun oluyordu.

Gül bütün konuşmaları duymuştu. İkisi de, yüzlerinde biraz burukluk, biraz bitimsiz sevinç kıpırtıları ile masalarına döndüler. Yürekerinin üzerine yığılmış kocaman kayaların, en kocamanından sıyrılmanın hafifliğiyle bakıştılar.

"Ben yeniden acıktım" dedi Gül.

"Kavun, peynirden başka bir şey yemedin ki" dedi Sadık.
Sadık rakı bardağını aldı.

"Şimdi neye içeceğiz?"

"Biliyoruz neye içeceğimizi."

"Yarın ben İstanbul'a gideyim,

"Beraber gideriz. Doktoru evinde görürüm yarın, bir gün izin istesem verir herhalde. Salı sabahı işe yetişirim.

"Sabahleyin telefon edelim bir daha. Bakalım bize ne diyecek?"

"Edelim. Ben yatmak istiyorum, sarhoş oldum galiba."

Gül sandalyesinden doğruldu, sendeler gibi oldu. Sadık, belinden sarıldı, odalarına girdiler. Emine'nin sesi ile uyandı. "Annee!.. Anneee!.." diye bağıırıyordu uzak karanlıkların içinden. Yataktan kalktı. Kulaklarında çınlayan sestten başka bir şey duymadı. Zifiri karanlıktı odanın içi. Sadık kalın perdeleri de çekmiş olmalıydı. Ufacık bir ışık süzölmüyordu dışarıdan. Elini başucu dolabının üzerinde gezdirdi, lambanın düğmesini buldu. Bastı. Yanmadı. Elektrikler kesilmişti. Tuvalet masasının üstünde mum olacaktı. Yatağın kenarına tutuna tutuna yürüdü. Yatak bitince, kollarını uzatıp, tuvalet masasını yakaladı-köşesinden. Şimdi kolay bulurdu. Mum her zaman masanın duvar yanı köşesinde durur. Elini uzattı, kibrit kutusuna çarptı. Kibriti aldı. Çaktı. Parlak metalden kaplama şamdandaki mumu yaktı. Titreyen kör aydınlıkta pencereye yürüdü. Kalın perdeler çekili değildi. Sokak lambaları da yanmıyordu. Pencereyi yavaşça açtı. Başını dışarı çıkardı. Gözlerini, kulaklarını gecenin içine dikti. Çıt çıkmıyordu. Sokağın iki ucuna uzanan karanlıkların içini görmeye çalıştı.

Kulaklarında hâlâ "anne" diye bağırın Emine'nin sesi vardı. Işıklar yanıverdi. Bozuk kaldırım taşlarının üzerine gri gölgeler

düştü. Sokak sessizdi, kimseler yoktu. Pencereden çekildi. Yatak başı lambasının parlak ışığı odayı doldurmuştu. Mumu söndürdü. Tuvalet masasına şamdanı bırakırken aynada kendini gördü. Çırıl çıplaktı.. Döndü, açık pencerenin üstüne perdeyi hızla çekti. Yine gözleri aynaya takıldı. Elleriyle önünü kapattı. Sadık derin derin uyuyordu. Gözlerini odanın içinde dolaştırdı. Külotu yatağın kenarında, yerde duruyordu. Kapar gibi aldı yerden, giydi. Geceliğini aradı, sandalyenin üstündeydi. Geceliği eteklerinden tutup başından geçirdi. Yeniden pencereye gitti. Uzun uzun sokağın iki ucuna baktı. Pencereyi kapadı. Masanın üstündeki saat sabahın dördünü gösteriyordu.

Sadık uyuyordu. Gece lambasını söndürüp, banyoya gitti. Odaya döndüğünde, Sadık onun yattığı yere dek gelmişti. Yatağı çaprazlamasına doldurmuş, pike üstünden kaymıştı. Yüzükoyun yatıyordu. Çıplaktı. Pikeyi yavaşça kocasının üzerine örttü. Salona döndü. Kanepeye uzandı. Uykusu kaçmıştı. Yorgundu. Başında bir ağırlık vardı. İçki içmişti. Hem de rakı, hem de Sadık'la. Nişanlıyken bir defa Sadık'ın yaş gününde rakı içmişlerdi ikisi başbaşa. Hepsi o kadar. Yıllarca sonra, bir sofrada, başbaşa yeniden. Emine görse, duysa şaşırırdı. Babası bütün bir gün, bir gece annesiyle... Ona, "Bunu sağlayan sensin" dese sevinir miydi.

"Beraber kadeh tokuşturduk, sağlığınıza dedik, Emine'mize dedik. Hep içtik, bardakları boşalttık. Peynirle kavunu meze yaptım rakıya Emine. Güzel oluyormuş. Baban ben üzülüm diye, saçlarımı okşadı, yanağımdan öptü. Bunların da nedeni sensin. Ona sarılıp ağladım. Hep tek başıma ağlardım. Ağlayacak bir omuz buldum. Bunu da sağlayan sensin kızım Belime sarılıp, beni yatak odamıza götürdü. Sana anlatamam, utanırım, nasıl seviştiğimizi. Seni bana kazandıran geceden de büyüktü. Yılların en büyüğü, en coşkulu, gözlerimden yaşlar geliyordu, ağlıyordum, gülüyordum. Sana anlatamayacaklarımın nedeni de

sensin kızım. Baban içerde uyuyor şimdi, sabah olsun bakalım, birbirimizi nasıl göreceğiz? Hangi gözlerimiz bakacak birbirine, dost, sevgili, sevecen, yoksa bıkkın, usanmış?.. Akşam sana geleceğiz. Seni görmeye, belki de seni sorgulamayı düşünüyor baban. Bilmiyor ki; bir günlük, üzüntü, keder içinde de olsa yakaladığımız mutluluğun nedeni sensin kızım. Bana her şeyi söyleyebilir ama, seni suçlamasına izin vermiyeceğim yeter ki yüzüme bakma gücünü kendinde bul." Gözleri sulandı. Şakaklarına bir ağrı girdi. Kalkıp, iki aspirin aldı. Neler oluyordu? "Her işte bir hayır vardır" diye kendini avutmaya çalıştı. Olumlu düşünecekti artık. Olumsuzluklar, olumsuzlukların tohumu oluyordu. İşte, bir işi vardı. Mesleğine yeniden kavuşmuştu. Özgürlüğüne giden bir adımdı bu, kasabaya dönmeyecekti. Sadece, Avukat Sadık Bey'in karısı olarak kalmayacaktı. Gül hemşireydi O... Hemşire Gül'ün kocası diyeceklerdi Sadık'a. Eşitlik gelecekti yaşamlarına. Çalışacak... Eşitliği paylaşmanın tadına varacaklardı. Sadık ne yapmak istiyorsa, avukatlık, politika destekleyecekti. Sevdiği işi yapsın. O da yalnız bırakmıştı kocasını hayallerinde, işinde. Arka vermemişti. Yanında olacaktı. Zorla da olsa, istemeyerek, sevmeyerek de olsa, yanında olacaktı. Kasaba mı çekmişti onu sadece içkiye, kumara? Kendini yalnız duyumsadığından mı gidiyordu yoksa? Ah çok gençti, çocuktu evlendiğinde. Bilememişti. Anlayamamıştı, düğünlerinin ertesi günü Sadık eve geç geldiğinde. Yemek masasında beklemişti saatlerce. Erkeklerin dışarıda erkek erkeğe eğlenmesini, yemelerini ve içmelerini geleneğin bir gereği sanmıştı. Kasaba'nın ilk günden kocasını elinden aldığıнын ayrılmına varmamıştı. Göz kapakları ağırlaştı. Başının altına kenepenin yastığını koydu. Uyuya kaldı.

Saat sekizi geçiyordu uyandığında. Şakaklarının ağrısı geçmişti. Duşunu aldı, giyindi. Sadık uyanınca gazete okumak isteyecekti. Sokağa çıktı. Cumhuriyet Meydanı'nın köşesindeydi

Kasaba'nın tek gazete bayii. Kasaba'nın tek ana caddesinde yürümeye başladı. Yanından sirenlerini çala çala bir ambulans-geçti. Hastane yoluna döndü. Arkasından bir taksi kornasını bağırtarak geldi. O da hastane yoluna girdi. Tam yanında bir araba durdu. İçinden birisi, "hemşiranım" diye sesleniyordu. Baktı, beraber çalışmaya başladığı doktordu.

"Günaydın doktor."

"Bir otobüs devrilmiş Kasaba'nın girişinde. Çok yaralı varmış, eve telefon ettiler. İşiniz yoksa benimle gelebilir misiniz?"

"Tabii doktor."

Arabaya bindi.

Bugün pazar, yeterli doktor, hemşire yoktur hastanede Gül "İzin istemem için, Tanrı yardım ediyor" diye düşündü. Bugün birkaç saat çalışırsa, doktor yarın izinli olmasına ses çıkarmazdı. Hastaneye geldiler. İlk yardımın önü, meraklılarla doluydu. Doktoru görünce yol verdiler. Bir hemşire koşarak geldi.

"Bugün doğumcu nöbetçiydi. O da daha gelmedi. Başka da doktor yok, bir ben varım, şaşırdım kaldım."

"Röntgeni arayın, teknisyenleri, bulabildiğiniz doktorları çağırın."

"Hepsini aradım doktor, bir sizi, bir de röntgenciyi bulabildim."

Yaralılar sedyelerin üzerinde yatıyordu. Sırayla hepsini kısaca gözden geçirdi. Bir tanesi ağırdı. Hastane çaycısının çağırısıyla yaralıyı muayene odasına aldılar. Doktor dinledi, gözlerini açıp kapadı.

"Bırakalım bunu, uygun bir yere taşıyın" "Niye bir morg yapmazlar"dı. "Şu hastaneye." Kapıdan genç bir doktor girdi. Hemen, pratisyen yaşlı doktorun yanına koştu.

"Ne yapıyoruz abi?"

"Senden başka kimse yok mu? Cerrah nerde acaba?"

"Herkes mevsim sonu diye topluca pikniğe gitti. Cerrah da Antalya'da işim var diyordu."

Ameliyathane hizmetlisi göründü.

"Ameliyathaneyi hazırladım doktor. Duyunca koştum geldim" "Aferin" dedi ona yaşlı doktor. Gence döndü. Bir yaralıyı gösterdi.

"Sen şunu al, görünüşte bir şey yok. Yaralarını temizle iyice muayene et. Gül hemşire, biz de bunu içeri alalım. Başında bir yarık var." Yaralının kanını durdurdular. Dikişlerini attılar. Tetanoz iğnesini yaptılar.

"Röntgeni çekilsin. Sonra yatırın, gözlem altında tutalım." Röntgen teknisyeni gelmişti. Gül'ün yardımıyla röntgenleri çekildi. Yaralıyı, ameliyathane hizmetlisine teslim etti. Gül röntgen odasından çıkarken, nöbetçi hemşire genç bir adamı içeri sokuyordu.

"Bu da yabancı. Ayağının üstüne basamıyor. 'Çatlak olabilir' diyor doktor." Gül, genç adamın kolundan tuttu.

"Neyiniz var? "Adamın acı ile kıvranan yüzü gevşedi, yerine bir sıcaklık yayıldı.

"Siz, Gül Hanım?

"Hadi ahbap çıktınız, gidiyorum ben" dedi hemşire.

"Evet..."

"Var mektup."

"Ne mektubu? Adam acıyan ayağını kaldırdı. Sırtını duvara dayadı. Kolunu Gül'ün elinden çekti. Cebinden bir zarf çıkardı.

"Emine."

"Emine mi?" Şaşırmıştı. Yüreği olanca gücüyle göğsüne vurmaya başladı. Zarfı kaptı. Dışarıdan doktorun bağırması duyuldu.

"Hemşire hanım çabuk geliniz. Çabuk."

Zarfı, gömleğinin yakasından içeri attı, koştu.

Berin, süslenmiş, giyinmişti. Bikinisi, içindeydi. Güneş kremlerini, havlusunu uzak doğu yapımı hasır çantasına koymuş balkondan Nazmi'nin arabasının görünmesini bekliyordu. Telefon çaldı. Gitti açtı. Nazmi'ydi hattın öbür ucunda konuşan. Özür diliyordu. Çok önemli bir işi çıkmıştı, gelemeyecekti. "Ya öyle mi, zararı yok... Haftaya mı? Söz veremem bu günden, belki keşif olur." Telefonu hırsla kapadı. Gidip, bir koltuğa kendini attı. Ekiyordu bu adam. Bir saat önceden bilmiyor muydu bir işi olacağını? Dün gecenin hatırına telefon etmiş, yalancıkdan da pikniğe çağırmıştı. Kabul edeceğini ummuyordu muhakkak.

"Geceyi geçirdi ya, yeter ona. Türk erkeği." Kabahat kendisindeydi. "İlk tanışmada adamı koynuna sokarsan böyle olur işte, ekilirsin. Kolay kadını ekmek de kolay olur... Yok Nazmi Bey, Berin kolay kadın gibi görünür ama, kolay olmadığını anlayacaksınız. Yalvaracaksınız bana. Evimi yapmayacaksınız, yapmayın. Berin'in berînlliğini öğreneceksiniz. Daha mahkememiz bitmedi. İki yıl uğraşın da görün bakalım nasıl oluyormuş bir kadının gururu ile oynamak. Berin bir gecelik kadın değil, bunu bilesin. Seninle yatmak istedim tamam. Ne gerek vardı oyuna, yalancılığa? Bir saat önce davet et, arkasından özür. Aramasan konu kapanmıştı. Ben de inandım işinin çıktığına!.. Mafyaymış, ne olursanız olun.Siz Hâkim Cesur'u korkutursunuz, Berin'i değil. Yakışıklı bir adamınız koynuma girdi diye size köle mi olacağımı sandınız?"

Bikiniyelerinden kurtulmak istedi. Yatak odasına girdi.

Makyajını da temizlese iyi olurdu. Aynanın karşısına geçti. Yüzüne baktı, ne kadar dikkatle boyanmıştı. Abartmasız, temiz bir yüz vardı karşısında. Süslenmek için harcadığı malzemeye acıdı. Temizleme sütünü avucuna boşalttı, durdu. Neden otelin-havuzuna gidip, girmiyordu. Ellerini temizledi. Taksiye telefon etti. Otelin önünde taksiden indi. Önlerinde bir araba daha durdu. Sürücü, "Şu arabaya bak abla, en aşağı on milyar." diye söylen-

di. Berin arabaya bakmak için başını kaldırdı. Nazmi ile Halit Sıvacı, kendisine doğru koşuyorlardı. Eir an ne yapması gerektiğini düşündü. Şaşırmıştı. Sürücünün, "yüz ama, sen seksen bin versen yeter" dediğini bile duymadı. Nazmi ile Halit öndeki arabanın yanına gelince durdular. Berin'i gölmemişlerdi. "Araba seni de şaşırttı değil mi abla" diye konuşan sürücünün sesiyle irkildi. Bakışları öndeki arabada "Borcum" diye sordu. "Yüz ama, seksen demiştim." Çantasından parayı çıkarıp verdi. Üstünü alana kadar, Nazmi ile Halit, yanlarında iki adamla otelin merdivenlerine doğru yürüyorlardı. Arkalarından bir süre baktı. Ardından başını geriye atıp, hızlı adımlarla otelin yüzme havuzunun bulunduğu yan bahçesinin giriş kapısına doğru yürüdü. Kabinlerden birinde soyundu. Akdeniz'in yakıcı sonbahar güneşine kendini verdi. Kimdi gelen acaba Halit beyle Nazmi'yi böyle koşturan? İş dediği bu muydu? Asıl işleri mahkemede olacaktı.

Düşünmedi fazla, garsondan limonlu bir kola istedi. Arabadan üç kişi inmişti. Biri geride kalmış, diğer ikisi Halit ve Nazmi'yle otele girmişlerdi. Izbandut kapıda bekliyordu. Öndeki adamlar yanından geçerken, esas duruşu alıp, saygıyla selamlamış, arkadaki adama, yılışık yılışık gülmüştü. Adamlardan biri lobiye girince öne geçti. Salonun havuza bakan köşesine doğru yürüdü. Bir koltuğa oturdu. Nazmi ile Halit adamı izlediler. Diğer adamlar kapıya yakın bir yere ayrı ayrı oturdular.

"Bana bir limon suyu ile kahve söyleyin." Nazmi fırladı. Izbanduta, "limon suyu, kahve" dedi. Yerine döndü. Oturdu.

"Bakın çocuklar" dedi yeni gelen adam, "sinek uçsa benim haberim olacak demiyor muyum size?" Adamların başları önlerine eğildi.

"Tesadüfen öğrendim, çok büyük bir hata yapıyordunuz." Halit Sıvacı ile Nazmi şaşkın şaşkın birbirlerine baktılar.

"Bakışıp durmayın öyle. Şu rapor meselesi."

Kahve ile limon suyu geldi. Garson gidene kadar sustular

"O iş daha belli değil efendim, ondan sizi rahatsız etmedik. Sadece bir ön araştırma için, arkadaşlardan rica etmişim.

"Yine de çok hayırlı bir şey oldu. Bilmeden bana yardım ettiniz. Teşekkür ederim. Kimlik sureti işime yaradı." Fırça yemekten korkarken, şimdi de takdir ediliyorlardı.

"Nazmi seninle bir yere gideceğiz. İkimiz."

Nazmi ayağa kalktı.

"Şimdi değil, otur. Ben duşumu alıp geleyim. Biraz da dinlenirim." Kalktı. Nazmi ile Halit Sıvacı da peşinden yürüdüler. Kapıya yakın oturan adamlar da yerlerinden koştular. Halit odayı gösterip, aşağıya indi.

"Hiçbir şey anlamadım" dedi Halit, Nazmi'ye, "kimlik süretini bir yerde kullanmış olmalı."

Nazmi'nin yanıtı biraz sertçe oldu.

"Patronun işleri hakkında konuşulmaz' diye sen bana öğretmiştin. 'Dilin kısa olacak' derdin."

"Haklısın" dedi Halit. Bize yüklenen görev olduğu için konuştum." Canı sıkılır gibi olmuştu Halit'in. Geniş camlardan dışarı bakmaya başladı.

"Hey seninki burada."

Nazmi cama yaklaştı. Berin'i gördü. Havuzdan çıkıyordu.

Hemen camdan çekildi.

"İster misin buraya gelsin? Fena bozuldu kızcağız. Ne bileyim ben, patronun ansızın çıkıp geleceğini."

"Ne olur biz gidince sen Berin'in yanına in, onu davetimden habersiz gibi konuş, 'Nazmi bugün koşturuyor' gibi bir şeyler söyle."

"Tamam yaparım da, patron duymasın. Böyle rastgele ilişkilerden pek hoşlanmaz, biliyorsun. Hiç belli olmaz, başımıza iş açarlar sonra. Benden sır çıkmaz ama, iki çakal daha geldi."

Halit Sıvacı'nın canının sıkılması geçti. Nazmi'nin uyarısına zamanında yanıtını vermişti. Nazmi, "biliyorum" anlamında başını oynatmakla yetindi.

Ne yapsın? Karşısına bir fırsat çıkmış, yararlanmıştı. Güzel kadındı, isteyerek, kendini vererek sevişiyordu. Sırtüstü yatıp, sevişmeyi sadece bacaklarını kaldırmak sananlardan değildi.

Yukarıdan inen merdivenin başında patron göründü. Dimdik yürüyordu. Geniş omuzları biraz geriye kaçık, uzun boylu, ince bir adamdı. Bakışları yumuşacıktı. Bıyiksız yüzünde gizlenmiş bir gülümseme var gibiydi. Kumral, hafif dalgalı saçları ense-sinde yığılmıştı. Kırkın biraz üstünde gösteriyordu.

Çıkış kapısına yürüdü. Sürücüsü kapıyı açtı. Adama başıyla, "Sen çekil" dedi ve direksiyona kendisi geçti. Nazmi de yanına oturdu.

Geride bıraktıkları, gerinip gevsemeye çalıştılar. Bir süre keyiflerince dinleneceklerdi. Arabayı çalıştırdı. Otelin park yerinden çıkınca, "Rapor alacağınız adamın evini biliyor musun?" diye Nazmi'ye sordu. "Biliyorum"u duyunca, ona, yolu tarif etmesini istedi. Yol boyunca, "Sağa, sola doğru"lardan başka aralarında bir konuşma geçmedi. Patronun yüzünün ince çizgileri-sertleşmişti. Heyecanlanınca, kızınca böyle olurdu.

Kafasının içinden neler geçiyordu, kim bilir?

Diğer işleri hiç sormuyordu. Hepsini bildiriyorlardı ama bir de kendilerinden duymak ister gibi geliyordu Nazmi'ye. Bu çocuk yüzlü adamın ne zaman ne yapacağını, ne isteyeceğini bilmek olanaksızdı. Kasaba'ya yatırdığı, yatıracağı milyarlar umrunda değildi sanki.

Oytun'un arkasından Aykut da dışarı çıktı. Pazar ekinde otomobil veren iki gazete aldı. Kuponlardan birini Sevim, birini de kendi adına doldurup gönderecekti. Gazete satıcısında otobüs

kazasını öğrendi. Yazık, bir ölü vardı. Sürücü nezarethaneye alınmıştı. Yolcular çok hızlı sürdüğünü söylüyorlardı adamın. Dönemeci alamamıştı. Sürücü ya alkollü ya da uykusuzdu. Diğer yaralılar ayakta tedavi görüyorlardı.

Balkona oturdu Aykut, gazetesini okumaya başladı. Sevim yatak odasında, romanının başındaydı. Satırları bazen iki üç-defa okuyordu. Anlamakta zorlanıyordu. Oytun heyecanladır-mıştı. 'Çevirilerini birilerine, bu işten anlayanlara gösteririz' di-yordu. Hem de ilk defa birisi yazdıklarını okuyacaktı. Beğenecek miydi acaba? Birden aklına geldi, aynı dosyada şiirleri de vardı. Onları göstermek istemezdi, şiirlerine pek güvenemiyordu. Yazmıştı işte, sıkıldıkça, sevindikçe. Aykut şiirleri okusa, hemen 'sen başkasına âşıksın' derdi, belki de kendi üzerine alırdı hepsini. Şiirlerin aynı dosyada gitmesi iyi olmamıştı. Oytun Bey alay edecekti içinden. Bugün okursa çevirileri, yarın akşam derste düşüncelerini öğrenebilirdi.

Şiirlerden söz açarsa, 'bırakın onları, her genç kız gibi ben de karaladım bir şeyler, anı olarak saklamışım' derdi. İyi de içinde Kasaba'ya geldikten sonra yazdıkları da vardı, altlarında tarihleriyle... Onlara ne diyecekti?

"Ne garip" diye içinden geçirdi. Bunca yıl hiç kimse ile ne çevirilerinden, ne de şiirlerinden konuşmamıştı. Aykut'un edebiyatla ilgisi yoktu. Roman bile okumak istemezdi. Oysaki mimardı, sanatçıydı. Çizgileri beğeniliyordu. Mesleğinin dışında hiçbir şeyle ilgilenmiyordu. Bir gün kuruyacağından, katı katı çizgilerin içinde kalacağından habersizdi. Arada bir aldığı sanat edebiyat dergilerine, roman, öykü kitaplarına ödediklerini sokağa saçılmış paralar gibi görüyordu. Ne olurdu biraz ilgilense... Konuşacak, tartışaca kortak bir konuları olurdu. "Ne garip" diye tekrarlardı. Aykut bilmeden ona yardım etmişti Oytun'u kahve içmeye çağırmakla, İngilizcesinden söz açmakla. Aykut söyle-meseydi, ne çeviriler, ne şiirler ortaya çıkardı. Tabii, Oytun da

edebiyat sever olmasaydı. Zarif bir gençti Oytun. Çevirilerinden söz açılınca yaklaşımı içtendi. Bir şiiri geldi aklına; dizeleri mırıldandı. Dizelerin arasında Oytun'un yüzü belirdi; ışık dolu, güvenli. Arkadaşları vardı öykücü. Kinilerdi acaba? Sormamıştı. Yarın akşam sorardı. Sokağın başından kocaman bir araba girdi. Amerikan filmlerindeki zenginlerin arabası gibi. Aykut, "Şöyle bir araba versenize" diye gazete ile konuştu. Lüks araba gelip, binanın önünde durdu. Aykut gazeteleri alıp, salona döndü. Kuponları kesmek için makas aradı, bulamadı. "Makas nerede Sevim?" diye yatak odasının kapısından sordu.

Sokak kapısı tık tık, yavaş yavaş vuruldu.

"Kapı çalınıyor" diye seslendi Sevim, makasın nerede olacağını söyleyeceği yerde. Aykut kapıyı açtı. "Buyurun," diyecek; diyemedi. Bu yüz, bu gözler... Bir yerlerden... Evet... Dondu kaldı.

Yaralıların, gözlem altına alınan bir kişi dışında ayakta tedavileri yapıp gönderilmişti. Gül Sadık'ı aramadığını anımsadı. Koşuşturmadan mektubu bile unutmuştu. Muayene odasından çıktı, jetonlu telefonu kullanacaktı. Bekleme salonunun banklarından birinde kendisine mektubu veren yabancıyı gördü. Hemen mektup aklına geldi. Telefonda önce okusa iyi olacaktı. Adamın yanından geçerken, "Nasılsın?" diye sordu. Ayağı sarılıydı. "Ben iyi" dedi genç adam. "Güzel." Gül mektubu okumak için, beyaz boyaları kabarmış banklardan birine otururken genç adama baktı. "Nerde görmüştü bu yabancı Emine'yi?" Yabancıнын kuşkulu gözleri de onun üzerindeydi. Gözleri karşılaşınca genç adam yerinden kalktı, bir eli duvarda, sekerek yanına geldi.

"Ben John."

John?.. John ha!.. Nasıl da anlayamamıştı, ondan başka kim Emine'den mektup getirebilir? Kanlar, inlenmeler, "hemşiranım"

lar arasında beyni durmuş olmalıydı. Bu o İngiliz'di, Emine'yle giden.

"Konuşmak... İstanbul O..."

Ne konuşacaktı bu adamla? Bu rezille? Küçücük kızının beynine kandırıcı bir virüs gibi giren... Hem nasıl konuşacaktı? Eliyle "Otur" diye işaret etti kaşları çatık. Köşedeki telefona gitti. Jetonu atarken elleri titriyordu. Numaraları çevirdi. Zil birkaç defa çaldı. Sadık uyuyor olmalıydı. Belki de onu aramaya sokaklara çıkmıştı. Bir telefon edip, haber vermeye fırsat bulamamıştı ki. Merak etmiştir, kızından sonra...

Zil durdu. "Alo" diyen kocasının uykulu sesini duydu.

"Sadık benim, şimdi mi uyandın?"

"Telefonun sesine kalktım. Neredesin sen?"

"Hastanede. Bir otobüs devrilmiş de, yaralılar vardı. Çağırıldılar. Dinle, yaralılardan birisi de Emine'nin arkadaşı."

"Hangi arkadaşı, Ayşe mi?"

"Hayır. O İngiliz."

Karşıdan bir süre ses gelmedi.

"Emine'den mektup getirmiş, daha okumaya fırsat bulamadım. Hemen seni aradım."

"Nerede o herif şimdi?"

"Kızına, sinirlenerek bir şey çözemeyiz. Sakin ol. Konuşmak istiyor."

"Konuşmak mı? Utanmadan. Amma yüzsüz herifmiş."

"Sinirlenme lütfen. Emine'den haber almak istemiyormusun, ne olup bittiğini nasıl öğreneceğiz? Önce ben de kızdım ama, şimdi yanlış olduğunu anlıyorum."

"Peki konuşalım. Hastaneye mi geleyim?"

"Yok, ayakta tedavi gördü, bileğinde çatlak var galiba. Alçıya almışlar."

"Bırak herifin derdini de biz kendi derdimize bakalım. Nerede konuşacağız."

"Ben birazdan çıkıyorum. Onu da getiririm."

"Evde mi? Olmaz."

"Sokakta, kahvede herkesin gözünün önünde konuşacak halimiz yok ya.. Hem ne olursun, çay suyunu kor musun? Yorgunluktan, açlıktan ayakta duracak gücüm kalmadı."

"Tamam, ben hazırlarım." Telefonu kapadı. Yine eliyle işaret etti İngiliz'e "bekle" diye. Doktora, "Gidebilir miyim?" diye sordu. Teşekkür ediyordu doktor. Nöbetçi hemşireden bir çift koltuk değneği istedi geçici olarak, varsa, yarın gönderirdi Sağlık Ocağı'ndakilerle değiştirip. Koltuk değneklerini aldı, John'a verdi. Nasıl kullanacağını gösterdi. Kapının önünde bekleyen taksilerden birine bindiler. Gül hemen mektubu çıkardı. Heyecan, merak ve kuşkuyla okumaya başladı. "Sevgili Babacığım" diye başlıyordu ilk satır, "Anne" yoktu. Her şeyin bittiğini düşündü. Keşke Sadık'a mektuptan söz etmeseydi. "Onları sağlık ocağında birbirlerine sarılmış görünce." Kuşkularının sözcüklerini mektupta bulamadı. Bir daha okudu. Emine o olaydan söz etmiyordu.

Sadık kapı aralığında bekliyordu.

Komşular görmeden hemen girselerdi bari. John, koltuk değnekleriyle taksiden inerken Gül yardım etti. Görseler de önemli değildi, bir hasta geliyordu hemşiranımın evine.

İçeri girdiler. John, ürkek ürkek çevresine bakındı. Gül koltuğu gösterdi. Oturmasına yardım etti. "Bunlarla oturup kalkmayı çabuk öğrenirsin, üzülme" dedi John'a. John anlamadan güldü.

Koltuk değneklerini koltuğun yanına bıraktı.

Gül, "çatlayacağım" diyerek banyoya koştu. Sadık karısının arkasından baktı. Gül'ün ilgisine bozulmuştu. "Ölseydi peze-

venk" diye içinden geçirdi. Alev alev gözlerini, kızını kaçıran adama çevirdi. Tepeden tırnağa süzmeye başladı. Hıncı bir yumruk olup da şu adamın suratına inseydi. Kafası içindeki sorulara John'un gözlerinde, yüzünde, oturuşunda yanıt arıyordu. Cuma akşamı gitmişler, pazar sabahı adamı karşısında buluyordu. Yoksa bununla gitmemiş miydi? Ayşe uyduracak değil ya... Gitmişler beraber. Emine cumartesi öğleye doğru yurda girmişti. Normal bir zaman. Otobüs ondört saatte gidiyordu İstanbul'a Kasaba'dan. Bu adamla yalnız kalması, geceleme olasılığına değildi. Gözlerindeki alevler sönmeye başladı.

"Merhaba." Sesi biraz sertti.

"Merhaba."

"Emine nerde?"

"Yuniversity. Ben, mektup madam. Gül elinde mektupla banyodan döndü. Bir defa daha

okumuş, anıştırmalı bir sözcük aramıştı. Yoktu O'na göre. Zarfı Sadık'a uzattı.

"Sana hitaben yazmış."

Sadık mektubu aldı.

"Sevgili babacığım, ellerim titreyerek bu mektubu yazıyorum. John mektubu Ayşe'ye verecek, O da size. John'un getirmesini isterdim ama, belki onu görmek istemezsiniz diye düşündüm. Bana çok kızdığınızı biliyorum. Baki amcanın kızıkaçtığında söyledikleriniz hâlâ kulağımda. Ama, benimki farklı. Bu çocukla aramda hiçbir şey geçmedi. Sadece yol arkadaşlığı yaptı bana. Tek başıma gitmek istemedim. Kasaba'dan uzaklaşmam gerekiyordu. Ben de öyle yaptım. Çok sıkılmıştım. Bir hafta önce İstanbul'a gitmemi istemeyecektiniz. İzin vermeyecektiniz. Beni alıp, kendiniz getirecektiniz. Size yük olmak istemedim. İstan-

bul'da dört yıl yaşayacağıma göre, bazı şeylere alışmam iyi olacaktı. Bir hafta önce gelmemin nedeni de bu. Yazdıklarım size inandırıcı gelmeyecektir, biliyorum. Ama lütfen inanınız. John beni yurda bıraktıktan sonra döndü. Pazartesi günü dersi var Kasaba'da. İstanbul'da özel bir lise ile anlaşması varmış, fakat o, Kasaba'yı yeğlemiş. Bunda benim kusurum yok ama, rolüm var. Benimle evlenmek istiyor. 'Okul bitmeden olmaz' dedim. 'Beklerim' diyor. Siz karar vereceksiniz. Bunları mektupta yazmak kolay, sanırsam karşınızda böyle rahat olamazdım. Sizden ricam, ne olur atlayıp gelmeyiniz İstanbul'a. Suçumu yüzüme vurmayınız. Hem yazdıklarımın da utanırım. Sömeestre kadar kendimi toplarım. Bazı kışık giysilerimi unutmuşum, biraz kitap parası ile onları lütfen gönderiveriniz. Tekrar rica ediyorum, gelmeyiniz buraya. Ben çok iyiyim. Çok çalışarak, suçumu size affettirmeye uğraşacağım.

Kısa zamanda yazacağım yeniden. Yurt haberleriyle...

Sizleri çok seven kızınız Emine"

Sadık mektubu masaya bıraktı. Dolan gözleri Gül'den, John'a kaydı. İngiliz oğlan, odaklaşmış bakışlarıyla put gibi oturuyordu. Yüzünde gerilmeler vardı. Ayağı sızlıyordu.

Gül içindeki şüphenin kırıklığa dönüşü ile kocasına yaklaştı. Mektubu aldı. Emine ondan hiç söz etmiyordu. Yine de mektubunu "sizleri" diye bitirmişti. Kızına teşekkür, gönül borcu duymalıydı. "Sıkılmıştım" diyordu, pekiştirip "inanın" diyordu. Annemle yüzyüze gelmekten kaçtım da diyebilirdi.

"Ne diyor bu kız anlamadım. Sıkılmışmış. Daha ne denli serbest bırakacaktık ki?"

"Otur da, kahvaltıda konuşalım." John'a baktılar; varlığından bile haberleri olmadığı evlerinin bu davetsiz konuşuna. Nasıl kalkacaktı?

" Hadi John." Genç adam, bir elini koltuğun kenarına tutunup, tek ayağı üzerinde doğruldu. Koltuk değneklerine baktı. Sadık, dudaklarını ısırıp, kızını kendinden çalmaya yeltenen adama, beyninin tüm yadsımasına rağmen yardım elini uzattı.

Sandalyesini çekip, oturttu. Gül'ün güleceği tuttu.

"Kayınpederlik kolay değil.

Sadık, dişlerinin arasından bir " tövbe tövbe" çıkardı, Gül'e pek de kızgın olmayan bakışlarını çevirdi. Oturdu.

"Neden kendisini görmemizi istemiyor?"

"Utaniyor yaptığından yavrum. Hemen gitmesek bence de iyi olacak."

"Biraz düşünelim bakalım."

Gül çayları koydu.

"Bu çocuk 'konuşalım' diyor."

"Ne konuşacağız? O bizi anlamaz, biz onu anlamayız. Hem benim verilecek kızım yok. Üstelik yabancıya, ne idüğü belirsiz." Gül kocasının üstüne varmak istemedi, olaylar yatışmaya-doğru giderken. Biliyordu Sadık'ın neler düşündüğünü, kasabanın onun üstüne yüklediği, kimsenin yüzüne bakamama korkusunu. "Hemen gavuru eve almışlar" söylentilerini.

"Karnım çok acıkmış" diye konudan uzaklaşmak istedi.

"Benim de boğazıma diziliyor lokmalar."

"Daha sakın olmaya çalış. Düşünsene kızımız sağ. Korktuğumuzun da başımıza gelmediği anlaşılıyor. Ya öyle bir şey olsaydı ne yapardık? Şurada iki gün neler çektik, düşün.

Şükredelim Sadık. Bu çocuk da sadece yol arkadaşlığı yapmış.

"Nerede kalacak bu adam?"

Baba, bazı şeyleri kabullenmenin zorunluluğundan doğan rahatsızlığını, kendine göre kırılan onurunu onarmanın yollarını arayışı içinde soruyordu.

"Nerede kalacaksın? John anlamamıştı. Gül, elini başının altına koydu, gözlerini kapadı.

"Pansiyon, pansiyon?"

İngiliz oğlan gülümsedi.

"Yes, Ayşe pansiyon. Ben konuşmak."

"Biz no İngiliz, sen no Türkiş"

"Var İngiliz Sevim Hanım."

"Ne diyor bu?"

"Herhalde İngilizce hocası Sevim Hanım'ı söylüyor, beledi-yedeki Mimar Aykut Bey'in karısı. Tercümanlık yapsın demek istiyor sanırsam."

"Hah, tamam. Bir de Aykut'un diline düşelim. Yahu seçimleri kazanırsam, o adam benim yanımda çalışacak. No Sevim Hanım no."

"Var Oytun Bey."

Gül, "İşte şimdi her şey meydana çıkacak." diye düşündü.

Emine belki de bu oğlana anlatmıştı aniden evinden ayrılış nedenini... Bir yüzleştirme çağrısı mı yapıliyordu? Yüreğinin sıklaşan vuruşları, şimdi duymaya başladığı utanmanın, yoksa yeni yeni bulduğunu sandığı kişiliğin yıkılıp, parçalanacağını korkusu muydu? Çay bardağı elinde kalmış, ne masaya bırakabiliyor, ne de dudaklarına götürebiliyordu. İndirdiği göz kapaklarının altından bile kocasının yüzüne bakacak kadar daha saygısını yitirmediklerinin ayırımına vardı. "Şimdi de karımın sevgili mi?" diye bir cümlemin kulaklarında patlayacağı bir anı yaşamak istemediğini kavramanın boşluğunda sustu kaldı. Sadık da sessizdi. Öneriyi mi düşünüyor, yoksa bir yerlerde bilmediği başka açıklar verdiler de, onların kulaklarına yansımısını mı derliyor, toparlamaya çalışıyordu?

"Efendi bir genç şube başkanı." Sadık'ın ağzından çıkan sözcükler, kuşkların bitmeyecek iç kavgasını o anlık bastırmaya yetti.

"Hem buralı değil, yarın terhis olunca gidecek." Gidecekti. Elindeki çatalı bırakıverdi. "Evet yarın gidecek." Bile bile mi girmişti bu ilişkiye?.. Atılan her adım bir noktayı hedef mi alırdı hep? O hiç gitmeyecek, kendi sonsuzluklarına dek sürecek sanmıştı, günler geçtikçe. İnandığını anlıyordu. Kişinin kendini kandırması ne denli kolay.

"Oytun Bey okey." dedi John'a, ardından Gül'e dönerek, "Gül Oytun Bey'i çağırırsak ayıp olur mu?"

Kocasının sorusunu yanıtlayacak bir sözcük aradı.

"Bilmem." Nasıl bakacaktı Oytun'un yüzüne kocasının yanında. Alışılmamış bir karşılaşma olacaktı bu. Gözlerini ondan ayırabilecek miydi? Sen Oytun, efendi bir gençsin. Bak Sadık öyle söylüyor. Bilseydi eğer, bana da orospu derdi. Belki de seni ben ayarttım olurdu. Biz sevdik birbirimizi desek anlar mı? Ne dersin? Gel, seni Sadık'ın yanında da seyredeyim ve son olsun.

"Ne düşünüyorsun?"

"Olabilir bence de."

"Ben telefon edeyim bir."

Sadık açtı kapıyı Oytun'a. "Buyurun, sizi rahatsız ettik"lerle karşıladı. Gül tüm bedeninin titremesini saklamaya çalışarak yer gösterdi. Oytun, John'u Gül'lerde görmeye bir anlam veremeyerek, İngiliz'i selamladı. Gül Oytun'a çay ikram etti. Oytun'un da tedirgin olduğu, tanıdığı, sevdiği, doyamadığı, adamın bakışlarından belli oluyordu. Sadık telefonda konuyu açıklamamış, "Bir sorunumuz var da" demişti. Ne zor, bir sözcüktü sorun Oytun için... Buraya gelirken, kafasından neler geçirmişti? Sadık her şeyi öğrendi hesaplaşmaya çağırıyor. Kavga ediyorlar, Gül araya giriyor. Silah patlıyor mu? Veya 'al bu kadını git, defolun' diyor. 'Oytun, hadi gidelim, ben de bu günü bekliyordum' diye kükrüyor. Sadık'la oturup, konuşuyorlar. 'Ben karımı

seviyorum. Aradan çekil' diyor. Veya 'sevenlerin arasında kalmam doğru değil, ben çekiliyorum' diyor. Belki de Oytun,ellerini önünde kavuşturup, af diliyor, 'ailem ne der, çevre ne der, ben daha çok gencim, boyum kadar çocuklu boşanmış, benden yaşlı bir kadını ne yapayım?' diye kıvranıyor. Oytun'a bir bilinmezliği çözmek için geldim diyecek bir sahneye yer vermiyor senaryosunda.

"Üzmeyelim fazla" diye içinden geçirdi Gül.

"İngilizce bildiğinizden sizi rica etmiştik."

Oytun, John'a baktı. John gülümsedi. Sadık, önce hal, hatır sormayı düşünüyor, sağdan soldan söz açıp, konuya bir yerlerden girmenin sıkıntısını yaşıyordu. Karısı pat diye söyleyivermişti, iyi de etmişti. Gül senaryosunun dışındaki Oytun'a baktı. Gözlerinin donukluğu gitmiş, yeniden ışıldamaya başlamıştı. Yanaklarında eski canlılığının renkleri belirmişti. Sevdiği kadının onu daha fazla işkencede bırakmak istemediğini anlamıştı. Kaçamak da olsa, Gül'e gözleriyle teşekkür etmek istedi.

"Sizi kendimize yakın gördük. Gemiden beri kaç defa sizi yemeğe çağırmayı düşündük, bir fırsat bulamadık. Sadık sizin, hep çok efendi bir genç olduğunuzdan söz eder."

Sadık'la Oytun Gül'e ne diyor gibilerden baktılar. İğneler mi, oklar mı uçuşuyordu havada hedefi Oytun olan.? "Efendi, genç" diye düşünen bir adamın karısı ile kurduğu ilişkinin, aynı kadın tarafından bir yanılğı mı olduğu anlatılmak isteniyordu?

Oytun, "sağolsunlar" derken Sadık soruyordu.

"Ne gemisi?"

Gül birden anımsadı kocasına söylemediğini. Doğrularla yalanları karıştırıp yaptığı konuşmaya yeni yalanlar eklerken bacaklarının arasında bir sıcaklığın yayıldığını duyumsadı.

"Hani gemide, İstanbul'dan gelirken Oytun Bey'le tanıştığımızı söylemiştim ya. Birden anımsayamadın galiba?"

Sadık üstelemedi. "Sarhoştum herhalde söylediğinde" diye düşündü. Şimdiye dek, ana-kızla söyledin, söylemedin diye pek çok küçük tartışmaları olduğunu anımsadı.

"Sizden sır çıkmayacağına güvendiğimizden, yardımınızı rica ettik. Sadık size anlatacak. Bir çay daha alır mıydınız?"

"Elinize sağlık, bir fincan yeter."

Sadık başını John'a çevirdi.

"Bu arkadaşla bir sorunumuz var. Kısacası şu. Cuma günü

Emine bize haber vermeden, bu gençle İstanbul'a gitmiş. Anlaşılan daha önceden tanıyorlarmış. Hatta bizim kız... Ayşe diye bir arkadaşı var."

Tanıyorum, Emine ile derse geldiler iki gün. Günlük turda, Emine'yle Ayşe'yi, John'la beraber gördüğünü söyleyecekti, vazgeçti.

"Evet, Ayşe'nin dediğine göre, bizim kız, bu gencin kendisiyle gelmesini istemiş. Bu çocuk, bu sabah döndü. Otobüs kazasında yaralanmış, bizim hanım hastanede görmüş." Oytun, John'a döndü. Alçıdaki ayağını gördü. "Geçmiş olsun" dedi. Sadık devam ediyordu.

"Emine'den mektup getirmiş. Mektupta Emine, bu, adını anmayayım, bunun kendisiyle evlenmek istediğini yazıyor. 'Okulu bitirmeden olmaz' demiş bur'a. Bu da gelmiş bizimle konuşmak istiyor. Dil bilmiyoruz. Bir sorun bakalım ne konuşacak mış?"

Oytun gülerek John'a ıaktı. Ne konuşmak istediğini sordu

John, Emine'yi sevdiğini, onun için Kasaba'ya ikinci defa gelip, burada kaldığını, evlenmek istediğini, annesine, babasına yazdığını, ailesinin maddi durumunun çok iyiolduğunu, İskoçya'da oturduklarını, babasının onun adına viski fabrikalarından hisse senedi aldığını, Emine'nin okulu bitene dek bekleyebileceğini, izin verirlerse Emine'nin İngiltere'de de okuyabileceğini, kendisinin viski uzmanı olması için iki dönemi kaldığını, aile-

sini görmek isterlerse, hepsini, bütün giderler kendisine ait olmak üzere, İskoçya'daki çiftliklerine davet edebileceğini anlattı.

Oytun, tek tek çevirdi. Karı-koca bakıştılar. Pek fazla bir şey yoktu anlattıklarında. Ailesi hakkında bilgi almışlardı o kadar. Sadık'ın dört yıl beklemeye aklı ermiyordu. Komik buluyordu.

Oytun çevirdi. John, "İki dönem okul, askerlik, tatil, zaman geçer" diyordu.

"Buna bizden çok, Emine karar verecek."

"Emine de annem-babam diyor" diye konuştu. İskoçyalı. Kapı çalındı. Kimdi bu gelen, şimdi zamansız. Komşulardan biri ise, gel gör Kasaba'yı yarın sabah, "İki bekâr erkeği evlerine almışlar. Genç kızları var kardeş olur mu?" dedikodusunu yarın Sarı İsmail'den duyardın.

Gül "Ben bakarım" dedi. Kapıyı açtı. Elinde çocuğuyla Narin içeri girdi.

"Aa misafirleriniz varmış."

Misafirler Narin'e baktılar. "Merhaba Sadık Abi" diyerek salonun ortasına yürürken Narin, "Sen benimle gel" diye mutfığa çağırdı Gül.

"Hayrola bir şey mi oldu? Telaşlısın.

"Yok bir şey dedi kırıtarak.

"İçerde Sadık abinin misafirleri varda, bir diyeceğin varsa bana söyle."

Narin kıkır kıkır güldü.

"Ben sana geldim. Bu ay adet görmedim de. On gün geçti."

"Hamile misin yoksa? Hem nasıl olur? Makbul öleli..."

"Bilmem. Beni atmadan üç ay önce koynuma girmişti."

"Üstüste iki regl görebilirsin ama.. Başka biri var mı?"

"Ben seni alırım' diyor, 'bebeği babasız bırakmam' diyor."

"Kim bu?"

"Mehmet."

"Şu senin yanında çalışan mı?"

"He ya."

"Hay Allah seni kahretmesin. Bir halt yiyorsun niye hap kullanmıyorsun ki?"

"Bittiydi."

"Ne olacak şimdi?"

"Sadık abim bir imam getirse de bir nikâh yapsaydık."

"Kız imam nikâhı ile olur mu?"

"Bebe piç doğmasın diye."

"Sen şimdi git, ben Sadık Abi'nle konuşurum. Yarın akşam uğra. Dur, sabahleyin de ilk idrarından bir kaba koy, üstünü ört, sağlık ocağına getir de bir test yapalım. Bir de muayene edeyim, bakalım, kaç aylık? Belki de Makbul'dendir."

"Yetmez mi bu domuzun kızı? Çocuğun saçlarından çekti."

Gül sinirleniverdi.

"Çek elini çocuktan. O olmasaydı, sokaklarda sürünürdün şimdi. Sadık Abin duymasın, bir kuruş alamazsın sonra. Hadi şimdi git. Sabahleyin gelmeyi de unutma." Narin, 'Sağlıcakla kal' deyip gitti. Gül salona döndü.

"Ne yaptınız?"

"Hiç boşuna zaman harcıyoruz. Kızısam mı, bilmiyorum, gülsem mi bu dek dengesizliğe, komikliğe?"

"Sordunuz mu, aralarında ciddi bir yakınlaşma olmuş mu?"

"Sordum, 'kesinlikle hayır' diyor. Kusura bakmayın, biraz ileri gittim sizden izinsiz, 'kız hamile kalırsa, şimdiden önlem almalıyız' dedim. Yanıtı, 'Emine İngiliz kızı değil' oldu. Çururlanıyorum diyor onunla. Zaten bir akşam binmişler otobüse burdan, ertesi sabah da bu dönmüş. Sadık'ın kafasının içindeki

en büyük korku dağı erimişti. Kızının bakireliği kaybolduysa yapacak hiçbir şey kalmıyordu, bu oğlanla nikâhlarını kıymaktan başka. Sadık rahatlamamanın verdiği keyifle, Türkiye'de geleceklere göre, öyle pat diye kız istenemeyeceğini; ana,babanın, yoksa bir büyüğün dünürücü geleceğini, ondan sonra olumlu veya olumsuz bir karar verileceğini anlattı. Oytun da çevirdi. John'un gözleri parladı. Anlatılanları kendi açısından olumlu buluyordu. Annesinin hemen gelebileceğini, altın almanın gelenek olduğunu bildiğini, istedikleri kadar, tabii bütçesinin sınırları içinde altın alabileceğini bir çırpıda söyleyiverdi. Bu "muhabbet"ten sıkılmıştı Oytun. Emine'nin kaçıp gitmesinin sorumlusu olduğunu anlamıştı. Emine kaçışının nedenini, annesini korumak için başka yönlerle kaydırıyordu. Sadık da bu konuya bir nokta koymak istiyordu. Anlayamadığı Emine'nin John'la ilişkisini açıklamak için neden bu yolu seçtiği idi.

"Ben geleneği anlattım. Umutlansın diye değil. Bugünlerde kızımın böyle şeyler konuşmam, derslerini etkiler. Sömestr tatilinde konuşur, cevabımızı bildiririz."

Toplantı bitmişti. Bir taksi çağırdılar. Oytun, "Pansiyona ben bırakırım" dedi. Bu evden biran önce gitmeliydi, Gül'ün yüzüne gönlünce bakamadıktan sonra. Kapıdan çıkarken, Gül önüne geçti.

"Yarın akşam bize yemeğe gelir misiniz? Sevdiğiniz bir yemek varsa söyleyin onu pişireyim." Karısı iyi düşünmüştü. Adama borçlarını ödemeleri gerekiyordu.

"Bir kadeh içer, tavla oynarız.

Oytun geleceğini söyleyip gitti.

"İyi oldu çağırdığımız" dedi Sadık. O İngiliz mi, İskoç mu, onun peşinde koşacağına şu çocuğa baksaydı ya. Verirdim vallahi, okumasa okumasın." Gül mutfığa giderken, "Kahve ister misin" diye sordu. Sadık "içelim de, biraz konuşalım" diye ya-

nıtladı. Gül, cezveyi ateşe sürdü. Bir güven, bir dirlik, bir dinginlik meltemi damarlarından tüm bedenini dolaştı.

Kahvelerini içtiler. Sadık Emine'ye telefon etti. Emine odasındaydı. Anons ettiler, telefona geldi. Sadık mektubu aldıklarını, onu affettiklerini söyledi. John'u sordu. 'Sömestr tatilinde konuşuruz' dedi genç kız. Derslerini düşünmek istiyordu. Hem kararı onlar vereceklerdi. Yurt güzeldi, yemekler iyiydi. Mektupta yazdığı gibi, gelmemelerini rica etti. Yoksa, yeniden sıkıntılarını anımsayacaktı. Ellerinden öptü. Telefon kapandı.

Aslında bu İskoç oğlan da iyi kısmetti.

"Ne o? Hortlak görmüş gibi oldu yüzün."

Aykut karşısındaki adama, hâlâ aptal aptal bakıyordu.

"Ölmedim oğlum, bak sağım." "Abiciğim" diyerek adamın boynuna atıldı. Birbirlerine sıkıca sarıldılar. Adam Aykut'un sırtını okşadı. Aykut, "Sevim koş, Murat Abim geldi" diye bağırdı. Sevim konuşmaları duymuş kim o gibilerden yatak odasının kapısından bakıyordu. Adam da Sevim'i gördü. Sevim koştu, adam koştu. Kucaklaştılar. İkisinin de gözlerinden inen yaş, birbirine karıştı. Dudaklarının uçlarında biriken tuzlu sularda, özlemlili yılların buruk tadı vardı. İkisinin de ağzından tek bir sözcük çıkmıyordu. Aykut'un da gözleri sulandı. Filmlerde bile kavuşma sahnelerine dayanamaz ağlardı. İki kardeş, kolları bellerinde, sarmaş dolaş kanepeye yürüdüler. Oturdular yan yana. Sevim durup durup abisini öpüyordu. "Birer kahve iyi gelir" diye, Aykut mutfağa gitti. Sevim ağbisin omzuna başını koymuş, mutluluğunu yaşıyordu. Geriye çekilip ağbisine baktı. "Sokakta görsem tanımazdım." diye düşündü.

Ama gözleri... Bebek yüzü...

"Sizleri kaybetmişim" diye konuştu Murat. Trabzon'da kimseye adres bırakmamışsınız."

"Sen yoktun. Annem ölmüştü. Konşularımız, -olmaz olsalardı- hep göçtü başka illere. Kacmak istedim ordan."

"Bulacağımı biliyordum bir gün."

Aykut kahveleri getirdi.

"Peki nasıl buldun bizi?" Kavuşmanın doyulmaz hazzı, merak sorularını da gülücülerle beraber getiriyordu.

"Bir raslantı sonucu. Bunun sayesinde." Aykut'u gösteriyordu. Seninle evlendiğini bilmeseydim, bir de askerden kaçmaya kalkmasaydı sizi bulmam daha zaman alacaktı." Üçü de gülüyordu. Aykut, Onların gülmesine neden katıldığını bilmeden gülüyordu. Aslında biraz bozulmuştu.

Murat ağbi, nereden öğrenmiş olabilirdi?

"Askerlik işini biliyorum ama, bizi kavuşturacağı aklıma gelmemişti. Aykut arada da olsa iyi işler yapar abiciğim." Yeniden gülücükler yayıldı dudaklarına. Kahvelerine dokunmamışlardı daha. Aykut, iki kardeşin kendisiyle alaylarına bir son verme gayreti içine düştü.

"Kahveler soğuyor."

Eğilip fincanlarını aldılar.

"Köpüğü gitti ama, zararı yok, eline sağlık güzel olmuş."

Fincanı dudaklarından indirirken Murat sordu.

"Ne zaman gitmen gerekiyor Aykut?"

"Önümüzdeki dönem, bir ay içinde. Erteletemedik. Sevim de yalnız kalacak burada."

"Sonra konuşuruz o konuyu. Ey öğretmenlik nasıl gidiyor hocanım?"

"İyi. Şimdi de akşamları kurs veriyorum Halk Eğitim'de."

Murat ayağa kalktı.

"Bir evinizi göreyim bakayım. Yeri iyi."

Balkona çıktı, dağlara baktı, salona döndü. Müzik setini gördü. Gülümsedi.

"Aykut, senin mimarlığın nasıl gidiyor? Belediye başkanı ile aran iyi mi?"

"İyi sayılır." Murat ağbisi nereden biliyordu onun belediye çalıştığını? Söylememişti, sormamıştı ki...

"Ağbi nerden öğrendin tüm bunları?"

"İşim dolayısıyla."

Sevim ayaklarının ucuna yükseldi, ağbisini öptü.

"Ne iş yapıyorsun?"

"Ticaret."

Murat, Sevim'in elini tuttu. Gelip kanepeye oturdular.

Kardeşinin elini bırakmadan sözlerini sürdürdü.

"Aklıma gelmişken ikinize de söyleyeyim. Şimdilik, benim kardeşim olduğunuzu kimse bilmesin. Sizleri buldum, artık bırakmam. Yakında beraber çalışacağız. İkinize de ihtiyacım olacak. Anlaştık mı?"

"Anlaştık" diyemediler. Karşı olduklarından değil, Murat'ın hep onları bilmece çözmeye itmesinden bir yanıt bulmakta zorlanıyorlardı. Hem neden?

Murat gülerek kardeşine baktı.

"Ne düşünüyorsun?"

"Sana kavuşmanın tadını çıkarıyorum. Yolda görsem tanımazdım. Belki gözlerinden..."

"Ben tanırdım. Küçücük, bıraktığım gibisin." Sevim, gözleri dola dola ağbisine sarıldı. Şunu, bunu düşünmek, bu mutluluğu bozmak, ağbisini yeniden kaybetmek istemiyordu.

Murat'ın da gözleri doldu.

"Ufacık çocuktum gittiğimde, şimdi..." Sesi boğazında çattallaşıyordu. Hıçkırıklarını yuttu, Sevim'e daha sıkı sarıldı. Bu sarılış ikisinin de direncini kırdı. Hıçkırmaya başladılar. Gözyaşları silinirken Murat, Aykut'a döndü.

"Anlaştık değil mi? Bu defa ikisi birden "anlaştık" dediler. Yüzleri apaydınlıktı, içlerinde coşan sevinç ışıkları gözlerinde parlıyor gibiydi. Kaygulara yer yoktu kavuşmanın bu tazeliğinde.

"Hadi giyinin" dedi Murat. "Öğle yemeğini kaldığım otelde yiyelim."

"Niye otelde kalıyorsun?"

"Ne dedim ben?"

"Tamam, anlaştık. Çocukken de bana her şeyi bilmece gibi anlatırdın."

Ağbisinin tekrar yanağından öpüp, yatak odasına gitti.

"Otur bakalım Aykut," dedi Murat. Sesi daha önceki konuşmalarından sert çıkmıştı. "Sevim yokken biraz konuşalım. Yakışır mı o şekilde rapor almak sana. Yarın olur ya bir yerden duyulursa, Murat'ın damadı ibneymiş mi dedirteceksin bana?" Aykut gözlerini sehpanın bacaklarına dikti. Ne yanıt vereceğini kestiremedi. Murat ağbisinin ne düşüneceği aklına bile gelmemişti. .

"Yok ağbi, vazgeçtik zaten. Sevim burada yalnız kalacaktı. Askere gidince belediyedeki işi de kaybedecektim. Hep bunlardan kaynaklandı" diye öyküyü kısaca anlattı.

"Şirketin adamları ancak böyle bir rapor geçerli olabilir dedimişlerdi."

"Yine de o rapor işi olmasaydı bulamayacaktım sizi. Kimlik suretini görünce, dünyalar benim oldu. Aykut Işık, doğum yeri Trabzon, baba adı Temel. Atlayıp geldim arabaya."

Her neyse, belki başka bir formül buluruz erteletmek için.

"O kimlik suretini kim gösterdi ağbi size."

"Dedim ya, raslantı oldu." Sevim giyinip geldi. Kızarmış gözlerini hafifçe boyamıştı. Murat kardeşini koklar gibi öptü.

"Dünya güzeli kardeşim benim." Aşağıya indiler. Kapının önündeki arabaya Sevimgözlerine inanamayarak baktı. Ne güzel, ne büyük bir arabaydı.

"Bu araba senin mi ağbi?"

"Unutma ağbi yok. Beğendiysen ilerde senin de olur."

"Murat Bey mi diyeceğim sana?"

"Hayır Yılmaz Bey.

"Yılmaz bey mi? Niye?"

"Canım soyadımız Yılmaz değil mi? İş dünyasında beni Yılmaz bey diye çağırırlar."

Mimar Nazmi gelenleri daha yeni görmüştü. Arabadan inip kapıları açtı." Sürücüsü de vardı ağbisinin.

"Tanışyorsunuz değil mi" diye sordu Aykut'a. Nazmi yanıtladı.

"Tanışıyoruz efendim."

"Mimar Nazmi Çelik, Sevim Hanım." Nazmi Çelik... Bu ismi daha önce de duyduğunu düşündü Sevim. Yoksa bir yerde mi okumuştur? Mimarmış, sürücüsü değil.

Murat arabayı çalıştırdı.

Sarı İsmail, masalara baktı. Hepsi doluydu. "Şu tatilleri icat edenden Allah razı olsun" diye içinden geçirdi. Arkasından bir "tövbe estağfurullah" çekti, otuzüçlük tesbihinin tanelerini yuvarlayarak. "Ulan, birini Allah icat etmiş, kendi kendinden mi razı olacak be?.. Pazarı kulu, hadi o tamam. Kulu daha cömert namussuzum. Hafta yedi, tatil iki. Ya Allahım şu bayramların olmasa, bir cumaya talim edecektik. Ona da şükür, kafan kızar, tatil matil yok derdin hani." Cuma günleri, Kasaba'nın pazarı kurulur. Köylerden resmi dairelerde işi olanlar, ürününü satmak isteyenler, akın akın minübüslerle, traktörlerle Kasaba'ya dolarlar. Bu kalabalık arasından Sarı İsmail'in kısmeti de çıkar. Yüzü gülmüyordu ama, asık da değildi. Oyunlar canlı gidiyordu. Ke-

yifli günlerinde olduğu gibi, masasının alt çekmecesine yerleştirdiği rakısını arada bir yudumluyor, verilen fişleri, oyun dönümlerini gözden kaçırmamaya çalışıyordu. Eğer tek başına rakı içerse, içinden hep Allah'la dertleşmek gelirdi. "Ya Allah'ım sen bir tuhafısın vallahi. Orada kazayı yapırdın... Gene sen korudun ha, hepsi giderdi vallah. Millet sabah sabah evinden çıktı, kazayı duyunca. Yaralısı olan derdine yandı, diğer vatandaşlarda bize düştü. Eh tabii, burası haber alma merkezi, nereye gidecekler başka. şu kaza olmadan bu adamları böyle erkenden gönderseydin ya. Garip İsmail'in kısmetini hep gözetirsin bilirim de, kazaya da üzüldüm bak." Elini masasının alt çekmecesine atarken, Avukat Taşkın kapıdan girdi. Doğruca İsmail'in yanına geldi, bir sandalye çekip oturdu. İsmail, çekmeceyi yavaşça yarıya kadar iteledi.

"Merhaba yahu, dolusun bugün erkenden."

"Ee kimileri inlerken, biz de kısmetimizi buluyoruz. O, Kocaman var ya yukarıda, böyle istedi."

"Çektin galiba kafayı, filozofluğun üstünde."

"Sen de ister misin?"

"Yok, kazayı yapan sürücüyü içeri atmışlar. Akrabaları beni aramış. Eve 'kulüpteyim' diye haber bıraktım. Bakarsın gelirler."

"Gördün mü, kazadan sana da kısmet çıktı."

"Dünya oğlum. Boş ver, tüm hükümeti toplamışsın. Kim o mal müdürünün yanındaki adam?" İsmail başını çevirdi. Taşkın'ın sorduğu adama uzun uzun baktı. Döndü.

"Ordu. Koskoca ordu."

"Ne ordusu? Ordulu mu?"

Sarı İsmail yanıtını vermeden, çekmeceyi çekti. Rakısından bir yudum daha içti. Ağzına bir iki fıstık attı.

"şu memlekette açıkgoz geçinirsin be. Dinle, bu adam emekli albay. Önce bir ceketinin düğmelerini ilikle. Bak mal müdürü put

gibi oturuyor. Balıkçı sarhoş Okan, "Size haberlerim var" diye-
rek yanlarına geldi. İsmail anlatacağı olayın kesilmesinden kız-
mış gibiydi.

"Oğlum önce bir selam ver be."

"Selam olsundu. Mesele önemli."

"Senin önemlilerini biliriz biz" dedi Avukat Taşkın. "İsmail
bir şey anlatıyordu, pat diye kestin. Şu hali tavrına bak." Okan
yerinden doğruldu. "Gizliyse ben kalkayım" dedi.

"Hali tavrından" bozulmuşa benziyordu. "Otur" dediler.

"Ne gizlisi olacak. Neymiş senin haberin?"

Okan isteksiz gibi oturdu. Ardından gözlerini açarak,

"Şu adamı görüyor musunuz dedi. Emekli albay."

Taşkın, İsmail'e baktı.

"Ne olmuş emekli albay olunca?"

"Ne olacağı var mı? Adam "Sarıgerme" plajını kiralamış."

"Biz de onu konuşuyorduk" dedi İsmail.

"Nasıl olmuş bu iş?"

"Mal Müdürü kiralamış. Ankara'dan telefonla emir vermişler
adama."

"Olur mu yahu? Şimdi parayla mı girecek millet plaja?Böyle
hazineye ait turistik amaçlı kiralamaların, Turizm Bakanlığı'nın
onayından geçmesi lazım.

"Geçmemiş" Okan araya girdi. "Turizm Müdürü söyledi."

"Yahu susun be. Size ordu dedim ordu."

İsmail bardağında kalan son yudumu da aldı. .

Okan elini yavaşça masaya vurdu.

"Kimse uğraşmazsa ben uğraşacağım arkadaş. Turizm Mü-
dürü, yazar. Hazine vekili de yazar. Ben de imza toplarım. Yarın
olsun, pazartesi, hazine avukatına gideceğim. Bizim elimizden
nasıl alıyor arazileri devletin diye. Bura da devletin."

Taşkın gülmeye başladı.

"Yaşa Okan, sen olmasan bu Kasaba batar."

"Alayı bırak, memleket işi konuşuyoruz şurada." Dışarıdan gürültüler gelmeye başladı. Bir motor sesi kulakları tırmaladı. Oyun oynayanlar başlarını pencerelere çevirdiler. Sarı İsmail balkona çıktı. Kapıyı kapayıp döndü.

"Kanal müteahhidinin adamları. Başkan da başlarında. Sıra bizim buraya gelmiş olmalı. Şu, arıtma işi."

"Eh iyi dedi Okan. Deniz boklu su ile dolacak. Hıhh, arıtmanın suyunu denize verdikten sonra ne kıymeti harbiyesi var bunun. Bugün de denize gidiyor, biraz taneli. Geçen gün Bodrum'a gittim, o Faralya muhtarı var ya, 'ben arıtmanın suyunu karaya vereceğim, köylü tarlasını sulasın' diyor.

"On senede biterse bileğimi keserim" dedi Sarı İsmail, "biz çok gördük. Seçimler yaklaşınca göstermelik bir şeyler yaparlar. Üç senedir devam ediyor be. Üç ay çalışırlar, 'para bitti' diye bırakırlar."

"Senin partin, ne o döndün mü?"

"Bırak şimdi, nerde parti varsa..."

Okan, arıtma konusunda verdiği bilgilerin boşa gittiğini görünce, "ee, biz gelelim yine albaya" dedi

O lüks arabayla lojmanın önünde indiler. Şoför çevikçe arabadan atladı. Sevim'le Aykut'a arabanın kapısını açtı. "İyi geceler" diye patronunun misafirlerini uğurladı. Dairelerinden içeri girene kadar hiç konuşmadılar. Aykut kapıyı kilitledi. Döndü. Sevim durmuş ona bakıyordu sert sert.

"Niye bana söylemedin?"

"Ağbini mi?"

"Hayır, Nazmi Bey'i. Nazmi Çelik. Anımsadım. Bize müzik setini yollayan adam. Ambalaj kutularının üzerinde onun adı

vardı. Yalan söyledin değil mi? Kampanya değildi. Şirketten rüşvet aldın."

Aykut salona doğru yürüdü.

"Kapının önünde durma. İçeri gel de anlatayım.

"Kim Nazmi Çelik?

"Ağbimin sürücüsü. Ya ağbim duyarsa senin rüşvet aldığını. Hayır..." Sevim duraladı. Sürücüsü değildi, arkadaşı olmalıydı. Aykut konuya nasıl gireceğini düşünüyordu. Yemek boyunca Sevim'e anlatmanın bir yolunu kafasında tartmış, devşirmiş ,uygun bir yöntem bulamamıştı. Şaşkıındı. Devamlı Murat'a bakıyor, İki kardeş, hep geçmişten konuşuyorlardı. Hasret gidermekti bu.

"Sürücüsü değil. O adam mimar. Ağbinin yanında çalışıyor. Aykut, Nazmi Çelik'i arabada görür görmez durumu kavramıştı. Yılmaz Holding. Salih Yılmaz Bey..."

"Ağbimin mi?"

"Evet, ağbin burada otel yaptırıyor."

Sevim yemek masasının sandalyelerinden birine ilişti.

"Otel mi?" diye gözleri Aykut'ta sordu. Kafasındaki kırık, donuk soruları, mimar Nazmi Çelik'i, ağbisinin adamı, müzik setini videosuyla, rüşvet dediğini, düzenlemeye, sıralamaya çalıştı.

"Yani sen, müzik setini ağbim mi yolladı diyorsun?"

"Evet, ağbin yolladı"

"Rüşvet değil yani. Ağbim bizim burada olduğumuzu biliyordu. Sen de biliyordun her şeyi, neden bana söylemedin? Benim umudumdu, sığınağımdı ağbim. Yokluğuydu, bilinmezlikti gönlümdeki daralma, beynimdeki dolduramadığım boşluk, yıllardır gizli gizli sızlandığım, içimi karattığım."

"Nasıl yaparsın bunu bana?"

"Ben de bilmiyordum daha. Bugün anladım; Nazmi Çelik'i görünce. Otel projelerini o getirdi bana. Onu bir şirketin adamı olarak biliyordum. Yine de öyle. Bir holding. Holdingin tek sahibi de ağbin." Aykut karısının yanına oturdu. Söylemekte zorlandığı onca zorluk ağzından çıkıvermişti. Sevim'in elini tuttu.

"Ağbinin tam adını söyler misin bana? Ama tam." Sevim elini çekti. Aykut bir şeyler anlatmak istiyor, zorlanıyordu. Sinirlendi.

"Bilmece gibi konuşma lütfen. Ne var bunda, göbek adı diye dedemin adını koymuşlar. Rahmetli babam, hep, 'Babam benim' diye severdi ağbimi."

"Yani Salih Murat. Ağbin de dedenin adını kullanıyor, iş hayatında. Salih Yılmaz. Kendisi de "Yılmaz Bey" dersiniz demedi mi?"

"Evet anladım. Ne olmuş, Salih Yılmaz diye kullanınca?"

"Olacağı bir şey yok. Gazetelerin sadece sanat sayfalarını okursan bilemezsin. Hiç görmedin mi Salih Yılmaz adını gazetelerde?"

Sevim hafifçe başını kaldırdı, kocasının gözlerine baktı, gazete haberlerinden kalan dumanlı sorularla. Duymuş gibi geliyordu bu ismi. Belki de soyadı benzerliği çağırıyordu.

İrkildi.

"Salih Yılmaz... Ağbim mi?"

"Evet."

Kafalarının içine sessizliğin gümbürtüsü çöktü. Sevim'in gözlerinin önünden gazete sayfaları birbiri ardına uçuşmaya başladı. Hiçbirini yakalayamıyordu. Tek bir isim, dizi dizi, inişli çıkışlı, kara, kocaman harflerle yazılmış dolaşıyordu.

"Gazetelere inanma sen; sansasyon peşinde koşarlar hep."

Sevim gözlerini Aykut'a dikti. "Gazetelere inanma sen, sansasyon peşinde koşarlar hep." Dolaylı da olsa anlatılmak istenen

bir şeyler vardı. Aykut susuyordu. Kocasının sözleri sessizliğin içinde kavurucu bir rüzgâr gibi Sevim'in yüreğine doluvermişti. Kaygılar sevdiği insanın üzerinde düğümlendikçe, çıkış ucunu bulamamanın gerginliğiyle sordu.

"Ne yapmış abim? Gazetelerin yazdıklarını anımsayamıyorum."

"Hiçbir şey. İşadamlarına her gün çamurlar atılmıyor mu bu ülkede?"

Aykut inandığını söylüyordu. Murat Ağbi'nin kirli işlere girebileceği olasılığını bile düşünmek istemiyordu. Mert, temiz adamdı çocukluğunda tanıdığı Murat Ağbi.

Çalışmış, ticarete atılmış, zengin olmuş. Bir kuruşsuz nasıl böyle mal mülk sahibi olunurmuş? Adamlar devlet memuru maaşı ile zengin oluyorlar bu ülkede, yolunu bulunca. Hiç resmi de çıkmamış mı gazetelerde? Çıkmıştır. Nasıl da görmedik?

"Artist mi ağbin resmi çıksın her gün? Kendi halinde işadamı. Çıksaydı bile tanıyamazdık, çok değişmiş. Gözlerinden tanıdım."

Sevim, Aykut'tan bir sigara istedi. Aykut verdiği sigarayı yaktı. Genç kadın, yalpalayan sigara dumanlarına uzun uzun baktı. Bilinçaltının karanlığından, günışığına bir bulut yükseldi.

"Anımsadım. 'Salih Yılmaz döviz kaççaçılığından aranıyor' diye bir haber vardı gazetenin birinde."

"Aranan adam böyle mi dolaşır elini kolunu sallayarak? Otelin temel atma törenine bakan, vali gelecek. İşte anla gazetelerin palavrasını..."

"Ya bize gönderdiği müzik seti?"

"Projelerini inceledim. 'Onun karşılığı. Bir hediye.Sana o zaman söyleyemedim, rüşvet filan diye düşünürsün diye."

"Ağbim işlerini böyle yürütüyor demek."

"Niye bunları kuruyorsun. Yıllardır görmediğin ağbine kavuş-tun unutma. Bu mutluluğu yok edecek nedenler mi arıyorsun? Her zaman yaptığın gibi." Aykut içinde yıllardır çöreklenen, kırarım korkusuyla söylemeye cesaret edemediği sözcüklerin ağzından nasıl çıktığına şaşırıp kaldı. Sevim sustu. "Her zaman yaptığın gibi" diyordu Aykut. "Seninle yakaladığım mutluluğu... yok edecek nedenler mi arıyorum Aykut? Ah keşke öyle olsay-dı."

Küçük bayraklarla süslenmiş bir otobüs, Cumhuriyet Mey-danı'nda Atatürk heykelinin önünde durdu. Otobüsün yanlarında "Kasaba Belediyesi" yazılıydı kırmızı boyayla. Belediye Baş-kanı Remzi Telli, Başkâtip, Zabıta Şefi, iki zabıta memuru oto-büsten indiler. Otobüsün sürücüsü bagajı açtı, zabıta memurla-rının yardımıyla, iskeleti hep hazır duran, ulusal günlerde kul-landıkları, taze çiçeklerle süslü kocaman bir çelengi çıkardılar. İki zabıta memuru, çelengin iki yanından tuttular. Belediye Başkanı Remzi Telli, çelengin arka tarafından tutar gibi yaptı. Başkâtip, zabıta şefi ,sürücü ip gibi sıraya girdiler. Başkanın arkasından yürüdüler. Zabıta çelengi heykelin kaidesine in-dirdiler. Remzi Telli iki adım geri çekildi. Zabıta memurlarından birinin ayağına bastı. İp gibi dizilmiş adamlar da hemen geri çekildiler. Hesaplayamamışlardı başkanın geri geleceğini. Remzi Telli arkasına bir göz attı, heyet hazırды. Sol bileğini karnının üzerinde, saatini görebilecek gibi yukarıya kıvrıdı. Yavaşça, "Ata'ya bir dakikalık saygı duruşuna başlıyoruz ar-kadaşlar" dedi. Başlar öne eğildi. Dükkân sahipleri işlerini bı-raktılar. Meydandan geçenler saygı duruşunda bulunan küçük heyetin etrafını çemberlediler. Bazıları çelengin üzerindeki ku-şakta siyah harflerle yazılmış yazıyı okudu. "Halkımıza hiz-metmeyiz Atam." Başkan başını kaldırdı, geriye çevirdi. Bir da-kika dolmuş, görev yerine getirilmişti.

Lokantacı Ali kalabalık arasından sıyrıldı.

"Hayrola başkan, otobüs mü aldın?"

Başkan Remzi çevresine bakındı. Tam sırasıydı konuşmanın bir-iki defa gırtlığını temizledi. Çenesiyle kulağının arasını kaşıdı.

"Çok saygı değer hemşerilerim. Sizlerle kısacık bir konuşma yapmak istiyorum. Seçimlerden önce, tüm dertlerinizi bu arada ulaşım sorununuzu da çözeceğime söz vermiştim. Yüce Tanrım bu günleri de bana gösterdi. İşte sıfır kilometre bir otobüs. Yakında sıra diğer sorunlarımıza gelecek. İçme suyu gelecek yıl bitiyor. Bol suya kavuşacağız. Arıtma, kanal çalışmaları hızla ilerliyor. Karayolları ile anlaşma sağlıyoruz, sokaklarınız asfaltlanacak. Bu küçük, otuzüç kişilik otobüsün servise girmesi dolayısıyla sizlerle konuşma olanağı bulduğum için çok mutluyum. Otobüsümüz bugün bedavadır. Binebildiğiniz kadar bininiz. Artık çocuklarımız bu kış okula giderken yağmurdan çamurdan kurtulacaklar. Otobüsümüz, hastane ile Avcılar Mahallesi arasında her saat başı gidip gelecektir. Dört durağımız var. Okul, pazar yeri, belediye, Cumhuriyet Meydanı. Buyurun otobüse, gezelim. Bir iki alkış sesi duyuldu. Başkan otobüse yürüdü.

Arkasından gelenler oldu.

Sürücü motoru çalıştırdı. Teybe bir kaset koydu:

"Ver oyunu bana, barajlar yapayım sana." Sarı İsmail, kulübün balkonundan töreni izlemiş, bayraklarla süslü otobüsün önünden geçişini seyrediyordu. El sallayanlara el salladı. "Dinim gibi biliyorum Başkanın ne dediğini" diye içinden geçirdi. Başkanın konuşmasını duymamış ama, merak da etmemişti. "Ulan ne saklıyorsun otobüsü kimin aldığını, duymayan kaldı mı? Oteli yaptıran adam. Şu Kasaba'ya bir yardımım olsun demiş. Bravo da, İstanbul'dan gelecekler, burada para kazanacaklar, bu memlekete bir yardımları olmayacak. Helva yaptım yer misin? Yok öyle şey, hiç olmazsa şekerini al. Bravo başkan,

helal olsun, onun bunun aletiyle gerdeğe girmesini iyi biliyorsun. Atmışındır yine palavraları. Şöyle çalıştık, böyle çalıştık, su getireceğiz, asfalt yapacağız. Vaat ettim size, otobüs aldım. O adam olmasaydı nah görürdük otobüsü. Mafyaymış. Memlekete yardım eden mafyaya can kurban. Bu milletin kaderi be, eskiden eşkiyalar varmış, zenginden alıp fakire veren, şimdi de mafyalar." Sarı İsmail'in iç konuşmalarını aşağıdan geçen Balıkçı Sarhoş Okan kesti. Elini kaldırmış selam veriyordu. "Gel bir çay iç" diye İsmail kulübe çağırdı. Okan'ın güneşten, rüzgârdan karmış yüzü, donuk, kirli bir kırmızılıkla yer değiştirmişti.

"Ne bu yüzünün hali, sabah sabah çektin mi kafayı?"

Okan bir sandalyeye yıkılır gibi oturdu.

"Yok yahu, Baki dürzüsünün yanından geliyorum."

"Bak unutuyordum, hadi gözün aydın çocuklar gelmişler."

"Geldiler, sağol. Kızla oğlan akşam geldiler. Tabii doğru bizim eve. Nikâhlarını kıydırmışlar. Karı-koca olmuşla. Baki'ye haber saldım, ne düşünüyor diye. 'Kız, kız evinden gelin çıkar' demiş. Ortada "kız" filan yok... Kız directti, 'gidersem göndermez' diye. Olur mu öyle şey? Bir haber daha benden, kızın hamile, bilmiş ol. İnatlaşmış, 'benim de anım şanım var, baba evinden gelin gider' demiş yine. Hadi göreneklere ters düşmeyelim, dedim. Düğünlerini hemen yapalım. 'Olur' demiş, kızı babasının evine götürdük. Bu sabah düğün tarihini belirlemek için toplandık. Tutturdu 'ben şu kadar altın isterim, şu kadar zincir isterim' diye. Bir hesap ettik, bir milyarı geçiyor. Yahu bunun düğünü var, yemekli olsun ister. Olacak elbet, balıkçıysak bizim de anımız şanımız var. Sonunda iki beşibirlik, iki bilezikle bitirdik işi. Düğün masrafını da ona yıktım. 'Babasız torununu alırsın kucağına' deyince, kızdım. Yelkenleri salıverdi. Ne yapayım yahu, tekne karşıdan daha gelmedi. Niko'yla konuştum geçen cuma, 'yakında alırsın' dedi. Şu bizim Baki, Niko gavuru kadar insan değil be!."

Sarı İsmail gülmeye başladı.

"Yamansın Okan vallahi. Bir şeyde dayatırsa sen bana haber ver, bak nasıl karşımda el pençe divan durur gör. Düğün ne zaman?"

"Haftaya cuma başlıyor."

"Allah sonunu iyi etsin."

"Amin."

"Bizim lokantacı Ali'ye de iki ay hapis vermişler."

"Niye?"

"Açık mekânda içki sattı diye. Neyseki paraya çevrilmiş cezası."

"Haa! Şu kaymakamın hikâyesi. Herifin tayini çıkıyormuş, 'izinden dönmeden gider' diyorlar."

Sarı İsmail elini Okan'ın omuzuna koydu.

"Senin albay bugün, Sarıgerme'yi düzenlemeye başlamış."

"Hele şu düğün bitsin, uğraşacağım onunla. Milletin plajı kiraya verilir miymiş bir görsün."

Tüm Kasaba merak ediyordu, Kasaba'ya otobüsü kimin hediye ettiğini. Lisede öğretmenler odasında da konuşulan konu, tüm ders aralarında otobüs olmuştı:

"Hayırsever bir adam"dı

"Çıkarı olmazsa yapmaz"dı.

"Koskoca bir otel yapıyor Kasaba'da. Kasaba'ya yeni iş olanakları açacak."

"Mafyaymış adam."

"Hangisi acaba?"

"Kendisi görünmüyor, holdingmiş, şirketlerinden biriymiş."

"Tabelası vardı, inşaat alanında, 'Yılmaz İnşaat ve Turizm Anonim Şirketi' sanırsam." Okuldaki konuşmalara katılmayan bir tek kişi vardı: İngilizce öğretmeni Sevim Işık.

Uzanmış yatıyordu salonlarındaki kanepede. Ders arası kısa bir dinlenme, onu daha zinde kılıyordu. Bugün her zamankinden yorgun duyumsuyordu kendini. Dünün, beklenilmeyen gelişmelerini algılamakta güçlük çekiyordu. Bütün gün kulaklarında yankılanan otobüs, mafya ikilemesinin çapraşıklığı, beynini donuklaştırmış gibiydi. Dün gece uyuyup uyuyamadığının bile ayrımında değildi. Yumduğu gözkapaklarının altında, Murat Ağbisi'nin çocuk yüzü gülümsüyor, yıllarca sonra kavuşmanın hazzın yaşıyordu. Kafasına takılan her kötü haberi fırlatıp atmak istiyordu. Dün geceki uykusuzluğunu belki giderebilirdi biraz. Alışamadığı gündüz uykusunun gözkapaklarına yığılmasını beklerken, bir yandan da silik hatıralarını gözünün önüne getirmeye çalışıyordu. "İlk gittiğinde annem ne çok ağlamıştı. Babam 'Yeter kadın!' dedikçe, annem, 'Gözyaşlarım ona ulaşır, sen bilemezsin efendi!' derdi. 'Ben anayım, yüreğimden akıyor- yaşlar, gözümünden değil. Benim yüreğim, Muratımın'kiyle bitişik, o duyar beni, yüreğimin kan ağladığını bilir, gelir, döner. Varma efendi üstüme!' Anam hep ağladı Murat Ağbi. Ben de ağlardım anam ağlıyor diye. Sonraları alıştım. Anam olmasaydı unutturdum belki seni. Her köşede resmin vardı. Mahallede sözler üretilir, babam da, anam da, ben de kahrolurduk. 'Murat hapisteymiş' derlerdi, 'Murat, adam öldürmüş' derlerdi. Babam hep bu sözleri içine ata ata öldü. İlk parayı gönderdiğin zaman, anamı görecektin. 'Murat'ım hapiste değil' diye komşulara bağırdı, çağırdı, ilendi. Önüne kim çıkarsa, para kâğıdını gösterirdi. Kâğıdı koklardı. 'Bu kâğıda Murat'ımın eli değmiş, inci gibi yazmış anasının adını' derdi. Postaneden parayı almaya beraber giderdik. Harcamak istemedi parayı günlerce, 'Murat'ımın parası' diye çıkarır çıkarır bakardı. Sonraları pek adını anmaz oldu. Paran geldikçe, gözleri sulanırdı ama, ağlamazdı. Yokluğunu, resminle beraber gönlüne gömmüştü. Sonra paraların kesildi. O da inanamaya başladı komşuların ürettikleri sözlere. 'Başına bir hal

geldi yiğidimin' derdi. 'Anasını yoksun bırakmazdı kendinden.' Para kâğıdı onun için mektuptu, haberdi senin varlığından. Sen yaşıyordun, iyiydin, sağlıklıklıydın. Yazın vardı kâğıtta. Sana 'baba' diyorlar, 'mafya' diyorlar. Bilmezdi, anlamazdı anam anlamlarını bunları. Anlasa da inanmazdı, ben de inanmıyorum. Sen kardeşine, mafyanın kız kardeşi dedirtmezsin. Ondan mı yoksa 'Kimse bilmesin benim kardeşim olduğunuzu şimdilik' dedin? Gerçekten onlardan mısın? Sen de silah, uyuşturucu kaçakçılığı mı yaptın da bu denli çok para kazandın, otel yaptıracak, o kocaman arabayı alacak, belediyeye otobüs hediye edecek kadar?.. Aykut doğru söylüyor, gazeteler arandığını yazıyormuş, aranan adam 'ben burdayım' der gibi koca koca lüks arabalarla mı gezer?... Herkes seni konuşuyor; 'Hayırsever adam' diyorlar. Otobüsün ne anlama geldiğini biliyorlar Kasaba'da. O minicik yavrular, kışın yağmurda soğukta, çamurda beş altı kilometrelik mesafeyi yayan gelir giderler okula. Benim Murat Ağbim'e yakışan da budur. Ah Ağbi, seni çok özlüyordum, yalnızdım: Yalnızlığımı, yokluğunla, sevmediğim, sevemediğim bir adamla evlenmeyi, sen hazırlamış olmadın mı? Geldin, kendinle beraber dünyanın tüm güzelliklerini de yüreğime taşıdın. Kollarımı sana uzattığım o an var ya, gönlümde tüm umutsuzluklar kırıldı, tüm yalnızlıklar yok oldu, Aykut bile dayanılmazlıktan çıktı. Ya şimdi?... Korkuyorum... Sana bir şey yapacaklarından korkuyorum. Gazetelerden korkuyorum, insanların konuşmalarından korkuyorum. Zenginliğinden korkuyorum. Seni çok seviyorum."

Uyuyamayacağını anlamıştı. Kolundaki saate baktı. Kurs saati yaklaşmıştı. Ağbisi bu akşam Onlardaydı. "Sen bir şey hazırlama, ben otelden getirtirim" demişti. Kalktı, giyindi. Evden çıktı. Oytun Bey, okumaya fırsat bulmuş muydu çevirilerini? Keşke büyük bir şehirde olsaydı şimdi. Oralarda olanaklar daha çoktu. Burada tröstleşmiş edebiyat dergilerinin dışında kalanları bulamıyordu. Onlarda da hep aynı yazarlar, şairler.

Sanki Türk edebiyatı onlarla başlıyor, onlarla bitiyordu. Kapıları kendi dışındakilere kapalı gizli birer tarikat gibiydiler.

Halk Eğitim'in bahçesinden geçti. Bir iki öğrenci vardı. Onlarla selamlaştı. Erken gelmişti. Öğretmenlere ayrılan odaya girdi. Oytun da içerdeydi.

Genç adam Sevim'i görünce ayağa kalktı. El sıkıştılar.

Daha yerlerine oturmadan Oytun, "Hocanım sizi kutlarım" dedi, çevirileriniz harika. Şiirleriniz bir birinden güzel. Sevim'in gözlerinde ışıklar yandı, bir sonbahar güneşinin tatlı sıcaklıkla doldu damarlarında akışını sürdüren o hayat suyu.

"Ciddi misiniz? "Acaba"larla yüklü ikircikli bakışlarını Oytun'un gözlerinden ayırmadan, el yordamıyla bir sandalye çekip oturdu. Bu gözlerde de muştular veren bir sevinç vardı. Oytun gülümseyerek masanın karşısına geçti.

"İçtenlikle söylüyorum. Türkçeniz çok akıcı, çeviriler de. Şiirleriniz benim görebildiğimce, ünlü yeni şairlerimizin şiirlerinden hiç de aşağı değil. Bir eleştirmen değilim, aslında çok olmak isterdim. Birkaç şiiri yayımlanmış birisi olarak düşünümü söylüyorum."

"Siz de mi şiir yazıyorsunuz?"

"Biraz deniyorum. Sizin bir kitaplık şiiriniz toplanmış."

"Sizinkileri okumak isterdim."

"Yarın getiririm." Oytun çantasını açtı. Sevim'in dosyasını çıkardı. Yüzünde, dudaklarından gözlerinin uçlarına doğru doluşan mahcup bir devinim vardı.

"İzniniz olmadan bir çevirinizle üç şiirinizi bir arkadaşşıma postladım. Bir edebiyat dergisinin yayın yönetmeni." Sevim ne diyeceğini bilemedi. Çalışmalarının kaybolması korkusuyla içi burkudur gibi oldu.

"Onları daktilo ettim. Hatta birer fotokopi de çektirdim. Hepsini dosyada." Sevim dosyayı açtı. En üste fotokopiler duruyordu. Elini uzattı, masanın üzerine abanmış Oytun'un ellerini tuttu.

"Çok teşekkür ederim yardımlarınıza." Duygulanmıştı. Gözleri, karşısında duran genç adama duyduğu sevinçten ıslıl ıslıl parlıyordu.

Ağbisine de hep bir yükümlülük duymuştu. O olmasaydı para gönderip desteklemeseydi, okuyamayacaktı. Fakat bu, şimdiye kadar bilmediği, tanımadığı bambaşka bir sezgi, bambaşka bir kavrayıştı. İçinden gelip, kâğıda döktüğü ölü sözcükler dosyanın kapaklarından çıkacak, birilerinin dilinde canlanıp, sevinçlenip hayat bulacaktı belki. Üniversite sıralarında yazmaya başladığı şiirler ilk defa görücüye çıkıyordu. Onları biriyle paylaşmak istemi, yıllardır yüreğinin kafesinde yuvalanmış, o kafesin tülünden kapısının açılacağı günü beklemişti. Oytun'du bu, bir raslantıyla sözcüklerinin kıvançlarından pay alan, bir solukluk da olsa elini uzatıp kapıyı aralayan. Sıcaklığını duyduğu el, küçük bir devinimle elini kavradı, hafifçe sıkıp bıraktı.

"Anlıyorum sizi" dedi Oytun, "ilk şiirim yayımlandığında sevicimden ne yapacağımı şaşırmış, otobüse bindiğim gibi fakülteye koşmuştum. Arkadaşlarıma göstermek istiyordum ama, 'bakın şiirim var bu dergide' diyemiyordum. Kantinde dergiyi açmış birinin elimden kapmasını beklemiş durmuştum. Sanki bana inat olsun diye hiç kimse gelip, ne dergiyi kapmış, ne de sormuştu. Oysaki elinde bir gazete olsa, bin kişi başına üşüşürdü." İkisi de gülümsediler, birbirine takılmış gözbebekleriyle. John, tek koltuk değneğini "tıktak"latarak içeri girdi. Selâm verdi. Oytun'la birbirlerine gülümseyerek bakiştilar.

Oytun bu akşam Gül'lere yemeğe gideceğini anımsadı.

Ders zili çaldı.

Bu sırada Berin'in telefonunun zili de çalıyordu. Kısacık bir short giymişti. Bluzunun düğmelerini iliklememişti. Elindeki haftalık magazin gazetesinden gözünü ayırmadan telefonu açtı.

"Efendim."

"Rahatsız ettim" diyordu telefonun öbür ucundaki ses.

"Ne istiyorsunuz?" Sesi sertti.

"Özür dileyecektim."

"Daha önce de dilediniz, o konuda konuşacak bir şey yok"

"Beni bağışladınız mı?"

"Öyle bir şey demedim. Konuşacak bir konumuz yok demek istiyorum. Kapatabilir miyim?"

"Lütfen... Önce bir dinleyin, siz hukukçusunuz, savunmamı almayacak mısınız?"

"Ben de rica ediyorum, lütfen bırakın böyle sözleri."

"Açıklamak istiyorum. Ayrıca bir haberim de var."

"Açıklanacak bir şey yok. Haberiniz ney miş?"

"Bugün sizin ve Hâkim Bey'in arsasının hafriyatını bitirdik. Planlar da hazır. Görmek istersiniz diye düşündüm."

Berin elindeki gazeteyi koltuğun üzerine fırlattı.

"Ben ev yapma fikrinden vazgeçtim. Boşuna zahmet etmişsiniz, yine de teşekkür ederim."

"O zaman planları görünüz. İleride lazım olabilir."

"Birisiyle gönderiveriniz lütfen."

"Bir kahvemizi içmez misiniz? Gerçeği öğrenince beni bağışlayacağızdan eminim."

"Gelemem, çok yorgunum."

"Öyle ise sizi kısacık rahatsız edeceğim. Bir saat sonra oradayım."

Telefon kapanıverdi. Berin, alıcıya dişlerini sıkarak bir süre baktı. Aygıtı yerine bırakıp kapıya koştu. Zincirini taktı. Koltuğuna gelip oturdu. Magazin dergisini açtı. Çıplak kadın resimlerine bakarken, kendi çıplaklığı aklına geldi. Kalktı. Banyoya girdi. Duşunu aldı. Arthur'un getirdiği kokuyu sürdü. Giyindi. Magazin gazetesi elinde balkona çıktı, beklemeye başladı. "Özrünü söylesin bakalım" diye içinden geçirdi. Kapının zinciri-

rini taktığı aklına geldi. İçeri zorla gireceğini mi düşünmüştü? Ayırımına varmadan mafya düşü, kafasında yer etmişti demek. Hoşlanmıştı adamdan. Kibar erkekti. Önemli bir nedeni olmasa, o gün gelmemezlik etmezdi.

"Fazla abarttım" diye düşündü. "Alıngan oldum galiba." Bir araba gürültüsü duydu. Eğildi, baktı balkondan. Nazmi bir tak-siden iniyordu. Deneyimli kalbinin atış hızı yükseldi.

Ders aralığında Oytun, "Dersten sonra beş on dakika çeviri-lerinize ilişkin konuşabilir miyiz?" diye sormuştu.

Ağbisi yemeğe gelecekti ama, fazla gecikmezdi nasıl olsa. Öğretmenler odasında iki genç insan, Sevim'in keyiflendiği, öz-leğiği bir söyleşiyeye dalmışlardı. Oytun, dosyadan bir şiir aldı. Yüksek sesle okumaya başladı. "Uzak Kadın" adlı bir şiirdi. Tekrarlar vardı "Uzak Kadın" diye. Her tekrarda Sevim'e bakı-yordu. Genç kadın, şiirinin güzelliğinin yeni ayırımına varıyor gibiydi. Şiirdeki kendisiydi belki. Bilemiyordu.

"Bu şiir beni çok etkiledi. İmgeler harika."

"Siz de çok güzel okuyorsunuz. Ben de seviyorum bu şiiri. Bu şiirde sizi etkileyen nedir?"

Gül'dü bu şiir. Şiiri okurken her "Uzak Kadın"da, Sevim'in gözlerinde Gül'ü görüyordu.

"Yanıtını vermek çok zor. Düşünün, ateşler içindesinizdir, yanıyorsunuzdur ama üşürsünüz, donarsınız. Üzerinize bir şey-ler örtmelerini istersiniz. Karabasanlar görürsünüz, çırpınır, kurtulmak istersiniz bu karabasanlardan, ama onunla mutlu ol-duğunuzu duyumsarsınız. Bazen esriksinizdir, eski dille 'ser-hoş'sunuz, uyanmak istemezsiniz. Dudaklarınızda bir gülümse-me ile hayal dünyanızda yürür gidersiniz. Varacağınız noktaya her 'yaklaştım' dediğinizde, bir de bakarsınız ki, yaklaştığınızı sandığınız kadar uzaklaşmışsınız."

Oytun susmuştu. İkisinin de gözleri buğulanmıştı. Sevim, Oytun'un dediği hayal dünyasına doğru uçuyor gibiydi. Yazacaktı. Gönlündeki yönlendiremediği aşkı, sevgiyi, nedenini bilemediği heyecanı dizelere dökecekti.

Yolunu çiziyordu bu genç adam. Başını hafifçe kaldırdı; gözleri birbirinin buğusunda buluştu. Dudaklarına yayılan incecik gülümsemeler, anılar içinde karşılıklı gidip geldi. Sevgiyi tatmamış genç kadının gönlü, Tanrı'nın, "SEV" dediği zaman dilimine doğru kanat açtı sessizce. Buğulu bakışları, gözlerden dudaklara indi. Tanrı'nın "SEV" emri, bu dudaklarda şiirleşmişti, kendi şiiriyle. Sevim, dudaklarda çakılı kalan gözlerini ayırmadan ayağa kalktı. Gitmeliydi.

"Geç kaldım." Oytun da oturduğu sandalyeden doğruldu, yüz yüze geldiler.

"Şiirlerinizle çok mutlu oldum bu akşam."

Sevim elini uzattı.

"Teşekkür ederi" dedi sesi fısıldar gibi, gözleri dolu... Uzatıldığı eli, Oytun'un elinde kalmıştı. Çekmedi elini. "SEV"gisizliğin kuruttuğu dudaklarını, başını kaldırıp, Oytun'un dudaklarına dokundurdu.

Kapıdan hızla çıktı. Ayak tabanları bozuk kaldırım taşlarının sertliğini duymuyordu. Çocukluğunda, annesiyle ağbisinin koltuk altlarından hafifçe havaya kaldırılıp, "uçtu uçtu kuş uçtu."yaptıkları o sevecenlik dolu dakikalar gibi, çöken akşamın ılıklığına şımarık gülücükler saçarak yürüyordu.

Yıllarca önce, ne olduğunu bilmeden karanlıklarda kaybettiği, her gün gönül yordamıyla arayıp da bulamadığı bir şeyi bulmuştu. Kaybettiğinin ve bulduğunun ne olduğunu biliyordu artık. O genç adamın ışığı önünü aydınlatmış, gözlerinin görebildiğince bir dünya çıkarmıştı karşısına.

Yazacaktı, yazabildiğince. Sevecekti sevebildiğince.

Yarın akşamı özledi.

Eve geldiğinde masa kurulmuş, ağbisi ile Aykut'u ellerinde içki kadehleri ile, kendisini beklerken buldu. "Öldük açlıktan," diye takıldılar. "Bir dakikada yanınızdayım" diyerek banyoya koştu. Elini, yüzünü yıkadı.

Gelip, ağbisinin yanaklarından öptü. "İşte geldim."

Aykut karısına baktı.

"Bugün çok neşelisin, gözlerinin içi parlıyor."

"Eee, ağbisi var yanında. Ne o kiskandın mı oğlum?"

"Kıskanır mıyım? Üçümüzün birarada olması kadar, güzel bir şey düşünemiyorum" diyerek Aykut servise başladı.

"Bütün gün seni düşündüm ağbi, bilemezsin ne denli özlemişim."

Murat eğilip kardeşinin yanağından öptü.

"Ayrılık bitti artık, bundan sonra hep beraberiz."

Kadehler beraberliğe kaldırıldı. Çok sevinçliydi Sevim, kocasına baktı, sarılmak istedi. Masanın altından Aykut'un bacağını tuttu, sıktı. Aykut şaşkın gözlerini Sevim'e çevirdi. Pırıl pırıl bakışlarını görünce rahatladı, O da Sevim'in bacağını kaskıklarına kadar okşadı, genç kadının karşı koymamasına bir defa daha şaşırdı.

"Bugün haberler çok Sevim. Ağbim evleniyormuş."

Sevim kabına sığmayan coşkusuyla;

"Ciddi misin ağbi kiminle?" diyerek ağbisinin elini tuttu.

"Görümcelik yapmak yok ha. Bir İsviçreli."

"Ne iş yapıyor, kaç yaşında, güzel mi? Anlatsana."

"Montreux' de, ortak olduğum bir otelin müdür yardımcısı. Otuzüç yaşında. Adı Anna."

"Çok sevindim, düğün ne zaman?"

"Yakında belki. Şimdi İstanbul'da tatil yapıyor."

"Bizim burada olduğumuzu bilseydin getirirdin değil mi?"

"Elbette. Artık durulup, oturmak istiyorum. Çok çalıştım Sevim. Biliyorum merak ediyorsunuz. Anlatayım size."

Murat rakıdan bir yudum aldı.

"Benim hakkımda çok şey duyacaksınız. Gerçekleri bilin diye anlatmak istiyorum. Bütün çabam ailem içindi. Sen, babam annem. Çocuktun belki hatırlamazsın, ne zor koşullar altında geçimimizi sağlıyordu babam. İki ayakkabı tamir edecek de küçücük mahallede, ailesine bakacak. Belirli bir yaşa gelmiştim. Herkes çalışmaya İstanbul'a gidiyordu. Ben de gitmek istedim, babam göndermeyince, biliyorsun evden kaçtım. İlk yıllar kaçak sigara sattım sokaklarda. Bir Samsunlu adam, sigaraları bize getiriyor benim gibi çocuklara, biz de onun hesabına satıyorduk. Adam, beni Karadenizliyim diye çok seviyordu, bazen malı yerinden beraber alıyorduk. Bir gün adamı vurdular. Çok şey öğrenmiştim. Onun yerini aldım. Sigara dağıtımını ben yaptım. Epey param oldu. Bir arkadaşla ortak tır aldık. Tır da para getirdi. Arkadaşın hissesini verip, tır'ın tek sahibi oldum. Zamanla tırlar çoğaldı. Adımın ilk gazetelere geçmesi, tır'ın birinde uyuşturucu bulunmasıyla oldu. Sürücü İranlıydı. Gazeteler suçunu bana yıktı. Ben de korkup, İsviçre'ye kaçtım. Gıyabımda mahkeme oldu, sonuç beraat. Tırlar hâlâ duruyor. Daha sonra turizm yatırımlarına yöneldim. Fırsatları değerlendirip bazı ithalat işlerine girdim. Çok para kazandım. Türkiye'de kimse alışık değil hızlı çalışmaya. Bizim insanımız, medya dahil, anlayamadıkları veya anlatamadıkları bir şey olursa, hemen mafya, baba sığınağına sarılıyor. İşadamları yasaların boşluklarından yararlanıyor, bürokratlar da aç. Bu memleketin tüm zenginleri, devlet zengini. Yaptığım oteller hep devlet parası ile; yarısına yakını hibe, yarısı kredi. Üstelik devlet vergi almasını bilmezse, benim gibi zenginler, her güntopraktan çıkar gibi fışkıracaktır. Bana da baba dediler. Ne adam vurdum, ne de vurdurdum. Ama kimsede

alacağımı bırakmadım. Hakkımda çok dedikodu yapıldı. Gazeteler pek çok şeyi bana yıktı. Ayakta kalabilmek için devamlı savaştım. Ama o tır olayından başka, ne savcılığa gittim, ne de mahkemeye çıktım. Ağbinizin hayatı kısaca böyle. En büyük hatam, para göndererek, sizleri mutlu edebileceğimi sanmam oldu. Bana, burada ağbi dememenizi istememin nedeni de, Aykut'un belediyede çalışmış olması. Sizin de dedikodulara karışmanızı istemiyorum. Şimdi işler oturdu. Yetişmiş adamlarım var. Artık evlenme zamanı geldi dedim kendi kendime." Murat susmuştu çocuk bakışlarında hüznü bir gülümsemeye. İçine bir rahatlık çökmüştü, iç hesabını kardeşine verdiği ümiyle.

Sevim'in kafasında birbirine girmiş, birbirinden ayırdedemediği sorular, yanıtlarını alamamış gibi geliyordu ona. Yine de Murat Ağbisi'nin utanacak, aşağılatıcı bir şey yapmadığında direnen yüreği, kafasıyla kıyasıya boğuşuyordu.

"Çok iyi karar vermişsin Ağbi" derken, içinde inanmışlığın dirliğini tümünden yakalayamamanın burukluğunu sezinliyordu. İnandırmaya uğraşan, inanmaya çabalayan iki yürek, ellerini birbirine kenetleyip, göz pınarlarının parlattığı bakışlarla gülümsediler.

Aykut bardağını masaya bırakırken, kısa süren sessizliği bozuverdi.

"Sen gelmeden ağbimle uzun uzun konuştuk" diye söze başladı, "haberler çok demiştim ya, benim askerliğimi de Ağbim erteletecek."

"Erteletecek mi?" Sevim'in içindeki coşku selinin önüne aniden kalın bir duvar örülüyordu. Her şey ne güzeldi? Kapı, pencere, bardak, tabak her şey, hatta Aykut bile. Ne olmuştu? Yılların içine kümelediği kara ağırlık, yine taşınamazlığını artırıyordu. Bu akşamdan beri yaşadığını duyduğu mutluluğuna hep

bir gölge gibi düşecek miydi Aykut? Ağbisi, rapor konusuna sert çıkınca, artık bu iş bitmiş, bir ay içinde o askere gidince hayatının akışını, kendi başına gönlünce düzenleyebileceğine inanmıştı.

Neden kendisine sorulmuyordu?

Murat kardeşinin elini avuçlarının içinde sıkı.

"Yıllarca hasretlik çektim, sizlere de çektirdim. Artık son olsun istiyorum. Söyle bakayım bana. İsviçre'ye gitmek ister misin? Şöyle iki yıllığına."

"İki yıllığına mı? Hani hasretlik diyordun?"

"Hasretlik" gelişine çıkmıştı ağzından. İsviçre'de iki yıl yaşamak, düşünüyorsa inanamazdı."

"Benim bir ayağım orda. Bak seni nasıl gezdireceğim."

Parlayan gözlere bir sevinç ışığı gelip oturdu.

"Peki ne yapacağım?"

"Okuyacaksın. Otelcilik okulunda. Turizmci olacaksın."

"Çok hoş. İsterim tabii. Hem Almancam da gelişir. Sonra ne yapacağım?"

"Sonra bir süre İstanbul'daki otelde staj. Ardından nerede istersen yöneticilik. İster Kasaba'daki otelimizde, ister İstanbul'da, ister Montreax'de. Seneye burada, ikinci bir otele daha başlayacağız."

Murat, kardeşinin elini bıraktı.

"Bakın çocuklar benim sizlere gereksinim var. Biz bir aileyiz. Burada belki haftaya temellerini atacağımız otelin ortaklarından olacaksınız. Aykut mimar, deneyimli. Senin dilin var. Bunu bir de otelcilikle geliştirdin mi, neden kendi işinin başına geçme-yesin?"

Sevim ayağa kalkıp, ağbisine sarıldı. "Bir tanesin sen" diye yanaklarından öptü. Bir kurtuluş, umuduyla kaçıp buralara gel-

mişti. Umduğu olmamıştı. Şimdi ağbisi, yıllarca yokluğunun, terkedişinin hatasını bağışlatmak istiyordu.

"Ben de geliyorum" deyiverdi Aykut. "Sen de mi?.." Kafasının içinde şekillenen soru, dudaklarından çıkamadı. Bir Aykut'a baktı, bir ağbisine. Aykut'un bacaklarına değdiği yerler buz gibi oldu. Ovaladı.

"Kısa bir süre için" dedi Murat. "Kısa bir süre için." Ne demekti? Ağbisi konuşmasına devam ediyordu.

"Anna, bu sabah, Montreux'deki otelcilik okulu ile konuştu. Anna nişanlımın adı, söylemiştim. İsimlerinizi vermiş. Oradaki adamlarımız gerekli parayı yatırıp, kayıt işlemlerini bitirip, kabul formlarını bize postalayacak. Bir iki günlük iş. Milli Eğitim Bakanlığı'ndan formları onaylattıktan sonra, Aykut Trabzon'a gidip ertelemeyi yaptıracak. Ben de pasaportlarınızı çıkarttıracam İstanbul'dan. Onbeş, yirmi gün içinde gidersiniz."

Anlayamamıştı. Aykut'la aynı okula gidiyorlar. Peki kısa süre dediği neydi?

"Kısa bir süre ne oluyor?"

"Erteletmeyi yaptırdıktan sonra orada kalmasına gerek yok. Okuyor görünecek. Bir hafta sonra döner gelir." Buradaki şantiyenin başına geçecek. Sen bizim otelde kalırsın. Anna yardımcı olur sana."

"Onbeş, yirmi gün içinde mi, nasıl olacak?"

"Olur olur, üzülme. Daha bitmedi, dinle beni. Çocuklara söyledim yarımadadan bir arsa bulacaklar size. Şöyle ikiyüz metrekarelik bir ev, villa inşa edecekler sen İsviçre'deyken. Gecikmiş düğün hediyem. Döndüğünde ev hazır olur. Eğer Kasa-ba'daki oteli yönetmek istersen. Hazırlıklı olun şimdiden. Ev eşyalarınızı şantiyeye taşıtırlar çocuklar. Sen de fazla elbise alma yanına. İsviçre soğuktur burası gibi değil. Kışlıklarını Anna ile oradan alırsınız. Hafta sonları da kaçarsınız artık Pa-

ris'e, İtalya'ya filan. Birer adet fotoğraf da verin bana, pasaportlar için. Ben çoğaltırırım."

Her şey kendisinin dışında düşünülüyor ve düzenleniyordu. İsviçre'ye gidecek, otelcilik okuyacak. Aykut'un olmaması da yapılan düzen içinde miydi? Döndüğü zaman villası olacak. Kendi işinin başına geçecek. Ne biçim düşlerdi bunlar?.. Sanki görülmesi bile olanaksız. Ağbisine göre düş değil, geleceklerinin planıydı.

Murat saatine baktı.

"Ben gideyim çocuklar. Yarın sabah turizm bakanı ile temel atma töreninin tarihini konuşmak için Ankara'ya gideceğim"

Ayağa kalktı. Masanın üzerine bir zarf bıraktı.

"Gereksinmeniz olabilir" diyerek kollarını açtı kardeşine.

"Gel seni bir daha öpeyim." Sarıldılar. Aşağıya kadar indiler. Murat yalnız gelmişti. Kocaman arabasına bindi.

Sokak lambalarının aydınlığına doğru el salladılar. Merdivenlerden çıkarken, Aykut karısına "Allah kavuştursun" dedi.

"Her şeyi bizden iyi düşünüyor vallahi. Görüyor musun otele bile ortak yapıyor. Bulunmaz bir insan!" Sevim konuşmadan yatak odasına yürüdü. Soyunmaya başladı. Aykut doğru söylüyordu. Her şeyi düşünüyordu. Geçmişin ilgisizliğinden kendini suçlu, sorumlu tutuyor, bir çırpıda bunları düzeltmeye mi çalışıyordu? Niye suçlu, niye sorumlu olsun, her tohum düştüğü yerde büyür, büyüebildiği kadar. Uzak kaldığı zamanlarda da para desteğini sürdürmüştü. Ağbisi her şeyi parayla mı ölçmeye başlamıştı. Onun tek beklentisi, annesi öldüğü zaman karşısında sevecen bir ağbi yüzü görmektir. Herkesin hayalini bile kurmadığı tüm olanakları önüne seriyordu işte. Avrupa'da eğitim, ev, otel. Ne bekleseyebilirdi başka? İsviçre, Avrupa'da görmek istediği son ülkeydi belki. Gönlünde Venedik, Floransa, Paris yattı. Ağbisi 'oralara da gidersiniz' diyordu. Bu akşam şiirleri hakkında söylediklerinden dolayı Oytun'a pek anlamlandırma-

diği bir yakınlık duymuştu. Gideceği yerlerde de şiirleri hakkında benzer övgüler alabilecek miydi? Oralarda dolaşmak, yeni insanlar görmek elbette bir şeyler katacaktı yazacaklarına. O genç adam bile... Öpmüştü onu, bir teşekkür müydü bu?... Nasıl yapmıştı?..Yüreğinin buyruğuna mı kendini kaptırıvermişti?

"Sevim zarfa baktın mı?"

Aykut'un salondan bağırmasını "hayır" diye yanıtlarken, ağbisinin bıraktığı zarfı unuttuğunu anımsadı.

"Ben açayım mı?"

"Aç" Aç Aykut da beni rahat bırak şimdi. Seni de özlerim sanırısam oralarda... İnan, sana yakınlaşmak için kendimle çok hesaplaştım. Evlenmiştik, kocamdın... Bir yerlerde, senin mi, benim mi dolduramadığımız bir boşluk vardı, derin bir kör kuyu... Ah nasıl isterdim ömrümü paylaştığım erkekle, o bizim Karadeniz'in yaylalarından coşan, binbir güzelliğin içinde eridiği sularla nice kuyuları doldurmayı... Genç kız hayalleriymiş bunlar... şimdi çok geç ama, bu akşam o kör kuyuları sevince boğacak bir kaynağın yanından geçtim. Düşünmekten utansam da, geciken bir duyguyu nasıl gizleyebilirim?"

"Bak şuna Sevim" diyerek Aykut içeri girdi. Elinde bir çek tutuyordu.

"Tam beşyüz milyon. beşyüz milyon Tl.

Oytun Halk Eğitim'in kapısında, işaret ve orta parmakları dudaklarının altında, sokağın dongun aydınlığına karışan kadının ardından, kafasında şiirin kara sevdalı ezgileriyle bakakalmıştı. "Uzak Kadın!.." şiirin sözcüklerinin eriyip yoğunlaştırdığı bir duygusallık denizinde boğulmuşlardı.

"Uzak Kadın"... Bu akşam ona gidecekti. Aynı masada oturacaklar, aynı yemekleri yiyecekler, aynı ışıkla aydınlanacaklar,

belki aynı müziği dinleyecekler, Sadık'a içirikli gözlerle bakacaklar, bakışları karşılaşırsa hemen başka yönlelere kaçıracaktı... Bunun adı birarada olmaktı. Elleri bile birbirinin özlem dolu ılıkliğini duyamayacaktı... Bir masa boyu uzaklıktaki yüreğinin kadını, gözbebeklerinin derinliğine bir "Uzak Kadın" hayali gibi mıhlanıp kalacaktı. Kulaklarının diplerinde şiirin sözcükleri viyoladan süzölmüş bir ezgi gibi sürüp gidiyordu.

Dudaklarında, bir ipek kumaşın dokunuşunun o gizemli yumuşaklığı vardı...

Minik bir kuşun kanat tüylüğünün sürünüp geçivermesi gibi öpmüştü onu. Nemlenen gözlerden uçuşan buğular sevdanın ilk ürkek kıpırtıları mıydı, yoksa duyguların nazenin bir bileşkesi mi?

Öpmüştü onu. İçten kopup gelen küçücük bir öpücük. Tutkusuz, dostça sunulan. Kafasında esrikleşen duygularla Güllerin kapısını çaldı.

Göl değil, Sadık kapıyı açtı. "Hoşgeldiniz, hoşbulduk"larla içeri girdi. Göl, televizyonun sesini kısıp, yüzünde gülücüklerle Oytun'u karşıladı. Abartılı bir neşeyle. "Hoşgeldiniz" dedi. Yer gösterdi. El sıkıştılar. Göl'ün eli buz gibiydi veya Oytun'a öyle geldi.

"Sizi çok beklettimse özür dilerim. Biraz geç kaldım." Göl abartılı neşesine, kıvrak bir gülüş ekleyerek konuğunu rahatlatı.

"Asla değil, televizyonda bir dizi izliyordum. Ay ne diziler, her gün bir düğüm ekleniyor. Her halde sonunu görmeye ömrümüz yetmeyecek."

Sadık da Oytun'un karşısına otururken konuştu.

"Ben daha hiç izleyemedim. Şanslıyım galiba."

"Çok zaman ne saçma diye kızıyorum ama, beni dinlendiriyor. Aslında çevremizde ayrımına varmadığımız o kadar çok olay var ki saçma diye nitelendireceğimiz.."

Oytun'a baktı.

"Öyle değil mi Oytun Bey?"

Oytun gözlerini Gül'e çevirdi.

"Evet" diye kısaca onayladı.

"Yemek hazır. Köy yerlerinde âdet olmamış, yemekten önce bir aparitif almak, yoksa alır mıydınız?"

"Bir viski. Ne dersiniz?"

Sadık'ın önerisini Oytun,

"Masada rakı görüyorum, teşekkürler" diyerek reddetti.

"Öyleyse oturalım."

"Size biraz çorba koyayım, rakıdan önce midenizi bastırır... Emine biraz önce telefon etti."

"Nasılmış?"

Sadık yanıtladı.

"İyiymiş, yurdu sevmiş."

Gül devam etti.

"Bugün biraz dışarıya çıkmış. Benimle konuştu. İstanbul'un kalabalığından korkmuş."

"Benimle konuştu" diye bir mesaj mı veriyordu Gül?

"John konusunu açmadık. Biraz şu piyazdan alsanız."

"Teşekkür ederim. John da bir şey söylemedi bana bu akşam derste."

"Oluruna bırakmak en iyisi olacak. Üzerine gidip körüklemeye gerek yok."

"Babasına 'bir hafta sonu gelmek istiyorum' demiş."

"İyi haber. Piyaz çok lezzetli elinize sağlık."

"Antalya usulü, tahinli. Bakalım çerkes tavuğumu beğenecek misiniz?"

"Babam Çerkes'tir. Bizde köy usulü yaparlar. Etler ağzınıza gelir. Ben ondan hoşlanmıyorum."

"Güzel öyleyse. Emine hatasını telafi etmeye çalışıyor. Anladım. Bir hataya devam etmek yeni hatalar sürükler peşinden. Öyle değil mi Oytun bey?"

Gül, bu akşam her düşüncesini onaylatmak mı istiyordu?

"Haklısınız Gül Hanım."

"Ah rakınız bitmiş, Sadık, Oytun Bey'e rakı koysana."

"Ben fazla içmiyorum."

"Ne olacak efendim? Ben her akşam biraz alırım. Günün yorgunluğu çıkıyor. Hele seçim zamanı, delegelerle içmesen olmaz. Rakı küpüne dönüyoruz."

"Seçimlere katılmayı düşünüyor musunuz?"

Sadık gülmeye başladı.

"Hiçbir gün maalesef vazgeçemedik. Politika kanımıza işle-miş. Sizin terhise ne kadar var?"

"Üçte ikisi geçti. İznimi terhisten önce almak istiyorum."

"Biz de Sadık'la kısa bir tatile çıkıyoruz. Cumhuriyet Bayra-mı'nda. Perşembeye rastlıyor. Nöbetim de yok şansımdan. Belki Emine de gelir. Tüm aile beraber. Ne güzel değil mi?"

Bu Gül'ün tanıdığı Gül'le ilgisi yoktu. Şımarık bir kadın vardı karşısında.

"Pastırma kuşgönü, Sadık Antalya'dan getirtti. Bir parça."

"Sağolun."

Sadık karısına döndü.

"Aman Gül, unuttum. Şu Narin'e bir telefon ediver. Duruş-ması yarın. Sabahleyin saat sekizde çocukla beraber bizde ol-sun."

Gül telefona gitti. Oytun sordu.

"Ne düşünüyorsunuz, ceza yiyecek mi?"

"Şimdilik her şey lehimize. Büyük olaslıkla 'nefsi müda-faa'dan beraat edecek. Aksi bile olsa, ağır tahrik var. Küçük bir ceza ile kurtulur. Savcı ile konuştum, beraatini isteyecek."

Gül, döndü.

"Söyledim gelecek. İmam nikahı işini soruyor."

"Hamileliği kesin mi?"

"Evet. Müsbet çıktı tahlil."

"Çocuğu da Makbul'den diye gösterebiliriz ama, ilerde sorun çıkar mı bilmem. Belediyede iki tanıkla sesizce kıyıverelim nikâhlarını o oğlanla.."

"Ay unutuyordum, hünkârbeğendi, siz biraz turşu alsanız Oytun bey. Şimdi getiririm."

Gül mutfağa gitti.

Sadık, yeni bir "şeref"e kadehini kaldırdı."

"Bakınız aklıma ne geliyor. Size ne zaman terhis oluyorsunuz diye sorarken düşünüyordum. Askerlikten sonra, Kasaba'da kalmak isterseniz yazıhanemi size devredebilirim. Başkan seçilsem tabii. Seçilemezsem de ortak olarak çalışabiliriz. İşlerim çok yoğun, yetişemiyorum. Bu yüzden pek çok davayı almıyorum. Ne dersiniz?..."

"Burada kalmaya karar verirsem, çok güzel bir öneri. Güveninize de teşekkür ederim."

"Öyle demeyin. Benim gerçekten genç, çalışkan bir arkadaşaya gereksinim var."

Gül yemekle geldi. Servis yaparken Sadık,

"Oytun Bey'e ortaklık önerdim Gül." dedi.

Gül servisini kesmeden sordu.

"Ne ortaklığı?"

"Büroda beraber çalışalım diyorum askerliğinden sonra. Seçilsem tamamen bırakabilirim de. Hâzır davalar var."

"Ben olsam kabul etmezdim" diyerek güldü Gül. İstanbul varken, insan bir kasabaya tıklılır mı?"

Sadık kızar gibi konuştu.

"Biz ne yapıyoruz?"

"Burası bizim memleketimiz. Kendimizle kıyaslayamayız ki. Kavunlar bu mevsimde pek tatlı çıkmıyor."

"Canım benimki bir öneriydi. Dışardan gelip yerleşen avukat yok mu Kasaba'da?"

"Belki düşünebilirim" dedi Oytun.

"Size bir de Kasaba'lı kız buluruz."

Gül'ün şakası Sadık'ın hoşuna gitmişti. İçinden, "Kız da hazır" diye geçirdi "Neden olmasın?" derken. Hep beraber güldüler. Kadehler kalktı, birbiriyle tokuştu. Uzun yıllardan gelen dostlar gibiydiler. Sadık "Şu ara haberleri bir dinleyelim" diye kalktı. Oylama vardı mecliste. Televizyonu açtı. Oytun, Gül'ün gözlerini yakalamaya çalıştı. Gül, bir kavun parçasını ağzına götürüyordu. Kavununu yedi. Başını kaldırıncı Oytun'un üzerindeki gözlerini gördü. Gülerek,

"Kavuna da iftira etmişim, atılmış. Siz de yediniz mi?"

Televizyondan yükselen spikerin sesi, hükümetin güvenoyu alamadığını söylüyordu. Sadık, televizyonu kapadı.

Sevinmişti. Ellerini ovuşturarak masaya döndü.

"Bu iş bu kadar, yarın biz kuruyoruz hükümeti."

"Her şeyin bir sonu vardır" dedi Gül. "Değil mi Oytun Bey? Meclis ne zaman noktayı koyacağını bildi. Artık bitmesi gerekliydi, bu koalisyonun. Bence baştan yanlıştı. Siz ne düşünüyorsunuz Oytun Bey?"

Sadık, Oytun'u bir yanıt vermekten kurtardı.

"Ben buna içerim." Kadehler yeniden kalktı. Sadık, koalisyonun ülkeye verdiği zararları anlatmaya başladı. Sadık sustuğunda saat onikiye geliyordu. Oytun, Gül'ün esnediğini farkederek, "izninizi isteyeyim" dedi ve ayağa kalktı. "Çok güzel bir geceydi, her şey için teşekkürler."

Uğurladılar.

Sadık kapıyı kilitlerken, Gül banyoya koştı. Gözlerinde yaş vardı. Yaşları görmek istemedi. Gözlerini yumdu. Yüzünü defalarca yıkadı. Dışarı çıktı. Sadık masayı topluyordu.

"Ben toplarım" dedi Gül, "uykun geldiyse sen yat."

"Sana yardım edeyim."

"Bulaşıkları sabah erken kalkar yıkarım." Masayı beraberce topladılar. Sadık karısının beline sarıldı. Yatak odasına girdiler. Sadık yatağın altından bir kutu çıkardı, karısına uzattı. "Aç bakalım" dedi. Gül, kutuyu açtı. İçinden ipek bir gecelik çıktı.

Evlendiğinden beri giyeceği ikinci ipek gecelikti bu.

Yatağına bir yabancı gibi uzandı. Perdenin aralığından sızan sokağın yorgun sarı ışığında, tanıdık bir siluetin yavaş yavaş gözden kayboluşunu izledi.

Oytun, gitmişti.

Gül bitirmişti.

Gül, bir veda yemeği ile son noktayı koymuştu .

Güneş parlıyordu. Yakıyordu ağaçları, otları, kuşları. İnsanlar gölgelik bir yer arıyor, soğuk içecek şişelerinin kapakları, birbiri ardına açılıyordu. Ağustos'un insafsız sıcağı, sonbaharın göbeğine gelip oturmuştu.

Kasaba kavruluyordu.

Kara Ada'nın önünden bir hortumun yükseldiğini gördüler. Denizin suları, koca bir ırmak gibi gökyüzüne boşalıyor gibiydi. Görenler şaşırdı. Irmak döne döne açıklara doğru uzaklaştı, eriyip gitti.

Her şey o zaman oldu.

Uzaktan uzağa, göğün derinliklerinden homurtular inmeye başladı Kasaba'nın üstüne. Arada bir gürlemeler duyuluyor, öfkesini alamamış bir masal devinin homurtuları sürüyordu ardından. Nerden çıktığı anlaşılamayan bir koca kara bulut güne-

şin ışıklarını kesiverdi. Deniz yönünden yavaş yavaş gelip, gittikçe güçlenen koyu bir uğultu, evlerin duvarlarında, tek tek kaldırım taşlarında yankılanarak, kulak zarlarını acımasızca titreştirdi. Sokaktakiler, başlarını göğe kaldırıp, sağa sola çevirip ne olduğunu anlamaya çalışıyorlardı. Kömür dumanı renginden is karasına dönüşen gökyüzünün hayali köpükleri, yükseklerde savruluyor, parçalanıyor, üstüste yığılıp kapkalin bir örtü gibi aşağılara doğru çöküyordu.

Gökle yer birleşiyordu. Plajlardaki birkaç turist, pansiyonlarına kaçtılar. Lokantaların, kasap dükkânlarının önlerindeki kediler, köpekler, kendilerine kuytu yerler bulup, görünmez oldular. Kuşlar ağaçların alt dallarına sığındı, bazıları çürümüş çatı saçaklarının diplerine iyice sokuldular.

Bir gelen vardı...

Gökteki, masal devinin homurtuları, kükrete başladı. Evlerinin, dükkânlarının, hastanenin, karakolun, tepedeki gizli aşk evinin, pencerelerinden, balkonlarından bakanlar denizin üstündeki görkemli görüntüye saplanıp kaldılar. Binlerce beyaz atın, yan yana, üst üste, yay gibi kıvrılıp, bazen bir bölümünün öne fırlayıp, ak pak köpükler çıkartarak Kasaba'ya doğru yarıştıklarını gördüler. Ak pak köpükler, kömür karası göğe uzanıyor, atlar şahlanıyor, bembeyaz yelelerini uçurarak dört nala ileri atılıyorlardı. Arkalarından kara bir duvar, aynı hızla ak pak köpükleri, beyaz atları izliyordu. Yaklaştılar, yaklaştılar, birden önlerine kara gri bir duman çöktü. Daldılar içine, kayboldular. Gözlerdeki hayranlık korkuya dönüşürken, bir düş gibi görünmeyen beyaz atlar Kasaba'nın üzerine binlerce nal sesleri ile ulaşıverdiler.

Kasaba titredi.

Nefesler tutuldu.

Hayat durdu.

Ağaçlar bel büktü.

Limandaki tekneler halatlarını koparıp, beton duvarlara bindirdi.

Çay bahçesindeki masalar sandalyeler, çatılardan uçuşan kirmitlerin arasına karıştı, parçalandı.

Yıldırımlar yağdı, yakarak, yıkarak.

Başlar omuzlar arasına çekilip, kulaklar ellerle tıkandı.

Karanlık gökyüzü, şimşeklerle aydınlandı.

Gökten seller akmaya başladı.

Ceviz büyüklüğündeki su mermileri duvarları deliyordu.

Sokaklar ırmaklaştı.

Yollar denizle birleşti. Limandan açıklara kadar suyun mavisi, çamur rengine büründü. On dakika sonra güneş açtı. Kara bulutların nasıl kaybolduğunun kimse ayırımına varamadı.

İnsanlar sokağa fırladı.

Şaşkın, aptal, korkak olanları anlamaya çalıştılar. Çatısı uçanlar, evlerini, dükkânlarını su basanlar, masası sandalyesi parçalananlar, limandaki teknelerini bulamayanlar, uzanacak bir yardım elinin arayışına düştüler umutsuzca.

Hayat başlıyordu yeniden. Belediyenin çöp kamyonu sürücüsü, tek itfaiye aracının hortumunu nereye daldıracağını bilemiyordu. Herkes önce kendi sularının boşaltılmasının telaşındaydı. Sokaklar ve meydanlar, dağlardan inen taşlar, çamurlarla tıkanmıştı. Temizlik işçileri, ellerinde kazma kürekle yolları açmaya uğraşüyor, devrilen ağaçların üzerinde çocuklar oynuyordu. İki polis memuru bir not defterinde, "vatandaşlar"ın zarar ziyanını saptıyordu. Belediye Başkanı, esnafı tek tek dolaşıp, "Geçmiş olsun" diyordu. Öğle namazında cemaat bulamayan imam, müezzine, "Kudreti İlâhi dersini veriyor." diyordu.

Aykut "Nasılsın bugün" diyerek içeri girdi. Sevim elinden kitabı bıraktı.

"Fena değil. Hatta iyi sayılırım. Kırıklık, mırıklık kalmadı. Ateşim de yok. Fakat çok korktum. Neydi o?"

"Korkulmayacak gibi değildi ki. Kasaba battı nerdeyse, سرما. Su basmadık yer kalmadı, iki üç tane tekne parçalanmış, bazı eski evlerin çatısı uçmuş. Bütün be'lediye seferber. Olanaklar kıt. Şükürler olsun ki, can kaybı yok."

"Bir uğultu başladı. Ne oluyor diye balkona çıktım. Denizin üzerinde, ne olduğunu anlayamadığım bembeyaz dev köpükler, ama dalga değildi, Kasaba'ya doğru sanki koşarak geliyorlardı. Kasırğa galiba dedim. Hemen içeri girdim. İyi ki girmişim."

"İslenmadın ya? Bak bir haftadır yatıyorsun."

"Hayır ben girdikten sonra gök boşalmaya başladı. Sanki fıçılarla su döküyorlardı çatıdan. Bak, balkon kapısının altından bile girdi. Bez tıkadım hep."

"İnşallah yeniden üşütmedin."

"Bu akşam kursa gideyim diyorum. Oytun bey, yetmiş kişi ile harap olmuştur."

"Dinlenmene bak. Bu akşam ders olacağını sanmıyorum. Oytun beyin de başı dertte. Şubeyi de su bastı. Askerlerin ranzalarının yarısına kadar su çıkmış, yatakları filan çamur içinde. Halk Eğitim'in önündeki kanal tıkanmış, tuvaletlerden çıkan pis su sizin ders verdiğiniz odaları doldurmuş."

"Ah yazık!"

Murat'ın yemekte olduğu akşamın sabahı, Sevim yataktan çıkamamıştı. Otuzdokuz derece ateşi vardı. Hastaneye gitmişler, doktor grip demişti. "Hocaların hastalığı."

Dinlenmeliydi. İki gün ateşi düşmemişti. Aykut'a göre, "uzak kadın, uzak kadın" diye sayıklamıştı hep, ateşler içinde kendinden geçtiğinde. Birden bire soruverdi.

"Oytun Bey'i gördün mü hiç?"

Neden sormuştu kocasına?... Bilinçaltına itilen kaygılar küçücük bir haberden soluklanmak mı istiyordu?...

"Bugün su baskınına bakmaya gittiğimde gördüm. Niye sordun?"

"Çevirilerimi bir arkadaşına göndermişti de bir yanıt aldı mı acaba?" Olanaksız olduğunu bildiği bir şeyi, bilinçaltının denizliğini örtbast için öne sürmesine kendi de şaşıtı.

"Alsa bile söyleyecek hali yoktu çocuğun. Şu elimi yüzümü bir yıkayım."

Aykut banyoya yöneldi.

Sevim koyduğu yerden kitabını aldı. Kaldığı sayfayı açtı "Neden sordum Oytun'u durup dururken?" diye aklından geçirdi. Yanıtını bulamadı. Bir haftadır onunla boğuşmuyor muydu? Oytun'u o akşamdan sonra görememişti. Yersiz, zamansız yakalayan gripe sinirleniyordu. "Bir yönden de iyi oldu. Düşünebildim, ağrılar, kırılmalar içinde ne denli düşünebildiysem." İsviçre bir umuttu, o akşam olmasa. "Aykut'tan uzaklaşmak, yıllardır hayal ettiğim bir umut, doğru veya yanlış. Bir denemenin ne zararı olur? İsviçre... Yeni bir gelecek. Hem de parlak bir gelecek... Tam ekonomik bağımsızlığa kavuşmak. Dimdik ayaklarının üstünde durabilmek. Yarın kim bilir nereye atarlar öğretmenlikte. Göçmen kuşlar gibi, dolaş dur. Ama o akşam, anladım neyin özlemini duyduğumu. Aykut değil sorun. İçimden ona bir sevgi kopmasa da, o değil, biliyorum şimdi. Ama sevgisiz bir beraberlik nereye kadar yürüyecek? Tüm birliktelikleri ayakta tutan sadece sevgi mi? Yoksa alışkanlıklar mı ? İsviçre'ye gitmek, orada yeni bir dünya ile tanışmak, kendimi ölçüp, biçmek en akılcı yol olsa gerek."

Aykut banyonun kapısından çıkarken bağırır gibi konuştu.

"Bu kasırğa akıl bırakmadı yahu. Nazmi Bey geldi büroya Mimar Nazmi, müjdeyi verdi. Ben gitmeden ağbim Trabzon'dan askerliğimi erteletmiş. Yıldırım gibi vallahi. Pasaportları..."

Aykut'un cümlesi yarıda kaldı. Telefon çalıyordu. Hemen açtı.

"Alo... Benim ağbi..."

Sevim'e gözlerini açarak güldü. "Ağbim" dedi.

"Geldi ağbi. Sağolun... Haftaya mı?.. Sağolun Sevim'e veriyorum." Sevim koşarak telefonu aldı. Murat, her şeyin hazır olduğunu, haftaya pasaportları alacağını, uçak bileti için gün vermelerini istiyordu.

Sevim sessizdi. Yanıtlamıyordu ağbisini.

"Sevim duyuyor musun beni?"

"Duyuyorum ağbi."

"Ne zaman hareket edebilirsiniz diyorum? Gününü bildirin bana."

Telefonun iki yanından da bir ses çıkmadı saniyeler geçerken. İsviçre, Montreux, tarihi bir şehir. Göller, Alpler, Karadeniz'in dağları gibi yeşil. Belki kayak da öğrenirdi orda. Aykut'suz, tek başına, bağımsız, şiirleriyle.

"Sevim."

"Efendim."

"Niye konuşmuyorsun?"

Almanca öğrenirdi. İki yabancı dili bilince, Batı edebiyatını daha yakından izleyebilirdi. Geliştirebilirdi kendini. Bir hafta önce özlediği, gönül yordamıyla gördüğünü sandığı, yıllarca yakalamaya çalıştığı o umut ışığını söndürmeli miydi kahrolası bir "püf"le? Kuru dudaklarında hâlâ titreşen, dağların ardında gizlenmiş sıcacık sevdanın ilk ürpetileri değil miydi? Gönül açlığına, dudaklarının doyumsuzluğuna uzatmamış mıydı kuruşmuş dudaklarını o genç adama, şiirlerinin neden olduğu içyü-kümünün dışında?.. Bir haftadır kafasında boğuştuğu neydi? Bir umuda saplanıp kalsa mıydı? İçi "umuttan öte" diyordu.

"Sevim, ses gelmiyor mu?"

Bir yanıt vermesi gerektiğini düşündü. Yüreğinin derinliklerinde bir şeyler kıpırdadı.

Kendiliğinden sözcüklere dökülüverdi.

"Siz Aykut'un pasaportunu çıkartın. Benimki dursun."

"Anlamadım."

"Ben gitmek istemiyorum. Öğretmen olarak kalmak istiyorum... Sevim hoca olarak..."

Kulüp bomboştı. Balkon korkuluklarında, kapı ve pencerelerin güneşten çatlamış, kurt yeniği, çürümüş, ahşap doğramalarından içeriye giren suyu kuruladıkları bezler asılıydı. Kullanımdan kalkmış, eski pijama, don, fanila, gecelik, karısının iş yaparken giydiği şalvar, renkli yatak çarşafı, yorgan yüzü parçalarını evden getirip kulüpte temizlik işlerinde kullanıyordu. Bir gün karısı, verdiği eskilerin arasına kendi donunu da koymuş, Sarı İsmail'in tepesini attırmıştı. "Ulan garson vardı kulüpte be" elin oğlu karısının donunu eline alacak mıcıklayacaktı. "Neler gelirdi dürzünün aklına kim bilir?" Balkonda asılanlar arasında masaları sildiği birkaç "iyi" bezi de vardı. Kasırganın "tahribat"ını yerinde görüp, incelemek isteyen romantizmalı yaşlı bir turist, ağrıyan bacağına çekmeye çalışırken İsmail'in astığı solgun, renkleri dönmüş bezleri gördü. Boynunda asılı fotoğraf makinesini balkona doğrulttu, denkleşörüne bastı. Kendisinden daha yaşlı görünen yanındaki kadına döndü. "Sefalet... Görüyor musun Meine liebe." dedi.

Yürekleri burkularak, bezlere baka baka yürüdüler.

"Oğlum şu çayımı ver." Sarı İsmail, kuruyan bezlerin arkasına oturdu. Koca çınarın kopan dallarını kamyonu yüklüyorlardı. İtfaiye aracı, basınçlı su sıkıp meydanı çamurdan temizlemeye çalışıyordu. Maraşlı dondurmacının çanı çalmıyordu. Çay bahçesinin garsonları bir yerlerden bulup getirdikleri plastik

masaları, sandalyeleri temizliyorlar, kırıkları bir köşeye yığıyorlardı.

Hummalı bir çalışma vardı.

Garson çayı getirdi.

"Vallahi Kocaman'a şükür olsun yahu!" dedi garsona. Ne bir damla aktı, ne bir kremit uçtu. Gavur işi, sağlam yapmışlar oğlum bizim binayı. .

"Kaç yıllık usta bu bina?"

"Babam 'mübadele'de geldiğinde burayı vermişler. Bizim karşıdaki ev hangisi biliyor musun? Hani cami var ya limanda, bak minaresi görünüyor. Neyse işte, caminin yanındaki ev. Rahmetli gider gider bakardı. İşte sen düşün, altmış yetmiş yıl olmuş, bizden öncesi de var. Belki yüz yıllık, tam bilemem."

Garson, "Yahu usta unuttum, sana bir davetiye gelmişti" diye ceketinin cebinden bir zarf çıkardı.

"Buyur."

"Ulan cebinde mi taşıyorsun! İnsan masanın üstüne bırakır."

"Kaybolur maybolur usta. Buyur."

"Aç oku oğlum, gözlüğüm yok."

Garson zarfı açtı.

"Zarfıta Sayın İsmail Arpacı yazıyor."

"İçini oku."

"Tamam usta. Dinle. 'Bayraklı mevkiinde inşa edeceğimiz, dört yüz yataklı otelimizin temeli, 29 Ekim'de saat 16.30 da, Sayın Turizm Bakanı'mız Sadullah Alevoğlu Beyefendi'nin uğurlu elleriyle atılacaktır. Sayın eşinizle temel atma törenine şeref vermenizi dileriz.

*Yılmaz İnşaat ve Turizm
Anonim Şirketi "*

"Ha usta bir de not var. Diyor ki:" *Saat onsekiz sıfır sıfır'da Sunset Otel'de kokteyl parti.*"

Sarı İsmail, başını salladı.

"Kasaba'nın altın madeni olduğunu keşfetti herifler, gelir de gelirler artık. Bir, biz beceremedik."

Bir sigara yaktı. "Şu limanın haline bak yahu!" diye içinden söylendi. "Köylerdeki hayvan havuzlarına döndü. Yeni doğmuş bebe boku gibi oldu suyun rengi.."

"İşin yok mu lan senin, ne dikeliyorsun burda" derken, gözleri Halıcı Baki ile Balıkçı Sarhoş Okan'a takıldı.

Limandan doğru geliyorlardı.

"Şunları gör hele" dedi. Eliyle garsona gösterdi. "Dünün düşmanları dost oldular. Yan yana düşman çatlatıyorlar vallah. İyi iyi, Okan'ı severim ben. Evlatlar var arada ne yapsınlar?"

"Okan'ın kayığı parçalanmış usta, ordan geliyorlardır."

"Yok yahu? Vay garibim vay. Ulan daha dün kaçırmışlardı karşıdan. Tüh be. İn de şunları çağır, bir çay içsinler."

Garson aşağıya koştu. Sarı İsmail, mutfığa gidip çayları doldurdu. Baki'yle Okan içeri girdiler. İsmail çaylarla mutfaktan çıktı.

"Gelin daha yeni demledim." "Selamünaleyküm" dediler. İsmail selamlarını aldı.

Oturdular.

"Geçmiş olsun Okan yahu. Çok üzüldüm."

"Üzülmek para etmiyor İsmail ağa. Allaha bir suçumuz mu mu vardı da geldi bizi vurdu?"

"Can sağlığı her şeyden önce gelir Okan."

"Yani, insanın.. tövbe tövbe... Allah da yoksulu buluyor yahu."

"Böyle konuşma Okan" dedi Halıcı Baki, "bak darılıyorum. Şurada akraba oluyoruz. Halledeceğiz dedik işte."

Baki'nin alıŖkın olmadığı sözler İsmail'i meraklandırdı.

"Nasıl hallededeceksiniz? Yeni bir kayak mı alacaksınız?

Baki yüzünü buruŖturdu. Önemsemez gibi konuştu.

"Öyle bir Ŗey.

"Ben olsam sizin yerinize yirmi metrelik bir yat yaptırırdım.

Balıkçı SarhoŖ Okan İsmail'in ayağına usulca vurdu.

"Bilirsin tabii fikrimi de, ağız ararsın Sarı İsmail, değıl mi?

Hadi öğren bakalım, Baki de öyle diyor, sağılsun. Balıkçılıkta para kalmadı. 'Bir yat yaptıralım, Mavi Tur'a çıkalım' diyor. Ben kaptanı olurum, oğlanda tayfa. Doğru değıl mi İsmail?" Baki soruyordu. "Benim kimim var kızımдан başka? Baba oğıl çalışsınlar, ortak. Yarın damat da kaptanlık sınavına girer. Turdan gelen yolcular da halıcı dükkânına."

"Ah Baki sen işini bilirsın, kızın ayağına Okan'ı dağı alıŖtıracaksın haybeden."

"Allah hayırlı etsin." Emekli albay, üstü bağı çamur içinde kapıda göründü. Gözlerinin altı çökmüş, yüzü bembeyazdı. Kapının kenarına tutundu. Zorlukla ayakta duruyormuş gibi bir hali vardı.

Halıcı Baki emekli albayı görünce yerinden fırladı.

"Albayım hayrola? Bitkin görünüyorsunuz." Albayın kolundan tuttu. Adam, kapının kenarındaki tavla masasının taburesine çöküverdi

"Oğılum bir çay getir albayıma."

"Sormayın, mahvoldum, milyonlarım gitti."

Sarı İsmail'le Okan, sevededikleri bu adamı, küçümseyici bakışlarla süzüyorlardı. "Milyonlarım gitti" sözcüklerini duyunca; ikisi de "Allah bilir işini" diye mırıldandılar. Birden parçalanmış kendi teknesi geldi Okan'ın aklına. "Bazen de yan-

lış bilir" diye gülümsedi. İsmail'in kulağına eğildi. "Var mı öyle halkın plajını elinden almak? Hele şu düğün bitsin..."

"Sel geldi efendim. Her şeyimi götürdü. Bir kafeterya yeri hazırlayacaktım. Bunca insan plaja gelince ne yiyecek ne içecek. Şemsiyeleri, şezlongları ve kanoları koymak için küçük bir depo yapacaktım. Tabii bir de kabul yeri, resepsiyon gibi. Bunlar için aldığım tüm malzeme, keresteler, tuğlalar, kumlar hepsi denize gitti. Ah kurtaramadık. Akıntı olmasaydı belki keresteleri kurtarabilirdik ama... Gücüm tükendi, ben işe paydos diyeceğim." Emekli albayın konuşmasını, açık balkon kapısından, pencere-lerden süzülen belediye hoparlörlerinin güçlü sesi kesti.

Bir kız konuşuyordu:

"Dikkat!, dikkat!..

Kızımız Aylin ile oğlumuz Recep'in.."

Baki ile Okan gülümseyerek birbirlerine baktılar. Okan sandalyesine yaslandı. Albayı unuttu. Ses devam ediyordu.

"..düğün törenleri 30 Ekim Cuma günü başlayacak, 1 Kasım Pazar günü sortı erecektir. Cumartesi günü akşamı liman alanındaki balomuza bütün Kasaba halkı davetlidir. Sayın Kasabalılar'ın bu mutlu günümüzü onurlandırmaları saygıyla rica olunur. Balomuz yemeklidir, duyurulur.

Babası Baki Kıran ve babası Okan Saygılı."

"Tekrar ediyorum..." Şubat 1995

ÖTEKİ EDEBİYAT (ÇEVİRİ)

Faust	Goethe
Genç Werther'in Acıları	Goethe
Zehirin Kalorisi Yoktur	Alfred Hitchcock
Alaca Karanlık Kuşağı	Richard Matheson
Ana	Gorki
Nasın Yapmalı? (2 Cilt)	Çernişevski
Cehenneme İniş İçin Açıklama	Doris Lessing
Cüzam	Graham Greene
Sessiz Amerikalı	Graham Greene
Ayışığı Serinliği	Graham Greene
Sazlar ve Çamur	Ibanez
Demir Ökçe	J. London
Golovlev Ailesi	Şchedrin
Büyüklerle Masallar	Şchedrin
Suçlu Kim?	Herzen
Çanlar Kimin İçin Çalıyor	E. Hemingway
Gençlik Yılları	L. Tolstoy
Fareler ve İnsanlar	Steinbeck
Ölü Evinden Anılar	Dostoyevski
Netoçka Nezvanova	Dostoyevski
Suç ve Ceza (2 cilt)	Dostoyevski
Ecinniler (2 cilt)	Dostoyevski
Yeraltından Notlar	Dostoyevski
İnsancıklar	Dostoyevski
Amcanın Rüyası	Dostoyevski
Ebedi Koca	Dostoyevski
Beyaz Geceler	Dostoyevski
Kumarbaz	Dostoyevski
Yufka Yürekli	Dostoyevski
Oblomov	Gonçarov

ISBN 975-8012-67-3